

Sametingets plenum

Møtebok 4/04

Kautokeinoveien 50, N-9730 Kárášjohka
Telefon +47 78 47 40 00
Telefaks +47 78 47 40 90
samediggi@samediggi.no
www.samediggi.no

Tid: 24.- 26. november 2004

Sted: Sametingssalen

Saksliste

Saksnr.	Sakstittel
045/04	Konstituering
046/04	Sametingsrådets politiske redegjørelse med beretning om virksomheten
047/04	Spørsmål til Sametingsrådet i.h.t. Sametingets forretningsorden § 11
048/04	Kunngjøring av nye saker
049/04	Samisk utviklingsfond - utvidelse av geografisk virkeområde
050/04	Sametingets budsjett 2005
051/04	Sametingsrådets melding om samiske museer 2004
052/04	Oppnevning - Sametingets valgnernd
053/04	Statskogs krav om fjerning av samisk seter i Rohči i Porsanger
054/04	Reintallstilpasningen i Vest-Finnmark

Sign: _____ / _____

Møtesekretær: Mari Moen Erlandsen/Svenn-Egil Knutsen

Side 2 av 187

Møtesekvenser

Tid	Sak	Side
24.11. kl 09.00-09.15	045/04	4
kl 09.15-10.45	046/04	7
kl 11.05-11.20	047/04	23
kl 11.25-15.20	048/04	27
kl 15.20-18.30	046/04 forts.	
kl 18.30-18.40	048/04 forts.	
25.11 kl 09.00 -11.45	049/04	37
kl 13.35- 18.30	050/04	46
26.11 kl 08.30-08.40	052/04	176
kl 08.40-10.05	053/04	178
kl 10.05-11.50	054/04	181
	051/04 utsatt	165

Sign: _____ / _____

Møtesekretær: Mari Moen Erlandsen/Svenn-Egil Knutsen

Originalspråk: norsk og samisk

Sak 45/04

Konstituering

Saken påbegynt onsdag 24. november kl. 09.00.

Representanter

Følgende representanter var tilstede ved konstitueringen:

1. Olav M. Dikkanen	21. Ingebjørg Jensen (<i>vara for Svein Peter Pedersen</i>)
2. Magnhild Mathisen	22. Nils Djupen (<i>vara for Randi A. Skum</i>)
3. Berit Ranveig Nilssen	23. Margreta Påve Kristiansen
4. Steinar Pedersen	24.
5. Janoš Trosten	25. Ann-Mari Thomassen
6. Jon Erland Balto	26. Henrik Eriksen (<i>vara for Berit Oskal Eira</i>)
7. Mathis Nilsen Eira (<i>vara for Ragnbild L. Nystad</i>)	27. Ove Johnsen
8. Egil Olli	28. Åge Nordkild
9. Terje Tretnes	29. Roger Pedersen
10. Berit Marie P. Eira (<i>vara for Per A. Bøbr</i>)	30. Per Solli
11. Ole Henrik Magga	31. (<i>Ingen vara for Sven-Roald Nystø</i>)
12.	32. Stig Eriksen
13. Josef Vedhugnes	33. Anders Urheim
14. Olaf Eliassen	34. Jarle Jonassen
15. Sverre Anderssen	35. Kirsten Appfjell (<i>vara for Kjell Jøran Jåma</i>)
16. Willy Olsen	36. Sten Erling Jønsson
17. Jon Harald Skum	37. Birger Nymo
18. Tormod Bartholdsen	38. Risten Guttorm (<i>vara for Johan Mikkel Sara</i>)
19. Lene Hansen (<i>vara for Geir Tommy Pedersen</i>)	39. Jørn Are Gaski
20. Bjørn Inge Mo (<i>vara for Willy Ørnebakke</i>)	

Sign: _____ / _____

Møtesekretær: Mari Moen Erlandsen/Svenn-Egil Knutsen

Side 4 av 187

Representant nr. 12 Isak M. O. Hætta tiltrådte onsdag 24. november kl 09.50.

Innvilgende permisjoner

Permisjoner for hele plenumsmøtet

Representant nr. 7	Ragnhild Lydia Nystad,	Norske Samers Riksforbund (NSR)
Representant nr. 10	Per A. Bæhr,	Flyttsamelisten
Representant nr. 19	Geir Tommy Pedersen,	Norske Samers Riksforbund (NSR)
Representant nr. 20	Willy Ørnebakk,	Arbeiderpartiets Sametingsgruppe (DnA)
Representant nr. 21	Svein Peter Pedersen,	Senterpartiets Sametingsgruppe (Sp)
Representant nr. 22	Randi A. Skum,	Norske Samers Riksforbund (NSR)
Representant nr. 24	Per Bjørn Lakselvnes,	Norske Samers Riksforbund (NSR)
Representant nr. 26	Berit Oskal Eira,	Arbeiderpartiets Sametingsgruppe (DnA)
Representant nr. 31	Sven-Roald Nystø,	Norske Samers Riksforbund (NSR)
Representant nr. 35	Kjell Jøran Jåma,	Sørsameland-lista
Representant nr. 38	Johan Mikkel Sara	Samer bosatt i Sør-Norge

Permisjoner for deler av plenumsmøtet

Representant Bjørn Inge Mo fra og med torsdag 25.11 kl. 17.30 og resten av plenum.

Representant Lene Hansen fra og med torsdag 25.11 kl. 17.30 og resten av plenum.

Vararepresentanter

Mathis Nilsen Eira møter for Ragnhild L. Nystad

Berit Marie P. Eira møter for Per A. Bæhr

Lene Hansen møter for Geir Tommy Pedersen

Bjørn Inge Mo møter for Willy Ørnebakk

Ingebjørg Jensen møter for Svein Peter Pedersen

Nils Djupen møter for Randi A. Skum

Henrik Eriksen møter for Berit Oskal Eira

Kirsten Appfjell møter for Kjell Jøran Jåma

Risten Guttorm møter for Johan Mikkel Sara

Sign: _____ / _____

Møtesekretær: Mari Moen Erlandsen/Svenn-Egil Knutsen

I Dokumenter

- Møteinnkalling av 27. oktober med forslag til saksliste.

II Forslag og merknader

Møtelederskapets innstilling overfor Sametinget

- Innkalling av 27. oktober med innstilling til saksliste godkjennes.

-

III Votering

Av 39 representanter var 36 tilstede. Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Møtelederskapets innstilling.
- Godkjenning av forsøksordningen med at rådets medlemmer ikke er representanter.
-

IV Protokolltilførsel

Det ble ikke fremmet protokolltilførsel i denne sak.

V Talerliste og replikkordskifte

	Taler	Replikk
1	Josef Vedhugnes (møteleder)	

VI Sametingets vedtak etter voteringen

Innkalling og sakslista enstemmig godkjent.

Forsøksordningen med at rådets medlemmer ikke er representanter, enstemmig godkjent.

Saken ble avsluttet onsdag 24. november kl. 09.15.

Sign: _____ / _____

Møtesekretær: Mari Moen Erlandsen/Svenn-Egil Knutsen

Originalspråk: norsk

Sak 46/04

Sametingsrådets beretning om virksomheten

Arkiv

Arkivsaksnr.

SF-

2004004837

Saken påbegynt onsdag 24. november kl. 09.15.

I Vedlegg

Nr	Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1			Møter og representasjoner 07.09.04 - 08.11.04
2	19.11.04 04/5220-1		Statusrapport pr. 15.11.2004 for samarbeidsavtalen med Finnmark fylkeskommune

II Forslag og merknader

Sametingsrådets innstilling overfor Sametinget:

Beretningen omfatter Sametingsrådets aktiviteter i perioden 07.09.2004 - 08.11.2004

1 Om virksomheten

Sametingsrådet har i denne perioden avholdt 1 møte og behandlet 37 saker. Det vises til møtebok R08/04.

Sametingsrådet vil i denne beretningen omtale flere saker rådet har arbeidet med i perioden.

Som det framgår av vedlegg har rådet i tillegg deltatt på flere møter og representasjoner.

Sign: _____ / _____

Møtesekretær: Mari Moen Erlandsen/Svenn-Egil Knutsen

Side 7 av 187

2 Saksområder

2.1 Opplæring og utdanning

2.1.1 Nordisk oppvekstkonferanse – *Barn i Sápmi*

I samarbeid med Sametinget i Finland og Samisk høyskole arrangerte Sametinget nordisk oppvekstkonferanse, *Barn i Sápmi*, i Karasjok 28.-30.09.04. Målsetningene med konferansen var blant annet å skape en møteplass for ulike aktører innen barns oppvekstmiljø i Sápmi, utveksle erfaringer og kompetanseheving. Konferansen samlet 130 deltakere fra både Norge, Sverige, Finland og Russland. Tema for konferansen var *Samisk oppvekst – felles utfordringer*.

2.1.2 Barnehage- og kommunebesøk

Visepresidenten har besøkt barnehager med samisk avdeling, eller med samiske barn, i Nordreisa, Vadsø og Sør-Varanger kommuner. I den forbindelse ble det også avholdt møter med kommuneledelsen i kommunene. Visepresidenten har dermed gjennomført sin målsetting om å besøke alle samiske barnehager i denne valgperioden. Arbeidet vil bli oppfulgt med en egen melding om samiske barns oppvekstvilkår i første halvdel av 2005.

2.1.3 Samisk skolekonferanse – Tromsø

Sametinget har, i samarbeid med Fylkesmannen i Finnmark og Samisk høyskole, arrangert samisk skolekonferanse i Tromsø. Konferansen samlet 160 deltakere fra Norge, Sverige og Finland. En av målsetningene med årets konferanse var å sette fokus på hvilke konsekvenser St.meld. nr. 30 (2003-2004) *Kultur for læring – kunnskap, mangfold og likeverd* får for den samiske skolen. Statsråd Kristin Clemet holdt innlegg ved åpningen av konferansen, og det kom klart fram at opplæring om den samiske folkegruppa skal styrkes i de nye nasjonale læreplanene. Det samiske språket, kulturen og samfunnslivet skal være sentrale elementer ved utarbeiding av de nye læreplanene. Sametingsrådet vil følge opp Sametingets vedtak om individuell rett til opplæring på samisk for samiske barn og ungdom i forbindelse med revideringen av opplæringsloven

2.1.4 Samisk læreplanarbeid

I forbindelse med St.meld. nr. 30 (2003 – 2004) *Kultur for læring – kunnskap, mangfold og likeverd* som ble vedtatt i Stortinget 17. juni 2004, er det igangsatt arbeid med fornying av læreplaner for grunnopplæringen. Sametingsrådet har vedtatt at det skal utvikles samiske læreplaner i enkelte fag. Sametinget har oppnevnt ni læreplangrupper med tilsammen 44 personer. Gruppene er sammensatt av lærere og andre fagfolk fra nord-, lule- og sørsamiske områder. Læreplangruppene skal være ferdige med sine forslag innen januar 2005. Deretter sendes læreplanforslagene ut på høring. Sametinget er i kontakt med Utdanningsdirektoratet angående finansiering av dette arbeidet.

Sametingsrådet har vedtatt at det skal utarbeides en *samisk læringsplakat* som ivaretar prinsippene i nasjonal læringsplakat, og som i tillegg tydeliggjør hvordan den samiske skolen og samiske opplæringssteder kan møte ny tid og nye krav med helhetlig kunnskap med basis i samisk språk, kultur og verdigrunnlag.

Sign: _____ / _____

Videre har Sametingsrådet vedtatt at det i faget samisk skal utarbeides gjennomgående læreplaner for tre språkkategorier; samisk som førstespråk, og to varianter av samisk som andrespråk. Faget *Samisk språk og kultur* i dagens grunnskole oppgraderes fra ett kombinert språk og kulturfag til et alternativ to for samisk som andrespråk.

Sametinget mener videre at det må utvikles to kategorier læreplaner i faget *Norsk for elever med samisk*. Det utarbeides én gjennomgående læreplan i faget norsk for elever med samisk som førstespråk, og i tillegg må den nasjonale læreplanen i norsk tilpasses gruppen av elever med samisk som andrespråk.

Utvikling av læreplaner for videregående opplæring påbegynnes i januar 2005.

2.1.5 Spesialpedagogisk arbeid

Sametinget har i forbindelse med *Sametingets spesialpedagogiske kompetansehevingsplan 2004-2006*, holdt oppstartseminar i Bodø. Seminaret samlet deltakere fra skoler, barnehager og andre institusjoner fra Sør-Troms og Nordre Nordland, samt lule- og sørsamiske områder.

2.1.6 Kartlegging av leseferdighet – lulesamisk

Kartleggingsprøver i leseferdighet på lulesamisk er ferdigstilt for elever som har lulesamisk som opplæringspråk i grunnskolen 2. og 7. trinn. Disse prøvene er obligatoriske i grunnskolen i Norge. Kartleggingsprøvene skal brukes til skolens og kommunenes kvalitetsutvikling i forbindelse med leseopplæringen på samisk og norsk. Arbeidet med kartleggingsprøvene har vært et samarbeidsprosjekt mellom Sametinget, Pedagogisk Psykologisk Tjeneste i Ofoten, Drag skole/Åjluovta skåvllå, Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning, Nord-norsk kompetansesenter og Sametinget. Sametinget har hatt det faglige, administrative og økonomiske ansvaret for fremdriften av dette arbeidet.

2.2 Språk

2.2.1 Språkbruksundersøkelse

Sametingets språkstyre vedtok i sak 10/04 at det skal gjennomføres en språkbruksundersøkelse i år. I samme sak vedtok de hvilke spørsmål undersøkelsen skulle ha og hvilke institusjoner som skulle være med. Undersøkelsen ble gjennomført i september og ble sendt til både offentlige og private institusjoner i sør-, lule- og nordsamisk område. Til sammen 59 adressater ble bedt om å sende språkbruksundersøkelsen til underliggende etater osv. I det nordsamiske området ble skjemaene sendt til offentlige institusjoner utenfor forvaltningsområdet for samisk språk, og til alle språksentre og Duodjeinstituttet.

Av disse 59 adressatene er det 23 institusjoner som enda ikke har svart, mens 36 institusjoner har sendt inn 74 svar som vil danne grunnlaget for en rapport om språksituasjonen. Rapporten skal være ferdig i slutten av november.

Sign: _____ / _____

2.2.2 Nettverkssamarbeid med samiske språksentra

Sametingsrådet har igangsatt nettverkssamarbeid mellom samiske språksentra og Sametinget. På det første nettverksmøtet som ble arrangert i slutten av september, deltok alle etablerte språksentre og institusjoner/foreninger som har planer om å opprette språksentra. Deltakerne var veldig fornøyd med at Sametingsrådet har tatt dette initiativet, og resultater fra det første møtet ble etablering av kontakter og bekjentskap. Neste nettverksmøte er planlagt til høsten 2005 på Drag. Nettverket har etablert en egen konferanse på SameNet.

2.3 Idrett

I det vedtatte sametingsbudsjettet for 2004, under kapittelet Samisk idrett, er et av tiltakene følgende: "Skiidretten har lange tradisjoner i det samiske samfunnet. Sametinget vil igangsette et utredningsarbeid som skal belyse alle forhold rundt etableringen av et nasjonalt samisk skianlegg". På grunnlag av dette har Sametinget bedt SVL-N (Sámiid Valáštallanlihttu-Norga/Samenes Idrettsforbund-Norge) om deres syn på etablering av et samisk nasjonalt skianlegg.

SVL-N har behandlet saken på sitt årsmøte den 5.-6.06.2004 og kommet med følgende uttalelse:

"Årsmøtet er positiv til Sametingets engasjement i forhold til utbygging av samisk idrettsanlegg. Årsmøtet finner det vanskelig å definere anlegget som nasjonalanlegg da dette er av større dimensjoner. Årsmøtet vil heller bruke benevnelsen "ordinære anlegg". Med henblikk til ordinære anlegg så åpner det mulighet til flere anlegg, i motsetning til nasjonalanlegg som begrenses til kun et anlegg. Videre viser årsmøtet til forprosjektering av anlegg for samisk idrett og samiske idretter som SVL-N allerede er i gang med."

Sametingsrådet er av den formening at den videre oppfølging av denne saken, i likhet med andre samiske idrettssaker, vil måtte skje i nær dialog med SVLs organer. Med bakgrunn i uttalelsen fra årsmøtet i SVL-N som er samisk skiidretts øverste organ i Norge, der en stiller seg negativ til etablering av ett nasjonalanlegg, finner Sametingsrådet ikke grunnlag for å gå videre med denne saken på det nåværende tidspunkt. Sametingsrådet er imidlertid åpen for å vurdere saken på et senere tidspunkt dersom grunnlaget for en ny vurdering er tilstede.

Sametingsrådet har sammen med SVL-N et arbeid i gang med å utrede framtidige satsningsområder for samisk idrett. Dette med sikte på et bredere beslutningsgrunnlag for eventuelle tippemidler til finansiering av samiske idrettstiltak.

2.4 Næringer

2.4.1 Jordbruk

Sametingsrådet har hatt møte med Statsråd Sponheim 11.11.04 for å drøfte hvordan samiske interesser kan sikres når de videre forhandlingene om WTO-avtalen skal gjennomføres. Sametingsrådet er bekymret for konsekvensene for samisk jordbruk, og viste til at dette jordbruket drives under vanskelige klimatiske forhold. I tillegg er Sametinget opptatt av konsekvensene som WHO-avtalen kan få for samisk reindrift. Sametinget viste også til de nasjonale og internasjonale

Sign: _____ / _____

forpliktelser staten er bundet av i forhold til samene som urfolk. Statsråd Sponheim orienterte om landbruksforhandlingene i WTO og regjeringens syn på WTO-avtalen.

2.4.2 Reindrift

Reindrifftsavtalen

Sametingsrådet har i brev av 01.09.04 til Landbruks- og Matdepartementet (LMD) bedt om møte i forkant av LMDs utforming av Statens tilbud i reindrifftsforhandlingene. Møtet blir avholdt 6. desember 2004 i Oslo.

Reintallstilpasningen i Finnmark

Sametingsrådet har i brev av 07.09.04 og i brev av 02.11.2004 til statsråd Lars Sponheim, stilt seg kritisk til at reindrifftsmyndighetene utreder ikke-frivillige tiltak (f.eks kvoter) for å nå målet på 64 500 rein i Vest-Finnmark. Sametingsrådet har fremholdt at en forutsetning for en vellykket reintallstilpasning er revisjon av dagens reindrifftsloven i tråd med lovutvalgets forslag i NOU 2001:35. Sametingsrådet ba om at Sametinget og NRL involveres i arbeidet med revisjon av reindrifftsloven. Statsråd Lars Sponheim svarte i brev av 27.09.04 at han som landbruksminister er nødt til å følge opp Stortingets vedtak og sørge for at de fastsatte reintallsmål blir nådd. Han har bedt reindrifftsforvaltningen skissere en alternativ prosess der tilpasningen skjer med hjemmel i reindrifftslovens bestemmelser. Når det gjelder reindrifftsloven lover Sponheim å komme tilbake til dette så snart som mulig. Han sier videre at det pågående arbeidet med reintallstilpasningen vil være naturlig å drøfte samtidig med reindrifftsloven.

Tradisjonell reindrift

Sametingsrådet har, sammen med NRL, i møte 30.09.11 med statssekretærene i LMD og KR D bedt om en avklaring på bestemmelsene som hindrer utøvelse av tradisjonell samisk reindrift ved bruk av blant annet krumkniv til avlivning av rein. I brev av 16.11.04 svarer statsråd Lars Sponheim at: "Vårt regelverk – FOR 1995-08-28 nr 775 Forskrift om dyrevern i slakteriene- regulerer bare slakting av dyr i slakteriene. Bruk av krumkniv ved slakting av dyr utenfor slakteriene er ikke regulert i dagens norske regelverk og er følgelig ikke forbudt."

2.4.3 Fiskeri

På plenum i september inviterte fiskeriminister Svein Ludvigsen Sametinget til å delta med en representant i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon. Han inviterte også Sametinget til å delta med en representant i en referansegruppe til Stortingsmelding om marin næringsutvikling. Sametingsrådets medlem, Svein Peter Pedersen, representerer Sametinget i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjonen, mens administrasjonen deltar i referansegruppen til Stortingsmelding om marin næringsutvikling.

Sametinget har deltatt i møter om norsk kysttorsk i Fiskeridirektoratet, Bergen.

Bestandssituasjonen for norsk kysttorsk blir av forskerne betegnet som kritisk, og det må derfor forventes et reguleringsopplegg for fiske i 2005 som begrenser uttak av norsk kysttorsk. Sametinget vil her spesielt ivareta kyst- og fjordinteressene ettersom fiske i disse områdene er viktig for opprettholdelse og utvikling av samisk kultur og næring.

Sign: _____ / _____

Sametinget har deltatt både i styrings- og referansegruppemøter i Finnmark fylkeskommunes prosjekt *Fiskeripolitikk med Finnmarksvri*. Sametingets deltagelse i dette arbeidet dreier seg i første rekke om å sikre fiskerettighetene i Finnmark, samt tilbakeføring av tapte rettigheter.

2.4.4 Rovvilt

Myndighetene satser på å få på plass et nytt forvaltningsregime i henhold til rovviltmeldingen innen 1. april 2005. Sametingsrådet skriver i brev av 01.11.04 til statsråd Lars Sponheim og statsråd Knut Arild Hareide, at Sametingsrådet er opptatt av at forvaltningen av rovvilt skal skje i samsvar med de folkerettslige regler for urfolk og minoriteter som Norge er bundet av. Sametingsrådet peker på de store rovvilttapene i enkelte områder. På bakgrunn av dette ber Sametingsrådet om å få drøfte denne problematikken med Miljøverndepartementet i rimelig tid før endelige avgjørelser taes i forhold til forvaltning av rovvilt i områder der det er samisk reindrift.

Sametinget har foreslått seks kandidater til tre regionale rovviltnemnder. Miljøverndepartementet har imidlertid forutsatt at kandidatene skal være sametingsrepresentanter. Sametinget har ikke akseptert dette, og har på selvstendig grunnlag foreslått kandidater uavhengig av om kandidatene er representanter eller ikke. Sametinget reagerte også på det forholdet at Sametinget ikke er gitt anledning til å oppnevne kandidater i Hedmarkregionen.

2.4.5 Duodji

Sametinget og Troms- og Finnmark fylkeskommuner ble i møte 20.10.04 enige om å igangsette prosjektet *Styrking av fagopplæring i duodji*. Fylkeskommunene og Sametinget har avtalt at Opplæringskontoret for reindrift gjennomfører prosjektet. Sametingets andel er utgifter til lærlingestipender på 1 mill. kroner pr. år i 2 år, mens fylkeskommunene skal dekke utgiftene til drift av opplæringskontoret, samt gi tilskudd til lærebedriftene. Sametingets utgifter dekkes over midler avsatt til duodjiprogrammet. Sametinget har annonsert tiltaket i lokalaviser og på Sametingets nettsider. Ved inntak av lærlinger vil det bli vektlagt geografisk- og faglig spredning.

SR vil legge fram en sak om en næringsavtale for duodji til Sametingets plenum i februar 2005.

2.4.6 Utmarksnæringer

Sametingsrådet arrangerte 09.11.04 et eget fagseminar om utmarksnæringer. Sametingsrådet vil følge opp problemstillingene som framkom på seminaret. Spesielt vil Sametingsrådet arbeide for bedre rammebetingelser for kombinasjonsnæringer, der utmarksnæringene inngår, samt arbeide for å sikre samiske rettigheter til ressursene innenfor de tradisjonelle samisk høstningsområder både til lands og i havet.

Sametingsrådet er av den oppfatning at det i framtiden vil være nødvendig å utvikle en sertifiseringsordning i tilknytning til økonomiske tilskuddsordninger for utmarksnæringer. Dette med sikte på kvalifikasjonskriterier for hvem som i framtiden skal kunne motta økonomisk støtte til utmarksvirksomheter, i et næringsperspektiv. Tilsvarende gjelder eventuelle tilpasninger i motorferdselslovgivningen. Sametingsrådet vil vurdere å nedsette et lite utvalg til dette arbeidet.

Sign: _____ / _____

2.5 Regionalt samarbeid

2.5.1 Samarbeidsavtalene

Sametinget og Finnmark fylkeskommune

I samarbeidsavtalens ånd er det innledet et samarbeid med Finnmark fylkeskommune (FFK) på kulturminnevernområdet. Det har vært avholdt et innledende møte på administrativt nivå 29.09.04 om et fellesprosjekt vedrørende innføring av et GIS-system. Sametinget ønsker å forenkle saksbehandlingen av alle plan- og arealsaker. I tillegg skal alle kulturminneregistreringer, også de samiske, legges inn i en sentral kulturminnedatabase; Askeladden. Pr i dag har ikke Sametinget verktøy til å gjøre dette, mens de fleste øvrige offentlige institusjoner benytter dette i sitt daglige arbeid. Derfor innføres et GIS-system som er et databasert system for innsamling, lagring, analyse og presentasjon av geografisk relatert informasjon. FFK er også i startfasen i innføring av systemet og derfor ønsker vi et samarbeidsprosjekt om dette. Neste møte med FFK om GIS avholdes 30.11.04 i Vadsø. Mer om målsettingen og hensikten med prosjektet se sak 50/04 Sametingets budsjett 2005, pkt. 4.3.2.

Sametinget har hatt møte på administrativt nivå om oppfølging av samarbeidsavtalen i Finnmark og vil i tillegg ha et møte på politisk nivå 15.11.2004 der statusen for samarbeidet og igangsetting av nye samarbeidstiltak vil bli diskutert.

Sametinget og Troms fylkeskommune

Fylkestinget i Troms har hatt en gjennomgang av samarbeidsavtalen mellom Sametinget og Troms fylkeskommune på møte den 09.11.04. Prosjektet *Samiske kulturkunnskap på videregående skoler* er kommet i gang. Prosjektet blir imidlertid mye dyrere enn det opprinnelige budsjettet på 2,7 millioner kroner – nyere anslag viser at prosjektet kommer opp i 5,0 millioner kroner for hele prosjektperioden.

Sørreisa kommune har påtatt seg ansvaret med å sørge for ny gjennomgang av utbyggingen av den kulturbaserte næringsvirksomheten på Gamtofta i Sørreisa.

Sametinget og Troms fylkeskommune har hatt møte med Miljøverndepartementet om regionalisering av kulturminneforvaltningen. Formålet med møtet var å følge opp samarbeidsavtalens artikkel 6 om kulturminner, der partene skal søke å få på plass en prøveordning for fordeling av geografiske hovedansvarsområder for forhistoriske kulturminner i Troms fylke. I forkant av møtet med statsråden, hadde Nystø og fylkesråd Søndregaard muntlig kommet frem til at man også kunne forsøke å åpne for samarbeid om forhold som strekker seg lengre enn det som står i avtaleteksten. Det ble snakket om å prøve ut en geografisk fordeling av hele det samlede sektoransvaret innenfor kulturminnevernet i henhold til kulturminneloven og plan- og bygningsloven. Statsråden uttrykte at disse tankene favnet veldig vidt, og det kunne være vanskelig å gjennomføre uten et omfattende forarbeid. Det ble fra statsrådets side også påpekt at dette antakelig faller utenfor Miljøverndepartementet sitt ansvarsområde. På bakgrunn av drøftelsene ble det henstilt til at Sametinget og Troms fylkeskommune i samarbeid kunne jobbe videre med ideen om geografisk fordeling.

Sign: _____ / _____

2.5.2. Innspill til fylkesplaner

Sametingsrådet har gitt innspill til fylkesplanene i Hedmark og Trøndelagsfylkene. Planen for Hedmark inneholder ingenting om samiske forhold. Rådet påpekte dette, og anmodet fylkeskommunen om å fokusere på samiske forhold på en bedre måte. Planen for Trøndelagsfylkene har ivaretatt samiske hensyn på en god måte. Et av målene er at Trøndelagsfylkene skal bli ledende på styrking og synliggjøring av sørsamisk kultur, språk og samfunnsliv. En viktig strategi for nå målet om styrking av samisk kultur er å videreutvikle samarbeidsavtalen mellom Sametinget og fylkeskommunene innen alle samfunnsområder. I tillegg er det et administrativt samarbeid med Finnmark fylkeskommune i forbindelse med rullering av fylkesplanen for Finnmark. Denne vil våren 2005 bli sendt på høring til blant annet Sametinget.

2.6 Miljø- og kulturminnevern

2.6.1 Verneplanarbeid i samiske områder

Det ble avholdt møte mellom statsråd Knut Arild Hareide i Miljøverndepartementet og Sametingspresidenten i Oslo 22.10.04. Verneplanarbeid i samiske områder, med særlig om oppfølgingen av ny planprosess for Tysfjord-Hellemo, var et av flere tema som ble drøftet. Fra Sametingets side ble det understreket at nye verneområder i Finnmark må ses i sammenheng med Finnmarksloven, og at man bør bremse verneprosessene i Finnmark inntil dette arbeidet er ferdig. Det ble orientert om arbeidet i forhold til planprosessen for bruk og vern i Tysfjord-Hellemo, og noen avklaringspunkter fra utvalget som jobber med saken ble tatt opp. Statsråden lovte å respondere raskt på disse punktene. Sametinget anbefalte departementet at arbeidet med Tysfjord-Hellemo brukes som eksempel overfor andre verneplansaker i samiske områder. Videre var en framtidig forvaltningsordning for samiske kulturminner og arbeidet med ny kulturminnepolitikk på agendaen. Det ble i denne sammenhengen bedt om en tilbakemelding på hvordan Regjeringen vil involvere Sametinget i utarbeidelsen av stortingsmelding om kulturminnepolitikk. Til slutt ble det drøftet om oppfølging av handlingsplanen Nasjonal Agenda 21, og hvordan Regjeringen har tenkt å følge opp dette arbeidet i forhold til det samiske samfunnet.

Sametingsrådet vil fremme verneplanprosesser som egen sak til plenumsmøtet i februar 2005.

2.6.2 Samisk bygningsvern

Bygningsvernrapporten *Vern og forvaltning av samiske byggverk* fra 2003 er distribuert. Som første ledd i oppfølging av rapporten er det avtalt et møte på administrativt nivå med Riksantikvaren 10. desember i år. Som et resultat av Sametingets satsing på samisk bygningsvern, både som eget prosjekt og i fordelingen av kulturminnetilskuddet, opplever Sametingsrådet økt oppmerksomhet om temaet i flere samiske områder og lokalsamfunn. Samisk bygningsvern var temaet på Sør-Varanger museums forskningsdag 23. september, og Pitesamisk forum og Skjerstad bygningsvernssenter arrangerte fagdag om samisk bygningsvern i Skjerstad og Beiarn 21. – 22.10.04.

Sign: _____ / _____

2.6.3 Vindmølleparker

De siste årene har det vært en økende interesse for vindkraftutbygging i samiske områder. Norges vassdrags- og energidirektoratet (NVE) har i denne perioden gitt konsesjon til Skallhalsen vindpark i Finnmark (05.10.04) og Ytre Vikna vindpark i Nord-Trøndelag (19.10.04). Magerøya vindpark fikk ikke innvilget konsesjon, og tre andre vindparkplaner i Finnmark ble bedt om å utsette sine planer. I tillegg har vi mottatt melding om planlagt vindpark på Kvenndalsfjellet på Fosenhalvøya i Sør-Trøndelag. Dette er den 4. store vindparken som er under planlegging på Fosenhalvøya.

Sametingsrådet har bedt om at det utarbeides en helhetlig og samlet konsekvensutredning for alle vindmølleparkene i samiske områder. Inntil prosessen med Finnmarklovarbeidet er avsluttet, og Samerettsutvalget sør har utredet og identifisert samiske rettigheter, vil ikke Sametingsrådet at det skal igangsettes bygging av vindmølleparker i samiske områder. Rådet vil be om et møte med politisk ledelse i Olje- og energidepartementet for nok en gang å fremme vårt syn.

2.6.4 Museumsreformen

Arbeidet med museumsreformen er intensivert. Det er i løpet av høsten avholdt flere møter i de to museumssidaene i Finnmark. Representanter fra museene og enkelte av vertskommunene har deltatt på møtene. Møtene har vært organisert som arbeidsmøter der målet har vært å utarbeide forslag til intensjonsavtaler. Disse intensjonsavtalene skal inngås mellom partene i de ulike museumssidaene før endelig avtale om overdragelse utarbeides. Møtene har vært svært konstruktive og målsettingen er å få underskrevet intensjonsavtalene i januar 2005. Mer om museumsreformen se sak 04/306 *Melding om samiske museer*.

Sametingsrådet hadde 12.10.04 møte med statssekretær Yngve Slettholm i Kultur- og kirke departementet. Temaet for møtet var den økonomiske situasjonen for de samiske museene, museumsreformen, utbygging av Saemien Sijte, samisk kunstmuseum og Nuõrttasaa' mi mu'zei/Østsamisk museum. De samme temaene ble tatt opp i møte med Stortingets familie-, kultur- og administrasjonskomité 18.10.04 i Varangerbotn.

Sametingsrådet har også hatt møter med enkeltmuseer og vertskommuner for museer om spesielle utfordringer som de står overfor. 20.09.04 var det møte med Saemien Sijte om finansieringen av deres planer om utbygging. På dette møtet deltok også Snåsa kommune og Nord-Trøndelag fylkeskommune. 14.10.04 hadde Sametingsrådet møte med Sámiid Vuorká-Dávvirat/De samiske samlinger om planene for realiseringen av samisk kunstmuseum. Samme dag avholdt Rådet også møte med Unjárga giella/Nesseby kommune. Temaene på dette møtet var blant annet driftstilskudd til Várjjat Sámi Musea/Varanger Samiske Museum, nasjonalparksenter og samiske språksentre.

2.6.5 Skoltebyen i Neiden

Etter en rekke henvendelser fra befolkningen i Neiden, har Sametingsrådet i brev av 01.10.04, bedt om et møte med Den Ortodokse Kirke i Norge for om mulig å avklare rettighetene til å bruke St. Georgs kapell i Neiden. Sametingsrådet har foreløpig ikke mottatt svar på henvendelsen.

Sign: _____/_____

2.7 Rettigheter

2.7.1 Finnmarksloven

Sametingsrådet har sendt brev av 02.10.04 til Justiskomiteens leder hvor det etterspørres tilbakemelding på de posisjoner som muntlig og skriftlig ble formidlet på konsultasjonsmøtet i Tana 24.06.04. I brevet ble det videre bedt om en avklaring på hvordan Justiskomiteen forstår ILO konvensjonen nr. 169 om urfolks rettigheter, artikkel 13, 14 og 15 (eiendoms-, besittelses og bruksrettigheter og retten til naturressurser). Det ble til slutt uttrykt ønske om å få klarhet i den videre saksgang både for komitébehandling og konsultasjoner. Dette brevet er ikke blitt besvart, noe som Sametingsrådet finner bekymringsfullt for tilliten til den videre prosessen. Fra Sametingets side arbeides det videre med konkretisering og løsninger for å sikre at samenes eiendoms- og bruksrettigheter avklares på en betryggende måte i loven.

Miljøverndepartementet har i brev av 05.10.04 orientert Sametinget og Tana og Karasjok kommuner om at departementet har besluttet å avvete videre behandling av prosjektet *Lokal forvaltning av Tanavassdraget* inntil Stortinget har behandlet Finnmarksloven.

2.8 Regionalisering

Sametinget deltok 28.-29. oktober på den årlige samekonferansen i Troms fylke. Troms fylkeskommune har som mål å utvikle en god samepolitikk, og ett av instrumentene i den forbindelse er en årlig samekonferanse hvor en drøfter aktuelle samepolitiske utfordringer. Tema for årets konferanse var den pågående regionaliseringsdebatten. Innlegg ble holdt med grunnlag i de aktuelle rapporter og utredninger som nå foreligger. Her kan nevnes Regionaliseringsutvalgets rapport til fylkesrådet i Troms *Hvem skal styre i nord*, Kommunenes sentralforbunds rapport med forslag til ny regionalinndeling av Norge (Sterke regioner) og Distriktskommisjonens innstilling, NOU 2004:19 *Livskraftige distrikter og regioner*. Den samepolitiske dimensjonen ble viet stor oppmerksomhet i innleggene og i den påfølgende debatten. Sametingsrådet har i arbeidet med regionaliseringsspørsmålet spesielt fremhevet behovet for trekantforhandlinger mellom regionale myndigheter, Regjeringen og Sametinget for å sikre utviklingen av samisk kultur, språk og næringsliv.

2.9 Valg

2.9.1 Forskrifter

Kommunal- og regionaldepartementet har hatt forskriftene om valg av Sameting på høring. Sametinget har i brev av 14.10.04 igjen beklaget at departementet ved fordeling av utjevningsmandater har lagt til grunn andre kriterier enn Sametingets vedtak om at disse skal forbeholdes det underrepresenterte kjønn, jfr. vedtak i sak 35/02 og 42/04. Det er også påpekt at forskrift om valg av Sameting burde vært ferdig behandlet i god tid før partier og lister starter sitt valgarbeid. Det at dette ikke er tilfelle denne gang kan vanskeliggjøre valgarbeidet både for listestillere og Sametinget.

Sign: _____ / _____

På bakgrunn av utkastet til valgforskrift, som setter vilkår om vedtak for å kunne sette krav til kjønnsfordeling på listeforslagene, har Sametingsrådet i sak R 088/04 fulgt opp Sametingets vedtak i sak 35/02. Dette innebærer at listeforslag til sametingsvalget 2005 som ikke tilfredsstiller krav om 40% fordeling mellom kjønnene ikke skal godkjennes.

2.9.2 Kvinnekampanjen

Den første delen av kvinnekampanjen før sametingsvalget er gjennomført. Motivasjonsseminaret *Kvinnekraft på Sametinget* samlet 45 aktive politiske kvinner og gav utbytte til både erfarne kvinnelige politikere og til de nye. Tilbakemeldingene var at mange av deltakerne hadde gitt opp politikken, men etter dette seminaret hadde de fått ny inspirasjon og motivasjon til å fortsette. Deltakerne gav uttrykk for at de ønsket at Sametinget følger opp arbeidet med blant annet flere seminarer og kurs. I budsjettforslaget for 2005 har Sametingsrådet foreslått å avsette kr 250 000 til å følge opp tiltakene som ble foreslått på seminaret, nettverksbygging, kursing i politisk arbeid og manntallskampanjen.

2.9.3 Samemanntallet

Sametingsrådet vil fortsette med tiltakene i manntallskampanjen høsten 2004 og vinteren/våren 2005. Sametinget vil sende ut informasjon om manntallet og manntallsskjema til alle landets kommuner og fylkeskommuner, samt skjema og informasjon til førstegangselgere i Finnmark, Troms og Nordre Nordland. En kvinnebrosjyre til husstander i Finnmark, Troms og Nordre Nordland vil også distribueres.

2.10 Helse

Visepresidenten hadde møte med helse- og omsorgsminister Ansgar Gabrielsen 16.11.2004. Sametinget og helse- og omsorgsministeren er enige om at det skal opprettes et samarbeidsorgan mellom Sametinget og de regionale helseforetakene. Dette for at de regionale helseforetakene skal kunne se samiske pasienters interesser samlet og dra nytte av den kompetanse som allerede foreligger.

Legesituasjonen i primærhelsetjenesten i de samiske kommunene var et viktig spørsmål som ble tatt opp på møtet. Sametinget samarbeider med Sosial- og helsedirektoratet og Fylkeslegen i Finnmark for å finne konstruktive løsninger på dette problemet. I dette arbeidet er også Fylkeslegen i Rogaland tatt med.

Visepresidenten påpekte overfor helse- og omsorgsministeren det manglende rehabiliteringstilbudet til samiske pasienter. Det finnes i dag intet rehabiliteringstilbud med utgangspunkt i samisk språk. Departementet vil arbeide videre med denne saken.

Fra Sametingets side ble det framlagt ønske om oppfølging av Regjeringens handlingsplan *Mangfold og Likeverd*. Denne planen utgår 2005, og det er ønskelig at Regjeringen fortsetter sin satsing på utvikling av helse- og sosialtjenester til den samiske befolkningen i Norge.

Sign: _____ / _____

2.11 Annet

2.11.1 Interreg

Interreg III A Sverige-Norge programmet arrangerte Prosjektkontakt 21. – 22. oktober på Gardermoen. Hensikten var å samle prosjekteiere og diskutere felles utfordringer og bygge nye nettverk.

EU-kommisjonens representant orienterte under seminaret om fremtiden for Interreg-programmene. Det legges opp til at man skal videreføre programmene med samme tyngde som hittil.

Overvåkningskomiteen for Interreg III A Nord avholdt møte 19.-20. oktober i Luleå. Arbeidet med å implementere Grannskapsprogrammet Kolarctic er foreløpig ikke avsluttet fordi ansvarsforholdet mellom EU og Russland må avklares. EU-kommisjonen har godkjent programmet, mens russiske myndigheter ikke er enige i de rammene som legges til grunn i Grannskapsprogrammet for hvilke prosjekter som kan finansieres og hvordan disse skal finansieres. Urfolk representeres i beslutningsgruppen for Grannskapsprogrammet gjennom en varamann, men med forutsetningen om at dersom det skal behandles prosjektsøknader fra urfolk så skal denne vararepresentanten tre inn som ordinært medlem i beslutningsgruppen.

2.11.2 Olje- og gassvirksomhet

Sametinget deltok 10.09.2004 i møte i regi av Kontaktforum for olje og gass der Sametinget er medlem. Som viktige arbeidsoppgaver framover har Kontaktforumet har blinket ut petroleumsaktiviteten i området Helgeland – Barentshavet (nordnorsk sokkel).

Petroleumsaktiviteten vil ha økte ringvirkninger for landsdelen ved aktivitet, kompetanse og næringsutvikling, utvikling av samarbeidet med

Nordvest-Russland, miljø, sikkerhet og beredskap og sameksistensprinsippet med fiskeri, havbruk, petroleum og miljø.

Sametinget var også invitert til å delta på Barentssekretariatets seminar 21.09.2004, hvor temaet var Barentsregionen som fremtidig olje/gass provins. Sametinget skulle etter planen innlede om Sametingets petroleumsstrategi for olje/gass- virksomheten i regionen. Dette ble Sametinget dessverre forhindret fra som følge av komité- og plenumsmøtets avvikling i samme tidsrom. Som erstatning for direkte deltakelse oversendte Sametinget et dokument som ble distribuert blant seminardeltakerne. Innholdet i nevnte dokument tar for seg Sametingets prinsipielle syn på petroleumsvirksomheten i nord, hvor en bygger både på Sametingets tidligere behandling av Snøhvit-utbyggingen, og det høringsinnspill som er gjort til utredningen av den helårige petroleumsvirksomheten i området Lofoten – Barentshavet (ULB). Dokumentet tar for seg både forholdet til russisk virksomhet i nord, miljøberedskap, forholdet til fiskeri og reindrift, behovet for grunnleggende konsekvensanalyser, samt urfolksdimensjonen i Barentsregionen.

2.11.3 Ungdomssaker i Barentssamarbeidet

Barents Regional Working Group on Youth Issues hadde møte i Murmansk 22. - 23.10.04. En person fra administrasjonen ved Sametinget er urfolkenes representant i denne arbeidsgruppen. Det ble også avholdt fellesmøte med Euro-Arctic Working Group on Youth Policy.

Sign: _____ / _____

Barents Regionale Ungdomsråd (BRYC), hvor et av medlemmene i SUPU representerer urfolksungdommene, hadde møter 24.-25.10.04. En Ungdomsmesse med deltakelse av blant annet samisk ungdom ble avholdt samtidig.

Barents Regional Council har vedtatt at 2005 skal være urfolkenes år i Barentsregionen. Barents Regional Working Group on Youth Issues, The Euro-Arctic Working Group on Youth Policy og Barents Regionale Ungdomsråd (BRYC) har alle nå implementert dette i sine planer for 2005. Blant annet planlegger BRYC å arrangere en kulturfestival med urfolksprofil for å bygge opp om og markere Urfolksåret 2005, og sette fokus på gamle tradisjoner og moderne trender innenfor videreutvikling av folkekulturen.

2.11.4 Bibliotekkonferanse

Sametingets første bibliotekkonferanse fant sted i Karasjok 3. - 4.11.04. Konferansen med temaet *Levende samisk litteratur* var samtidig også en markering av at Samisk spesialbibliotek er 50 år i år. Målet med konferansen var å hjelpe og motivere andre bibliotek til å bygge opp sine tjenester til samiske brukere, og andre brukere som etterspør tjenester om samiske forhold.

3 Kunngjøring av nye saker – oppfølging

3.1 Rådets oppfølging av nye saker kunngjort på plenumsmøtet sak 35/04

Forslag 2 – 9 er sendt Sametingsrådet for videre behandling:

Forslag 2:   Laks- og ørretkonsesjoner i Musken, Tysfjord kommune

Det vises til at Sametinget fremmet krav om at urfolksperspektivet ble benyttet ved tildeling av laksekonsesjoner i Musken i form av at disse konsesjonene ble gjort vederlagsfrie. Dette for å styrke det lulesamiske samfunnet i Musken i Tysfjord kommune. Dette ble gjort for tildeling av 2 konsesjoner for oppdrett av laks og ørret i sjøvann lokalisert til forannevnte område (§1 Formål). I tildelingsvilkårene ble det også lagt vekt på lokal deltakelse på eiersiden, lokal rekruttering til de arbeidsplasser som oppdrettes i tilknytning til oppdrettsanleggene, og at den som fikk tilsagn om konsesjon skulle bidra til å etablere og finansiere de infrastrukturtiltak virksomheten krever (§ 5 Tildeling).

Når det gjelder etablering og finansiering av infrastrukturtiltak som virksomheten krever, så er dette forhold som berører konsesjonsgiver og konsesjonsinnehaver. Hvorvidt konsesjonsinnehaver er forpliktet til drift av butikk i Musken, planlagt barnehagevirksomhet, fiskemottak, akvakulturoplæring, bygging av kai/landbase, investering og finansiering av datautstyr og nettverk for Musken skole, bredbåndsutbygging, veibygging og forbedret vanntilførsel, er et juridisk forhold som Sametinget ikke har mulighet til å ta stilling til. På den andre siden er det naturlig å vurdere konsesjonenes samfunnsmessige betydning når Sametingets arbeid med en egen samarbeidsavtale med Nordland fylkeskommune for området Saltfjellet/Tromsgrensen framforhandles.

Sign: _____ / _____

Sametinget vil likevel henvende seg til konsesjonsgiver og konsesjonsinnehaver for å få nærmere klarhet i hvorvidt dette er i tråd med intensjoner og forskrifter som gjelder for tildelingen av de vederlagsfrie konsesjonene i Musken.

Forslag 3: Utvidelse av Samisk Utviklingsfonds virkeområde

Saken fremmes som egen sak i dette plenumet, jfr. sak 49/04, Samisk utviklingsfond - Utvidelse av geografisk virkeområde.

Forslag 4: Årets idrettsutøver i Sápmi i Norge

Sametingsrådet stiller seg positiv til forslaget om å tildele en pris til en idrettsutøver som på en positiv måte har representert det samiske folket i idrettssammenheng. Rådet er av den formening at det vil være naturlig å se hele Sápmi under ett i forbindelse med utdeling av en slik pris. Dette vil også være med på å høyne statusen på prisen. Rådet vil ta initiativ til at dette forslaget fremmes i SPR.

Forslag 5: Idrettstipend – Juniorer

Sametingsrådet er positiv til at det settes i verk tiltak med tanke på å stimulere barn og unge til å satse på idrett, og Rådet er derfor positiv til at en stipendordning for yngre idrettsutøvere etableres. Rådet kan i den forbindelse orientere om at administrasjonen allerede er i gang med å forberede en sak med tanke på å få opprettet en idrettsstipendordning for ungdom. Det er tilskuddsstyret som på grunnlag av behandlingen av en konkret sak har tatt initiativ til dette. Sametingsrådet har som målsetting at en idrettsstipendordning for ungdom er på plass i løpet av 2005.

Forslag 6 og forslag 9: Politireformen og Indre Finnmark politidistrikt

Sametingsrådet er bekymret over arbeidet med politireformen og den stadig minskede politidekningen i samiske områder. Sametinget har i brev av 22.06.04 og 10.11.04 til Justis- og politidepartementet, anmodet om at det i den videre behandlingen av politireformen tas hensyn til de samiske områdenes særlige utfordringer når det gjelder politiets kunnskap i samisk språk og kultur, og i sammenslåing av små driftsenheter. Sametinget ber om at det tas særlig hensyn til de samiske bosettingsområdene når politiets videre arbeidsoppgaver skal styrkes, og nye lensmannsdistrikt opprettes.

Forslag 7: Regjeringen ønsker å fjerne behovsprøving på taxiløyve

Sametinget har i brev av 10.11.04 til Samferdselsdepartementet gitt uttrykk for at oppheving av behovsprøving vil kunne få uheldige konsekvenser i tynt befolkede områder. For Sametinget er det viktig å sikre et godt og stabilt drosjetilbud for befolkningen i distriktene, og at forholdene legges til rette for det. I brevet ble det anmodet om at departementet holder Sametinget orientert om hva som skjer i denne saken.

Forslag 8. Samisk idrettsmelding

Sametingsrådet har i lengre tid arbeidet aktivt med tanke på å bedre den økonomiske situasjonen for samisk idrett. Det er gjort mange henvendelser til Kulturdepartementet med tanke på å sikre

Sign: _____/_____

samisk idrett tilfredsstillende økonomiske rammer. Sametingsrådet har også hatt kontinuerlig dialog med samiske idrettsorganer.

Etter siste møte som sametingspresidenten hadde med kulturministeren i mars i år, og der kulturministeren fremla behovet for en mer fylldig og detaljert oversikt over organiseringen av samisk idrett, har Samenes Idrettsforbund - Norge (SVL-N), Samisk fotballforbund og SVLs internasjonale komité i fellesskap gjennomført et prosjekt der målet har vært å fremskaffe det bakgrunns materialet kulturministeren ba om. Sametingsrådet har bedt om et nytt møte med kulturministeren i desember 2004, der en tar sikte på å overrekke rapporten *Dokumentasjon av samisk idretts organisasjon og aktivitet i Norge*. Sametingsrådet har forhåpninger til at en nå skal få gjennomslag for samisk idretts behov for økonomiske midler i Kulturdepartementet.

Idrett har en sterk posisjon i det samiske samfunnet, og Sametingsrådet registrerer en stadig økt aktivitet innen samisk idrett. Sametingsrådet er derfor positiv til tanken på at samisk idrett får en enda grundigere behandling i Sametinget. Det kan gjøres enten i form av en egen melding eller en redegjørelse. Dette vil bli tatt stilling til etter møtet med kulturministeren.

III Votering

Av 39 representanter var 37 tilstede. Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge: Møtelederskapet fremmet følgende forslag: Rådets beretning om virksomheten behandles i dag, mens den politiske redegjørelsen utsettes til neste plenum; enstemmig godkjent.

IV Protokolltilførsel

Det ble ikke fremmet protokolltilførsel i denne sak.

V Talerliste og replikkordskifte

	Taler	Replikk
1	Sven-Roald Nystø (saksordfører)	Egil Olli
		Sven-Roald Nystø
		Egil Olli
		Josef Vedhugnes
		Egil Olli
	Terje Tretnes (til forr.orden)	
	Egil Olli (til forr.orden)	Terje Tretnes
		Berit Ranveig Nilssen
		Egil Olli
	Berit Ranveig Nilssen (til forr.orden)	

Sign: _____ / _____

	Terje Tretnes (til forr.orden)	
	Janoš Trosten (til forr.orden)	
2	Egil Olli	
3	Terje Tretnes	
4	Roger Pedersen	Sten Erling Jønsson
5	Olaf Eliassen	
6	Berit Ranveig Nilssen	Janoš Trosten Berit Ranveig Nilssen
7	Tormod Bartholdsen	
8	Stig Eriksen	Svein Peter Pedersen Stig Eriksen
	Sven-Roald Nystø	
	Johan Mikkel Sara	
	Svein Peter Pedersen	
9	Sten Erling Jønsson	Sven-Roald Nystø Sten Erling Jønsson
10	Per Solli	Janoš Trosten
	Johan Mikkel Sara	Per Solli
11	Magnhild Mathisen	Johan Mikkel Sara Magnhild Mathisen
12	Jon Erland Balto	
13	Janoš Trosten	Berit Ranveig Nilssen Ann-Mari Thomassen Svein Peter Pedersen Janoš Trosten
14	Willy Olsen	
15	Anders Urheim	
16	Ann-Mari Thomassen	
	Anders Urheim (til forr.orden)	
	Svein Peter Pedersen (til forr.orden)	
	Randi A. Skum	
17	Stig Eriksen	
	Johan Mikkel Sara	
	Sven-Roald Nystø	

VI Sametingets vedtak etter voteringen

Beretningen tas til orientering.

Saken ble avsluttet onsdag 24. november kl. 18.30.

Sign: _____ / _____

Originalspråk: norsk og samisk

Sak 47/04

Spørsmål til Sametingsrådet i henhold til Sametingets forretningsorden § 11

Arkiv Arkivsaksnr.
SF- 2004004838

Saken påbegynt onsdag 24.november kl. 11.05.

I Dokumentliste

Nr	Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	18.11.04	Representant Anders Urheim, APs sametingsgruppe	Samemanntallsskjema - Førstegangsvelgere
2	16.11.04	Representant Egil Olli, APs sametingsgruppe	Funksjonshemmedes pris

II Spørsmål og svar

Spørsmål 1 fra representant Anders Urheim, APs sametingsgruppe

Samemanntallsskjema - førstegangsvelgere

Viser til min henvendelse til Sametingsrådet av 12. november 2004 om ovenstående.

Sametinget skal snart sende ut samemanntallsskjema og informasjon til alle førstegangsvelgere i Finnmark og Troms (18-24 år i valgåret 2005). Etter at dette ble kjent, er det framsatt krav fra valgkrets 10 - Nordre-Nordland, om at Sametingets informasjonsutsendelser også må omfatte hele denne valgkretsen. Etter det jeg kjenner til, vil dette bli gjort.

Det er meget viktig med aktiv informasjon om Sametinget og rekruttering til samemanntallet, og særskilt viktig overfor ungdom. Etter mitt syn må man prioritere slik informasjon og utsendelser om rettigheter til dit der behovene er størst - der forskjellen mellom manntallsførte og potensialet for manntallet er meget

Sign: _____ / _____

stort. Det er derfor ikke tilstrekkelig å sende ut slik informasjon til alle førstegangsvelere i Finnmark og Troms, og nå Nordre-Nordland.

Potensialet for innmelding i samemanntallet er stort i valgkrets 11 – Midtre Nordland, men folk, og særlig førstegangsvelere og ungdom, må informeres om sine rettigheter. Dette ansvaret påligger særlig Sametinget. Det er helt naturlig og like påkrevet at Sametinget sender ut informasjon om Sametinget, samemanntallet, rettigheter m.v. til alle førstegangsvelere i valgkrets 11 – Midtre Nordland.

Valgkretsen omfattes av 12 kommuner; Ballangen, Beiarn, Bodø, Fauske, Gildeskål, Hamarøy, Meløy, Saltdal, Skjerstad, Steigen, Sørfold og Tysfjord.

På bakgrunn av ovennevnte, stiller jeg følgende spørsmål til Sametingsrådet:

Vil Sametinget sende ut slik informasjon om samemanntallet, rettigheter og skjemaer m.v. til alle førstegangsvelere i valgkrets 11 - Midtre Nordland?

Sametingsrådets svar på spørsmål i henhold til Sametingets forretningsorden § 11

Sametingsrådet har planlagt å sende ut informasjonsmateriell og skjema til alle førstegangsvelere i Finnmark, Troms og Nordre Nordland høsten 2004. I tillegg sender vi ut informasjonsmateriell og skjema til alle landets kommuner og fylkeskommuner, samt videregående skoler i sørsamisk område. For 2005 er det i tillegg planlagt å sende ut en brosjyre til alle husstander i Finnmark, Troms og Nordre Nordland. Denne brosjyren er rettet spesielt mot kvinner. Alle ovennevnte tiltak er det allerede inngått avtale om med trykkeri og distributør.

Rådet deler representanten Urheims syn på behovet for mer informasjon rettet mot alle samer, særlig med tanke på å realisere sine demokratiske rettigheter i forbindelse med det kommende og framtidige valg til Sametinget. Likevel fastholder rådet at valg av metode og informasjonskanaler må tilpasses og varieres ut i fra de ressurser vi har tilgjengelig. Sametingsrådet vil derfor også benytte samarbeidsavtalene med de ulike fylkeskommuner på en slik måte at fylkeskommunene og kommunene bidrar til å formidle informasjon og materiell i de områder som ikke omfattes av de mest intensive tiltakene i denne informasjonskampanjen.

Utredninger foretatt av Norsk Gallup (2001), Agenda Utvikling og Utredning (2002), samt Statskonsults analyserapport (2002) foreller oss at det er i de kystnære strøk i Troms og Finnmark vi kan forvente å få størst oppslutning omkring samemanntallet, særlig fra ungdom og kvinner. Ungdom og kvinner er sterkt underrepresentert i samemanntallet, og dette misforholdet utgjør et stort demokratisk problem. Rådet opplever derfor at det i Sametingets plenum er enighet om behovet for å rekruttere særlig ungdom og kvinner.

Fra Sametingsrådet vil vi imidlertid understreke at i områder med mer spredt samisk bosetting enn Troms og Finnmark, vil det av hensyn til ressursbruk være mer hensiktsmessig å vurdere andre metoder og informasjonskanaler. Bakgrunnen for dette er at et betydelig volum av materialet vil bli sendt til grupper som ikke er potensielle velgere til Sametinget, dersom man velger samme distribusjonsmetode som for Troms og Finnmark. Hva dette konkret vil omfatte, vil Sametingsrådet etter hvert komme tilbake til.

Sign: _____ / _____

Spørsmål 2, representant Egil Olli, APs sametingsgruppe

Funksjonshemmedes pris.

Arbeiderpartiets sametingsgruppe har under nye saker i plenum november 2003 foreslått at Sametinget oppretter en funksjonshemmedes pris som tildeles enkeltpersoner, institusjoner eller organisasjoner. Prisen skal tildeles den eller de som har vært med på å styrke og fremme samisk funksjonshemmedes stilling i samfunnet.

Sametingsrådet lovte i sitt svar til Sametinget under plenum februar 2004 at Sametingsrådet vil følge opp dette forslaget, og håpet at Sametinget kan realisere en funksjonshemmedes pris fra år 2005. Arbeiderpartiets sametingsgruppe kan ikke se at dette kommer fram i forslaget til budsjett for 2005.

Jeg tillater meg å stille følgende spørsmål til Sametingsrådet:

Hva har Sametingsrådet gjort for realisere ideen om tildeling av funksjonshemmedes pris?

Sametingsrådets svar på spørsmål i henhold til Sametingets forretningsorden § 11

Sametingsrådet er opptatt av å styrke og fremme samiske funksjonshemmedes stilling i samfunnet. De samiske funksjonshemmede møter mange utfordringer som trenger oppmerksomhet fra politisk hold. Disse utfordringene har Sametingets visepresident tatt opp med sentrale myndigheter ved flere anledninger.

Når det gjelder opprettelsen av en funksjonshemmedes pris, har Sametingsrådet saken fortsatt til vurdering. Sametingsrådet vil arbeide videre med dette i 2005, og komme tilbake til Sametingets plenum med nærmere informasjon om dette.

III Votering

Av 39 representanter var 37 tilstede. Forslaget ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Det ble ikke foretatt votering i saken.

IV Protokolltilførsel

Det ble ikke fremmet protokolltilførsel i denne sak.

V Talerliste og replikkordskifte

	Taler	Replikk
1	Egil Olli	
2	Svein Peter Pedersen	Egil Olli
3	Anders Urheim	
4	Sven-Roald Nystø	Anders Urheim

Sign: _____ / _____

5	Sven-Roald Nystø
---	------------------

VI Sametingets vedtak etter voteringen

Det ble ikke votert over saken.

Saken ble avsluttet onsdag 24. november kl. 11.20.

Sign: _____ / _____

Møtesekretær: Mari Moen Erlandsen/Svenn-Egil Knutsen

Side 26 av 187

Originalspråk: norsk og samisk

Sak 48/04

Kunngjøring av nye saker

Arkiv

Arkivsaksnr.

SF-

2004004839

Saken påbegynt onsdag 24. november kl. 11.25.

I Dokumentliste

Nr	Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	23.11.04	Olaf Eliassen, NSR's samarbeidsgruppe og SP's sametingsgruppe	Statskogs krav om fjerning av samisk seter i Rohči i Porsanger
2	23.11.04	Terje Tretnes, Samefolkets parti	Departementets forslag vedrørende barnehager
3	23.11.04	Åge Nordkild, NSR	Samene i Ofoten og Sør-Troms
4	23.11.04	Per A. Bæhr, Kautokeino Flyttsamelisten	Tilpasning av reintallet i Vest-Finnmark
5	23.11.04	Magnhild Mathisen, Arbeiderpartiets sametingsgruppe	Rekrutteringskvoter til ungdom for fangst av kongekrabbe
6	23.11.04	Kirsten Appfjell, NSR's samarbeidsgruppe	Rekruttering av sørsamiske lærere
7	23.11.04	Kirsten Appfjell, NSR's samarbeidsgruppe	Sørsamiske radio og TV program
8	23.11.04	Willy Olsen, Arbeiderpartiets sametingsgruppe	Fiskeridirektoratets høring om regulering av kysttorskefisket
9	23.11.04	Anders Urheim, Arbeiderpartiets sametingsgruppe	Samiskundervisning utenfor språkforvaltningsområde
10	23.11.04	Anders Urheim, Arbeiderpartiets sametingsgruppe	Etablering av Forsknings- og dokumentasjons-senter
11	23.11.04	Jánoš Trosten, NSR	

Sign: _____ / _____

II Forslag og merknader

Forslag 1, representant Olaf Eliassen, NSR's samarbeidsgruppe og SP's sametingsgruppe

Statsskogs krav om fjerning av samisk seter i Rohči i Porsanger

På et folkemøte under fagseminaret ”urfolksstrategier for FN's tusenårsmaal” i Karasjok 11. november 2004 ble det overlevert et brev fra Irene Pedersen til regjeringen ved Utviklingsminister Hilde Frafjord Johnson. I brevet skriver Irene Pedersen om Statsskogs krav om fjerning av seterdrifta i Rohči. Hun kan ikke forstå at det er gjort noe galt ved oppføring av næringshytte og sauefjøs med lovlig byggetillatelse innenfor egne oppmålte grenser. ”Denne parsellen har gjennom alders tids bruk tilhørt min manns familie og vært bruk til samisk landbruk. I 1868 fikk min manns oldefar Johan Salomonsen (samisk Mone-Jussa) formell festhjemmel, men familiens bruk og besittelse av området er av betydelig eldre dato.” NSR's samarbeidsgruppe og SP's sametingsgruppe mener denne saken er spesiell i forhold til samiske rettigheter. Samene har som urfolk rett til å bruke landområder som de tradisjonelt har hatt tilgang til for sitt livsopphold og sin tradisjonelle virksomhet. NSR's samarbeidsgruppe og SP's sametingsgruppe mener Statsskog går for langt med å kreve fjerning av seterbebyggelse på parsellen.

Forslag 2, representant Terje Tretnes, Samefolkets parti

Departementets forslag vedrørende barnehager

Laila Dávøy med sitt departement mener at barnehagene er for mye styrt og regulert. Derfor kommer de med forslag om at barnehagene ikke behøver pedagogisk personale samt at uteareal skal også telle med sammen med inneareal. Dette er en deregulering, barnehagene er de som er minst regulerte innen det norske byråkratiet. Det lille som er regulert til barnas beste skal nå legges for kutt på regjeringens alter. Hvorfor kan man spørre, jo barnehageutbyggingen er gått i stå, og regjeringen klarer ikke å oppfylle sin lovnad om full barnehagedekning inne 2005. Derfor skal ute og inne areal telle likt. Dette er helt bak mål, spesielt i et land som Norge med varierende klima. I Indre-Finnmark har vi 2-6 ukers perioder med kulde og en gjennomsnittstemperatur på under -20 C. Vi vet at i lange kuldeperioder på indre strøk blir innklimaet fort tørt. Samefolkets parti er redd for at hvis dette forslaget fra departementet blir vedtatt, så skjer det også en flukt fra barnehagene med kvalifisert personale som gjør en god jobb med barneoppdragelse etter samiske normer.

Regjeringen vil med dette etter vår mening lure fattige kommuner (rådmenn/ordførere) til å kunne presse flere barn inn pr. kvadratmeter, slik at i avdelingene vil det bli uholdbart for både barn og voksne. Dette kan ikke Samefolkets parti være med på. Vi mener at vi behøver ennå bedre plass enn det som er tilfelle i dag, slik at de samiske barnehagene kan utvikle våre barn i tråd med vår kultur. Det skal være plass til både ”litna- og garraduodji” Så hver barnehage skulle i våre områder helst hatt egne rom til dette.

Derfor ber vi Sametinget snarest ta saken opp med statsråd Dávøy, subsidiært vil vi foreslå at hvis denne høringen får positiv behandling og blir vedtatt som den foreligger, skal ikke de samiske barnehagene omfattes av dette. Vi krever at vi på linje med skolen (L-97 s) lager egne planer for de samiske

Sign: _____ / _____

barnehagene, om hvordan vi vil at våre barn i vår kultur skal ha det. Vi krever pedagogisk personale, vi krever godt innklima samt god plass for hvert barn.

I skolen er det kommet frem i media nylig, at det er mye bråk og trusler. Slik at hele skoleklasser er blitt stengt. Vi mener at trygge og gode pedagogiske opplegg allerede fra barnehagene er med på å forbygge slike tilstander. At barnehagene behøver en ny reform skal vi kunne godta, men ikke på bekostningen av barna og personalet slik det nå er foreslått.

Forslag 3, representant Åge Nordkild, NSR's sametingsgruppe

Samene i Ofoten og Sør-Troms

I 2003 bevilget Sametinget prosjektmidler til Ofoten Museum. Prosjektet omfattet en tre dagers fottur over fjellet fra Pålnoiviken ved Tørnetræsk på svensk side og ned gjennom Vassdalen og til Ofoten på norsk side på leting etter gamle samiske stier og kulturminner. I og for seg er dette et meget interessant prosjekt da denne ferdselåren er en av de tidligere mange brukte flytteveiene til reindriftssamene mellom vinter- og sommerbeitene.

Imidlertid har det senere vist seg at resultatet av prosjektet er i strid med gjellende historie om samene i Ofoten og Sør-Troms. Prosjektlederen har offentlig uttalt seg i aviser og holdt foredrag. Hans uttalelser er at samene i Ofoten og Sør-Troms språkområde, kan man klart lese at samene i Ofoten og Sør-Troms ikke er innvandrere.

Jeg ber Sametingsrådet følge opp og etterse hva de nevnte prosjektmidlene fra 2003 har resultert i.

Forslag 4, representant Per A. Bæhr, Kautokeino Flyttsameliste

Tilpasning av reintallet i Vest-Finnmark

Tvangsslakting, som myndighetene skal iverksette, er nå en meget aktuell sak. Reindrifststyret har fastsatt øverste reintall i Vest-Finnmark i 2002, reintallet som er fastsatt er 64300 rein. Redusering av reintallet skal være fullført innen 01.04.05. Dersom tallet ikke er på det nivået, blir det gjennomført tvangsslakting.

Reindriften er imot at reintallet skal reduseres til så lavt antall. Distriktene synes at dette er et uakseptabelt vedtak, og at det er umulig å gjennomføre.

Reindrifststyret/Reindriftsforvaltningen holder på å lage en tvangsslakteplan som skal offentliggjøres 1. desember 2004. I den planen fremkommer det at halvparten av reindriftsutøverne skal ut av reindriften.

Reineierne, NRL, Sametinget og Kautokeino kommune er imot reintallet som er fastsatt.

I det fastsatte tallet er det mange mangler:

- Reindriftsamene har ikke fått være med på grunnarbeidet som administrasjonen og Reindrifststyret har gjort, slik det skulle være ifølge Stortingsmelding nr. 28 (1991-92) side 107.

Sign: _____ / _____

Sitat: "Regjeringen mener at næringen selv må spille en aktiv rolle dersom ressursproblemene i næringen skal kunne løses. Det vil ikke være mulig å gjennomføre løsninger som ikke reineierne identifiserer seg med eller ser seg tjent med på sikt. Et sentralt poeng i denne sammenheng er å dra nytte av de omfattende kunnskapene reineierne har om næringen."

- Distriktsinndelingsarbeidet er ikke gjennomført slik det også står i Stortingsmelding nr. 28, kap 11.4.4. Valg av hovedprinsipp, side 107:

Sitat: "Regjeringen mener derfor det må legges et nytt grunnlag for den samlede forvaltningen av beiteressursene ved at revisjonen av distriktsinndelingen i Finnmark kombineres med at de utarbeides samlede beite- og driftsplaner for det enkelte distrikt."

NRL har sagt slik i sin uttalelse:

"Landsmøtet ber om at arbeidet med reintallstilpasningen stanses da Reindrifststyret ikke har fulgt det Stortinget har forpliktet dem til.

Stortingsmelding nr. 28 (1991-92) legger vekt på at reindriften selv må få være med dersom ressursproblemene i næringen skal kunne løses. Reineierne i Vest-Finnmark føler seg tråkket på i denne saken da de ikke har fått være med i prosessen om reintallstilpasningen. Internt i NRL velges ett utvalg som skal påse at denne saken får en riktig behandling."

I Kautokeino flyttsamelags vedtak i sak 25/2004 om reintallstilpasningen er innholdet som følger:

Målene som er vedtatt i forhold til høyeste reintall, er bygget på feil grunnlag. Myndighetene jobber i det skjulte, og inkluderer ikke reineierne i arbeidet med reintallstilpasningen. For reineierne er det ikke forklart hvorfor høyeste reintall skal være ca. 64 000 rein i Vest-Finnmark. Det mangler en reindrifsfaglig og tradisjonell tenkning i saken.

Vekta på toårige hannrein er satt som grunnlag for høyeste reintall, og vekta som grunnlaget bygger på, er tatt fra de årene da reinen var ved dårlig hold på grunn av dårlige beiteår.

Derfor ber både NRL og GJS om at arbeidet med reintallstilpasningen utsettes, til soneinndelingen på vinterbeitene er godkjent.

I tillegg har Sametingsrådet og Kautokeino kommune uttalt at: Staten kan ikke iverksette tvangstiltak mot urbefolkningenes primærnæringer. De vurderer å stevne staten inn for internasjonale domstoler.

Sametinget mener også, i brev sendt den 07.09.04 til Landbruksdepartementet, at den nye Reindrifstloven må være i kraft før reintallstilpasning gjennomføres.

Situasjonen i reindriften er nå slik:

- Markedsføringen av reinkjøtt har vært dårlig i årene 2002/03 og også i 2004, og er det fremdeles.
- Hvordan kan reineierne selge når det ikke er noen som kjøper? Hvor skal de selge? Hvem sitt ansvar er det å finne marked for reinkjøtt?
- Det er ikke utredet hvilke type tilbud for de som må slutte i næringen med tvang skal ha. Her er det store mangler, og dette må det jobbes mer med.

Sign: _____ / _____

Spørsmålet er også hvor er reineierne, som sitter i Reindrifststyret, siden en ikke hører noe fra dem i forhold til disse kraftige tvangstruslene som Regejeringen har fremsatt? Eller er de også enig i å gjennomføre tvangsslakting?

Dette er en hastesak, og jeg ber Sametinget behandle denne saken i første plenum, og oppfordrer til et slikt vedtak.

Forslag:

Sametinget ber reindrifstmyndighetene stoppe planene om reintallstilpasningen, som kan føre til tvangsslakting, frem til Reindrifstloven er vedtatt i Stortinget og trådt i kraft. Følgende mangler skal først utredes og forklares:

- Kan myndighetene, ifølge urbefolkningenes rettigheter, føre en tvangssak mot samiske primærnæringer, og gjennomføre tvangsslakting mot private næringsutøvere?
- Det fastsatte reintallet skal behandles i tråd med Stortingsmelding *En bærekraftig reindrift* nr. 28 (1991-92), sammen med reineierne som dette berører. Samtidig skal en ta hensyn til distriktsinndelingsarbeidet som er planlagt og iverksatt.
- Er slaktemulighetene, markedsføringen og prisen for reinkjøtt gode nok for reineierne, når det skal slaktes 80 000 rein?
- Hva slags tilbud er det for dem som må ut av reindrifsnæringen, hvis de må redusere reintallet eller slakte med tvang?

Sametinget mener at det ikke er riktig å straffe reindistriktene økonomisk på grunn av at Reindrifstmyndighetene, på feil grunnlag, har fastsatt reintall for Vest-Finnmark til ca. 64 000 dyr.

Sametinget mener at de økonomiske tilbudene som har vært til distriktene og reineierne, bør fortsette og bedres etter hvert som situasjonen krever det.

Forslag 5, representant Magnhild Mathisen, Arbeiderpartiets sametingsgruppe

Rekrutteringskvoter til ungdom for fangst av kongekrabbe

Arbeiderpartiets sametingsgruppe vil foreslå at det opprettes en egen rekrutteringskvote til ungdom for fangst av kongekrabbe. Dette gjøres gjeldende for ungdom i området øst for Nordkapp.

Tildeling av rekrutteringskvoter skal ikke ha noen krav verken til tidligere opparbeidede torskekvoter/rognkjekskvoter eller krav om minstebåt størrelse.

Sametinget anmodes om å iverksette forhandlinger med fiskerimyndighetene med sikte på å innføre en slik rekrutteringskvote fra neste fangstsesong.

Sign: _____ / _____

Forslag 6, representant Kirsten Appfjell, NSR's samarbeidsgruppe

Rekruttering av sørsamiske lærere

I de sørsamiske områdene er det et stort behov for lærere i sørsamisk. Det er stadig flere barn som ønsker opplæring i sørsamisk, og behovet for sørsamiske lærere øker betraktelig. Dessverre er rekrutteringa av sørsamiske lærere lav. Det er i dag ingen Høgskole eller universitet som har hovedansvaret for utdanning av sørsamiske lærere. Det gjennomføres sporadiske kurs på ulike Høgskoler, og det er ingen sammenheng eller kontinuitet mellom de ulike kursene. Kurs på 30 studiepoeng, som er minimumskravet høgskoler krever for godkjenne samisk som en del av høgskolegraden, starter med flere års mellomrom. Studenter kan slik risikere å ikke få fullført sin høgskolegrad da de venter på å få gjennomført et slikt kurs i samisk. Dette er svært uheldig.

Det må derfor snarest igangsettes et arbeid med å sikre kontinuerlige høgskolebaserte kursenheter i sørsamisk. Sametinget bør nedsette et utvalg som i samarbeid med Høgskolene i de sørsamiske områdene sikrer at det utdannes sørsamiske lærere.

Forslag 7, representant Kirsten Appfjell, NSR's samarbeidsgruppe

Sørsamiske radio og tv program

Sørsamiske radio program er per i dag begrenset til 2X30 minutt per uke. Det er ansatt 1 journalist i NRK Sami Radio. Når denne ene journalisten ikke er på jobb, må nyheter og andre program gå i reprise. Man har tatt kontakt med NRK Sami Radio om dette problemet. De sier seg enige i at man trenger flere sørsamiske journalister, men at disse ikke kommer av seg selv. Tv program på sørsamisk er en sjeldenhet. Til vår store glede ble det november 2004 ble det laget to barne-tv innslag. Likevel er dette altfor lite. Hvis man skal gjøre sørsamisk til et levende språk, er vi avhengige av at sørsamisk synliggjøres i media. Det bør derfor snarest settes av midler til utdanning av sørsamiske journalister, midler til produksjon av sørsamiske programmer og utvidelse av sendetid på NRK slik at ikke de samiske sendingene konkurrerer internt.

Forslag 8, representant Willy Olsen, Arbeiderpartiets sametingsgruppe

Fiskeridirektoratets høring om regulering av kysttorskfisket

I fiskedirektoratet sin høring legges det opp til at fritidsfiskernes adgang til å levere fisk for salg blir fjernet. Dette vil blant annet berøre samiske fiskere som har en viss inntekt av fritidsfisket. Fritidsfisket er også en viktig trivselsfaktor for kyst- og fjordbefolkningen i de samiske områdene. Sametingsrådet bes snarest medvirke til at problemet belyses overfor fiskeridirektoratet før endelig vedtak fattes.

Sign: _____ / _____

Forslag 9, representant Anders Urheim, Arbeiderpartiets sametingsgruppe

Samiskundervisning utenfor språkforvaltningsområde

Det vises til en rekke konkrete eksempler der samiske elever på videregående skoles nivå og grunnskolen ikke gis et tilfredsstillende undervisningstilbud i samisk – selv om det er en lovhjemlet rett.

Undervisningen igangsettes ofte sent, og er i mange tilfeller mangelfull og lite tilfredsstillende. Ytterligere vises det ofte at det er manglende vilje fra skoleeiere å oppfylle slike lovhjemlede rettigheter med hensyn til samisk språkopplæring. Det vises bl.a. til Opplæringslovens § 6-2 og § 6-3.

Det er svært beklagelig og på ingen måter ikke akseptabelt at samiske foreldre, også Samisk Foreldrenettverk, må kjempe for å få samisk undervisningstilbud – som faktisk er lovhjemlede rettigheter – for sine barn.

Sametinget og Utdannings- og forskningsdepartementet må snarest, sammen med også fylker og kommuner som skoleeiere, snarest gjennomgå alle slike problemstillinger og kvalitetssikre at samiske elever sikres en fullverdig opplæring i og på samisk i områder utenfor språkforvaltningsområde.

Forslag 10, representant Anders Urheim, Arbeiderpartiets sametingsgruppe

Etablering av Forsknings- og dokumentasjonssenter

Sametinget vil sterkt påpeke at det er et omfattende behov for en utredning av fornorskningens konsekvenser for samer og kvener innenfor ulike samfunnsområder. Tilsvarende og like sterkt gjelder konsekvenser for andre grupper som har lidt overlast under og etter siste verdenskrig. Sametinget ber Regjeringen og Stortinget om å slutte seg til at slike konsekvensutredninger utføres og følges opp snarest med konkrete tiltak.

Sametinget vil sterkt understreke situasjonen under krigen der den samiske befolkningen og befolkningen for øvrig, med stor oppofrelse og i mange tilfeller med livet som innsats i oppgaven med å løse flyktninger over til friheten i Sverige. Denne innsatsen er i ettertid blitt lite påaktet og verdsatt av de sentrale myndighetene. I mange tilfeller har dette tvert i mot ført til store påkjenninger for losene og deres familier og befolkningen i områdene.

Sametinget ber Regjeringen og Stortinget se på situasjonen for grenselosene og deres etterkommere, og i denne forbindelse arbeide for etablering av et forsknings- og dokumentasjonssenter. Dette vil kunne tjene alle samiske områder.

Sametinget initierer snarest arbeid for etablering av et forsknings- og dokumentasjonssenter om grenselosene i Tysfjord, med lokalisering fortrinnsvis i Musken.

Forslag 11, representant Jánoš Trosten, NSR's sametingsgruppe

I samarbeidsavtalen mellom Finnmark fylkeskommune og Sametinget i Norge er partene enige om et felles ansvar for samfunnsutviklingen i Finnmark jfr. Fjerde kulepunkt i grunnlaget i avtalen.

Sign: _____ / _____

Grunnlag for forslaget:

Finnmark fylke opplever en dramatisk nedgang i folketallet og næringsinfrastrukturen i fylket er i urovekkende tilbakegang. Tiltak må settes i gang for å dempe en slik negativ utvikling.

NSRs samarbeidsgruppe og SP mener at samarbeidspartnerne nå ta ett felles tak for å dempe fraflyttingen og utarmingene av næringsinfrastrukturen i fylket. Sametinget bør derfor vurdere å avholde en konferanse med nevnte tema i inneværende valgperiode. Med henvisning til samarbeidsavtalen, er det naturlig at Finnmark fylkeskommune inviteres med på prosjektet.

Sametinget og Finnmark fylkeskommune tilrettelegger for konferanseinnholdet og tar felles økonomisk ansvar for konferansen.

III Votering

Av 39 representanter var 37 tilstede.

Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Ett forslag har kommet inn etter tidsfristen. Motelederskapet foreslår at den tas opp til behandling som forslag 11, enstemmig vedtatt.
- Forslag 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10 og 11 sendes Sametingsrådet for videre behandling; enstemmig vedtatt

Av 39 representanter var 34 tilstede. Representantene Steinar Pedersen og Egil Olli fratrådte jfr. avtale om utjamning posisjon/opposisjon.

- Forslag 1 settes opp som ny sak på fredag, vedtatt med 21 stemmer.
- Forslag 4 settes opp som ny sak på fredag, vedtatt med 21 stemmer.

IV Protokolltilførsel

Det ble ikke fremmet protokolltilførsel i denne sak.

V Talerliste og replikkordskifte

	Taler	Replikk
1	Jon Erland Balto	
2	Isak Mathis O. Hætta	
3	Jon Erlend Balto	
4	Olaf Eliassen	Janoš Trosten Egil Olli Olaf Eliassen
5	Terje Tretnes	Olaf Eliassen Willy Olsen

Sign: _____ / _____

		Terje Tretnes
6	Åge Nordkild	Per Solli
		Roger Pedersen
		Henrik Eriksen
		Ann-Mari Thomassen
		Terje Tretnes
		Anders Urheim
		Johan Mikkel Sara
7	Åge Nordkild	
8	Berit Marie P. Eira	Egil Olli
		Ole Henrik Magga
		Berit Ranveig Nilssen
		Jarle Jonassen
		Randi A. Skum
9	Berit Marie P. Eira	
10	Magnhild Mathisen	
11	Kirsten Appfjell	
12	Kirsten Appfjell	Anders Urheim
		Ole Henrik Magga
		Åge Nordkild
13	Willy Olsen	Olaf Eliassen
		Terje Tretnes
14	Anders Urheim	Berit Ranveig Nilssen
15	Anders Urheim	Terje Tretnes
		Roger Pedersen
		Johan Mikkel Sara
16	Anders Urheim	
17	Janoš Trosten	Olav Dikkanen
		Johan Mikkel Sara
	Berit Ranveig Nilssen (til forr.orden)	
	Egil Olli (til forr.orden)	
	Olaf Eliassen (til forr.orden)	
	Johan Mikkel Sara (til forr.orden)	
	Per Solli (til forr.orden)	
	Terje Tretnes (til forr.orden)	
	Isak Mathis O. Hætta (til forr.orden)	
	Willy Olsen (til forr.orden)	
	Steinar Pedersen (til forr.orden)	
	Berit Ranveig Nilssen (til forr.orden)	
	Egil Olli (til forr.orden)	
	Terje Tretnes (til forr.orden)	
	Janoš Trosten (til forr.orden)	

Sign: _____ / _____

Per Solli (til voteringen)

VI Sametingets vedtak etter voteringen

- Forslagene 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10 og 11 sendes Sametingsrådet for videre behandling. Forslag 1 og 4 føres opp til behandling fredag 26.11. jf. forretningsorden §4b.

Saken ble avsluttet onsdag 24. november kl. 18.40.

Sign: _____ / _____

Møtesekretær: Mari Moen Erlandsen/Svenn-Egil Knutsen

Side 36 av 187

Originalspråk: norsk

Sak 49/04

Samisk utviklingsfond - utvidelse av geografisk virkeområde

Arkiv

Arkivsaksnr.

SF-160

2004001252

Saken påbegynt torsdag 25. november kl. 09.00.

I Vedlegg

Nr	Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	20.09.2004	Sametinget	Retningslinjer for Samisk utviklingsfond
2		Sametinget	Sametingets budsjett 2004
3	11.04.2003	Sør-Varanger kommune	Søknad om innlemmelse i fondets virkeområde
4	30.01.2004	Gamvik i vekst	Samisk utviklingsfond
5	13.04.2004	Nordkapp kommune	Søknad om å innlemme Nordkapp kommune i det samiske virkemiddelområdet
6	28.11.2003	Loppa kommune	Søknad om opptak i Samisk utviklingsfonds virkeområde
7	06.04.2004	Lyngen kommune	Søknad om innlemmelse av Lyngen kommune i Samisk utviklingsfonds virkeområde
8	01.11.2001	Sørreisa kommune	Handlingsplan for samiske kyst og fjordområder - Utvidelse av Samisk utviklingsfonds virkeområde
9	04.10.04	Lavangen kommune	Søknad om innlemming av Lavangen kommune i virkemiddelområdet for Samisk utviklingsfond
10	09.08.2001	Kystpartiets Samepolitiske Enhet	Krav om utvidelse av Samisk utviklingsfonds virkeområde
11	18.02.2002	Kunngjøring av nye saker v/A.Urheim	Utvidelse av Samisk utviklingsfonds virkeområde
12	22.09.2003	Kunngjøring av nye saker v/A.Urheim	Samisk utviklingsfond - Endring av virkeområder og retningslinjer
13	25.05.2004	Kunngjøring av nye saker v/ NSR's samarbeidsgruppe	Utvidelse av SUF's virkeområde
14	25.05.2004	Kunngjøring av nye saker v/ NSR's samarbeidsgruppe	Utvidelse av SUF's virkeområde
15	11.06.2004	Kultur- og næringsavdelingen i	Brev til aktuelle kommuner om

Sign: _____ / _____

Møtesekretær: Mari Moen Erlandsen/Svenn-Egil Knutsen

Side 37 av 187

		Sametinget	tilleggsopplysninger
16	09.07.2004	Sør-Varanger kommune	Svar på henvendelse av 11.06.2004
17	27.07.2004	Lyngen kommune	Svar på henvendelse av 11.06.2004
18	05.08.2004	Sørreisa kommune	Svar på henvendelse av 11.06.2004
19	19.07.2004	Nordkapp kommune	Svar på henvendelse av 11.06.2004
20	30.07.2004	Loppa kommune	Svar på henvendelse av 11.06.2004

Behandlinger

Politisk nivå	Møtedato	Saksnr.
Sametingsrådet	14.10.2004	R 107/04
Nærings- og kulturkomiteen	12.11.2004	
Sametingets plenum	26.11.2004	49/04

II Forslag og merknader

Sametingsrådets forslag til innstilling overfor komiteen:

Det geografiske virkeområdet for Samisk utviklingsfond endres til å omfatte følgende nye kommuner og områder:

Stemmeøkretsene Bugøyenes, Bugøyfjord, Neiden, Jakobsnes, Jarfjord, Svanvik og Skogfoss i Sør-Varanger kommune.

Stemmeøkretsen Gamvik tettsted i Gamvik kommune.

Stemmeøkretsene Gjesvær, Skarsvåg, Kamøyvær samt fastlandssiden av Nordkapp kommune.

Valgkretsen Talvik tettsted i Alta kommune.

Loppa kommune.

Lyngen kommune.

Resterende del av Lavangen kommune.

Valgkretsene Rabbås, Skøelv og Reinelv i Sørreisa kommune.

Resterende del av Tysfjord kommune.

Det utvidede geografiske virkeområde tas inn i retningslinjene for Samisk utviklingsfond pkt. 3 Tidelingskriterier, som tillegg, uten endring av de øvrige punktene i de gjeldende retningslinjene. Retningslinjene for Samisk utviklingsfond, med nytt tillegg, gjøres gjeldende fra 01.01.2005.

Retningslinjer for Samisk utviklingsfond pkt. 3 Tidelingskriterier blir som følger:

Sametinget fastsetter mål, strategi og tiltak i sitt årlige budsjett. Budsjettvedtaket gir overordnede prioriteringer for støtteordningen. Mangfold, likestilling og et helhetlig perspektiv skal være viktige grunnprinsipper for Sametinget.

Sign: _____ / _____

Det gis tilskudd til investeringer, forprosjekter, produktutvikling, etablererstipend og markedsføring som skal gjennomføres innenfor virkeområdet for Samisk utviklingsfond.

Virkeområdet for Samisk utviklingsfond er:

1. I Sør-Varanger kommune; stemmekretsene Bugøynes, Bugøyfjord, Neiden, Jacobsnes, Jarfjord, Svanvik og Skogfoss.
2. Nesseby kommune.
3. Tana kommune.
4. I Gamvik kommune; Hopsfjorden og Langfjorden og stemmekretsen Gamvik tettsted.
5. I Lebesby kommune; skolekretsen Dyfjord, Indre Laksefjord fra Veidnes til Bekkarfjord og innover fjorden i kommunen.
6. I Nordkapp kommune; stemmekretsene Gjesvær, Skarsvåg, Kamøyvær samt fastlandssiden av kommunen.
7. Porsanger kommune.
8. I Måsøy kommune; Rolføy og stedene Lillefjord, Slåtten og Snefjord.
9. Karasjok kommune.
10. Kautokeino kommune.
11. Kvalsund kommune.
12. I Alta kommune; tidligere Talvik kommune.
13. Loppa kommune.
14. Kvænangen kommune.
15. Kåfjord kommune.
16. Storfjord kommune.
17. Lyngen kommune.
18. I Tromsø kommune; skolekretsene Lakselvbukt, Olderbakken, Sjursnes og Breivikeidet i Sørfjorden.
19. Den samiske befolkning på Senja og i resten av Lenvik kommune.
20. I Sørreisa kommune; valgkretsene Rabbås, Skøelv og Reinelv.
21. Lavangen kommune.
22. I Skånland kommune; kretsene Boltås, Trøsemark, Kjønnå, Sandemark, Laberg og Saltvann.
23. I Gratangen kommune; bygdene Øse, Kvernmo, Dalsletta, Skifte og Labergdalen.
24. I Evenes kommune; kretsene Evenesmark, Lenvikmark (Snubba) og Veggen.
25. I Narvik kommune; stemmekretsene Vassdal og Kvanndal.
26. Tysfjord kommune.
27. Den samiske befolkningen i sørsameområdet.

Målgruppen er den samiske befolkningen i Norge og hele befolkningen innenfor det geografiske virkeområdet. Hele befolkningen innenfor fondets virkeområde kan søke midler fra Samisk utviklingsfond. Samisk utviklingsfond kan finansiere tiltak som særlig styrker samisk språk og kultur i resten av landet.

Samisk utviklingsfond kan også gi midler til den samiske befolkning til tiltak som er avledet av samisk reindrift.

Sametinget kan fravike den generelle tilskuddspraksis hvis spesielle hensyn til lokalisering, infrastruktur, kvinne- og/eller ungdomstiltak, konkurranseforhold, kulturaspekter m.v. vektlegges.

Sign: _____ / _____

Virkeområdet kan endres i den årlige budsjettbehandlingen.

Tildeling av støtte skal skje på basis av søknader, jf. Del II hva søknaden skal inneholde. Særlige tildelingskriterier og støttesatser for de ulike tilskuddsområdene/- næringene er spesifisert i rettleiding for søkere. Fondets midler skal ordinært ikke nyttes til tiltak som finansieres over særskilte offentlige budsjettposter.

Sametingets tilskuddsstyre kan fastsette ytterligere kriterier for støtte. Kriteriene skal være i samsvar med målet for bruken av midlene.

Merknad fra komiteen

Komiteen, medlemmene fra NSRs sametingsgruppe Ann Mari Thommasen, Kjell Gjøran Jåma, Jánoš Trosten, Grethe Dunfjeld, fra Arbeiderpartiets sametingsgruppe Steinar Pedersen, Sverre Anderssen og Per Solli, fra Flyttsamelista/Høyre Per A. Bæhr, fra Senterpartiets sametingsgruppe Olaf Eliassen, fra Samer bosatt i Sør-Norge Ristin Guttorm, og fra SVF Ove Johnsen, viser til at saken gjelder utvidelse av Samisk utviklingsfond. Det er kommet inn en del søknader fra enkelte kommuner og forskjellige interessegrupper. Det er foreløpig ikke avsatt nye budsjettmidler til utvidelsen. Dette vil medføre at de nye områdene som eventuelt vil komme inn under Samisk utviklingsfonds (SUF`s) virkeområde, vil bli likestilt med de allerede eksisterende områder fra 1. januar 2005.

Sametingsrådet har foreslått følgende nye geografiske områder inn under SUF`s virkeområde:

Stemmeøkretsene Bugøynes, Bugøyfjord, Neiden, Jakobsnes, Jarfjord, Svanvik og Skogfoss i Sør-Varanger kommune.

Stemmeøkretsen Gamvik tettsted i Gamvik kommune.

Stemmeøkretsene Gjesvær, Skarsvåg, Kamøyvær samt fastlandssiden av Nordkapp kommune.

Valgkretsen Talvik tettsted i Alta kommune.

Loppa kommune.

Lyngen kommune.

Resterende del av Lavangen kommune.

Valgkretsene Rabbås, Skøelv og Reinelv i Sørreisa kommune.

Resterende del av Tysfjord kommune.

Komiteen krever at Samisk utviklingsfond må styrkes ved tilføring av ytterligere midler ved de årlige bevilgningene over statsbudsjettet. Dette er ikke minst viktig fordi Samisk utviklingsfond er et virkemiddel for å få til blant annet en bærekraftig bruk av naturressurser, som igjen vil medføre at næringskombinasjoner og lokal videreføring blir et viktig fundament for bærekraftig ressursutnyttelse og økt sysselsetning i alle samiske bosetningsområder. Komiteen ønsker på denne måten å sikre at den samiske kulturarven og kompetansen blir ivaretatt og videreført. I tillegg er Samisk utviklingsfond viktig for å skape nye næringer og skape arbeidsplasser tilpasset et moderne samfunn.

Komiteen har under behandlingen av saken sett behov for en nærmere gjennomgang av retningslinjene for Samisk utviklingsfond med hensyn til utvidelse av nye områder - nye steder. Komiteen ber derfor Sametingsrådet legge til rette en vurdering av Samisk utviklingsfonds retningslinjer slik at disse i større grad kommer det samiske folk og lokalsamfunn til nytte. Disse vurderinger bes lagt fram for plenum for

Sign: _____ / _____

politisk behandling. For eksempel er det behov for å avklare hvilke søknadsprosedyrer som bør ligge til grunn for å komme inn i fondets virkeområde.

Komiteen vil også bemerke at når nye midler tilføres Samisk utviklingsfond bør Sametinget ta opp til vurdering fondets geografiske virkeområde.

Komiteens medlem fra SVL Ove Johnsen mener at det som vil være viktig å få avklart for komiteen er hvilke områder som er innenfor dagens virkeområdet. Det brukes følgende begreper for å definere områder innenfor dagens område: Stemmekretser, skolekrets, kretsene, valgkretsene, bygdene og tidligere grunnkrets. Dette er problemstillinger som tidligere er tatt opp i Sametinget, der det er bedt om å få vite eksakt om hvilke områder dette er. Det er aldri kommet ett tilfredsstillende svar på dette, viser her for eksempel til områder i Gratangen og spesielt til bygden Labergsdalen. Dette er noe som vi i komiteen burde få en korrekt oversikt over. Det er utarbeidet et kart som er like tvetydig å tyde som begrepsforvirringen som råder.

Dette medlemmet mener at det også vil være viktig å sette fokus på de senere års problematikk for utmarksbrukere. Nå er vi kommet så langt at ett enstemmig Sameting har sagt at det bør taes initiativ til å få laget en næringsavtale for utmarksbrukere og også få etablert en egen næringslov for denne samiske næringsgruppen. Her er det at Sametinget kan komme til å gjøre den store forskjellsbehandling mellom næringsutøverne ut i fra hvor dem bor.

Dette medlemmet mener at Sametinget bør ikke bli stilt i en slik situasjon der det fremkommer at vi kun prioriterer de samiske næringsutøvere som bor innenfor et geografisk område og ikke de som bor utenfor.

Dette medlemmet mener at det ikke vil være heldig for den samiske befolkning at vi driver med en bit for bit politikk, der en setter opp den ene samiske bygden mot den andre. Det er viktig for Sametinget at vi behandler den samiske befolkning som et folk. Dette medlemmet er også klar over at med begrensede midler er dette vanskelig å gjennomføre over hele samfunnslinjen.

Dette medlemmet mener derfor at når vi skal utvide SUF's virkeområde så beholder vi de navngitte områdene som er i dag (begrepsavklaringen for enkelte områder er gjort og vi vet hvor de forskjellige grenser går eksakt for disse områdene). Samisk utviklingsfonds virkeområde må utvides til også å omfatte den samiske befolkning innenfor primærnæringene, som bor utenfor SUF's geografiske virkeområde.

Forslag 1

Komiteens medlem fra SVF Ove Johnsen foreslår at Samisk utviklingsfonds virkeområde må utvides til også å omfatte den samiske befolkning innenfor primærnæringene, som bor utenfor SUF's geografiske virkeområde

Endring punkt 27:

Den øvrige samiske befolkningen i Norge.

Forslag 2

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiets sametingsgruppe Steinar Pedersen, Sverre Anderssen og Per Solli, fra Flyttsamelist/Høyre Per A. Bæhr, og fra SVF Ove Johnsen foreslår Samisk utviklingsfond virkeområde utvides med følgende virkeområde:

Kjøllefjord i Lebesby kommune

Sign: _____ / _____

Bjerkvik i Narvik kommune

Komiteens flertall, medlemmene fra NSRs sametingsgruppe Ann Mari Thommasen, Kjell Gjøran Jåma, Jánoš Trosten, Grethe Dunfjeld, fra Senterpartiets sametingsgruppe Olaf Eliassen, og fra Samer bosatt i Sør-Norge Ristin Guttorm støtter ikke dette forslaget.

Forslag 3

Komiteens forslag blir derfor at Samisk utviklingsfond virkeområde utvides med følgende områder:

Ingøy i Måsøy kommune

Løvdal og Moan i Gratangen kommune

Skånland kommune

Herjangen i Narvik kommune

Ulvsvåg og Innhavet i Hamarøy kommune

Komiteen støtter for øvrig Sametingsrådets innstilling.

Forslag 4, representant Stig Eriksen, Frie Gruppe

Utvidelse av SUF's virkeområde

Vil med dette foreslå at bygdene Nordvågen og Sarnes tilhørende Nordkapp kommune blir innlemmet i SUF's virkeområdet.

Merknad, representant Stig Eriksen, Frie Gruppe

Det vil være uheldig å ikke ta disse med, da kommunen har søkt om at hele kommunen med unntak av Honningsvåg tettsted blir innlemmet.

III Votering

Av 39 representanter var 34 tilstede. Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Forslag 1, første del, ble forkastet med 30 stemmer.
- Forslag 1, andre del, ble forkastet med 28 stemmer.
- Forslag 2 ble forkastet med 19 stemmer.
- Forslag 3 ble enstemmig vedtatt.
- Forslag 4 ble enstemmig vedtatt.
- Komiteens innstilling enstemmig vedtatt.

IV Protokolltilførsel

Det ble ikke fremmet protokolltilførsel i denne sak.

V Talerliste og replikkordskifte

Taler	Replikk
-------	---------

Sign: _____ / _____

1	Ove Johnsen	
2	Per Solli	Janoš Trosten
		Berit Ranveig Nilssen
		Per Solli
3	Roger Pedersen	
4	Olaf Eliassen	Sverre Anderssen
		Per Solli
		Roger Pedersen
		Olaf Eliassen
5	Stig Eriksen	Olaf Eliassen
		Anders Urheim
		Berit Ranveig Nilssen
		Stig Eriksen
6	Steinar Pedersen	
7	Ann-Mari Thomassen	Anders Urheim
		Per Solli
		Egil Olli
		Steinar Pedersen
		Berit Ranveig Nilssen
		Ann-Mari Thomassen
8	Henrik Eriksen	
9	Olaf Eliassen	
10	Bjørn Inge Mo	
11	Sverre Anderssen	
12	Sven-Roald Nystø	
13	Per Solli	Ann-Mari Thomassen
14	Olav Dikkanen	Olaf Eliassen
		Henrik Eriksen
15	Ove Johnsen	
	Per Solli (til forr. orden)	

VI Sametingets vedtak etter voteringen

Det geografiske virkeområdet for Samisk utviklingsfond endres til å omfatte følgende nye kommuner og områder:

Stemmeøkretsene Bugøynes, Bugøyfjord, Neiden, Jakobsnes, Jarfjord, Svanvik og Skogfoss i Sør-Varanger kommune.

Stemmeøkretsen Gamvik tettsted i Gamvik kommune.

Bygdene Nordvågen og Sarnes, stemmeøkretsene Gjesvær, Skarsvåg, Kamøyvær samt fastlandssiden av Nordkapp kommune.

Ingøy i Måsøy kommune.

Valgkretsen Talvik tettsted i Alta kommune.

Loppa kommune.

Lyngen kommune.

Sign: _____ / _____

Resterende del av Lavangen kommune.
Skånland kommune
Løvdal og Moan i Gratangen kommune
Valgkretsene Rabbås, Skøelv og Reinelv i Sørreisa kommune.
Herjangen i Narvik kommune
Resterende del av Tysfjord kommune.
Ulvsvåg og Innhavet i Hamarøy kommune.

Det utvidede geografiske virkeområde tas inn i retningslinjene for Samisk utviklingsfond pkt. 3 Tidelingskriterier, som tillegg, uten endring av de øvrige punktene i de gjeldende retningslinjene. Retningslinjene for Samisk utviklingsfond, med nytt tillegg, gjøres gjeldende fra 01.01.2005.

Retningslinjer for Samisk utviklingsfond pkt. 3 Tidelingskriterier blir som følger:

Sametinget fastsetter mål, strategi og tiltak i sitt årlige budsjett. Budsjettvedtaket gir overordnede prioriteringer for støtteordningen. Mangfold, likestilling og et helhetlig perspektiv skal være viktige grunnprinsipper for Sametinget.

Det gis tilskudd til investeringer, forprosjekter, produktutvikling, etablererstipend og markedsføring som skal gjennomføres innenfor virkeområdet for Samisk utviklingsfond.

Virkeområdet for Samisk utviklingsfond er:

1. I Sør-Varanger kommune; stemmekretsene Bugøynes, Bugøyfjord, Neiden, Jacobsnes, Jarfjord, Svanvik og Skogfoss.
2. Nesseby kommune.
3. Tana kommune.
4. I Gamvik kommune; Hopsfjorden og Langfjorden og stemmekretsen Gamvik tettsted.
5. I Lebesby kommune; skolekretsen Dyfjord, Indre Laksefjord fra Veidnes til Bekkarfjord og innover fjorden i kommunen.
6. I Nordkapp kommune; bygdene Nordvågen og Sarnes, stemmekretsene Gjesvær, Skarsvåg, Kamøyvær samt fastlandssiden av kommunen.
7. Porsanger kommune.
8. I Måsøy kommune; Ingøy, Rolføy og stedene Lillefjord, Slåtten og Snefjord.
9. Karasjok kommune.
10. Kautokeino kommune.
11. Kvalsund kommune.
12. I Alta kommune; tidligere Talvik kommune.
13. Loppa kommune.
14. Kvænangen kommune.
15. Kåfjord kommune.
16. Storfjord kommune.
17. Lyngen kommune.
18. I Tromsø kommune; skolekretsene Lakselvbukt, Olderbakken, Sjursnes og Breivikeidet i Sørfjorden.
19. Den samiske befolkning på Senja og i resten av Lenvik kommune.
20. I Sørreisa kommune; valgkretsene Rabbås, Skøelv og Reinelv.
21. Lavangen kommune.

Sign: _____ / _____

22. Skånland kommune.
23. I Gratangen kommune; bygdene Øse, Kvernmo, Dalsletta, Skifte, Labergdalen, Løvdal og Moan.
24. I Evenes kommune; kretsene Evenesmark, Lenvikmark (Snubba) og Veggan.
25. I Narvik kommune; Herjangen og stemmekretsene Vassdal og Kvanndal.
26. Tysfjord kommune.
27. Ulsvåg og Innhavet i Hamarøy kommune.
28. Den samiske befolkningen i sørsameområdet.

Målgruppen er den samiske befolkningen i Norge og hele befolkningen innenfor det geografiske virkeområdet. Hele befolkningen innenfor fondets virkeområde kan søke midler fra Samisk utviklingsfond. Samisk utviklingsfond kan finansiere tiltak som særlig styrker samisk språk og kultur i resten av landet.

Samisk utviklingsfond kan også gi midler til den samiske befolkning til tiltak som er avledet av samisk reindrift.

Sametinget kan fravike den generelle tilskuddspraksis hvis spesielle hensyn til lokalisering, infrastruktur, kvinne- og/eller ungdomstiltak, konkurranseforhold, kulturaspekter m.v. vektlegges.

Virkeområdet kan endres i den årlige budsjettbehandlingen.

Tildeling av støtte skal skje på basis av søknader, jf. Del II hva søknaden skal inneholde. Særlige tildelingskriterier og støttesatser for de ulike tilskuddsområdene/- næringene er spesifisert i rettleiding for søkere. Fondets midler skal ordinært ikke nyttes til tiltak som finansieres over særskilte offentlige budsjettposter.

Sametingets tilskuddsstyre kan fastsette ytterligere kriterier for støtte. Kriteriene skal være i samsvar med målet for bruken av midlene.

Saken ble avsluttet torsdag 25. november kl 11.45.

Sign: _____ / _____

Originalspråk: norsk

Sak 50/04

Sametingets budsjett 2005

Arkiv

Arkivsaksnr.

SF-112

2004003114

Saken påbegynt torsdag 25. november kl. 13.35.

I Vedlegg

Nr	Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	20.02.04	Kommunal- og regionaldept. v/Statsråd Erna Solberg	Konsultasjoner mellom Sametinget og departementene - invitasjon til samtaler
2	26.02.04	Sametinget v/president Sven-Roald Nystø	Konsultasjoner og forhandlinger
3	02.04.04	Kommunal- og regionaldept. v/Statsråd Erna Solberg	Konsultasjoner mellom Sametinget og statlige myndigheter
4		Kommunal- og regionaldepartementet	Bevilgninger til samiske formål i statsbudsjettet 2005
5	21.10.2004	Sametingsrådet	Nye budsjettprosedyrer mellom Sametinget og Regjeringen
6	21.10.04	Kommunal- og regionaldept. v/Statsråd Erna Solberg	Feil i St.prp. nr. 1 (2004-2005) fra Kommunal- og regionaldepartementet

Behandlinger

Politisk nivå	Møtedato	Saksnr.
Sametingsrådet	14.10.2004	R 085/04
Plan-og Finanskomiteen	12.11.2004	
Sametingets plenum	25.11.2004	50/04

Sign: _____ / _____

Møtesekretær: Mari Moen Erlandsen/Svenn-Egil Knutsen

Side 46 av 187

II Forslag og merknader

Sametingsrådets forslag til vedtak overfor komiteen:

1 Innledning

Sametingsplanen for 2002 – 2005 er utgangspunktet for Sametingets arbeid, prioriteringer og forslag til fremtidige budsjettbehov. I tillegg ligger Sametingets vedtatte politikk gjennom delplaner, meldinger og vedtak til grunn for utformingen av budsjettets mål, strategier og tiltak.

Sametingets visjon og overordnet mål for perioden 2002 – 2005 er:

Sametingets visjon

Et mangfoldig samfunn med samisk verdigrunnlag, grunnleggende menneskerettigheter og internasjonal solidaritet.

Overordnet mål

Selvbestemmelse med grunnlag i samenes rettigheter som folk og urfolk.

Sametinget har lagt om måten å budsjettere Sametingets budsjett for påfølgende år etter det normale budsjettet, “*Sametingets statsbudsjett*”. Budsjetteringen er begrenset til det årlige ordinære budsjettet, og Sametingets behov for påfølgende år legges ikke lenger frem som en egen sak for plenum hvor den behandles for seg selv. Budsjettbehovene for 2006 behandles i dette dokumentet under kapittel 17.

Sametingets budsjett for 2005 er delt inn som følger:

- Samlet bevilgning til Sametinget
- Sametingets mål og økonomiske rammefordeling
- Politiske og administrative driftsutgifter
- Næringsutvikling
- Kultur
- Samisk språk
- Miljø og kulturvern
- Opplæring
- Internasjonalt arbeid
- Helse- og sosialsatning
- Arkiv-, bibliotek- og informasjonstjenester
- Likestilling
- Samiskrelatert statistikk i Norge
- Regionalutvikling og samarbeid
- Budsjettbehov 2006

Samlet bevilgning til Sametinget gir en oversikt over og kommentarer til de foreslåtte tildelingene i statsbudsjettet. Sametingets mål og økonomiske rammefordeling gir en oversikt over Sametingets fordeling av de foreslåtte tildelingene via statsbudsjettet på overordnet postnivå.

Sign: _____ / _____

Driftsbudsjettet på politisk- og administrativt nivå blir presentert og kommentert under området politiske og administrative driftsutgifter.

Virkemiddelbudsjettet blir presentert og kommentert under de øvrige områdene, med unntak av budsjettbehov 2006.

Sametingets budsjettbehov og prioriteringer for 2006, presenteres og kommenteres i siste kapittel i dokumentet. Sametingets behov og prioriteringer for 2006 realiteres slik det gjøres i dag. Men disse tas nå inn i samme dokument som et eget kapittel i det ordinære budsjettet, hvor kun de prioriterte tiltakene beskrives konkret. Dette for å tydeliggjøre hva som er innenfor budsjettet og hvilke prioriterte områder Sametinget har for det påfølgende budsjettåret.

2 Samlet bevilgning til Sametinget

Regjeringen foreslår i St.prp. 1 (2004-2005) for budsjetterminen 2005 og rundskriv H-22/04 Bevilgninger til samiske formål i statsbudsjettet 2005 følgende fordeling til Sametinget for 2005:

Tabell 1.0 Totaltabell Sametingets samlede inntekter

(i 1000 kr)

Kap.Post	Beskrivelse	RR 2003	Bud-2004	RevBud-04	Bud- 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %	
540.50	Kommunal- og regionaldept. - KRD	133 900	133 400	133 400	138 750	5 350	4,0 %	
571.64	Kommunal- og regionaldept. - KRD		7 000	7 000	7 000	0	0,0 %	
206.50	Utdannings- og forskningsdept. - UFD	a)	26 689	27 589	28 569	980	3,6 %	
226.01	Utdannings- og forskningsdept. - UFD (tillegg)		2 500	0	2 000	0	0,0 %	
248.21	Utdannings- og forskningsdept. - UFD (tillegg)	b)	0	0	2 500	2 500	-	
856.50	Barne- og familiedept. - BFD		8 413	10 716	10 716	11 080	364	3,4 %
1429.50	Miljøverndept. - MD		2000	2 000	2 000	0	0,0 %	
320.53	Kultur- og kirkedept. - KKD	c)	30 244	31 734	31 734	32 113	379	1,2 %
335.75	Kultur- og kirkedept. - KKD	d)	0	0	0	500	500	-
-	Helsedept. - HD	e)	5 100	5 100	5 100	5 100	0	0,0 %
1149.50	Landsbruksdept. - LD	f)	6 000	2 000	2 000	2 000	0	0,0 %
-	Landsbruksdept. - LD	g)	0	2 000	2 000	2 000	0	0,0 %
552.72	Kommunal- og regionaldept. - KRD	h)	0	0	2 100	0	-2 100	-100,0 %
-	Kommunal- og regionaldept. - KRD	i)	0	0	0	650	650	-
-	Utdannings- og forskningsdept. - UFD	i)	0	0	0	1 000	1 000	-
Totalt bevilget I			214 846	221 539	225 639	235 262	9 623	4,3 %
540.54	KRD - Avkastning Samefolkets fond			4 650	4 650	4 650	0	0,0 %
Totalt bevilget II			214 846	226 189	230 289	239 912	9 623	4,2 %

a) Jfr. brev av 12.07.04 fra UFD: Budsjettforslaget i St.prp. nr 1 (2003-2004) var på 26 433 000 kroner. I budsjettvedtaket 12.12.03 ble bevilgningen økt til 27 589 000 kroner jf. Budsjettinnstilling S. nr. 12 (2003-2004). Ved Stortingets behandling av revidert nasjonalbudsjett, St.prp. nr. 63 (2003-2004) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet medregnet folketrygden for 2004, ble det vedtatt et samlet budsjettkutt på 75 mill. kroner. For kap. 206 post 50 utgjør dette 20 000 kroner.

b) Jfr. saldert budsjett 2004 kr 2 000 000: Bevilgning øremerkede midler til særskilte IKT-tiltak i utdanningen, Spesielle driftsutgifter.

Dette har ikke vært tatt med i Sametingets budsjett 2004 og rev.budsjett 2004. Bevilgningen er kommet etter at disse var behandlet.

c) Fra 2005 er det foreslått, i samråd med Sametinget og Riksarkivaren, at kr 700 000 overføres fra Sametingets budsjett til det Statlige arkivverket.

d) Samisk språkteknologi - korrekturprogram (KKDs andel iht. finansieringsplanen).

e) Bevilgning for 2005 til Sametinget er ikke spesifisert i HDs forslag til statsbudsjett.

f) Verdiskaping- og utviklings tiltak i landbruket: Overføring til Samisk utviklingsfond over jordbruksavtalen.

g) Overføring fra reindriftens utviklingsfond til samisk utviklingsfond.

h) Midler til interreg: bevilges av dept. senere.

i) Samisk språkteknologi - korrekturprogram (KRDs og UFDs andel iht. finansieringsplanen). Dette er ikke tatt med i statsbudsjettet, men er bevilget i 2004.

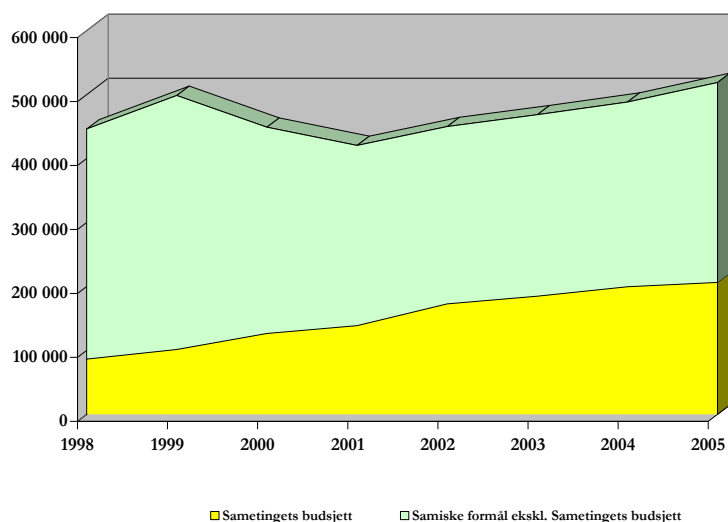
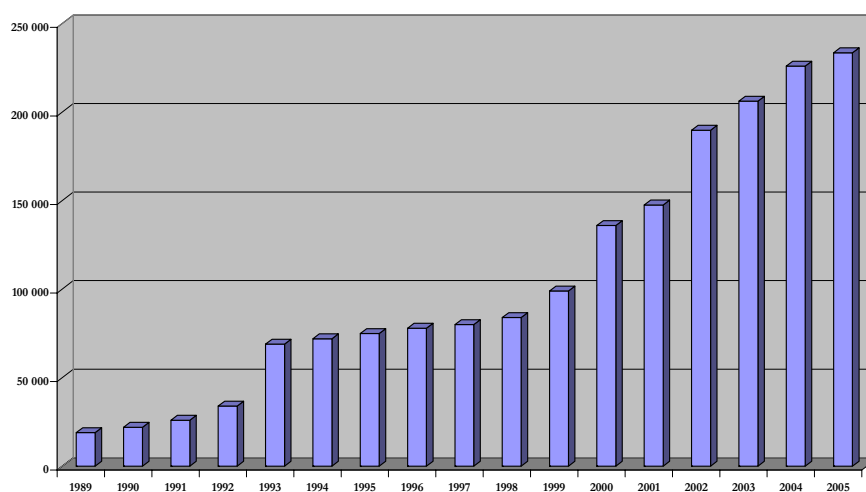
Sign: _____ / _____

Sametingets midler går til samiske tiltak og forvaltes av Sametinget på bakgrunn av de rammer som er gitt av sentrale myndigheter. Sametinget har de siste årene fått flere finansieringsordninger overført til sitt budsjett. I tillegg disponerer Sametinget en del midler som år for år overføres virksomheten fra øvrige finansieringskilder. Disse er uforutsigbare mht. årlig størrelse og er gjenstand for særskilt rapportering. Tilsvarende gjelder midler som ytes til prosjekter og annet. Felles for disse er at de ikke inngår i en fast overføring til Sametingets budsjett.

Figurene nedenfor viser utviklingen i Sametingets budsjett og budsjettutviklingen for samiske formål fra regjeringen. Økningen de siste årene skyldes hovedsakelig overføring av allerede eksisterende ordninger av samiske tiltak fra departementer til Sametinget uten reell økning i den totale overføringen til samiske formål. Prisjustering av Sametingets budsjett ble første gang foretatt i 2003.

Utvikling av Sametingets budsjett, ekskl. Samefolkets fond

Regjeringen har i sin melding om samepolitikken som mål å overføre nye oppgaver til Sametinget. Sametinget forutsetter da at:

- de økonomiske rammene og de fremtidige ansvarsforhold klargjøres
- det er samsvar mellom oppgaveoverføring og de økonomiske rammene som stilles til disposisjon

Sign: _____ / _____

Sametingets kommentarer til regjeringens forslag til tiltak over Sametingets budsjett i statsbudsjett for 2005

Sametinget har i 2004 overtatt forvaltningsoppgaver fra landets kommuner vedrørende administrering og organisering av samemanntallet og sametingsvalget. I forslaget til regjeringens statsbudsjett for 2005 er det ikke gitt økte bevilgninger for å utføre disse forvaltningsoppgavene.

Regjeringens forslag til statsbudsjett gir heller ikke dekning for merutgifter vedrørende en eventuell økning av antall representanter fra 39 til 43 etter Sametingsvalget i 2005. Viser i denne forbindelse til vedtak i sak 42/04 Høringsuttalelse til revisjon av Sameloven – utjevningsmandater.

Kommunal- og regionaldepartementet, Utdannings- og forskningsdepartementet og Barne- og familiedepartementet har økt sine bevilgninger til Sametinget med 3,4 – 4,0% som dekker lønns- og prisstigningen. Til sammenligning har Kultur- og kirkedepartementet økt bevilgningen med 1,2%. De øvrige departementene har ikke økt bevilgningen med noe i forhold til statsbudsjettet for 2004.

Regjeringens forslag til statsbudsjettet for 2005 inneholder følgende nye tiltak i forhold til statsbudsjettet for 2004:

- Kr 1 500 000 er bevilget til å dekke utgifter til informasjonsarbeid de ulike partier/organisasjoner/lister som stiller til sametingsvalget har, samt til dekning av Sametingets informasjonsarbeid i tilknytning til sametingsvalget 2005.
- For å styrke utviklingen av samisk språkteknologi vil Kultur- og kirkedepartementet bidra med kr 1 500 000 over tre år til et prosjekt for utvikling av samisk korrekturprogram i regi av Sametinget. Det er for 2005 foreslått en bevilgning på kr 500 000. Dette er iht. finansieringsplanen.

Regjeringens forslag til statsbudsjett viser at de heller ikke for 2005 er innstilt på å bevilge frie midler til Sametinget. Dette betyr også at Sametingets budsjett begrenses i forhold til økning i bevilgninger til eksisterende ansvarsområder og iverksetting av planlagte nye tiltak. Viser i denne forbindelse til sak 34/03 Statsbudsjettet for 2005, kap. 2 som gir en oversikt over Sametingets prioriteringer av budsjettbehovene for 2005.

3 Sametingets mål og økonomiske rammefordeling

Med forbehold om Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2005 foretar Sametinget følgende rammefordeling på hovedpostene for 2005:

Sign: _____ / _____

Tabell 2.0 Totaltabell - Sametingets samlede inntekter og utgifter

(i 1000 kr)

Konto Tekst	Regnskap-03	Bud-04	RevBud-04	Bud-05	Avvik	i %
Bevilgninger						
50 Bevilgninger fra departementene	214 846	221 539	225 639	235 262	9 623	4,3 %
1. Sum rammebevilgninger	214 846	221 539	225 639	235 262	9 623	4,3 %
Andre inntekter/bevilgninger						
33/50 Andre inntekter	0	0	0	0	0	-
50 Samefolkets fond	4 651	4 650	4 650	4 650	0	0,0 %
2. Sum andre inntekter/bevilgninger	4 651	4 650	4 650	4 650	0	0,0 %
3. Sum rammebevilgninger og andre inntekter	219 497	226 189	230 289	239 912	9 623	4,2 %
Drift politisk nivå, administrasjon og spesielle driftsutgifter						
01 Drift politisk nivå	12 969	14 450	14 815	16 840	2 025	13,7 %
01 Drift administrasjon	52 669	51 460	52 560	54 300	1 741	3,3 %
22 Spesielle driftsutgifter	9 484	4 706	6 706	8 865	2 159	32,2 %
4. Sum driftsutgifter	75 123	70 616	74 081	80 005	5 925	8,0 %
Virkemidler						
51 Næringsutvikling	25 887	22 917	22 417	22 750	333	1,5 %
52 Kultur	31 038	31 947	31 747	33 708	1 961	6,2 %
53 Samisk språk	33 763	42 050	41 450	41 160	-290	-0,7 %
54 Miljø- og kulturvern	10 410	11 526	11 526	12 178	652	5,7 %
55 Andre tilskudd (politisk arbeid)	5 476	4 451	4 451	5 951	1 500	33,7 %
56 Opplæring	23 831	24 302	24 302	26 259	1 957	8,1 %
57 Internasjonalt arbeid	1 239	2 249	4 185	2 394	-1 791	-42,8 %
59 Helse- og sosialsatsing	4 302	4 100	4 100	4 100	0	0,0 %
60 Arkiv-, bibliotek- og informasjonstjeneste	5 596	5 596	5 596	5 090	-506	-9,0 %
61 Likestillingstiltak	496	330	330	450	120	36,4 %
62 Samiskrelatert statistikk i Norge	0	300	300	300	0	0,0 %
63 Regional utvikling og samarbeid	0	1 155	1 155	917	-238	-20,6 %
5. Sum virkemidler	142 038	150 923	151 559	155 257	3 699	2,4 %
6. Sum driftsutgifter og virkemidler	217 161	221 539	225 639	235 262	9 623	4,3 %
Overføring, bundne midler og avsetninger	-4 651	-4 650	-4 650	-4 650	0	0,0 %
7. Sum overføringer, bundne midler og avsetn.	-4 651	-4 650	-4 650	-4 650	0	0,0 %
8. Driftsresultat (3-6+5)	-2 316	0	0	0	0	-

Sign: _____ / _____

4 Politiske og administrative driftsutgifter

4.1 Driftsutgifter politisk nivå

Tabell 3.0 Driftsutgifter politisk ledelse

(i 1000 kr)

Post 01	Benevnelse		RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
0101	Sametingsrådet	a)	4 273	4 355	4 590	5 250	660	14,4 %
0102	Sametingets plenum	c)	3 992	4 405	4 405	5 000	595	13,5 %
0103	Sametingets møtelederskap		360	220	350	860	510	145,7 %
0104	Sametingsgruppene		1 988	2 305	2 305	2 500	195	8,5 %
0105	Sametingets kontrollkomité	c)	123	106	106	0	-106	-100,0 %
0106	Sametingets tilskuddstyre		621	640	640	640	0	0,0 %
0109	Samisk parlamentarisk råd		508	690	690	690	0	0,0 %
0110	Sametingets språkstyre		346	345	345	350	5	1,4 %
0111	Samisk språknemnd	b)	547	840	840	1 000	160	19,0 %
0112	Fiskeripolitisk utvalg		0	70	70	70	0	0,0 %
0113	Sametingets ungdomspolitisk utvalg (SUFU)		197	324	324	325	1	0,3 %
0114	Interreg overvåkingskom./tilskuddstyre		14	150	150	155	5	3,3 %
Sum			12 969	14 450	14 815	16 840	2 025	13,7 %

a) Inkl. utgifter politisk initiativ, har tidligere vært under post 22.

Inkl. utgifter til evt. etterlønn iht. reglement for Sametingets politiske nivå, kap. 13.

b) Totalt er det bevilget kr 840 000 til Samisk språknemnd i 2004, hvorav kr 340 000 er til språknemndas politiske nivå.

De resterende kr 500 000 skal dekke administrasjonkostnader for sekretæren i Samisk Språknemnd som tidligere var postert på post 01 adm.driftsutgifter.

c) Økning for Sametingets plenum er prisstigning samt litt ekstra i forbindelse med valgår og komitearbeid. Økning møtelederskap skyldes at møteleder er fast ansatt på heltid. Sametingets grupper er kun justert for prisstigning, mens budsjett for kontrollkomiteen er overført Sametingets plenum. Budsjettet for Sametingets plenum er med tanke på valgår og komitearbeid svært nøkternt.

4.1.1 Sametingsrådet

Posten dekker, i tillegg til presidentens og visepresidentens lønn, to rådsmedlemmer i hel stilling med lønn som utgjør 90 % av visepresidentens lønn, samt et rådsmedlem i 50% stilling og en politisk rådgiver i hel stilling. Resterende går til reise- og oppholdsutgifter og andre driftsutgifter.

Presidentens lønn ble i sak 23/04 økt til kr 650 000 pr. år fra og med 01.09.04. Visepresidentens lønn er fastsatt til kr 513 000. Pr. 01.01.04 ble visepresidentens lønn grunnlaget for beregning av lønn for rådets medlemmer og gruppelederne, jfr. reglement for Sametingets politiske nivå, kap. 2.1 og 2.3. Tidligere var presidentens lønn grunnlaget for beregningen av de øvrige representantenes lønn, som var på kr 540 000 pr. år. For å unngå at de som mottar prosentvis avlønning går ned i lønn, er visepresidentens lønn økt fra kr 513 000 til kr 540 000 pr. år.

Iht. reglement for Sametingets politiske nivå, kap. 13, tilstås Sametingsrådets heltidspolitikere og politiske rådgivere etterlønn *i en måned fra den dag de fratrer, men inntil tre måneder dersom vedkommende ikke har lønns-/ næringsinntekter, pensjon eller lignende.*

For å dekke disse utgiftene settes det av kr 5 250 000 for 2005. Beløpet inkluderer også kr 150 000 som Sametingsrådet kan disponere til tiltak som ellers ikke dekkes av Sametingets tilskuddstyre.

Sign: _____ / _____

4.1.2 Sametingets plenum

Representantene, med unntak av medlemmene i Sametingsrådet, møtelederskapets leder og gruppelederne, har en fast årlig godtgjørelse på kr 48 000. I tillegg mottar representantene kr 4 000 for hvert plenumsmøte de deltar på. Dette er godtgjørelse for all parlamentarisk arbeid knyttet til plenumsmøtene, herunder komitémøter.

Budsjettet skal også dekke tapt arbeidsfortjeneste, utgifter til omsorgsarbeid, reiser og opphold, tolking, annonsering og andre kostnader knyttet til gjennomføring av Sametingets plenumsmøter. Innføring av fire komitéer kommer trolig til å medføre økte kostnader i 2005 i forhold til tidligere år. Kostnader knyttet til samtlige komitéers aktiviteter er inkludert i rammen for Sametingets plenum.

Regjeringen har fremmet forslag om å utvide antall representanter i Sametinget fra 39 til 43 gjeldende fra og med Sametingsvalget i 2005. Dette vil føre til økte utgifter fra og med oktober 2005 i form av faste godtgjørelser, reise- og oppholdskostnader og møtegodtgjørelser. Dessuten skal de ulike sametingenes plenumsmøter legges til i Johkamohkki – Jokkmokk i Sverige, 21. – 24.02.05, noe som gir merutgifter i forhold til normal plenumsmøteavvikling.

Det avsettes *kr 5 000 000* til drift og godtgjørelser i Sametingets plenum for 2005.

4.1.3 Sametingets møtelederskap

Leder i Sametingets møtelederskap er fra 1. september 2004 ansatt i full stilling med samme lønn som visepresidenten. Viser til sak 23/04.

De fire øvrige medlemmer i møtelederskapet får kr 1 500 pr. plenumsmøte i tillegg til den ordinære godtgjørelsen som ytes dem som representanter. Øvrige budsjettmidler skal dekke reiser, opphold og liknende i forbindelse med møter/representasjon i møtelederskapet.

Det avsettes *kr 860 000* til drift og godtgjørelser i møtelederskapet for 2005.

4.1.4 Sametingets grupper

Sametingets sju gruppeledere har en årsgodtgjørelse som utgjør 25% av visepresidentens årsgodtgjørelse. I tillegg mottar alle representanter, med unntak av gruppelederne og heltidspolitikerne, kr 1 550 for inntil fire gruppemøter i året.

I tillegg gjennomføres jevnlig møter mellom gruppelederne og sametingspresidenten. Posten skal også dekke tapt arbeidsfortjeneste, utgifter til omsorgsarbeid, reiser og opphold og andre kostnader knyttet til gruppemøtene i form av faste godtgjørelser, reise- og oppholdskostnader og møtegodtgjørelser. Dersom Sametinget utvides med 4 representanter vil dette medføre ekstrakostnader i forbindelse med avvikling av de to siste plenumssamlingene i 2005.

Det bevilges *kr 2 500 000* kroner til drift og godtgjørelser i de politiske gruppene i 2005.

Sign: _____ / _____

4.1.5 Sametingets kontrollkomité

Utgifter til kontrollkomitéen er flyttet til koststed Sametingets plenum slik at alle komitéer er under samme koststed.

4.1.6 Sametingets tilskuddstyre

For 2005 er det et samlet behov for *kr 640 000*. Posten består stort sett av utgifter til tolking, honorar, reise og opphold.

Sametingets tilskuddsstyre skal fremme en sak eller en melding om tilskuddsstyrets virksomhet som behandles i plenum i mai 2005. En nærmere avgrensning av sakens innhold foretas i samråd med Sametingsrådet.

4.1.7 Samisk parlamentarisk råd (SPR)

Samisk parlamentarisk råd (SPR) er et samarbeidsorgan for sametingene i Sverige, Finland og Norge, med samene fra russisk side som permanente deltakere. I mai 2004 overtok Sametinget i Sverige presidentvervet og dermed også sekretariatsfunksjonen i SPR. I 2004 ble SPR tildelt *kr 300 000* over statsbudsjettet i Norge. Disse midlene ble overført til Sametinget i Sverige straks de overtok ledelsen i SPR. Tilsvarende sum vil også i 2005 bli overført det Sametinget som har ledelsen i SPR. Forøvrig har det ikke lyktes å skaffe annen finansiering av driften i SPR. I 2003 ble det uarbeidet et totalt driftsbudsjett for SPR på *kr 2 405 196*. Delegasjonenes utgifter til deltakelse på SPR-møter og øvrig representasjon må fremdeles dekkes av de ulike Sametingene.

I 2005 er det vedtatt å avholde en parlamentarikerkonferanse i regi av SPR og de ulike Sametingenes plenums møter i Johkamohkki – Jokkmokk i Sverige, 21. – 24.02.05. Det settes av *kr 100 000* til gjennomføring av parlamentarikerkonferansen (plenums møtet dekkes over ordinært budsjett for plenum, se kap. 4.1.2). Det budsjetteres med *kr 690 000* til drift av Samisk parlamentarisk råd, inkludert parlamentarikerkonferansen.

4.1.8 Sametingets språkstyre

Det avsettes *kr 350 000* til Sametingets språkstyre. Språkstyrets utgifter består av honorarer til styremedlemmene, reise- og oppholdsutgifter og utgifter til tolking under møter.

4.1.9 Samisk språknemnd

Det er nødvendig å styrke samarbeidet på tvers av landegrensene slik at terminologiarbeidet i alle samiske språk kan koordineres. Det er viktig med koordinering, samling og revidering av ord slik at en unngår at hvert land bruker ulike termer for samme begrep. Samisk orddatabank bør bli en nordisk samisk orddatabank tilknyttet Samisk språknemnd.

Sametinget avsetter *kr 1 000 000* til Samisk språknemnd. Beløpet dekker lønn og sosiale kostnader for leder i administrasjonen og stilling som ivaretar terminologitvikling over landegrenser,

Sign: _____ / _____

men også honorar til medlemmer og reise- og oppholdsutgifter for Samisk språknemnd. Beløpet er en del av Samisk språknemnds totale budsjett. Sametinget i Sverige og Sametinget i Finland bidrar med sine andeler av språknemndas totalbudsjett.

4.1.10 Fiskeripolitisk utvalg

Sametingets fiskeripolitiske utvalg er et midlertidig utvalg som ble opprettet for å bistå Sametingsrådet i arbeidet med Sametingets melding om fiske som næring og kultur i kyst- og fjordområdene og for å bistå Sametingets representant i Havressurslovutvalget.

Det avsettes *kr 70 000* til Fiskeripolitisk utvalg for 2005. Utgiftene vil være honorarer, samt reise- og oppholdsutgifter til medlemmene.

4.1.11 Sametingets ungdomspolitisk utvalg (SUPU)

Sametinget avsetter *kr 325 000* til utvalgets arbeid i 2005. Utgiftene vil bestå av møtehonorarer, reise, opphold, og planlegging og arrangement av ungdomskonferansen.

4.1.12 Interreg - tilskuddsgruppe

Sametinget avsetter *kr 155 000* til dette formålet i 2005. Beløpet skal dekke utgiftene til møter oppdatering og opplæring om EUs strukturfondsarbeid.

4.2 Driftsutgifter administrasjonen

Driftsutgiftene til administrasjonen omfatter utgifter til lønn, drift og vedlikehold av bygninger og maskiner, investeringer, opplæring, reise og opphold, forbruksmateriell, inventar etc. Det at Sametinget er tospråklig og har en desentralisert organisasjonsstruktur fører til økte driftsutgifter.

Driftsutgifter administrasjonen budsjetteres med 3% økning for å dekke inn økte lønnskostnader i forbindelse med lønnsoppgjøret i 2004. Innenfor denne rammen må administrasjonen finne midler til lederutviklingsprogram, fellesutgifter som personalseminaret, sámegiella Sámedikkis og e-sápmi. Sametingets administrasjon må sørge for fortsatt eksternt finansiering fra departementene av prosjektdirektørens kostnader til e-sápmi. Prosjektet e-sápmi er planlagt avsluttet i løpet av sommeren 2005. Direktøren har fullmakt til å disponere administrasjonens budsjett.

Sign: _____ / _____

Tabell 3.1 Driftsutgifter administrasjon

(i 1000 kr)

Post 01	Benevnelse		RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
013	Direktøren	a)	3 264	2 667	2 460	2 704	244	9,9 %
023	Språkavdelingen		3 697	4 358	4 884	4 413	-471	-9,6 %
033	Kultur- og næringsavdelingen	b)	8 378	6 269	6 714	6 930	217	3,2 %
043	Miljø- og kulturavdelingen		7 408	7 706	7 644	7 873	229	3,0 %
053	Bibliotek- og informasjonavdelingen		9 090	8 976	8 641	8 900	259	3,0 %
063	Opplæringsavdelingen		11 143	11 133	10 493	10 808	315	3,0 %
073	Samfunnsavdelingen		3 314	3 775	3 775	3 888	113	3,0 %
083	Plan- og administrasjonsavdelingen	c)	6 376	6 576	7 949	8 784	835	10,5 %
Sum			52 669	51 460	52 560	54 300	1 741	3,3 %

a) Ved revidert budsjett 2004 ble direktørens ramme redusert med kr 165 000 for å dekke økning lønn president og møteleder.

b) Kr 500 000 av prosjektmedarbeider i duoddjiprogrammet og kr 200 000 er satt av til prosjektstilling for Interreg III. Uten disse stillingene er økningen 3%.

Midlene posteres under administrasjonen i prosjektenes virketid.

c) Controller-/innkjøpsstilling lagt inn. Uten denne stillingen er økningen 3%.

Tabell 3.2 Forklaring til endringer i de ulike avdelingers budsjett

(i 1000 kr)

Post 01	Benevnelse		Bud 2004	Omdisp. bud-04	Rev 2004	Grunnlag til bud-05	+3% lønns- og prisstign. overføringer	Økn. bud/ Bud-05
013	Direktøren		2 667	2 625	2 460	2 625	79	2 704
023	Språkavdelingen	a)	4 358	4 284	4 884	4 284	129	4 413
033	Kultur- og næringsavdelingen	b)	6 269	6 549	6 714	6 049	181	6 930
043	Miljø- og kulturavdelingen		7 706	7 644	7 644	7 644	229	7 873
053	Bibliotek- og informasjonavdelingen		8 976	8 641	8 641	8 641	259	8 900
063	Opplæringsavdelingen		11 133	10 493	10 493	10 493	315	10 808
073	Samfunnsavdelingen		3 775	3 775	3 775	3 775	113	3 888
083	Plan- og administrasjonsavdelingen	c)	6 576	7 949	7 949	7 949	235	8 784
Sum			51 460	51 960	52 560	51 460	1 540	1 300
								54 300

a) GIO fikk ved revidert budsjett 2004 overført kr 600 000 til samisk korrekturprogram. Tilsvarende reduksjon fra post 53.2 Språkprosj. innenfor forvaltningsområdet. I 2005 er korrekturprogr. budsjettet over post 22.

b) KEO: Kr 500 000 ble i 2004 overført til post 01 Drift adm. fra post 51.1 SUF til prosjektstilling duoddjiprogrammet.

KEO er også ved revidert budsjett 2004 fått tilført kr 164 500 vedr. TA-midler interreg.

c) PHO: Det ble foretatt en omdisponering av adm. budsjett i 2004 pga. innføring av et felles investeringsbudsjett som PHO har ansvaret for. Ved omdisponeringen ble det tatt midler fra hver avdeling til investeringsbudsjettet.

Sametinget står overfor nye utfordringer med hensyn til å utvikle de økonomiske- og administrative systemene. Antall ansatte og antallet personer som representerer Sametinget, politisk og administrativt, har økt de seneste årene. Dette gjør at mer og mer av dagens ressurser på økonomisiden må brukes til den daglige driften. Dette har ført til at utvikling av økonomisystemet og de rutiner og kontroller som følger av dette, har måttet tas når det har oppstått prekære situasjoner. I tillegg er det nye økonomireglementet for staten iverksatt fra 01.01.04 med en overgangsordning mht. tilpasning til denne ut 2004. For å styrke funksjonen for utvikling av økonomiforvaltningen, herunder innkjøp- og controllerfunksjonen, opprettes en innkjøps-/controllerstilling knyttet til dagens Plan- og administrasjonsavdeling med en årlig ramme på *kr 600 000*.

Sign: _____ / _____

Møtesekretær: Mari Moen Erlandsen/Svenn-Egil Knutsen

Side 56 av 187

4.3 Spesielle driftsutgifter

Tabell 3.3 Samletabell - Spesiell driftsutgifter

(i 1000 kr)

Post 22	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
22.1	Læremiddelutvikling/FoU	4 954	1 500	3 500	2 000	-1 500	-42,9 %
22.2	Interreg driftsutgifter (Sametinget i Sverige)	250	0	0	0	0	-
22.3	Nye informasjonssystemer	1 435	1 600	1 600	1 325	-275	-17,2 %
22.5	Politiske initiativ (flyttet til post 01 pol.nivå)	30	0	0	0	0	-
22.6	Motiveringspris	0	50	50	50	0	0,0 %
22.7	Konferanser	688	680	680	700	20	2,9 %
22.8	Stedlig kontor i Oslo (flyttet til post 01 drift adm.)	172	0	0	0	0	-
22.9	Finnmarksloven	1 955	200	200	500	300	150,0 %
22.10	Manntallsprosjekt/Sametingsvalget 2005	0	676	676	700	24	3,6 %
22.11	Samisk korrektureprogram	0	0	0	3 590	3 590	-
Sum		9 484	4 706	6 706	8 865	2 159	32,2 %

4.3.1 Læremiddelutvikling/FoU – post 22.1

Sametinget avsetter *kr 2 000 000* til pedagogisk kvalitetsutvikling i samisk grunnopplæring. Dette er en øremerket bevilgning fra Utdannings- og forskningsdepartementet over kap. 226 og post 01.

4.3.2 Nye informasjonssystemer – post 22.3

Sametinget implementerte i 2004 dokumenthåndteringssystemet Acos WebSak, som også førte til at vi måtte oppgradere maskinparken/PC'er. Iht. rulleringsplanen for utskifting av datamaskiner ble dette planlagt gjennomført over to år (2004-2005). Det er ikke rom for å prioritere videre oppgradering i 2005, slik at dette må utsettes ytterligere, evt. at administrasjonen finner dekning for å ta deler av oppgraderingen innenfor sitt ordinære drifts-/investeringsbudsjett.

Kontorstøtteprogramvaren Sametinget bruker i dag er Office 2000. Office 2000 er to generasjoner eldre enn siste versjon fra Microsoft og det er allerede problematisk å benytte dagens versjon av programvaren i samhandling med andre fagsystemer, eksempelvis har vi store problemer med å bruke den sammen med Sametingets dokumenthåndteringssystem, Acos Websak. Investeringen/oppgraderingen vil rette opp de fleste problemene vi har med dagens løsning. I tillegg gir Office 2003 bedre funksjonalitet i Word, Excel og Outlook. Rammen for oppgraderingen (kjøp av lisenser) er *kr 500 000*.

Sametinget ønsker å forenkle saksbehandlingen av alle plan- og arealsaker. I tillegg skal alle kulturminneregistreringer legges inn i en sentral kulturminnedatabase; Askeladden. Pr i dag har ikke Sametinget verktøy til å gjøre dette, mens de fleste øvrige offentlige institusjoner benytter dette i sitt daglige arbeid. Derfor innføres et GIS-system (Geografisk informasjonssystem), som er et databasert system for innsamling, lagring, analyse og presentasjon av geografisk relatert informasjon. Investeringen inneholder fire grunnleggende faktorer; maskinvare, programvare, data (kulturminneregistreringer) og implementering av systemet (kompetanse og opplæring). Vi har i denne forbindelse innledet et samarbeid med Finnmark fylkeskommune som også har samme behov.

Målsettingen med å innføre et GIS-system:

- Å ha et elektronisk verktøy som kan brukes i saksbehandling og forvaltning av samiske kulturminner (forenkle og effektivisere). I tillegg vil den kunne benyttes til registrering av samiske

Sign: _____ / _____

stedsnavn og være et hjelpemiddel i tilskuddsforvaltningen, dvs. at det vil foreligge muligheter til å få et felles system som kan benyttes til flere formål.

- Å yte bedre informasjon og oversikt overfor Sametingets brukere.
- Å oppnå en kostnadsreduksjon gjennom samordning av tekniske løsninger.
- Å etablere tjenester og kartinformasjon til det samiske folk.

For å gjennomføre prosjektet vil det være ett behov for til sammen *kr 825 000* som fordeler seg slik; lisenser til kartgrunnlag ca *kr 350 000*, innkjøp av programvare ca *kr 200 000*, samt ekstra ressurser til gjennomføring av prosjektet og opplæring av ansatte *kr 275 000*.

4.3.3 Motiveringspris – post 22.6

Det deles ut en motiveringspris årlig. I 2005 skal det tildeles en språkmotiveringspris som deles ut hvert fjerde år, jfr. sak 43/02. Motiveringsprisen er i 2005 på *kr 50 000*.

4.3.4 Konferanser – post 22.7

Tabell 3.4 Konferanser

(i 1000 kr)

Post 22	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
22.7	Ungdomskonferanse	241	300	300	300	0	0,0 %
22.7	Årlig konferanse for barnehageansatte	127	150	150	200	50	33,3 %
22.7	Likestillingskonferanse	321	0	0	0	0	-
22.7	Årlig konferanse med kommunene	0	130	130	0	-130	-100,0 %
22.7	Bibliotekkonferanse	0	100	100	0	-100	-100,0 %
22.7	Urfolkskonferanse	0	0	0	200	200	-
Sum		688	680	680	700	20	2,9 %

Ungdomskonferanse

Mål

Hovedmålsetningen er å stimulere og styrke barn og unges medinnflytelse, aktive deltakelse og engasjement i det samiske samfunnet, og rekruttere unge til politisk arbeid.

Tiltak

Sametingets ungdomspolitiske utvalg deltar i planlegging, gjennomføring og evaluering av ungdomskonferansen og tar opp samfunnsaktuelle tema som de unge selv er med på å bestemme. Arrangementet av ungdomskonferansen rullerer mellom ulike geografiske områder.

For 2005 avsetter Sametinget *kr 300 000* til formålet.

Barnehagekonferanse

Mål

Avholde samisk barnehagekonferanse, seminarer og nettverksmøter.

Sametinget avsetter *kr 200 000* til fagkonferansen for 2005.

Sign: _____ / _____

Årlig konferanse med kommunene og fylkeskommunene

Årets konferanse med kommuner og fylkeskommuner ble avholdt i oktober 2004. På grunn av at 2005 er et valgår, vil det tidsmessig ikke være rom for å avholde konferansen i 2005. Neste konferanse planlegges avholdt i begynnelsen av 2006.

Urfolkskonferanse

Mål

Å avholde en internasjonal konferanse hvor målsettingen er å utveksle erfaringer og bygge opp kompetanse om urfolks rettigheter.

Sametinget avsetter *kr 200 000* til konferansen som planlegges avholdt i første halvår 2005.

4.3.5 Finnmarksloven – post 22.9

Regjeringen fremmet forslag til finnmarkslov (Ot. prp. nr 53 (2002-2003) i april 2003. Arbeidet med loven har meget høy prioritet i Sametinget. I 2003 ble det satt av *kr 902 000* til dette arbeidet og *kr 200 000* i 2004. Det konkrete forbruket har imidlertid vært betydelig høyere enn dette. I 2004 ble det avholdt to konsultasjonsmøter mellom Sametinget og Stortingets justiskomiteé. Disse møtene krevde betydelig forberedelse, som blant annet omfattet innkjøp av ulike typer ekspertise.

I 2005 avsettes det *kr 500 000* til arbeidet med Finnmarksloven i Sametinget.

4.3.6 Sametingsvalg 2005 – post 22.10

Høsten 2005 gjennomføres Stortings- og sametingsvalg. I den forbindelse må Sametinget gjennomføre tiltak både i forhold til informasjon og registrering i samemantallet og i forbindelse med den praktiske valggjennomføringen.

Mål

Flest mulig registrerte samer i samemantallet som deltar aktivt i valget.

Strategi

Stimulere til økt registrering i samemantallet og en best mulig gjennomføring av valgarbeidet i 2005.

Tiltak

Det gjennomføres en informasjonskampanje for å øke registreringen i samemantallet og samtidig skape økt oppmerksomhet om Sametinget og sametingsvalget gjennom våren og høsten 2005. Denne kampanjen vil koste omkring *kr 700 000*.

I 2004 ble Sametinget overført forvaltningen av samemantallet. Denne oppgaven har tidligere kommunene hatt. Kommunal- og regionaldepartementet har bevilget *kr 400 000* til dette arbeidet i 2004. Dette er ikke fulgt opp i statsbudsjettet for 2005, jfr. omtalen i kapittel 2.

Sametingsvalget i 2005 vil medføre betydelige merutgifter for Sametinget, både til forberedelse og avvikling av valget iht. oppgaver i lov og forskrift. Dette omfatter opprettelse av et valgnemnd med sekretariat som ivaretas av Sametingets administrasjon. Administrasjonen må styrkes med 2 ekstra midlertidige stillinger i valgåret, og i tillegg avsettes det midler til møtevirksomhet i valgnemnden,

Sign: _____ / _____

oppløring av kommuner og spesielt opptellingssamevalgstyrene inkl. evalueringsseminar etter valget, lovpålagt annonsering, utarbeidelse og utsendelse av valgkort og annet representasjon i forbindelse med valget, bl.a. deltakelse på valgkonferanser. Det forutsettes at Kommunal- og regionaldepartementet finansierer dette over kap. 502, post 01 Valguttgifter.

Den økte bevilgningen på kr 1 500 000 fra Kommunal- og regionaldepartementet avsettes i sin helhet til tilskudd til dekning av utgifter for valgdeltakelse og informasjon til partier/lister ved Sametingsvalget, jfr. kapittel 9.2.

4.3.7 Samiske korrekturprogram for elektronisk tekstbehandling

Tabell 3.5 Samiske korrekturprogram for elektronisk tekstbehandling (i 1000 kr)

Post 22	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
22.11	Samiske korrekturprogram - ekstern finansiering	0	0	0	2 150	2 150	-
22.11	Samiske korrekturprogram - intern finansiering	0	0	0	1 440	1 440	-
Sum		0	0	0	3 590	3 590	-

Mål

Utvikle og tilby retteprogrammer innen elektronisk tekstbehandling for de samiske språkgruppene. Retteprogrammene skal omfatte stavekontroll og orddeling for nordsamisk og stavekontroll for lulesamisk. Programmene skal være gratis for brukerne. Retteprogrammene skal kunne brukes sammen med vertsprogramvare og målgruppene er offentlig administrasjon, samisk næringsliv, samisk presse, samiske forlag, skoler og utdanning samt privatpersoner.

Strategi

Prosjektet er planlagt gjennomført i løpet av 3 år og budsjettbehovet er på kr 11 300 000. Departementene vil bidra med kr 6 000 000, Nordplus med kr 400 000 og Sametingets andel er på kr 4 900 000. Eventuell ytterligere ekstern finansiering vil bli brukt til å redusere Sametingets andel av finansieringen.

Tiltak

Sametinget avsetter for år 2005 kr 3 590 000 til prosjekt "Samiske korrekturprogram for elektronisk tekstbehandling". Av dette er kr 1 440 000 finansiert over Sametingets budsjett i 2005. Den eksterne finansieringen på kr 2 150 000 er finansiert fra Kultur- og kirke departementet (kr 500 000), Utdannings- og forskningsdepartementet (kr 1 000 000) og Kommunal- og regionaldepartementet (kr 650 000).

5 Næringsutvikling

Tabell 4.0 Samletabell - Næringsutvikling (i 1000 kr)

Post 51	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
51.1	Samisk utviklingsfond	22 737	19 767	19 267	19 350	83	0,4 %
51.2	Duodjiinstitusjoner og organisasjoner	3 150	3 150	3 150	3 150	0	0,0 %
51.3	Grunntilskudd til Goahtegarret	0	0	0	250	250	-
Sum		25 887	22 917	22 417	22 750	333	1,5 %

Sign: _____ / _____

5.1 Samisk utviklingsfond (SUF)

Sametinget setter av følgende virkemidler til fordeling til samisk utviklingsfond i 2005:

Tabell 4.1 Samisk utviklingsfond

(i 1000 kr)

Post 51	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
51.1	Fiskeri		3 000	3 000	3 250	250	8,3 %
51.1	Jordbruk		2 300	2 300	2 500	200	8,7 %
51.1	Duodji - utviklingstiltak/investeringer		1 200	1 200	1 200	0	0,0 %
51.1	Duodji-programmet	a)	2 400	1 900	2 100	200	10,5 %
51.1	Næringskombinasjoner		5 000	5 000	5 000	0	0,0 %
51.1	Annet næringsliv		4 867	4 867	5 300	433	8,9 %
51.1	Aja-investeringstilskudd		1 000	1 000	0	-1 000	-100,0 %
Sum			22 737	19 267	19 350	83	0,4 %

a) Kr 500 000 overført i administrasjonens budsjett i prosjektets virketid.

Mål

Hovedmålet med Samisk utviklingsfond er sterke og levende samfunn med stabil bosetting og allsidig nærings-, kultur-, og samfunnsliv. Kvinne- og miljøperspektivet skal vektlegges ved prioritering av søknader innenfor alle områder som omfattes av Samisk utviklingsfond.

Utvidelse av Samisk utviklingsfonds geografiske virkeområde

Sametinget har foretatt en utvidelse av fondets geografiske virkeområde, gjeldende fra 01.01.2005. Det nye området omfatter x antall kommuner eller deler av kommuner (antallet settes inn etter at vedtaket er fattet i Sametinget i november 2004). Utvidelsen krever en sterkere prioritering av tiltak innenfor den gitte tilsagnsramme.

Etableringsstipend til ungdom

Sametinget oppretter en etableringstilskuddsordning til ungdom med fire etableringsstipend á kr 25 000. Stipendene opprettes innenfor de nevnte næringsformål i tabell 4.1 og belastes de enkelte poster i tabellen.

5.1.1 Fiskeri

Mål

Bevare og utvikle fiske som et viktig materielt grunnlag for bo- og sysselsettingen i samiske kyst- og fjordområder.

Strategi

Utvikle en lokal og regional ressursfordelingsmodell som ivaretar fisket som en viktig primærnæring i samiske kyst- og fjordområder, og samordne virkemiddelbruken i de marine næringene gjennom en dialog med Innovasjon Norge, fylkeskommunene og kommunene.

Tiltak

- Prioritere arbeidet med tilbakeføring av tapte fiskerettigheter.
- Utvikle en lokal og regional ressursfordeling med bakgrunn i nærhets- og avhengighetsprinsippet.
- Bedre finansieringsmuligheter for de marine næringene i samiske kyst- og fjordområder.
- Bedre mottak av fisk og lagring av levendefangst i samiske fjordområder.
- Etablere en miljøvennlig og lønnsom oppdrettsnæring med lokale tilpasninger.

Samlet ramme for tiltakene i 2005 er på kr 3 250 000.

Sign: _____ / _____

5.1.2 Jordbruk

Dagens nasjonale landbrukspolitikk favoriserer store bruk på bekostning av kombinasjonsbruk og mindre bruk. I tillegg vil den inngåtte WTO-avtalen få konsekvenser for jordbruksproduksjonen i hele landet. Jordbruket i de samiske områdene må møte denne utfordringen ved å satse på lokale fortrinn og regionalisere jordbrukspolitikken i samiske områder.

Mål

Å beholde antall sysselsatte og stimulere til rekruttering i jordbruket.

Strategi

- Å bygge opp og opprettholde både eneyrkebruk og kombinasjonsbruk. En regionalisering og omlegging av nasjonal jordbrukspolitikk i de samiske bosettingsområdene vil kunne sikre et levedyktig og livskraftig jordbruk.
- Et nært samarbeid med regionale og nasjonale landbruksmyndigheter er nødvendig for å lykkes med å opprettholde et levedyktig jordbruk. Sametinget må være med på et tidlig tidspunkt i saker og planarbeid som har betydning for det samiske jordbruket. Dette gjelder spesielt ved forhandlingene om jordbruksavtalen.

Tiltak

- Bedret lønnsomhet ved å redusere kostnadene.
- Kompetanseutvikling, nettverksbygging og FoU-virksomhet.
- Tiltaksprogram for jordbruk i samiske områder i samarbeid med regionale landbruksmyndigheter.

Det er dessuten nødvendig å forhindre tap forårsaket av rovvilt i jordbruket. Driftsbygningene i jordbruket må fortsatt prioriteres der utvidelser og større ombygginger vies spesiell oppmerksomhet.

En samlet ramme for tiltakene i 2005 settes til *kr 2 500 000*.

5.1.3 Reindrift

Sametinget har ikke direkte støtteordninger rettet mot den tradisjonelle reindriften, men har virkemidler til næringsvirksomheter som drives i kombinasjon med reindrift.

Mål

Sikre en økologisk, økonomisk og kulturell bærekraftig samisk reindrift.

Strategi

- Delta aktivt i utformingen av reindriftspolitikken.
- Nært samarbeid med kommuner og fylkeskommuner når det gjelder planarbeid som har betydning for reindriftnæringen.

Tiltak

- Arbeide for at økonomien i reindriftnæringen styrkes.
- Bidra til at det økologiske grunnlaget sikres og ivaretas.
- Bedre vern av reindriftenes beiteareal.
- Delta aktivt i arbeidet med økt verdiskapning i reindriftnæringen.

Sign: _____ / _____

5.1.4 Duodji

Sametinget tar sikte på å avklare prinsippene for en eventuell næringsavtale med duodjiorganisasjonene i 2005. Resultatet av behandlingen vil deretter bli gjort gjeldende som grunnlag for oppfølging fra 2006.

Mål

Målet med duodji er å tilrettelegge for utvikling av en sterkere næringsrettet duodji.

Strategi

Å forbedre rammebetingelsene for duodjinæringen.

Tiltak

- Tilrettelegge for en næringsavtale i duodji.
- Styrke kompetanse gjennom en lærlingeordning.
- Bistå fylkeskommunene med å etablere et opplæringskontor i duodji.
- Finansierte investerings- og utviklingstiltak i duodji overfor produsentene.

Samlet ramme for tiltakene er *kr 3 800 000* i 2005, som fordeles på Duodjiprogrammet med *kr 2 100 000*, hvor *kr 500 000* av prosjektkostnadene er lagt inn i administrasjonens budsjett, og investerings- og utviklingstiltak overfor duodji produsentene med *kr 1 200 000*.

5.1.5 Næringskombinasjoner

Plenum vedtok i sak 39/04 en forlengelse av ordningen med driftstilskudd til næringskombinasjoner med de samme kriteriene som gjelder for 2004. Det tas sikte på å fremme sak vedrørende en næringsavtale for duodjinæringen i februar 2005. Dersom plenum vedtar prinsippet om en næringsavtale for duodjinæringen legges det opp til å fremforhandle en næringsavtale i løpet av 2005 med budsjettmessige konsekvenser for budsjett 2006.

Mål

Målet er å utvikle nye levedyktige næringskombinasjoner der jordbruk, reindrift, fiske, duodji eller utmarksnæringer inngår som en del av kombinasjonen.

Tiltak

- Kompetanseheving innen naturressursbaserte næringer og kulturbasert reiseliv.
- Nisje- og kvalitetsprodukter fra samisk jordbruk basert på samisk kultur og tradisjon.
- Følge opp satsningen på småskalamatproduksjon.
- Etablere virksomheter der opplevelser og fjordfiske inngår.
- Sikre kvaliteten på innlandsfisk.
- Få etablert et permanent mottak for innlandsfisk.
- Fangst av sel og bearbeiding og salg av selprodukter.

Strategi

- Prioritere utviklingstiltak som skaper levedyktige kombinasjoner.
- Bedre rammevilkårene for kombinasjonsdrift ved å ha tettere samarbeid med regionale og sentrale myndigheter om næringspolitikken.

Sign: _____ / _____

Det avsettes *kr 5 000 000* til utviklings tiltak innen næringskombinasjoner i 2005. Overføringene fra Landbruksdepartementet og reindriftsavtalen på totalt *kr 4 000 000* er et viktig finansielt grunnlag for satsningen på næringskombinasjoner.

5.1.6 Annet næringsliv

Innovasjon, nyskaping og kompetanse er viktig for utvikling av næringslivet i nord. Utfordringen er å få til økt verdiskaping ved markedsrettet lokal produksjon og en bedre logistikk for transport ut til markeder. Det er i denne konteksten viktig å dreie fondets virkemiddelbruk mot næringsrettede tiltak.

Mål

Et sterkt og variert næringsliv.

Strategi

- Satsing på produktutvikling, innovasjon og nyskaping.
- Utvikle attraktive lokalsamfunn.
- Forbedre rammebetingelser i samarbeid med ansvarlige myndigheter.

Tiltak

- Styrke og samordne virkemiddelapparatet gjennom samarbeidsavtalene med fylkeskommunene.
- Kompetanseoppbygging i næringslivet.
- Satse på kultur som næring.

Budsjettrammen for 2005 er på *kr 5 300 000*.

5.1.7 Næringsavtaler

Jordbruksavtalemidlene er i 2004 overført til Landbruksdepartementets ordinære budsjettposter. Det samme må gjøres med avtalemidlene over reindriftsavtalen i 2005. Dette er nødvendig for å sikre forutsigbarhet i satsningen på kombinasjoner i reindriften.

5.2 Duodjiinstitusjoner og organisasjoner

Tabell 4.2 Duodji institusjoner og organisasjoner

(i 1000 kr)

Post 51	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
51.2	Duodjeinstituhtta		1 800	1 800	1 800	0	0,0 %
51.2	Manndalen Husflidslag		100	100	100	0	0,0 %
51.2	Unjárgga Sámiid Duodje		100	100	100	0	0,0 %
51.2	Duojáriid Dállu OS		200	200	200	0	0,0 %
51.2	Duojáriid Ealáhus Searvi		250	250	250	0	0,0 %
51.2	Sámiid Duodji OS		700	700	700	0	0,0 %
Sum		3 150	3 150	3 150	3 150	0	0,0 %

Mål

Å koordinere utviklingen av duodjinæringen.

Strategi

- Legge til rette for nettverk og samarbeid mellom husflidsutsalgene, regionene og duodjiutøverne.
- Bedre rammebetingelser for duodjiutøverne.
- Heve næringens kompetanse innen salg og markedsføring.

Sign: _____ / _____

- Styrke duodji som fag i skolen.

Det avsettes en samlet ramme for duodjiinstitusjoner og duodjiorganisasjoner for 2005 på *kr 3 150 000*. Dette er samme nivå som i 2004. Sametinget vil foreta en total gjennomgang av tilskuddsordningen i forbindelse med det pågående arbeidet med en sak om en eventuell næringsavtale for duodji. Framtiden for, og eventuelle endringer vedrørende disse organisasjoner og institusjoner vil bli omhandlet i denne sammenheng.

5.3 Goahtegearret

Sametinget setter av *kr 250 000* som grunntilskudd til drift av organisasjonen Goahtegearret.

6 Kultur

Tabell 5.0 Samletabell - Kultur

(i 1000 kr)

Post 52	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
52.1	Samisk kulturfond	8 722	7 958	7 958	7 543	-415	-5,2 %
52.2	Samiske forlag	1 480	1 573	1 573	1 673	100	6,4 %
52.3	Samiske kulturhus	4 967	5 157	5 157	5 661	504	9,8 %
52.4	Samiske kulturorganisasjoner	1 220	1 253	1 253	1 296	43	3,4 %
52.5	Samiske festivaler	1 720	1 360	1 360	1 560	200	14,7 %
52.6	Samisk idrett	550	750	750	750	0	0,0 %
52.7	Samisk teater (<i>Beainváš Sámi Teáhter</i>)	11 075	11 296	11 296	11 800	504	4,5 %
52.8	Kunstnerstipender	1 104	1 300	1 300	1 400	100	7,7 %
52.9	Samiske publikasjoner	200	1 000	800	1 700	900	112,5 %
52.10	Utstillingsvederlag for samiske kunstnere	0	300	300	325	25	8,3 %
Sum		31 038	31 947	31 747	33 708	1 961	6,2 %

Sametinget har inngått en samarbeidsavtale med samiske kunstnerorganisasjoner gjennom Samisk kunstnerråd. Formålet med avtalen er å utvikle et godt og mangfoldig samisk kulturliv og å legge til rette for samisk musikk, dans, teater, film, bildende kunst og kunsthåndverk. Samarbeidsavtalen regulerer årlige forhandlinger som omfatter blant annet organisasjonsstøtte, stipendordninger og kunstfond. Arbeidet med oppfølging av avtalen iverksettes i 2005, men de budsjettmessige virkninger vil først tre i kraft i budsjettåret 2006.

6.1 Samisk kulturfond

Tabell 5.1 Samisk kulturfond

(i 1000 kr)

Post 52	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
52.1	Litteratur		1 765	1 765	1 900	135	7,6 %
52.1	Musikk		884	884	950	66	7,5 %
52.1	Billedkunst/duodji		770	770	770	0	0,0 %
52.1	Teaterformål		353	353	353	0	0,0 %
52.1	Barns oppvekstvilkår		2 210	2 210	1 870	-340	-15,4 %
52.1	Andre tiltak		1 976	1 976	1 700	-276	-14,0 %
Sum		8 722	7 958	7 958	7 543	-415	-5,2 %

Mål

Hovedmålet er å styrke alle sidene av samisk kulturliv.

Sign: _____ / _____

Strategi

- Arbeide for å fremme samisk litteratur, spesielt rettet mot barn og unge.
- Bidra til å stimulere samiske barn og unge til å skrive på samisk.
- Videreføre innsatsen rettet mot barn og unge med bakgrunn i samisk barne- og ungdomsplan.
- Arbeide for å få overført egne midler til Sametinget for utvikling av samisk innhold i Den kulturelle skolesekken.
- Støtte opp om samisk amatørteaterarbeid.
- Styrke og utvikle det sørsamiske tilbudet innen scenekunst og teater.
- Videreføre innkjøpsordningen for samisk kunst og duodji.
- Arbeide for felles arena for samisk musikkformidling.
- Arbeide for at arkivopptak av samisk musikk/joik samles og gjøres allment kjent.
- Arbeide for at samarbeidet mellom samiske filmaktører og Nordnorsk filmsenter utvikles videre.
- Arbeide for utvikling av samisk barneidrett.

Tiltak

- Videreføre innkjøpsordningen for samisk kunst og duodji.

Det avsettes *kr 7 543 000* til Samisk kulturfond i 2005. Tabell 5.1 viser en reduksjon på *kr 415 000*. Dette er midler som tidligere ble belastet fondet på postene ”Barns oppvekstvilkår” og ”Andre tiltak”. Disse er overført til ”Samiske publikasjoner”. jfr. kap. 6.9.

6.2 Samiske forlag

Tabell 5.2 Samiske forlag

(i 1000 kr)

Post 52	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
52.2	Samiske forlag	1 480	1 573	1 573	1 673	100	6,4 %
Sum		1 480	1 573	1 573	1 673	100	6,4 %

Mål

Å bygge opp en stabil forlagsbransje.

Strategi

- Sikre jevn produksjon av samisk litteratur, inkludert læremidler.
- Bidra til kompetanseheving i bransjen.
- Styrke markedsføring og distribusjon av samiske utgivelser, inkludert læremidler.
- Arbeide for innkjøpsordning av samisk skjønnlitteratur.

Det avsettes *kr 1 673 000* til samiske forlag i 2005.

Sign: _____ / _____

6.3 Samiske kulturhus

Tabell 5.3 Kulturhus

(i 1000 kr)

Post 52	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
52.3	Árran Julevsame Guovdasj, Tysfjord		1 340	1 340	1 353	13	1,0 %
52.3	Sámi Dáiddaguovddáš, Karasjok		1 294	1 294	1 307	13	1,0 %
52.3	Ája Samisk Senter, Kåfjord		643	643	690	47	7,3 %
52.3	Sjøsamisk kompetansesenter, Billefjord		281	281	281	0	0,0 %
52.3	Sijti Jarngje, Hattfjelldal		1 108	1 108	1 120	12	1,1 %
52.3	Várdobáiki, Evenes/Skånland		131	131	350	219	167,2 %
52.3	Gamtofta, Sørreisa		35	35	35	0	0,0 %
52.3	Pitesamisk hus		100	100	100	0	0,0 %
52.3	Samisk hus i Oslo		200	200	200	0	0,0 %
52.3	Vilgesvárri	a)	25	25	25	0	0,0 %
52.3	Lásságámmi		0	0	200	200	-
Sum			4 967	5 157	5 661	504	9,8 %

a) Vilgesvárri/Bláfjell er en markosamisk boplass fredet etter kulturminnelovens bestemmelser, og er et Fotefar mot nord - Prosjekt i Skånland kommune

Mål

Opprettholde og videreutvikle arenaer i det samiske samfunnet der samisk kulturutøvelse kan finne sted.

Tiltak:

- Finansieringen av utbyggingen av Saemien Sijte i Snåsa avklares.
- Restfinansieringen av Ája Samisk Senter blir løst. Sametinget anser det som rimelig at staten deltar i finansieringen slik at utbyggingen blir fullfinansiert.
- Sametinget vil arbeide for opprettelse av et kultursenterfond.
- Vardobáiki, Evenes/Skånland tilføres økte midler til styrking av senterets virksomhet, jfr. samarbeidsavtalen med Troms fylkeskommune.
- Sametinget bidrar med sin andel til finansiering av stiftelsen Lásságámmi iht. samarbeidsavtalen med Troms fylkeskommune, jfr. Statutsrapporten pr. 07.07.04, artikkel 2, vedlagt Sametingsrådets beretning om virksomheten til Sametingets plenum i september 2004, sak 33/04.

Sametinget bevilger totalt *kr 5 661 000* i 2005 til samiske kulturhus.

Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår overfor den enkelte tilskuddsmottaker.

Sign: _____ / _____

6.4 Samiske kulturorganisasjoner

Tabell 5.4 Kulturorganisasjoner

(i 1000 kr)

Post 52	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %	
52.4	Sámi Dáiddačehpiid Searvi		204	204	0	-204	-100,0 %	
52.4	Sámi Girječálliid Searvi		173	173	0	-173	-100,0 %	
52.4	Sámi Teáhter Searvi		173	173	0	-173	-100,0 %	
52.4	Sámi Fágalaš girječálliid ja Jorgaleaddjiid Searvi		119	119	119	0	0,0 %	
52.4	DSJ-Doajmmasiebbre Julevsábme		107	107	107	0	0,0 %	
52.4	Samisk Filmforbund	a)	87	87	0	-87	-100,0 %	
52.4	Juoigiid Searvi		81	81	0	-81	-100,0 %	
52.4	Foreningen samiske komponister		66	66	0	-66	-100,0 %	
52.4	Sámi Dáiddárráđdi/Samisk kunstnerråd	b)	173	173	1 000	827	478,0 %	
52.4	Samisk museumslag		70	70	70	0	0,0 %	
Sum			1 220	1 253	1 253	1 296	43	3,4 %

a) Samisk Filmforbund har ikke hatt aktivitet i 2003 og 2004.

b) Støtte til Samisk kunstnerråd omfatter også støtte til Sámi Dáiddačehpiid Searvi, Sámi Girječálliid Searvi, Sámi Teáhter Searvi, Juoigiid Searvi og Foreningen samiske komponister. Samisk kunstnerråd foretar fordeling til den enkelte organisasjon.

Mål

Formålet er å styrke og utvikle samisk kultur og identitet ved å støtte samiske kulturorganisasjoner slik at de kan bidra til et rikt, variert og aktivt samisk kulturliv.

Strategi

- Sikre støtte til samiske kulturorganisasjoner som rekrutterer samisk ungdom.
- Sikre og utvikle de økonomiske rammebetingelsene til samiske kulturorganisasjoner.

Sametinget bevilger totalt *kr 1 296 000* i 2005 til samiske kulturorganisasjoner. Sametingsrådet kan fastsette ytterlige vilkår overfor den enkelte tilskuddsmottaker.

6.5 Samiske festivaler

Tabell 5.5 Samiske festivaler

(i 1000 kr)

Post 52	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
52.5	Riddu Riddu		580	580	630	50	8,6 %
52.5	Musikkfestivalen i Kautokeino		580	580	630	50	8,6 %
52.5	Markomeannu		100	100	150	50	50,0 %
52.5	Páskefestivalen i Karasjok		100	100	150	50	50,0 %
Sum			1 720	1 360	1 360	200	14,7 %

Mål

Å bidra til å stimulere og utvikle mangfoldet av samiske kunstneriske uttrykk og sikre arenaer for formidling av samisk kunst og kultur.

Strategi

- Samiske festivaler må oppnå tilfredsstillende økonomiske rammebetingelser.
- Sametinget ser det som viktig å styrke nåværende festivaler før nye festivaler innlemmes i ordningen. Sametinget må foreta en helhetlig vurdering av festivalene i samband med framtidige bevilgninger.

Sametinget bevilger totalt *kr 1 560 000* i 2005 til samiske festivaler. Avsetningen gjelder grunn og prosjektstøtte som skal bidra til å oppnå kontinuitet og større forutsigbarhet i planleggingen. Sametinget

Sign: _____ / _____

har utvidet avsetningen til den enkelte festival til også å gjelde prosjektstøtte som tidligere har vært bevilget over Samisk kulturfond. Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår overfor den enkelte tilskuddsmottaker.

6.6 Samisk idrett

Tabell 5.6 Samisk idrett

(i 1000 kr)

Post 52	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
52.6	Sámi Válašállan Lihttu (SVL) - Norga	550	650	650	650	0	0,0 %
52.6	Sámi spábbačiekčánlihttu(SSL)-Samisk fotballforbund	0	100	100	100	0	0,0 %
Sum		550	750	750	750	0	0,0 %

Mål

Å fremme og utvikle idrettsaktiviteter for den samiske befolkningen. Det er særlig viktig å tilrettelegge for aktiviteter for barn og unge, og for begge kjønn.

Strategi

- Sametinget vil arbeide videre for at samisk idrett sikres offentlig finansiering gjennom tildeling av spillemidler.
- Arbeide for å opprette en stipendordning for samisk idrettsungdom.
- Arbeide for at det blir tilrettelagt for utbygging av anlegg spesielt for reinkappkjøring og lassokasting.

Sametinget avsetter *kr 750 000* til Samisk idrett for 2005. Sametinget forutsetter at det tilrettelegges aktiviteter for kvinner og barn. Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår overfor den enkelte tilskuddsmottaker.

Sametinget har sammen med SVL iverksatt en utredning om organisering og finansiering av samisk idrett. Når utredningen foreligger, vil saken bli tatt opp med kulturministeren.

6.7 Samisk teater

Tabell 5.7 Samisk teater

(i 1000 kr)

Post 52	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
52.7	Beaivváš Sámi Teáhter	11 075	11 296	11 296	11 800	504	4,5 %
Sum		11 075	11 296	11 296	11 800	504	4,5 %

Mål

Å sikre at samisk teatervirksomhet har et forsvarlig økonomisk fundament for virksomheten.

Strategi

- Et fullt ut bygd teater for det samiske publikum.
- Sikre opplæring og rekruttering av unge samiske scenekunstnere, teaterarbeidere og samiske dramatikere.

Beaivváš Sámi Teáhter gis et tilskudd på *kr 11 800 000* for 2005. Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår for tilskuddet.

Sign: _____ / _____

Når det gjelder å styrke og utvikle det sørsamiske tilbudet og amatørvirksomheten til barn og unge kan det gis prosjektmidler etter søknad over Samisk kulturfond.

6.8 Kunstnerstipend

Tabell 5.8 Kunstnerstipender

(i 1000 kr)

Post 52	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
52.8	Kunstnerstipend	1 104	1 300	1 300	1 400	100	7,7 %
Sum		1 104	1 300	1 300	1 400	100	7,7 %

Mål

Å legge forholdene til rette for at enkeltkunstnere skal kunne bidra til et mangfoldig og nyskapende samisk kunstliv.

Strategi

- Samiske kunstnere sikres like økonomiske vilkår som andre kunstnere.
- Styrke mulighetene for kunstnerisk og kulturell egenutvikling i det samiske samfunnet.
- Arbeide for å øke kvotene for stipend til samiske kunstnere.
- Arbeide for at samiske kunstnere får en egen garanti-inntektsordning.

Sametinget avsetter *kr 1 400 000* til kunstnerstipendier for 2005. Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår for stipendene.

6.9 Samiske publikasjoner

Tabell 5.9 Samisk publikasjoner

(i 1000 kr)

Post 52	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
52.9	Kvinneblad	0	300	300	400	100	33,3 %
52.9	Nuorttanaste	200	200	200	200	0	0,0 %
52.9	Barneblad	0	200	0	300	300	-
52.9	Ungdomsblad	0	300	300	800	500	166,7 %
Sum		200	1 000	800	1 700	900	112,5 %

Behovet for publikasjoner tilpasset den samiske befolkningen er stort, spesielt i forhold til barn, unge og kvinner. Hensikten er å styrke samisk identitet, samt å styrke og utvikle det samiske språket. Dette for å:

- bygge opp samisk språklige lesevaner
- synliggjøre og stimulere mangfoldet i samisk kultur og identitet
- gi muligheten til å sette fokus på og formidle henholdsvis barns, unges og kvinners interesser, synspunkter og situasjon i dagens samiske samfunn

Mål

Å styrke og utvide tilbudet av samiskspråklige publikasjoner.

Strategi:

- Samarbeid på nordisk nivå når det gjelder å fremme samisk litteratur.
- Stimulere til skapende skrivekunst spesielt blant samiske barn og unge.

Sign: _____ / _____

- Å sikre et økonomisk fundament for permanent utgivelse av samiske publikasjoner. Det forutsettes at de samiske publikasjonene har et innhold som fremmer de ulike samiske språkene og dialektene.

Sametinget setter av *kr 1 700 000* til de samiske publikasjonene i 2005. Dette er en økning på *kr 900 000*. Avsetningen omfatter også prosjektstøtte som tidligere har vært belastet Samisk kulturfond, jfr. kap. 6.1. Nuorttanáste får også støtte over posten ”Tilskudd til samiske aviser”. Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår for tilskuddsmottakerne.

6.10 Utstillingsvederlag for samiske kunstnere

Mål

Sametingets hovedmål er å skape vilkår for at alle skal kunne ta del i et levende og mangfoldig samisk kunstliv. Formålet med ordningen er å formidle samisk kunst til det samiske samfunnet og samfunnet for øvrig.

Strategi

Samiske kunstnere skal ha samme vilkår som øvrige kunstnere når verkene blir offentlig presentert.

Sametinget avsetter *kr 325 000* til utstillingsvederlag til samiske kunstnere i 2005. Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår for utstillingsvederlaget.

7 Samisk språk

Sametinget setter av følgende virkemidler til fordeling av samisk språkarbeid for 2005:

Tabell 6.0 Samletabell - Samisk språk

(i 1000 kr)

Post 53	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
53.1	Tospråklighetstilskudd	28 240	33 850	33 850	33 850	0	0,0 %
53.2	Språkprosjekter innenfor forvaltningsområdet	3 123	2 600	2 000	1 160	-840	-42,0 %
53.3	Språkprosjekter utenfor forvaltningsområdet	0	2 450	2 450	2 550	100	4,1 %
53.4	Grunntilskudd til språksentre	2 400	3 150	3 150	3 600	450	14,3 %
Sum		33 763	42 050	41 450	41 160	-290	-0,7 %

a) Kr 1 440 000 overført til post 22.11, Samiske korrekturprogram for elektronisk tekstbehandling (Bud 2004 kr 2 600 000 - Bud 2005 kr 1 160 000 = 1 160 000).

Arbeidet med utvikling og bevaring av samisk språk har høy prioritet i Sametinget. Sametingets plenum behandlet en egen melding om samisk språk i mai 2004; *Samisk er tøft!* Meldingen legger grunnlaget for Sametingets arbeid med samisk språk, og er derfor også et viktig grunnlagsdokument for budsjettet.

Samisktalende skal ha mulighet til å bruke samisk språk på alle samfunnsnivå og -sektorer, for på den måten å erfare at det er naturlig å snakke samisk, og at man klarer seg med samisk i samfunnet. Når samisk språk blir benyttet innenfor alle samfunnsområder, vil det være med på å svekke motviljen mot bruk av samisk. Det vil igjen styrke oppvekstvilkårene for samisktalende barn, slik at de blir trygge i et flerspråklig samfunn. Ved at samisk brukes aktivt tillegges språket verdi, fordi det blir nødvendig å beherske og bruke det samiske språket.

Sign: _____ / _____

Sametinget avsetter årlig prosjektmidler til samisk språk. Disse er svært viktige for å sette i gang tiltak som styrker samisk språk. Sametinget mottar søknader for et atskillig større beløp enn de avsatte midlene, og ser behovet for å øke bevilgningen spesielt til språkprosjekter utenfor forvaltningsområdet for samisk språk.

Terminologiutvikling er viktig i språkutviklingsarbeidet, og samisk orddatabank er viktig i formidlingen av samisk terminologi. Terminologiarbeidet har hittil vært tilfeldig og har ikke vært effektivt nok. Sametinget vil arbeide for at terminologiarbeidet styrkes og bli mer effektivt, og utfordrer derfor kommuner og andre til å delta i terminologiarbeidet. Sametinget vil sette inn ressurser for å bekjentgjøre nye og godkjente termer, slik at befolkningen både blir kjent med og begynner å bruke disse. Samisk orddatabank er fornyet og vil fortløpende bli fylt opp med terminologi på nord-, lule- og sørsamisk.

7.1 Tospråklighetstilskudd

Tospråklighetstilskuddet ytes til kommuner i forvaltningsområdet for samisk språk og fordeles også til fylkeskommuner som har kommuner innenfor forvaltningsområdet. Tilskuddet er knyttet til kravene i Sameloven om en tospråklig lokal og fylkeskommunal forvaltning.

Den samlede rammen er på *kr 33 850 000* til tospråklighetstilskudd og har følgende fordeling i 2005:

Tabell 6.1 Tospråklighetstilskudd

(i 1000 kr)

Post 53	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
53.1	Guovdageainnu suohkan/Kautokeino komm.		7 690	7 690	7 601	-89	-1,2 %
53.1	Kárášjoga gielda/Karasjok kommune		7 130	7 130	7 141	11	0,2 %
53.1	Deanu gielda/Tana kommune		5 020	5 020	4 957	-63	-1,3 %
53.1	Porsá?ggu gielda/Porsanger kommune		5 160	5 160	5 225	65	1,3 %
53.1	Unjárgga gielda/Nesseby kommune		2 850	2 850	2 864	14	0,5 %
53.1	Gáivuona suohkan/Kåfjord kommune		3 410	3 410	3 472	62	1,8 %
53.1	Finnmárkku fylkkagielda/Finmark fylkeskommune		1 400	1 400	1 400	0	0,0 %
53.1	Romssa fylkkasuohkan/Troms fylkeskommune		1 190	1 190	1 190	0	0,0 %
Sum		28 240	33 850	33 850	33 850	0	0,0 %

Mål

Den samiske befolkningen skal ha muligheten til å bruke samisk språk på alle samfunnsnivå og -sektorer. Tildeling av tospråklighetstilskuddet betyr at kommunene og fylkeskommunene er forpliktet til å tilrettelegge for bruk av samisk språk i forvaltningen og aktivt tilby egne tjenester på samisk.

Strategi

- Fortsatt dialog med kommuner og fylkeskommuner om hvordan samisk språk skal synliggjøres og fremmes.
- Sametinget vil initiere prosjekter som fremmer bruken av samisk språk i alle sammenhenger og tiltak som utvikler det samiske språket.

Tiltak

Sametinget vil ta initiativ til faste møter med kommunene i forvaltningsområdet for samisk språk, der temaet er bruken av samisk språk i kommunene og fylkeskommunene. Det er en forutsetning at kommunene og fylkeskommunene evaluerer bruken av tospråklighetsmidlene og utarbeider språkutviklingsplaner.

Sign: _____ / _____

Bakgrunnen for at Tana og Kautokeino kommuner får en reduksjon av bevilgningen i forhold til 2004 er en endring av folketallet og spesielt elevtallet. En endring av folketallet utgjør ca. kr 475 pr. innbygger og en endring av elevtallet i kommunen utgjør ca. kr 5 298. Endring av antall registrerte i manntallet utgjør ca. kr 1 661, og denne er ikke endret siden forrige Sametingsvalg. Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår overfor den enkelte tilskuddsmottaker.

7.2 Språkprosjekter innenfor forvaltningsområdet for samisk språk

Tabell 6.2 Språkprosjekter innenfor forvaltningsområdet

(i 1000 kr)

Post 53	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
53.2	Språkprosjekter innenfor forvaltningsområdet	3 123	2 600	2 000	1 160	-840	-42,0 %
Sum		3 123	2 600	2 000	1 160	-840	-42,0 %

Mål

- Å satse på terminologiarbeid, samt innsamling og registrering av samiske stedsnavn.
- Å ha alternative språkarenaer utenom skole og barnehage for barn og unge.

Strategi

Prosjektmidlene skal bidra til økt satsing på innsamling, utvikling og registrering av terminologi. Midlene skal også bidra til å samle inn samiske stedsnavn. Barn og unge bør få tilbud på arenaer hvor samisk språk høres og synes, og som gir positive relasjoner til språket.

Tiltak

- Prosjektmidlene kunngjøres og tildeles prosjekter i henhold til strategien.
- En del av prosjektmidlene avsettes til terminologiprojekter som initieres av Sametingets språkstyre.

Av tospråklighetstilskuddet avsetter Sametinget *kr 1 160 000* til språkprosjekter innenfor forvaltningsområdet for samisk språk i 2005. I forhold til bevilgningen i 2004 er denne redusert med kr 1 440 000, som i 2005 er avsatt til Samisk korrekturprogram for elektronisk tekstbehandling (jfr. post 22.11).

7.3 Språkprosjekter utenfor forvaltningsområdet for samisk språk

Tabell 6.3 Språkprosjekter utenfor forvaltningsområdet

(i 1000 kr)

Post 53	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
53.3	Språkprosjekter utenfor forvaltningsområdet	0	2 450	2 450	2 550	100	4,1 %
Sum		0	2 450	2 450	2 550	100	4,1 %

Mål

- Sametinget ønsker alternative språkarenaer utenom skole og barnehage for barn og unge.
- Å stimulere til muntlig språkbruk.
- Å utvikling ny terminologi.

Strategi

- Tilbud til barn og unge om arenaer hvor samisk høres og synes, og som gir positive relasjoner til språket.
- Prosjektmidlene skal bidra til økt muntlig språkbruk.
- Satsing på innsamling, utvikling og registrering av terminologi.
- Midlene skal også bidra til å samle inn samiske stedsnavn.

Sign: _____ / _____

Tiltak

- Prosjektmidlene kunngjøres og tildeles prosjekter i henhold til strategien.
- En del av prosjektmidlene avsettes til terminologiprojekter som initieres av Språkstyret.

Sametinget avsetter *kr 2 550 000* til formålet i 2005.

7.4 Samiske språksentre

Tabell 6.4 Grunntilskudd til språksentre

(i 1000 kr)

Post 53	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
53.4	Porsanger	400	450	450	450	0	0,0 %
53.4	Kåfjord	400	450	450	450	0	0,0 %
53.4	Tysfjord	400	450	450	450	0	0,0 %
53.4	Evenes	400	450	450	450	0	0,0 %
53.4	Nesseby	400	450	450	450	0	0,0 %
53.4	Tana	400	450	450	450	0	0,0 %
53.4	Ullsfjord	0	450	450	450	0	0,0 %
53.4	Roros	0	0	0	450	450	-
Sum		2 400	3 150	3 150	3 600	450	14,3 %

I 2004 var det syv etablerte språksentre i Norge. Disse ligger i kommunene Kåfjord, Porsanger, Tana, Nesseby, Tromsø, Evenes/Skånland og Tysfjord. Språksentre og samhandlingsarenaer er viktige faktorer for å etablere og styrke levende språkmiljøer. Sametinget har erfart at i områder der det er etablert språksentre har språkutviklingstiltakene lyktes godt. Derfor er etablering av språksentre et godt språkutviklingstiltak. Språksentrene som allerede er etablert, bør få utvide sine virkeområder slik at de fungerer som regionale språksentre. Det vil være naturlig å se på språklige variasjoner i forhold til språksentrene, slik at etablering av nye språksentre også følger de naturlige språkgrensene.

Mål

Samiske språksentre skal gi tjenester både til den samiske befolkningen og til kommunale og offentlige myndigheter. Samiske språksentre skal være selvstendige enheter og fungere som koordinatorene for språkprosjekter innenfor sine områder.

Strategi

Sametinget har tatt initiativ til å etablere nettverk mellom språksentrene slik at sentrene kan dra nytte av hverandres arbeid. Sametinget vil styrke språksentrenes funksjon i regionen, ved å gå inn for at sentrene skal være viktige aktører for språkutvikling i områder, både når det gjelder å initiere språkprosjekter og ved gjennomføring av språktiltak i regionen.

Tiltak

- Etablere nettverk mellom Sametinget og språksentrene og mellom eksisterende språksentre.
- Språksentrene skal ha en koordinerende funksjon for prosjekter innefor regionen.
- Sametinget vil bidra til at det opprettes flere språksentre.

For 2005 avsetter Sametinget *kr 3 600 000* i grunntilskudd til samiske språksentre. Det omfatter kr 450 000 til etablering av et samisk språksenter i Roros. Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår overfor den enkelte tilskuddsmottaker.

Sign: _____ / _____

8 Miljø og kulturvern

Sametinget setter av følgende midler til samisk miljø- og kulturvernarbeid i 2005:

Tabell 7.0 Samletabell - Miljø- og kulturvern

(i 1000 kr)

Post 52	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
54.1	Kulturminnevern	875	1 500	1 500	1 500	0	0,0 %
54.2	Museer	9 535	10 026	10 026	10 678	652	6,5 %
Sum		10 410	11 526	11 526	12 178	652	5,7 %

Samene som urfolk må ha en sentral rolle i arbeidet med en bærekraftig utvikling. Urfolk har gjennom mange generasjoner utviklet en helhetsorientert, tradisjonell og vitenskapelig viten om egen grunn, naturressurser og miljø. I denne sammenheng har urfolkskvinner en spesiell verdifull kompetanse som må erkjennes og tas i bruk. Urfolks evne til å praktisere en bærekraftig utvikling må styrkes slik at en kan overkomme begrensninger som er lagt av økonomiske, sosiale og historiske forhold.

Samiske muséer er sentrale aktører i arbeidet med bevisstgjøring og handling for en bærekraftig utvikling. Samtidig står samiske muséer overfor en særlig utfordring som handler om at de skal være arena og aktør i en dialog om kulturell selvforståelse og identitet både i en indre og ytre sammenheng.

8.1 Kulturminnevern

Tabell 7.1 Kulturminnevern

(i 1000 kr)

Post 54	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
54.1	Samisk kulturminnevern	875	1 325	1 325	1 325	0	0,0 %
54.1	Mortensnes kulturminnevern (Várjjat Sámi Musea)	0	100	100	100	0	0,0 %
54.1	Skoltebyen kulturmiljø (Østsamisk museum)	0	75	75	75	0	0,0 %
Sum		875	1 500	1 500	1 500	0	0,0 %

Det samiske kulturminnevernet er en del av arealforvaltningen og sees i sammenheng med de øvrige miljøutfordringene. Kulturminner og kulturmiljø viser til en samisk forståelse av landskapet og naturen, samt landskapet og naturens betydning for økonomiske, religiøse og sosiale forhold. Kulturminner er en miljømessig, kulturell historisk ressurs, som står i et gjensidig forhold til andre miljøressurser og de sosiale og kulturelle ressurser.

Mål

- Sametinget skal verne samiske kulturminner og kulturmiljø på en måte som bidrar til å styrke og videreføre samisk kultur.

Strategi

- Sametinget skal støtte samiske kulturminnetiltak med tilskudd i henhold til innsatsområder.
- Sametinget skal legge særlig vekt på synliggjøring, veiledning og kommunikasjon i arbeidet med samiske kulturminner og kulturmiljøer.
- Sametinget skal bidra til å sikre en forsvarlig forvaltning av fredede samiske kulturmiljøer og kulturminneområder.

Tiltak

Den samlede rammen for virkemidler til kulturminneverntiltak er i 2005 på til sammen *kr 1 500 000*.

Midlene til Mortensnes kulturminneområde og Skoltebyen kulturmiljø overføres til Várjjat Sámi musea og

Sign: _____ / _____

Østsamisk museum når Østsamisk museum er opprettet, og benyttes etter inngått forvaltningsavtale med Sametinget ihht. vedtatte forvaltningsplaner. Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår overfor den enkelte tilskuddsmottaker.

8.2 Museer

Den samlede bevilgningen i 2005 til samiske museer er på *kr 10 678 000*. Denne er fordelt som følger:

Tabell 7.2 Museer

(i 1000 kr)

Post 54	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
54.2	Várjjat Sámi Musea	0	1 265	1 265	1 305	40	3,2 %
54.2	Deanu Musea	0	246	246	254	8	3,3 %
54.2	Sámiid Vuorká-Dávvirat	0	3 605	3 605	3 715	110	3,1 %
54.2	Guovdageaidnu Gilišilju	0	246	246	254	8	3,3 %
54.2	Kokelv sjøsamisk museum		200	200	206	6	3,0 %
54.2	Gállogiedde museum	0	50	50	52	2	4,0 %
54.2	Árran lulesamisk museum	0	2 508	2 508	2 580	72	2,9 %
54.2	Saemien Sitje	0	1 460	1 460	1 502	42	2,9 %
54.2	Porsanger museum	0	246	246	254	8	3,3 %
54.2	Savio museet	0	200	200	206	6	3,0 %
54.2	Øst-samisk museum	a)	0	340	350	10	2,9 %
Sum		9 535	10 026	10 366	10 678	312	3,0 %

a) Øst-samisk museum er under etablering. Sametingets tilskuddstyre har i 2004 bidratt med tilskudd etter søknad

Sametingsrådets melding om samiske museer 2004 ble behandlet i Sametingets plenum i november 2004. De føringer som eventuelt går ut over de strategier og tiltak som er omtalt nedenfor, vil bli innarbeidet i revidert budsjett 2005.

Mål

Sametinget skal gjennom dialog og samarbeid med de samiske museer sikre en styrket, samordnet og helhetlig samisk museumsvirksomhet, basert på samenes egne forutsetninger som folk og urfolk.

Strategi

- Sametinget skal arbeide for å sikre og utvikle det samiske museumsfaglige miljøet for sikring dokumentasjon, kunnskapsutvikling og formidling av samisk historie og kultur.
- Sametinget skal i samarbeid med museenes eiere gjennomføre en nyorganisering av de samiske museene i større enheter med felles driftsstyre, driftsenhet, arbeidsgiveransvar og økonomiforvaltning, samtidig som den lokale museale aktiviteten skal opprettholdes og utvikles.
- Utvikle nettverk for samisk museumsarbeid der noen museer gis et særskilt nettverksansvar.

Tiltak

- Fordelingen av tilskuddsmidlene til de samiske museene baserer seg på det tilskuddet museene fikk fra Sametinget i 2004, stort sett justert for prisstigning. Sametinget forventer at fylkeskommunen følger opp sitt ansvar for samisk museumsvirksomhet ved også å gi de samiske museene i sine fylker tilskudd. For Finnmarks del vil dette være i tråd med samarbeidsavtalen mellom Sametinget og Fylkeskommunen. Sametinget forventer også at alle vertskommuner til samiske museer virker til driftsstøtte ved museene.
- Sametinget skal delta i etableringen av Østsamisk museum som samisk nasjonalt tusenårssted, jfr. omtalen av bevilgningen til nytt museumsbygg i rundskriv H-22/04 Bevilgninger til samiske formål i statsbudsjettet 2005, kultur- og kirke departementet, kap. 320 post 73 Østsamisk museum.
- Sametinget vil øremerke tilskudd til Saviomuseet inntil konsolideringsperioden er over.

Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår overfor den enkelte tilskuddsmottaker.

Sign: _____ / _____

9 Andre tilskudd – støtte til politisk arbeid

Tabell 8.0 Andre tilskudd - støtte til politisk arbeid

(i 1000 kr)

Post 55	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
55.1	Samiske hovedorganisasjoner	2 976	1 951	1 951	1 951	0	0,0 %
55.2	Politiske grupper i Sametinget	1 800	1 800	1 800	1 800	0	0,0 %
55.3	Lister ved Sametingsvalget	0	0	0	1 500	1 500	-
55.4	Opposisjonens arbeidsvilkår	700	700	700	700	0	0,0 %
Sum		5 476	4 451	4 451	5 951	1 500	33,7 %

9.1 Samiske hovedorganisasjoner

Samiske hovedorganisasjoner er kjennetegnet ved at de arbeider aktivt i forhold til hele bredden av det samiske samfunnslivet. Det er medlemsbaserte organisasjoner som gjennom sine lokallag yter et aktivt bidrag til samisk samfunnsliv. De har et særlig ansvar for likestillingsarbeidet i det samiske samfunnet.

Sametinget viderefører tilskuddet til hovedorganisasjonene med *kr 1 951 000* for 2005.

9.2 Politiske grupper i Sametinget

Sametingets tilskudd til politiske grupper i Sametinget fordeles etter egne retningslinjer. Ordningen skal bidra til at gruppene på Sametinget får mulighet til å organisere sitt arbeid med blant annet sekretærhjelp. Rammen for ordningen settes til *kr 1 800 000* i 2005. Møtelederskapet fordeler tilskuddet, og kan fastsette ytterligere vilkår overfor den enkelte tilskuddsmottaker.

9.3 Lister ved Sametingsvalget

Sametinget har tidligere fått bevilget *kr 1 200 000*, som fordeles til godkjente lister til sametingsvalget. Tilskuddet går til dekning av utgifter til valgdeltakelsen. Sametingets valgmennd fastsetter retningslinjer for tildeling av tilskuddet. Tilskuddet fordeles likt mellom de godkjente listene. Det er behov for *kr 1 500 000* til tilskuddsordningen i 2005. Tilskuddsordningen har vært på samme nivå de siste valgene.

9.4 Opposisjonens arbeidsvilkår

For å sikre opposisjonen gode arbeidsvilkår i Sametinget settes det av *kr 700 000* i 2005. Møtelederskapet forvalter ordningen og midlene fordeles etter nærmere avtale mellom de berørte politiske gruppene.

Sign: _____ / _____

10 Opplæring

Tabell 9.0 Samletabell - Opplæring

(i 1000 kr)

Post 56	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
56.1	Grunnskole og videreg.opplæring-læremiddelutv.	13 558	11 439	11 439	12 990	1 551	13,6 %
56.2	Kompetanseheving	3 123	3 250	3 250	3 150	-100	-3,1 %
56.3	Barnehager	7 150	9 613	9 613	10 119	506	5,3 %
Sum		23 831	24 302	24 302	26 259	1 957	8,1 %

10.1 Grunnskole og videregående opplæring – Læremidler

Tabell 9.1 Grunnskole og videregående opplæring

(i 1000 kr)

Post 56	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
56.1	Ordinære læremidler (samiske)	0	8 000	8 000	8 650	650	8,1 %
56.1	Særskilte tilrettelagte læremidler	0	1 750	1 750	1 840	90	5,1 %
56.1	IKT - læremidler	0	1 689	1 689	2 500	811	48,0 %
Sum		13 558	11 439	11 439	12 990	1 551	13,6 %

Sametingets strategiske plan for samisk læremiddelutvikling er inne i sitt siste virkeår, og vil derfor bli revidert og fornyet i 2005. Nye undervisningsformer, bl.a. fjernundervisning på nord- lule- og sørsamisk, som har økt i omfang de senere år, krever en mer omfattende satsing på IKT-læremidler. Sametinget har vedtatt kompetansehevingsplan i spesialpedagogikk for lule- og sørsamiske områder. I den forbindelse er det i ferd med å bli avdekket behov for større satsing på særskilt tilrettelagte læremidler i nevnte områder. Hittil har den største satsingen vært rettet mot nordsamisk. Som en oppfølging av Stortingsmelding nr. 30, *Kultur for læring*, vil det i løpet av 2005 bli utviklet nye læreplaner i alle fag i grunnopplæringen. Dette vil sette krav til en hel del nye læremidler. Blant annet vil tilpasset opplæring bli mer fremtredende enn tidligere.

Mål

Å ha tilstrekkelig samiske læremidler slik til at samiske elever får opplæring i samsvar med gjeldende lover og læreplaner.

Strategi

- Oppfølging av strategiske planer for læremiddelutvikling.
- Være i forkant av prosessen med utvikling av læremidler tilpasset nye læreplaner.

Tiltak

- Utvikling av ordinære læremidler med særskilt vekt på digitale/nettbaserte læremidler på nord-, lule- og sørsamisk.
- Videreutvikling og oppfølging av særskilt tilrettelagte læremidler på nordsamisk.
- Større satsing på utvikling av særskilt tilrettelagte læremidler på lule- og sørsamisk.
- Videreutvikling av samisk læringsnett.

Sametinget avsetter *kr 12 990 000* til formålet i 2005 fordelt på *kr 8 650 000* ordinære samiske læremidler, *kr 1 840 000* på særskilt tilrettelagte læremidler og *kr 2 500 000* til IKT-læremidler.

Sign: _____ / _____

10.2 Kompetanseheving

Tabell 9.2 Kompetanseheving

(i 1000 kr)

Post 56	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
56.2	Stipend for samiske elever i videregående skole	0	1 000	1 000	1 100	100	10,0 %
56.2	Spesialpedagogisk kompetanseheving	0	1 750	1 750	1 750	0	0,0 %
56.2	Stipend høyere utdanning	0	500	500	300	-200	-40,0 %
Sum		3 123	3 250	3 250	3 150	-100	-3,1 %

Det er fremdeles behov for kompetanseheving på mange områder i de samiske samfunnene.

Språkmotiveringsstipend til elever ved videregående opplæring har siden innføring av stipendet stimulert flere og flere, også elever som ikke har noen spesiell tilknytning til det samiske, til å velge samisk som fag på forskjellige nivåer.

Sametingets spesialpedagogiske kompetansehevingsplan 2004-2006 har fokus på spesialpedagogisk kompetanseheving i lule- og sørsamiske områder, samt områdene Sør-Troms og nordre Nordland.

Utdanningsstipend til samiske studenter som tar videreutdanning i læremiddelpedagogikk har betydd økende rekruttering av kompetente læremiddelutviklere. Det betyr i neste omgang at samiske læremidler får økt kvalitet.

Sametingsplanen sier at bevaring og utvikling av det samiske språket forutsetter at barn og unge gis reelle muligheter til å bruke sitt språk i hverdagen. Dersom barn skal få et samisktilbud i barnehager, må ansatte ha nødvendig kompetanse i samisk. Det er nødvendig å rekruttere flere førskolelærere som behersker samisk. Sametinget ønsker å innføre stipend som rekrutteringstiltak for å få utdannet flere samisktalende førskolelærere, men også motivere flere førskolelærere til å ta videreutdanning i samisk.

Kunnskapsproduksjon og forskningsbasert kunnskap har en sentral plass i samisk samfunnsoppbygging og samfunnsutvikling. Sametinget ønsker også her å innføre stipend som rekrutteringstiltak for å få flere til å ta mastergrad (tidligere hovedfag) på områder der de samiske samfunn har behov for å øke kompetansen.

10.2.1 Språkmotiveringsstipend for elever i den videregående skolen

Mål

Flere elever i videregående opplæring leser samisk som første eller andrespråk, samisk som B- eller C-språk eller som valgfag.

Strategi

Gradere stipendet slik at elevene motiveres til å velge de mest ambisiøse tilbudskategoriene i samisk.

Tiltak

Tildele språkmotiveringsstipend til elever som leser samisk i videregående opplæring.

Sametinget avsetter *kr 1 100 000* til formålet i 2005.

Sign: _____ / _____

10.2.2 Spesialpedagogisk kompetanseheving

Det spesialpedagogiske kompetansenivået i samiske områder har ennå ikke nådd nasjonalt nivå. Derfor har Sametinget vedtatt en rullering av spesialpedagogisk kompetansehevingsplan for 2004-2006.

Mål

Et godt spesialpedagogisk tilbud til samiske barn med spesielle behov.

Strategi

- Stimulere samisktalende fagfolk til å ta grunn- og videreutdanning i spesialpedagogikk.
- Utvikle og utprøve ny kunnskap innenfor det spesialpedagogiske fagområdet, samt å gjøre resultater fra forsøks- og forskningsarbeid tilgjengelig for fagmiljøer og andre interesserte.
- Virkeliggjøre spesialpedagogisk kompetansehevingsplan for 2004-2006.

Tiltak

- Gi tilskudd til forsøks- og utviklingsprosjekter innen spesialpedagogikk.
- Følge opp og evaluere igangsatte utviklingsprosjekter.
- Tilgjengeliggjøre rapporter/skriftlig materiale fra utviklings- og forskningsarbeid.
- Tildeling av studiestipend til videreutdanning i spesialpedagogikk.

Sametinget avsetter *kr 1 750 000* til formålet i 2005.

10.2.3 Stipend til høyere utdanning

Mål

Å øke kompetansen på områder hvor de samiske samfunn har behov for økt kompetanse.

Strategi

For 2005 prioriterer Sametinget stipender til studenter som tar mastergrad, førskolelærerutdanning eller høyere utdanning i samisk språk og kultur.

Sametinget avsetter *kr 300 000* til formålet i 2005.

10.3 Barnehager

Tabell 9.3 Barnehager

(i 1000 kr)

Post 56	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
56.3	Tilskudd til samiske barnehager	0	8 913	8 913	9 200	287	3,2 %
56.3	Læremidler til barnehager	0	600	600	819	219	36,5 %
56.3	Tidskrift for samiske barnehager	0	100	100	100	0	0,0 %
Sum		7 150	9 613	9 613	10 119	506	5,3 %

Sametingsplanen for 2002-2005 og Sametingets strategiske plan for barnehager 2002-2005 er grunnlaget for mål, strategier og tiltak for utviklingsarbeid innenfor samisk barnehage- og førskolesektor. Samiske barn skal ha et godt utviklet tilbud både i barnehage og førskole. Det er derfor viktig at Sametinget stimulerer forsøks- og utviklingsarbeid innenfor feltet, samt initierer også til relevant forskningsarbeid. Gjennom informasjon, veiledning, nettverksbygging og økt tilgang på nødvendig pedagogisk materiell ønsker Sametinget å bidra til positive holdninger til samiske barns behov for å få et tilbud hvor de utvikler sitt samiske språk, sin kultur og sin identitet.

Sign: _____ / _____

Mål

Samiske barn skal utvikle sitt samiske språk, sin kultur og sin identitet gjennom et hensiktsmessig barnehagetilbud.

Strategi

- Oppfølging av Sametingets strategiske plan for barnehager og Sametingsplanen.
- Etablere møtesteder og arenaer for erfaringsutveksling blant ansatte i samiske barnehager, og mellom samiske barnehager og norske barnehager med samiske barn.
- Bidra til holdningsskapende arbeid blant barnehageansatte, barnehageeiere, foreldre og myndigheter.
- Produksjon av pedagogisk materiell.

Tiltak

- Tildele særskilt tilskudd til samiske barnehager.
- Avholde samisk barnehagekonferanse, seminarer og nettverksmøter.
- Generell veiledning og informasjon om samiske barnehager.
- Tildele tilskudd til forsøks- og utviklingsarbeid og initiere relevant forskning.
- Gi tilskudd til utarbeidelse av pedagogisk materiell til samiske barnehager.
- Gi ut 2 nummer av tidsskriftet ”Stullan”.

Sametinget avsetter *kr 10 119 000* til formålet i 2005.

11 Internasjonalt arbeid

Sametingets mål er å bidra til at urfolksdimensjonen i nasjonale og internasjonale fora blir ivaretatt, og at saker som har betydning for urfolk blir fremmet både nasjonalt og internasjonalt. Både nasjonale og internasjonale prosesser danner forutsetninger og rammevilkår for samene som folk og for samepolitisk virksomhet i sin helhet. For å nå hovedmålsettingen må Sametinget delta aktivt i det internasjonale arbeidet med urfolksspørsmål. En av de viktigste oppgavene er å være med på å utforme den internasjonale politikken og dermed legge rammene for utviklingen i det samiske samfunnet.

Sametinget setter av *kr 2 394 000* til internasjonalt samarbeid i 2005. Fordelingen av virkemidlene er som følger:

Tabell 10.0 Internasjonalt arbeid

(i 1000 kr)

Post 57	Benevnelse		RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
57.1	Interreg - regional andel	a)	669	1 200	1 200	1 200	0	0,0 %
57.1	Interreg - drift interreg Syd	b)	0	0	100	0	-100	-100,0 %
57.2	Barentssamarbeid		290	50	50	150	100	200,0 %
57.2	Barents urfolkskontor i Murmansk		0	150	150	175	25	16,7 %
57.3	Annet internasjonalt arbeid		280	300	300	200	-100	-33,3 %
57.4	Interreg III A Sverige-Norge Aerjel	b)	0	0	833	0	-833	-100,0 %
57.5	Interreg III A Nord Sápmi	b)	0	0	1002	0	-1 002	-100,0 %
57.6	Tilskudd til grenseoverskridende samiske organisasjoner		0	549	549	549	0	0,0 %
57.7	Sámi Válašállan Lihttu (SVL) - Arctic Winter Games		0	0	0	120	120	-
Sum			1 239	2 249	4 185	2 394	-1 791	-42,8 %

a) Kr 200 000 av midlene går til dekning av prosjektstilling for Interreg. Tatt hensyn til under post 01 Drift administrasjon.

b) Kommunal- og regionaldept. bevilger midler over kap. 552, post 72 til interreg. Tildelingen til Sametinget blir ikke avklart før senhostes 2004.

Sametinget legger vekt på aktiv deltakelse både i grenseregionalt og internasjonalt arbeid med urfolksspørsmål. Et slikt arbeid forutsetter en målrettet innsats i ulike prosesser og programmer som er relevant

Sign: _____ / _____

for urfolks situasjon generelt og samenes situasjon spesielt. Sametinget setter av midler til Interregarbeidet, Barentssamarbeidet, arbeidet i FN med urfolkssaker, EU og til tingets øvrige internasjonale virksomhet.

Post 57.3 disponeres av Sametingets representanter i Samisk parlamentarisk råd.

11.1 Interreg – regional andel

Fra juli 2004 er det nye Gemenskapsinitiativet kommet inn i stedet for Kolarctic delprogram. Samiske prosjekter også kan søke om støtte fra Gemenskapsinitiativet.

Mål

Å utvikle det eksisterende samiske samarbeidet på tvers av landegrensene.

Strategi

- Å skape forutsetninger for å videreutvikle det samiske samarbeidet på tvers av landegrensene.
- Å etablere kunnskap og kompetanse gjennom forskning, utdanning, dokumentasjon og informasjon.
- Å styrke og videreutvikle den samiske identiteten og kulturgrunnlaget.

Tiltak

- Initiere prosjekter på områder.
- Å identifisere mulighetene for samarbeid.

I 2005 avsettes det *kr 1 200 000* til dette formålet, hvorav prosjektkostnadene på *kr 200 000* er lagt inn i administrasjonens budsjett i prosjektets virketid. Resterende av de administrative kostnadene dekkes inn via administrasjonens ordinære budsjett.

11.2 Barentssamarbeid

Mål

Å legge til rette for at urfolk selv setter i gang tiltak for samfunnsutvikling i egne områder og lokalsamfunn for å sikre det materielle grunnlaget for urfolks kulturutøvelse. Det vil samtidig være viktig å utvikle lokalsamfunn med jobbtilbud, tilfredsstillende helse- og velferdstilbud, samt skole- og utdanningstilbud og annen infrastrukturtiltak.

Strategi

Situasjonen for urfolkene på russisk side er spesielt vanskelig. Dette omfatter levestandard, velferdstilbud, rettigheter i omleggingsprosessen til markedsøkonomi, problemer med å opprettholde tradisjonell tilgang til naturressursene og nedgang i offentlig helse- og sosialtilbud. Barentssamarbeidet inkluderer urfolkene med hensyn til deltakelse og prosjekter, blant annet i form av et eget handlingsprogram for urfolk i regionen. Sametinget vil arbeide for å sette i verk deler av dette handlingsprogrammet.

Tiltak

Midlene skal i første rekke nyttes til tiltak på russisk side. Ved prioritering av tiltak skal ungdom og tiltak som fremmer likestilling med spesiell vekt på kvinners stilling gis fortrinn. Satsingsområdene er infrastrukturopbygging, sosial- og helsetiltak, miljø- og naturgrunnlaget, oppbygging av tradisjonelle næringer og forretningsvirksomhet, utdanning og kompetanseutvikling, samt bedret informasjons- og medievirksomhet. For 2005 tildeler Sametinget *kr 150 000* til Barentssamarbeidet og *kr 175 000* til Barents urfolkskontor i Murmansk.

Sign: _____ / _____

11.3 Annet internasjonalt arbeid

Mål

Sametinget vil følge opp utviklingen som skjer internasjonalt innen urfolksrettigheter, spesielt i FN og EU. Urfolksrettigheter, inkludert urfolks rett til selvbestemmelse, vil være essensielt i Sametingets arbeid internt og i samarbeidet med sentrale myndigheter.

Strategi og tiltak

Arbeidet med FNs urfolkserklæring har hatt høy prioritet i Sametinget de siste årene. Sametinget har deltatt aktivt i de internasjonale prosessene og i de nordiske arenaene for å sikre at erklæringen kan vedtas i FNs organer før utgangen av urfolkstiåret i 2004. Permanent forum for urfolk i FN ble opprettet i mai 2002. Forumet vil være en meget viktig pådriver for urfolks rettigheter. Samene har hatt representasjon i forumet i 2002 – 2004, og i 2005 overtar inuittene denne plassen. Sametinget har de siste årene tildelt midler til samenes representant i forumet. Behovet for fortsatt støtte til forumet vil bli vurdert for 2005. Tilsvarende gjelder midler til planlegging og opprettelse av Samisk parlamentarisk råds informasjonskontor i Brussel.

Sametinget avsetter *kr 200 000* til formålet i 2005.

11.4 Tilskudd til grenseoverskridende samiske organisasjoner

De grenseoverskridende samiske organisasjoner som det ytes tilskudd til er Sáráhkka, Sámi NissonForum, Samerådet – norsk seksjon og Davvi nuorra.

Sametinget viderefører tilskuddet til de grenseoverskridende samiske organisasjoner med *kr 549 000* for 2005.

11.5 Samisk internasjonal idrett - Arctic Winter Games

Tabell 10.1 Samisk internasjonal idrett

(i 1000 kr)

Post 57	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
57.7	Sámi Válaštallan Lihttu (SVL) - Arctic Winter Games	0	0	0	120	120	-
Sum		0	0	0	120	120	-

Mål

Å tilrettelegg for at samiske barn og unge får muligheter til å delta i konkurranser på høyt internasjonalt urfolksnivå.

Strategi

Arbeide for at Sápmi skal oppnå fast medlemskap i Arctic Winter Games.

Sametinget avsetter *kr 120 000* til SVL for arbeidet i forbindelse med samenes deltakelse som gjester ved Arctic Winter Games i Alaska 2006.

Sign: _____ / _____

12 Helse- og sosialsatsing

Tabell 11.0 Helse- og sosialsatsing

(i 1000 kr)

Post 59	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
59.1	Helse- og sosialsatsing	4 302	4 100	4 100	4 100	0	0,0 %
Sum		4 302	4 100	4 100	4 100	0	0,0 %

Mål

Sametingets mål med helse- og sosialsatsingen er å utvikle et likeverdig helse- og sosialtjenestetilbud til det samiske folk.

I forbindelse med tildeling av midler til helse- og sosialtjenester til den samiske befolkningen i Norge, prioriterer Sametinget disse fire satsingsområdene for 2005:

1. Utrednings- og prosjektsarbeid med sikte på tilpasning av helse- og sosialtjeneste til samisk virkelighet.
2. Metodeutvikling og tilrettelegging av tiltak for ulike behov innenfor den ordinære helse- og sosialtjeneste i samiske områder.
3. Opplæring av helse- og sosialpersonell i samisk språk og kulturforståelse. Ved tildeling av prosjektmidler innenfor dette satsingsområdet til kommuner innenfor forvaltningsområdet for samisk språk, er det et vilkår at kommunen bidrar med 50% av prosjektkostnadene.
4. Utgivelse av pasientrettet helse- og sosialfaglig litteratur på samisk.

Det tilstrebes en geografisk og helse- og sosialfaglig spredning ved tildeling av prosjektmidler.

På nasjonalt nivå er det en særskilt satsing på psykisk helse, og Sametinget vil også legge vekt på dette i tildelingen av midler i 2005.

Utover prosjektmiddeltildeling og oppfølgingen av denne, samt arbeid med helse- og sosialsaker generelt, ønsker Sametinget å styrke helse- og sosialsatsingen på følgende måte:

- Utvikle Sametingets helse- og sosialpolitikk med vekt på kvinners helse, barn og unges situasjon, rus, psykiatri og forskning.
- Videreutvikle rollen som samepolitisk premissleverandør vedrørende helse- og sosialsaker i forhold til statlige myndigheter.
- Bidra til etablering, utvikling og drift av informasjonstjeneste, der et viktig arbeidsområde vil være å få samlet informasjonsmaterieell og faglitteratur på samisk, og om samiske helse og sosiale forhold.
- Utvikle samarbeidet om samiske helse- og sosialsaker med andre nordiske land og andre urfolk.
- Tildele stipend til samiskspråklige som tar videreutdanning innen rehabiliteringsfag og eldreomsorg.
- Styrke arbeidet med urfolks helse- og sosiale forhold, blant annet i forhold til Verdens helseorganisasjon (WHO).
- Samisk nasjonalt kompetansesenter innen spesialisthelsetjenesten.

Det settes av *kr 4 100 000* til helse- og sosialsatsingen i 2005. Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår overfor den enkelte tilskuddsmottaler.

Sign: _____ / _____

13 Arkiv-, bibliotek- og informasjonstjenester

Tabell 12.0 Arkiv-, bibliotek- og informasjonstjeneste

(i 1000 kr)

Post 60	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
60.1	Mobile bibliotekstjenester	4 708	4 708	4 708	4 890	182	3,9 %
60.2	Samisk arkiv	888	688	688	0	-688	-100,0 %
60.3	Samiske bibliotekstjenester	a)	0	200	200	0	0,0 %
Sum		5 596	5 596	5 596	5 090	-506	-9,0 %

a) Flyttet fra post 63 Regionalutvikling og samarbeid.

Den samiske befolkningen skal ha tilgang til et fullverdig og tilfredsstillende bibliotek- og informasjonstilbud der den enkelte bor. Dette sikres best gjennom flere ulike strategier, både stasjonær, mobil og elektronisk formidling.

Gode arkiv- bibliotek og informasjonstjenester bidrar til økt kunnskap og informasjon om samer og samisk kultur. De samiske bokbussene skal komplettere bibliotekenes tilbud i områder med spredt samisk bosetting, og er et viktig ledd i å gjøre bibliotektilbudene mer tilgjengelig for publikum.

13.1 Mobile bibliotekstjenester

Støtteordning omfatter tilskudd til de samiske bokbussene i Karasjok og Porsanger, Kautokeino, Tana og Nesseby, Kåfjord og til lulesamisk og sørsamisk bokbuss.

Mål

Gode og lett tilgjengelige bibliotekstjenester til hele den samiske befolkningen.

Strategi

Videreutvikle tjenestetilbudet til de samiske bokbussene i områder med spredt samisk bosetting.

Tiltak

Det avsettes *kr 4 890 000* til drift og utvikling av de samiske bokbussene for 2005. Fordelingen til de enkelte bokbussene er som følger:

Tabell 12.1 Tilskudd til de samiske bokbussene

(i 1000 kr)

Post 60.1	Benevnelse	Tildelt 2001	Tildelt 2002	Tildelt 2003	Tildelt 2004	Bud 2005	Avvik 05 - 04	Avvik i %
60.1	Karasjok	403	443	445	454	466	12	2,7 %
60.1	Porsanger	403	443	445	454	466	12	2,7 %
60.1	Kautokeino	a)	192	201	185	185	0	0,0 %
60.1	Tana/Nesseby	1 027	1 066	1 125	1 024	1 051	27	2,6 %
60.1	Kåfjord	323	332	359	389	489	100	25,8 %
60.1	Lulesamisk	b)	375	951	1 003	1 061	28	2,7 %
60.1	Sør-samisk	1 039	1 114	1 111	1 141	1 172	31	2,7 %
Sum		3 760	4 549	4 708	4 680	4 890	210	4,5 %

a) Tilskudd iht. mottatt søknad.

b) Lavt tilskudd i 2001 pga. at driften av bokbussen startet først på høsten.

Sign: _____ / _____

Tidligere Statens bibliotektilsyn, nå ABM-utvikling, innvilget 85 % av de godkjente budsjetterte driftskostnadene til de enkelte bussene. Kriteriene for godkjenning av budsjettet omfattet størrelsen på bussen, personalbehov og kjøretid. Sametinget har i perioden 2002 - 2004 bevilget midlene til drift av bokbussene samlet. Denne ble så fordelt administrativt mellom de ulike bokbussene på bakgrunn av innmeldte budsjettbehov og søknad etter budsjettvedtaket i plenum. For at brukerne tidligst mulig skal få vite hva de får i støtte, omgjøres tildelingen slik at den enkelte bokbuss får et tilskudd fastsatt av plenum.

Tilskuddet til bokbussen i Kåfjord er økt med kr 100 000 i forhold til tildelingen i 2004. Sametinget forutsetter at Nordreisa og Storfjord kommuner tar sin andel av driftsutgiftene for drift av bokbussen når tilbudet utvides til også å omfatte disse kommunene, jfr. samarbeidsavtalen med Troms fylkeskommune. Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår overfor den enkelte tilskuddsmottaker.

13.2 Samisk arkiv

Samisk arkiv er fra 2005 organisatorisk og økonomisk underlagt Riksarkivaren. Bevilgningen for Samisk arkiv er derfor overført dit.

13.3 Samiske bibliotek tjenester – tilskudd til oppbygging av samlinger med samisk bibliotekmateriale

Mål

Å styrke bibliotek tjenestene til den samiske befolkningen der de bor.

Strategi

Motivere lokale og regionale bibliotek til utvikling av alle typer bibliotek tjenester rettet mot den samiske befolkningen.

Tiltak

Det opprettes en tilskuddsordning med kr 200 000 til tilskudd for oppbygging av kildesamlinger eller utvikling av andre samiske bibliotektilbud i skole- eller folkebibliotekene. Tilskuddsordningen disponeres av Sametingsrådet.

14 Likestilling

Tabell 13.0 Likestillingstiltak generelt

(i 1000 kr)

Post 61	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
61.1	Forskning på likestilling	96	100	100	200	100	100,0 %
61.1	Andre likestillingstiltak	100	230	230	250	20	8,7 %
61.1	Kvinnebladet Gába (flyttet til post 52.9 publikasjoner)	300	0	0	0	0	-
Sum		496	330	330	450	120	36,4 %

Mål

Fremme likestilling mellom kvinner og menn i det samiske samfunnet.

Strategi

- Øke kunnskapen om relasjoner mellom kjønn, hvordan disse skapes og hvilke utslag de får i samiske samfunn.

Sign: _____ / _____

- Utvikle strategier og tiltak for å fremme likestillingen mellom kvinner og menn i det samiske samfunnet.

Tiltak

- Likestilling er i liten grad tatt hensyn til i rettighetsdebatten. Midlende til forskning på likestilling knyttes til samiske kvinners rettigheter, hvor kvinner/kjønnsroller koblet til ulike temaer som rettighetsforståelse er tema.
- Andre likestillingstiltak, kompetanseheving, motiveringstiltak for kvinner til politisk deltakelse og nettverkskonferanser. Midlene benyttes til oppfølging av prosjektet økt kvinnerepresentasjonen i Sametinget etter valget 2005.

Sametinget avsetter *kr 200 000* til forskning på likestilling og *kr 250 000* til andre likestillingstiltak

15 Samiskrelatert statistikk i Norge

Tabell 14.0 Samisk statistikk

(i 1000 kr)

Post 61	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
62.1	Samiskrelatert statistikk i Norge	0	300	300	300	0	0,0 %
Sum		0	300	300	300	0	0,0 %

Sametinget startet i 2003 opp et prosjekt for å få utviklet en egen statistikk for den samiske befolkningen. Dette er et prosjekt som har til hensikt å få til en permanent løsning mht. å utarbeide samisk statistikk. Nordisk Samisk Institutt og Statistisk sentralbyrå er også involvert i prosjektet. Det er et stort behov for å analysere mulige måter å ta ut samiskrelatert statistikk og hvilket grunnlag som skal legges til grunn for uttaket (geografisk, etnisk, folketellinger, manntallet osv.). Prosjektet vil fortsette i 2005 med sikte på ordinær drift fra høsten 2005. Den totale budsjetttrammen for 2005 til dette formålet er på kr 1 250 000, hvorav Sametinget bidrar med *kr 300 000*.

16 Regional utvikling og samarbeid

Tabell 15.0 Regional utvikling og samarbeid

(i 1000 kr)

Post 63	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	-/- 05-Rev 04	Avvik i %
63	Samarbeidsavtaler med fylkeskommunene	0	1 155	1 155	917	-238	-26,0 %
Sum		0	1 155	1 155	917	-238	-26,0 %

16.1 Samarbeidsavtalene med fylkeskommunene

Sametinget har inngått samarbeidsavtale med Troms og Finnmark fylkeskommuner. De omfatter omforente tiltak innenfor en rekke samfunnsområder. Tiltakene gjennomføres i den rekkefølge og innenfor de ressursrammer partene blir enige om. Gjennomføringen av tiltakene framgår av Sametingsrådets beretning om sin virksomhet overfor plenum. En samlet oversikt over status for

Sign: _____ / _____

gjennomføringen av avtalen med Troms fylkeskommune pr. 07.07.2004 ble vedlagt Rådets beretning i sak 33/04.

Mål

- Styrke og synliggjøre samisk kultur, språk og samfunnsliv i samarbeid med regionale samarbeidsaktører.
- Integre den samiske befolkningen i de respektive regionene sterkere inn i våre fellessamfunn ut fra prinsippet om likeverd og dermed bidra til at samene mer aktivt tar del i samfunnsutviklingen på det regionale og lokale nivå.

Strategi

- Samordne og utvikle felles tiltak overfor den samiske befolkningen innefor den enkelte fylkeskommune og på tvers av fylkeskommunale grenser.
- Stå sammen i arbeidet for økt framtidig myndighet til det regionale nivå og Sametinget.

Tiltak

- Etablere felles samarbeidsavtale med Hedmark, Sør- og Nord-Trøndelag og Nordland fylkeskommuner for det sørsamiske området.
- Etablere samarbeidsavtale med Nordland fylkeskommune for området Saltfjellet-Troms grensen.
- Videreføre arbeidet med en urfolkssone sammen med Finnmark fylkeskommune og bidra til samordning av saken med andre aktuelle fylkeskommuner.
- Samordne arbeidet med Distriktskomisjonens utredning NOU 2004:19, Troms fylkeskommunes regionaliseringsrapport og andre aktuelle utredninger med de samarbeidende fylkeskommuner og Kommunenes Sentralforbund.

Budsjettrammen for 2005 er på *kr 917 000* og bevilgningen forvaltes av Sametingsrådet.

17. Budsjettbehov 2006

Det samlede behovet for å dekke de oppgaver og ansvar Sametinget har for det samiske folk i det mangfoldige samiske samfunnet er stort. Sametinget er inneforstått med at det er urealistisk å få til en veldig stor økning innenfor ett budsjettår, og håper derfor at Regjeringen og Sametinget snarest kommer til en ordning med forhandlinger over årlig budsjettramme slik at det etableres en felles forståelse for situasjonen og utviklingsbehovene i det samiske samfunnet. Dette er en naturlig prosess etter at grunnlaget og prosedyrene for konsultasjoner er ferdigstilt.

Sametinget forventer at budsjettet for 2006 i utgangspunktet kompenseres for pris- og lønnsøkning i forhold til bevilgningen for 2005. Justeringen må gjelde for alle de departementer som i dag har bevilgninger over Sametingets budsjett. I tillegg forventer Sametinget en økning av rammen til nye tiltak som beskrevet under.

Med utgangspunkt i rammen fra statsbudsjettet for 2005 har Sametinget valgt å prioritere enkelte områder for 2006 budsjettet, og ber om at rammen på post 50 økes med *kr 53 200 000* i 2006. De prioriterte områdene er fordelt på de enkelte departementene, og er som følger:

Sign: _____ / _____

Tabell 16.0 Budsjettbehov 2006

(i 1000 kr)

Beskrivelse		2002	2003	2004	2005	Behov 2006	Avvik	Avvik i %
Kommunal- og regionaldepartementet	KRD	120 100	129 800	140 400	146 400	168 100	21 700	14,8 %
Utdannings- og forskningsdepartementet	UFD	25 687	26 689	27 589	34 069	36 569	2 500	7,3 %
Barne- og familiedepartementet	BFD	8 113	8 413	10 716	11 080	11 580	500	4,5 %
Miljøverndepartementet	MD	1 000	2 000	2 000	2 000	4 500	2 500	125,0 %
Kultur- og kirkedepartementet	KKD	29 100	30 244	31 734	32 613	46 613	14 000	42,9 %
Helsedepartementet	HD	5 800	5 100	5 100	5 100	7 600	2 500	49,0 %
Landsbruksdepartementet	LD	0	4 000	4 000	4 000	6 000	2 000	50,0 %
Utenriksdepartementet	UD	0	0	0	0	3 500	3 500	-
Fiskeri- og kystdepartementet	FKD	0	0	0	0	2 000	2 000	-
Næringsdepartementet	ND	0	0	0	0	1 000	1 000	-
Justisdepartementet	JD	0	0	0	0	1 000	1 000	-
Totalt bevilget I		189 800	206 246	221 539	235 262	288 462	53 200	22,6 %
KRD - Avkastning Samefolkets fond	KRD	7 119	4 650	4 650	4 650	4 650	0	0,0 %
Totalt bevilget II		196 919	210 896	226 189	239 912	293 112	53 200	22,2 %

Den foreslåtte budsjettøkning i 2006 skal dekke minimumsbehovet i det samiske samfunnet, gi Sametinget handlefrihet til utvikling og iverksetting av nye tiltak. Nedenfor er Sametingets prioriteringer spesifisert nærmere.

Tabell 16.1 Budsjettbehov 2006

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	Dept.	Prioritering	Bud 2006
01	Sametingsvalget - ekspertgruppe	KRD	7	1 500
01	Sametinget deltakelse i ulike fora for fiskeri saker	FKD		1 000
51	Utvidelse og styrking av virkeområdet til Samisk utviklingsfond	KRD/FKD/ND/LD	3(KRD)	6 000
52	Samiske landsdekkende institusjoner	KKD	2	2 000
52	Kultursenterfond	KKD	4	6 000
52	Tippemidler Samisk idrett, spesielt for barn- og ungdom	KKD	1	2 000
53	Utvidelse av forvaltningsområdet for samisk språk	KRD	1	6 000
53	Språkprosjekter utenfor forvaltningsområdet	KRD	6	2 000
53	Språksentre	KRD	4	1 000
53	Samiske språkkampanjer og seminarer	KRD	7	2 000
53	Terminologiprojekter og nordisk språksamarbeid	KRD/UFD	1(UFD)	3 000
54	Samisk kulturminnevern	MD		2 500
54	Samiske museer	KKD	3	4 000
56	Opplæring i samisk	UFD	2	1 000
56	Stipend samiske førskolelærere	BFD		500
57	Internasjonalt arbeid	UD		3 500
57	Urfolksretigheter	JD		1 000
59	Helse og sosial - Samisk informasjonstjeneste	HD	1	1 500
59	Helse og sosial - prosjektmidler til samiske helse- og sosialtiltak	HD	2	1 000
61	Forskningsprosjekt i likestillings- og kjønnsperspektiv	KRD	5	700
63	Samarbeidsavtaler med fylkeskommuner	KRD	2	5 000
-	Samiske aviser	KKD	5	-
Sum				53 200

Fordelt på de ulike rammeområdene i Sametinget gir dette følgende budsjettbehov i 2006:

Sign: _____ / _____

Møtesekretær: Mari Moen Erlandsen/Svenn-Egil Knutsen

Side 89 av 187

Tabell 16.2 Budsjettbehov 2006

(i 1000 kr)

Konto Tekst	Bud-04	RevBud-04	Bud-05	Behov 2006	Avvik	i %
Bevilgninger						
50 Bevilgninger fra departementene	221 539	225 639	235 262	288 462	53 200	22,6 %
1. Sum rammebevilgninger	221 539	225 639	235 262	288 462	53 200	22,6 %
Andre inntekter/bevilgninger						
33/50 Andre inntekter	0	0	0	0	0	-
50 Samefolkets fond	4 650	4 650	4 650	4 650	0	0,0 %
2. Sum andre inntekter/bevilgninger	4 650	4 650	4 650	4 650	0	0,0 %
3. Sum rammebevilgninger og andre inntekter	226 189	230 289	239 912	293 112	53 200	22,2 %
Drift politisk nivå, administrasjon og spesielle driftsutgifter						
01 Drift politisk nivå	14 450	14 815	16 840	18 840	2 000	11,9 %
01 Drift administrasjon	51 460	52 560	54 300	54 800	500	0,9 %
22 Spesielle driftsutgifter	4 706	6 706	8 865	8 865	0	0,0 %
4. Sum driftsutgifter	70 616	74 081	80 005	82 505	2 500	3,1 %
Virkemidler						
51 Næringsutvikling	22 917	22 417	22 750	28 750	6 000	26,4 %
52 Kultur	31 947	31 747	33 708	43 708	10 000	29,7 %
53 Samisk språk	42 050	41 450	41 160	55 160	14 000	34,0 %
54 Miljø- og kulturvern	11 526	11 526	12 178	18 678	6 500	53,4 %
55 Andre tilskudd (politisk arbeid)	4 451	4 451	5 951	5 951	0	0,0 %
56 Opplæring	24 302	24 302	26 259	27 759	1 500	5,7 %
57 Internasjonalt arbeid	2 249	4 185	2 394	6 894	4 500	188,0 %
59 Helse- og sosialsatsing	4 100	4 100	4 100	6 600	2 500	61,0 %
60 Arkiv-, bibliotek- og informasjonstjeneste	5 596	5 596	5 090	5 090	0	0,0 %
61 Likestillingstiltak	330	330	450	1 150	700	155,6 %
62 Samiskrelatert statistikk i Norge	300	300	300	300	0	0,0 %
63 Regional utvikling og samarbeid	1 155	1 155	917	5 917	5 000	545,3 %
5. Sum virkemidler	150 923	151 559	155 257	205 957	50 700	32,7 %
6. Sum driftsutgifter og virkemidler	221 539	225 639	235 262	288 462	53 200	22,6 %
Overføring, bundne midler og avsetninger	-4 650	-4 650	-4 650	-4 650	0	0,0 %
7. Sum overføringer, bundne midler og avsetn.	-4 650	-4 650	-4 650	-4 650	0	0,0 %
8. Driftsresultat (3-6+5)	0	0	0	0	0	-

Sametinget prioriterer for budsjettåret 2006 spesielt Samisk utviklingsfond, samarbeidsavtalene med fylkeskommunene, voksenopplæring samisk språk og tiltak for barn og unge.

17.1 Post 51 Samisk utviklingsfond - SUF

Sametinget har utvidet det geografiske virkeområdet for Samisk utviklingsfond med nye kommuner og deler av kommuner i Finnmark, Troms og Nordland. De nye kommunene er Loppa kommune i Finnmark og Lyngen kommune i Troms. I Finnmark er deler av kommunene Sør-Varanger, Gamvik, Nordkapp og Alta innlemmet, i Troms deler av Sørreisa og resterende del av Lavangen kommune, og i Nordland resterende del av Tysfjord kommune.

Næringslivet i samiske områder er preget av små bedrifter med få ansatte som verken besitter tilfredsstillende faglig kompetanse eller tilstrekkelig egenkapital for å møte de utfordringene, rasjonaliseringer, strukturendringer og den internasjonaliseringen som generelt preger dagens næringsliv. Spesielt er utfordringene store innenfor det private næringslivet hvor innovasjon, nyskaping og produktutvikling er sentrale for en positiv bedriftsøkonomisk utvikling. Sametinget har for knappe rammer til å prioritere virkemidler til innovasjonsfremmede tiltak i tillegg til ren materiell investeringsstøtte.

Sign: _____ / _____

Det viser seg å være et oppdemmet behov for støtte til næringsutvikling når nye kommuner kommer med i SUF. Erfaringsstall viser at det er behov for å styrke fondet med ca. 2 millioner kroner for hver ny kommune som innlemmes.

For 2006 anslås behovet på *kr 6 000 000* til utvidelse og styrking av virkeområdet for Samisk utviklingsfond.

17.2 Post 63 Samarbeidsavtaler med fylkene

Regjeringen har i sin distriktpolitiske redegjørelse 2002, punkt 5.3.5 Regionalt partnerskap, lagt til rette for at fylkeskommunene fra 2003, sammen med det regionale partnerskapet skal forvalte regionale utviklingsmidler til ulike formål. I punkt 5.5 Nord Norge står det at Sametinget bør inngå i det regionale partnerskapet der det er naturlig.

Gjennom felles innsats ønsker Sametinget sammen med andre parter å gi regional merverdi for utvikling og nyskaping i samiske områder. Dette forutsetter også at Sametinget får bevilget midler fra staten til regionalt samarbeid. Inngåtte og nye samarbeidsavtaler eller partnerskap styrker samarbeidet og samholdet mellom fylkeskommunene og Sametinget. Dette er også et positivt bidrag til økt verdiskaping og nyskaping i de samiske lokalsamfunnene, og bidrar til at fylkeskommunene og andre, sammen med Sametinget tar et større ansvar for å utvikle de samiske samfunnene.

Sametinget har inngått samarbeidsavtaler med Finnmark og Troms fylkeskommuner, og vil i løpet av 2005 og 2006 inngå avtaler med Nordland, Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag og Hedmark fylkeskommuner. Det er behov for økte midler for å gjennomføre de ulike tiltakene som er fastsatt i avtalene.

For 2006 anslås behovet på *kr 5 000 000* til Sametingets arbeid med samarbeidsavtalene med fylkeskommunene.

17.3 Post 56 Opplæring i samisk

Det er behov for et opplæringstilbud i samisk for voksne samer. Manglende opplæring i samisk har medført at det er et stort antall samisktalende som ikke kan lese eller skrive samisk. Fornorskningen har også bidratt til at det finnes mange som har vokst opp med samisk språk, men som ikke kan eller tør snakke språket.

Sametinget ønsker at den samiske befolkning skal motiveres til å ta opplæring i samisk språk. Sametinget foreslår at det opprettes et stipend som kan tildeles samer som tar opplæring i samisk og som ikke har andre økonomiske rettigheter i den forbindelse, som f.eks. rett til permisjon med lønn.

For 2006 anslås behovet på *kr 1 000 000* til opplæring i samisk språk for voksne samer.

Post 52 Tippemidler samisk idrett, spesielt for barn og unge

Sametinget ønsker at det skal utvikles gode oppvekstvilkår for samiske barn og unge. Organisert idrett er like viktig for samiske barns og unges oppvekstvilkår som for barn og unge i befolkningen for øvrig. I tillegg er den organiserte samiske idrettsbevegelsen med på å skape trygge rammer som styrker identitet og samhörighet og dermed også ruste barn og unge i forhold til å leve i et flerkulturelt samfunn.

Sign: _____ / _____

For 2006 anslås behovet på *kr 2 000 000* for tippemidler til samisk idrett der det spesielt tilrettelegges for aktiviteter til barn og unge.

17.5 Post 01 Sametingsvalget – ekspertgruppe

Sametinget har i sak 35/02 Regler for valg av Sametinget – endringer, vedtatt å nedsette et ekspertutvalg som på bred basis vurderer alle sider av sametingsvalget – herunder kretsinnstilling, kvinne- og ungdomsrepresentasjon og praktiske sider ved valg. I forbindelse med utarbeidelse av regelverket til sametingsvalget i 2005 har Sametinget ikke fått gjennomslag for de forslag til endringer som ble vedtatt i sak 35/02. Dette fordi Kommunal- og regionaldepartementet mener det bør gjennomføres en helhetlig vurdering av sametingsvalget, noe Sametinget selv har ønsket med opprettelsen av ekspertutvalget.

I sak 42/04 Høringsuttalelse til revisjon av Sameloven – utjevningsmandater ble følgende vedtatt:

Komiteén foreslår en helhetlig utredning om endringene i forhold til Sametingets valgordning der det særlig legges vekt på valgkretsenes sammensetning, måten Sametingsvalgene organiseres på, herunder informasjon, manntalls-kriterier, mantallsorganisering, sperregrensene og fordeling mellom kjønn hvor det er særlig viktig å få svar på hvorfor Sametingets kvinneandel ikke er tilfredsstillende. I denne sammenheng nedsettes det et bredt sammensatt utvalg med politikere og fagfolk. Dette utvalgets arbeid og innstilling skal danne grunnlaget for debatt og vedtak til forandringer av Sametingets valgordning til 2009.

For 2006 anslås behovet på *kr 1 500 000* til dekning av et ekspertutvalg, inkludert sekretær- og utrederbistand

17.6 Post 01 Sametinget deltakelse i ulike fora for fiskeri saker

Sametinget deltar i ulike fora når det gjelder fiskerisaker: Den blandende norsk/russiske fiskerikommissjonen, Sjøpattedyrrådet, havressurslovutvalget, reguleringsrådet, samarbeidsrådet for anadrome laksefisk og referansegruppe for stortingsmelding om marin næringsutvikling. I tillegg skal Sametinget arbeide frem urfolksspørsmål i ulike internasjonale fora, så som Arktisk råd, Barentssamarbeidet og NAMCO. Sametingets samarbeidsavtaler med fylkeskommunene fordrer også en del engasjement, bl.a. i forhold til felles satsninger.

For 2006 anslås behovet på *kr 1 000 000* for Sametingets arbeid med fiskerisaker

17.7 Post 52 Samiske landsdekkende institusjoner – Beaivváš Sámi Teahter og Sámi Dáiddaguovddáš

Sametinget ønsker å bedre det økonomiske grunnlaget for de landsdekkende samiske institusjonene Beaivváš Sámi Teahter og Sámi Dáiddaguovddáš, slik at disse får bedre muligheter til å betjene hele det samiske samfunnet.

For 2006 anslås behovet på *kr 2 000 000* for å styrke de landsdekkende samiske institusjonene.

Sign: _____ / _____

17.8 Post 52 Kultursenterfond

Samiske kulturbygg er av særskilt betydning i områder hvor samene er i klar minoritet i forhold til den øvrige befolkningen. De samiske kulturbyggene er sentra for utvikling av samisk språk, kultur og identitet. På samme måte fungerer de samiske museene som kulturhus i et videre perspektiv. Samtidig bidrar de samiske kulturbyggene til infrastruktur som gir utviklingsmuligheter for lokalsamfunnene.

Sametinget ser behovet for opprettelse av et kultursenterfond. Fondet skal dekke investeringskostnader av nye regionale og lokale samiske kultursentre. Fondet etableres med en startkapital på minst 6 millioner kroner og fondskapitalen fornyes med faste årlige bevilgninger fra Stortinget. Opprettelsen av et kultursenterfond på Sametingets budsjett betyr ikke at Sametinget overtar det totale ansvar for samiske kulturbygg. Ansvaret er fortsatt hos regjeringen.

For 2006 anslås behovet på *kr 6 000 000* for å opprette et kultursenterfond for samiske kulturbygg.

Post 53 Utvidelse av forvaltningsområdet for samisk språk

Kommunestyrene i Tysfjord og Snåsa har vedtatt å søke om å bli innlemmet i forvaltningsområdet for samisk språk. Kostnadene til dette i form av tospråklighetsmidler er beregnet til *kr 6 000 000* og Sametinget har satt som forutsetning at det følger nye midler når nye kommuner innlemmes i forvaltningsområdet.

For 2006 anslås behovet på *kr 6 000 000* for å utvide forvaltningsområdet for samisk språk.

17.10 Post 53 Språkprosjekter utenfor forvaltningsområdet

Sametinget mottar årlig søknader for atskillig større beløp fra søkere utenfor forvaltningsområdet enn det er avsatt midler til i Sametingets budsjett. Interessen for språkprosjekter er de siste årene mangedoblet og det observeres også at det hele tiden kommer søkere fra nye områder. Området utenfor forvaltningsområdet for samisk språk dekker hele Norge, med unntak av kommunene som er med i forvaltningsområdet.

For 2006 anslås behovet på *kr 2 000 000* for språkprosjekter utenfor forvaltningsområdet for samisk språk.

17.11 Post 53 Språksentre

De samiske språksentrene er viktige arenaer, spesielt der det samiske språket står svakt. Initiativet til opprettelse av språksentrene er kommet fra lokale aktører og ideen bak opprettelsene har vært behovet for å samle ressursene og opprette språkarenaer. Språksentrene fungerer på forskjellige måter alt etter behovet i samfunnet, og har bl.a. vært viktige aktører i opplæring av samisk språk. Sametinget ser det som viktig å gi eksisterende og nye språksentre støtte.

For 2006 anslås behovet på *kr 1 000 000* for styrking av de samiske språksentrene.

Sign: _____ / _____

17.12 Post 53 Samiske språkkampanjer og seminarer

I Sametingsrådets melding om samisk språk er det foreslått flere språkkampanjer for å fremme, utvikle og bevare de samiske språkene.

Kampanjen "Vi klarer oss med samisk" er en opplysningskampanje for hele den samiske befolkning og målet er å motivere til å snakke samisk i alle sammenhenger. I tillegg må det arrangeres språkseminarer med temaer som språkrøkt, normering og oversetting.

Kampanjen "Samisk er tøft" retter seg spesielt mot ungdom og målet er at ungdom skal få en positiv oppfatning av det å kunne samisk og å bruke det aktivt i hverdagen. Barn og unge er ivrige brukere av data og mobiltelefon. Det er spesielt viktig å få samisk språk tilpasset slike bruksområder, slik at samisk ikke velges bort, men at språket blir en naturlig del av utviklingen.

I tillegg ønsker Sametinget at en kampanje retter seg mot småbarnsforeldre og ansatte i barnhager og helsestasjoner med det formål å påvirke hvilke språkvalg som gjøres i forhold til små barn.

For 2006 anslås behovet på *kr 2 000 000* til samiske språkkampanjer og seminarer.

17.13 Post 53 Terminologiprojekter og nordisk språksamarbeid

Samisk språk brukes innen stadig flere fagområder og det er viktig med kontinuerlig terminologiarbeid. Sametinget ser også behov for selv å kunne initiere terminologiprojekter.

Sametinget har tilegnet kompetanse i fremming av både nord-, lule- og sørsamisk språkarbeid. Det er nå viktig å få til samarbeid på nordisk nivå når det gjelder terminologi, fordi samisk språk brukes over landegrensene. Det samiske samfunnet må arbeide for å bruke de språklige ressursene som finnes uavhengig av landstilhørighet. Dette vil være med på å kvalitetssikre arbeidet med terminolog, og nye ord og termer vil på denne måten lettere aksepteres blant den samiske befolkning.

For 2006 anslås behovet på *kr 3 000 000* til arbeid med terminologitvillingsprosjekter.

17.14 Post 54 Samisk kulturminnevern

I NOU 2002:1 Fortid former framtid, er det foreslått at det samiske kulturminnevernet må styrkes med stillinger knyttet til samisk bygningsvern, utøvelse av forvaltningsoppgaver, helhetlig miljøarbeid i Sametinget og internasjonalt kulturminnesamarbeid. Det er også uttrykt behov for styrking av tilskuddsmidler for å arbeide med reindriftens kulturlandskap, samisk bygningsvern og dokumentasjon av samiske kulturminner knyttet til utmarka.

For 2006 anslås behovet på *kr 2 500 000* til styrking av samisk kulturminnevern.

17.15 Post 54 Samiske museer

Sametinget behandlet i november 2004 melding om samiske museer. Meldingen må ses i sammenheng med St.meld. 22 (1999-2000) Kjelde til kunnskap og oppleveling. Det er viktig at disse meldingene følges opp med en økonomisk styrking av de samiske museene innenfor de organisatoriske og faglige utfordringene de står overfor. Sametinget har forutsatt en opptrapping av tilskuddet til samiske museer

Sign: _____ / _____

over en 5 års periode til kr 20 000 000. Dette er realistisk i forhold til forslagene i St. meld. 22 (1999-2000), hvor det over en femårsperiode skal ha skjedd en økning til kr 202 000 000 utover nåværende nivå til museumssektoren i Norge. Opptrappingsarbeidet for de samiske museene skjedde ikke slik som forventet i 2003 og 2004. Det er derfor et behov for en relativt sterkere økning til de samiske museene de siste årene av femårsperioden for opptrapping av støtten.

For 2006 anslås behovet på *kr 4 000 000* til styrking av samiske museer.

Post 56 Stipend samiske førskolelærere

Mangel på samisktalende ansatte i barnehagene medfører et svekket språktilbud til samiske barn. Det er nødvendig å ha samisktalende ansatte i de samiske barnehagene hvis man skal lykkes med å bevare det samiske språket. Det er derfor nødvendig å innføre tiltak for å rekruttere samisktalende og i tillegg er det nødvendig med tiltak for å øke ansattes språkkompetanse gjennom videreutdanning.

Som rekrutteringstiltak må det opprettes stipend til både studenter som tar førskolelærerutdanning og til ansatte i barnehager som tar videreutdanning i samisk språk.

For 2006 anslås behovet på *kr 500 000* til stipend til studenter som tar førskolelærerutdanning og til ansatte i barnehager som tar videreutdanning i samisk språk.

17.17 Post 57 Internasjonalt arbeid

Sametinget ønsker å styrke sitt internasjonale arbeid i årene fremover. Sametingets engasjement i internasjonale urfolkssaker omfatter i dag bl.a. tilskudd til tiltak og arbeid innenfor Barentsregionen, FN og det arktiske samarbeidet. Sametinget ønsker å utvide sitt engasjement til også å omfatte opprettelsen av et Brussel-kontor i regi av Samisk parlamentarisk råd.

For 2006 anslås behovet på *kr 3 500 000* til styrking av Sametingets internasjonale engasjement.

17.18 Post 57 Urfolksrettigheter

Sametinget ønsker å styrke sitt arbeid med urfolksrettigheter nasjonalt og internasjonalt. Sametinget vil avholde en stor internasjonal urfolkskonferanse i 2006 med spesiell fokus på FNs urfolkserklæring og oppfølging av denne. I tillegg vil Sametinget opprette en stipendordning for ungdom som ønsker å øke sin kompetanse om internasjonale urfolkssaker. Det opprettes to stipender á kr 50 000.

For 2006 anslås behovet på *kr 1 000 000* til styrking av Sametingets arbeid med urfolksrettigheter.

17.19 Post 59 Helse og sosial – Samisk informasjonstjeneste

I handlingsplan for helse- og sosialtjenester til den samiske befolkningen i Norge 2002-2005, Mangfold og likeverd, synliggjøres behovet for etablering av en samisk informasjonstjeneste. Regjeringen har i handlingsplanen foreslått at Sametinget skal drive informasjonstjenesten. Sametinget har konkretisert behovene for – og oppbygging av informasjonstjenesten, og vil i samarbeid med Helsedirektoratet vurdere å etablere tjenesten i 2005.

For 2006 anslås behovet på *kr 1 500 000* til samisk informasjonstjeneste – helse- og sosial.

Sign: _____ / _____

17.20 Post 59 Helse og sosial – prosjektmidler

Sametinget har siden 1999 fordelt prosjektmidler til samiske helse- og sosialtiltak. Prosjektperioden var opprinnelig ut 2001, men er fra 2004 blitt en permanent ordning. Rammen for tilskudsordningen har ikke økt siden 1999. I 2004 var det avsatt kr 4 100 000 til prosjekter og rehabiliteringsstipend, og kr 1 000 000 er avsatt til to stillinger og til å avholde et årlig prosjektlederseminar. I 2004 var det kommet inn søknader på til sammen kr 10 821 000.

For 2006 anslås behovet på *kr 1 000 000* til helse- og sosial - prosjektmidler.

17.21 Post 61 Forskningsprosjekt i likestillings- og kjønnsperspektiv

Siden Regjeringen fremmet forslag til Finnmarkslov i april 2003, har rettighetsarbeidet hatt meget høy prioritet i Sametinget. I tillegg vil Samerettsutvalgets utredning for de samiske områdene sør for Finnmark ventelig bli fremmet i juli 2005.

Hittil har Sametingets arbeid vært konsentrert om å sikre og få anerkjent de rettigheter samer som folk og urfolk har i hht nasjonal og internasjonal rett.

I neste fase igangsettes arbeidet med å iverksette loven(e) og utøve forvaltning. I forkant av dette ønsker Sametinget å belyse både kvinners og menns bruk av naturressurser.

En grundig dokumentasjon om bruken av naturressursene i et likestillings- og kjønnsperspektiv vil kunne være et viktig bidrag til en framtidig forvaltning som også ivaretar kjønnsperspektivet i utnyttelsen av ressursene.

For 2006 anslås behovet på *kr 700 000* til forskningsprosjekt i et likestillings- og kjønnsperspektiv.

18 Budsjettbehov 2006 – Finansieres over andre kapitler

18.1 Samiske aviser

Sametinget mener at samene som folk og urfolk i Norge har krav på særskilte tiltak for etablering av et bredt og mangfoldig samisk medietilbud.

Sametinget ser det som spesielt viktig at samiske barn får et samisk språklig medietilbud. Målene for samisk mediepolitikk er å sikre ytringsfriheten som grunnleggende forutsetning for et levende samisk demokrati, sikre saklig og allsidig informasjon til alle samer, sikre og styrke samisk samfunnsliv, språk og kulturell identitet og sikre at samer får et kvalitativt godt og allsidig medietilbud innenfor de ulike mediegruppene.

Bevilgningen på Kultur- og Kirkedepartementets budsjett over posten ”Tilskudd til samiske aviser” forelås for 2005 til *kr 22 000 000*. Denne bevilgningen blir direkte tildelt samiske aviser og er ikke med i Sametingets totale ramme. Siktemålet er å etablere økonomisk grunnlag for daglige utgivelser av samiske aviser, i første omgang de samiskspråklige avisene.

Sign: _____ / _____

Plan- og finanskomiteen 009/04

Innledning:

Komiteen, alle medlemmene, vil prioritere arbeidet med å få større økonomiske rammer til kultur, språk og næringsutvikling. Å trappe opp bevilgninger til samisk kultur vil være nødvendig i de kommende år. Sametinget har svært liten pott til språksatsning utenfor samisk språkforvaltningsområde, derfor vil Komiteen arbeide for større bevilgninger spesielt til dette området. Når forvaltningsområdet for samisk utviklingsområde utvides, må også arbeidet med å få større rammer til næringsutvikling være et prioritert område.

Sametingets budsjett 2005

Forslag:

Mindretallets forslag:

Forslag 1:

Komiteens mindretall, Magnhild Mathisen, Egil Olli og Willy Olsen fra Arbeiderpartiets sametingsgruppe, og Roger Pedersen, Samenes Valgforbund, legger frem følgende forslag til endringer i Sametingsrådets budsjettinnstilling:

Sign: _____ / _____

Tabell 2.0 Totaltabell - Sametingets samlede inntekter og utgifter

(i 1000 kr)

Konto Tekst	Bud-04	RevBud-04	Bud-05	APs forslag	AP - Rådet	i %
Bevilgninger						
50 Bevilgninger fra departementene	221 539	225 639	235 262	235 262	0	0,0 %
1. Sum rammebevilgninger	221 539	225 639	235 262	235 262	0	0,0 %
Andre inntekter/bevilgninger						
33/50 Andre inntekter	0	0	0	0	0	-
50 Samefolkets fond	4 650	4 650	4 650	4 650	0	0,0 %
2. Sum andre inntekter/bevilgninger	4 650	4 650	4 650	4 650	0	0,0 %
3. Sum rammebevilgninger og andre inntekter	226 189	230 289	239 912	239 912	0	0,0 %
Drift politisk nivå, administrasjon og spesielle driftsutgifter						
01 Drift politisk nivå	14 450	14 815	16 840	16 255	-585	-3,5 %
01 Drift administrasjon	51 460	52 560	54 300	52 089	-2 211	-4,1 %
22 Spesielle driftsutgifter	4 706	6 706	8 865	8 865	0	0,0 %
4. Sum driftsutgifter	70 616	74 081	80 005	77 209	-2 796	-3,5 %
Virkemidler						
51 Næringsutvikling	22 917	22 417	22 750	22 417	-333	-1,5 %
52 Kultur	31 947	31 747	33 708	36 007	2 299	6,8 %
53 Samisk språk	42 050	41 450	41 160	41 646	486	1,2 %
54 Miljø- og kulturvern	11 526	11 526	12 178	12 178	0	0,0 %
55 Andre tilskudd (politisk arbeid)	4 451	4 451	5 951	5 951	0	0,0 %
56 Opplæring	24 302	24 302	26 259	26 259	0	0,0 %
57 Internasjonalt arbeid	2 249	4 185	2 394	2 574	180	7,5 %
59 Helse- og sosialsatsing	4 100	4 100	4 100	4 100	0	0,0 %
60 Arkiv-, bibliotek- og informasjonstjeneste	5 596	5 596	5 090	5 254	164	3,2 %
61 Likestillingstiltak	330	330	450	450	0	0,0 %
62 Samiskrelatert statistikk i Norge	300	300	300	300	0	0,0 %
63 Regionalt utvikling og samarbeid	1 155	1 155	917	917	0	0,0 %
5. Sum virkemidler	150 923	151 559	155 257	158 053	2 796	1,8 %
6. Sum driftsutgifter og virkemidler	221 539	225 639	235 262	235 262	0	0,0 %
Overføring, bundne midler og avsetninger	-4 650	-4 650	-4 650	-4 650	0	0,0 %
7. Sum overføringer, bundne midler og avsetn.	-4 650	-4 650	-4 650	-4 650	0	0,0 %
8. Driftsresultat (3-6+5)	0	0	0	0	0	-

Sign: _____ / _____

Møtesekretær: Mari Moen Erlandsen/Svenn-Egil Knutsen

Side 98 av 187

Tabell 3.0 Driftsutgifter politisk ledelse

(i 1000 kr)

Post 01	Benevnelse		Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	APs forslag	AP - Rådet	Avvik i %
0101	Sametingetsrådet	a)	4 355	4 590	5 250	4 590	-660	-12,6 %
0102	Sametingets plenum	c)	4 405	4 405	5 000	4 511	-489	-9,8 %
0103	Sametingets møtelederskap		220	350	860	860	0	0,0 %
0104	Sametingsgruppene		2 305	2 305	2 500	2 305	-195	-7,8 %
0105	Sametingets kontrollkomité	c)	106	106	0	0	0	-
0106	Sametingets tilskuddstyre		640	640	640	640	0	0,0 %
0109	Samisk parlamentarisk råd		690	690	690	690	0	0,0 %
0110	Sametingets språkstyre		345	345	350	345	-5	-1,4 %
0111	Samisk språknemnd	b)	840	840	1 000	840	-160	-16,0 %
0112	Fiskeripolitiske utvalg		70	70	70	1 000	930	1328,6 %
0113	Sametingets ungdomspolitisk utvalg (SUFU)		324	324	325	324	-1	-0,3 %
0114	Interreg overvåkingskom./tilskuddsstyre		150	150	155	150	-5	-3,2 %
Sum			14 450	14 815	16 840	16 255	-585	-3,5 %

a) Inkl. utgifter politisk initiativ, har tidligere vært under post 22.

Inkl. utgifter til evt. etterlønn iht. reglement for Sametingets politiske nivå, kap. 13.

b) Totalt er det bevilget kr 840 000 til Samisk språknemnd i 2004, hvorav kr 340 000 er til språknemndas politiske nivå.

De restreterende kr 500 000 skal dekke administrasjonkostnader for sekretæren i Samisk Språknemnd som tidligere var postert på post 01 adm.driftsutgifter.

c) Økning for Sametingets plenum er prisstigning samt litt ekstra i forbindelse med valgår og komitearbeid. Økning møtelederskap skyldes at møteleder er fast ansatt på heltid. Sametingets grupper er kun justert for prisstigning, mens budsjett for kontrollkomiteen er overført Sametingets plenum.

Budsjettet for Sametingets plenum er med tanke på valgår og komitearbeid svært nøkternt.

Tabell 3.1 Driftsutgifter administrasjon

(i 1000 kr)

Post 01	Benevnelse		Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	APs forslag	AP - Rådet	Avvik i %
013	Direktøren	a)	2 667	2 460	2 704	2 460	-244	-9,0 %
023	Språkavdelingen		4 358	4 884	4 413	4 413	0	0,0 %
033	Kultur- og næringsavdelingen	b)	6 269	6 714	6 930	6 714	-216	-3,1 %
043	Miljø- og kulturavdelingen		7 706	7 644	7 873	7 644	-229	-2,9 %
053	Bibliotek- og informasjonavdelingen		8 976	8 641	8 900	8 641	-259	-2,9 %
063	Opplæringsavdelingen		11 133	10 493	10 808	10 493	-315	-2,9 %
073	Samfunnsavdelingen		3 775	3 775	3 888	3 775	-113	-2,9 %
083	Plan- og administrasjonsavdelingen	c)	6 576	7 949	8 784	7 949	-835	-9,5 %
Sum			51 460	52 560	54 300	52 089	-2 211	-4,1 %

a) Ved revidert budsjett 2004 ble direktørens ramme redusert med kr 165 000 for å dekke økning lønn president og møteleder.

b) Kr 500 000 av prosjektmedarbeider i duodjiprogrammet og kr 200 000 er satt av til prosjektstilling for Interreg III. Uten disse stillingene er økningen 3%.

Midlene posteres under administrasjonen i prosjektetenes virketid.

c) Controller-/innkjøpsstilling lagt inn. Uten denne stillingen er økningen 3%.

Med de rammene Sametinget har fått gjennom forslaget til statsbudsjettet fra Regjeringen, vil komiteens mindretall prioritere kultur, og særlig områder som berører barn og ungdom. Derfor ser ikke komiteens mindretall det som riktig å øke driftsutgifter til administrasjonen. Derimot foreslås en nedgang på kr 471 000. Det er derfor ikke rom for å opprette nye stillinger i 2005. Det er direktørens oppgave å disponere administrasjonens budsjett etter politiske prioriteringer.

Komiteens mindretall vil arbeide for å styrke den politiske siden ved Sametingets virksomhet. Det er av stor betydning at ressurskapasiteten til den politiske organiseringen av Sametinget er tilpasset de kravene som det samiske samfunnet forventer at tinget skal løse. Ut fra det vil komiteens mindretall prioritere en tilpasning av den politiske organiseringen til oppgavene gjennom de kommende budsjettene. Konkret vil dette bety at vi prioriterer politiske stillinger, derfor vil vi etter hvert som det er mulig, omfordele ressurser i Sametinget fra administrativ til politisk virksomhet. Men komiteens mindretall vil presisere at dette på ingen måte skal gå utover de ansattes rettigheter etter gjeldende lov og avtaleverk.

Sign: _____ / _____

Sametinget har etter hvert blitt en stor forvalter og derfor er det helt nødvendig å skille mellom politikk og forvaltning.

Komiteens mindretall vil prioritere rettighetsarbeidet i Sametinget. Derfor vil vi i tillegg til finnmarksloven spesielt prioritere arbeidet med anerkjennelse av rettighetene i sjøsamiske områder (fiskerettigheter). Økning på kr 930 000 i forhold til Sametingsrådets forslag.

Tabell 4.0 Samletabell - Næringsutvikling

(i 1000 kr)

Post 51	Benevnelse	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	APs forslag	AP - Rådet	Avvik i %
51.1	Samisk utviklingsfond	19 767	19 267	19 350	18 917	-433	-2,2 %
51.2	Duodjiinstitusjoner og organisasjoner	3 150	3 150	3 150	3 250	100	3,2 %
51.3	Grunntilskudd til Goahtegearret	0	0	250	250	0	0,0 %
Sum		22 917	22 417	22 750	22 417	-333	-1,5 %

Tabell 4.1 Samisk utviklingsfond

(i 1000 kr)

Post 51	Benevnelse	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	APs forslag	AP - Rådet	Avvik i %
51.1	Fiskeri	3 000	3 000	3 250	2 817	-433	-13,3 %
51.1	Jordbruk	2 300	2 300	2 500	2 500	0	0,0 %
51.1	Duodji - utviklingstiltak/investeringer	1 200	1 200	1 200	1 200	0	0,0 %
51.1	Duodji-programmet	2 400	1 900	2 100	2 100	0	0,0 %
51.1	Næringskombinasjoner	5 000	5 000	5 000	5 000	0	0,0 %
51.1	Annet næringsliv	4 867	4 867	5 300	5 300	0	0,0 %
51.1	Aja-investeringsstilskudd	1 000	1 000	0	0	0	-
Sum		19 767	19 267	19 350	18 917	-433	-2,2 %

a) Kr 500 000 overført i administrasjonens budsjett i prosjektets virketid.

Komiteens mindretall mener at det viktigste nå er å få anerkjent lokalbefolknings rettigheter til fiskeressursene. Sametinget har et enstemmig vedtak av mai 2004 om at sikring av sjøsamenes rettigheter skal prioriteres like høyt som arbeidet med Finnmarksloven. Derfor har komiteens mindretall prioritert å bruke kr 500 000 fra næringsfondet, og resterende kr 500 000 blir dekket ved reduksjon av driftsutgifter administrasjon.

Tabell 4.2 Duodji institusjoner og organisasjoner

(i 1000 kr)

Post 51	Benevnelse	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	APs forslag	AP - Rådet	Avvik i %
51.2	Duodjeinstituhtta	1 800	1 800	1 800	1 800	0	0,0 %
51.2	Manndalen Husflidslag	100	100	100	100	0	0,0 %
51.2	Unjárgga Sámiid Duodje	100	100	100	100	0	0,0 %
51.2	Duojáriid Dállu OS	200	200	200	200	0	0,0 %
51.2	Duojáriid Ealáhus Searvi	250	250	250	250	0	0,0 %
51.2	Sámiid Duodji OS	700	700	700	700	0	0,0 %
51.2	Maaja AS	0	0	0	100	100	-
Sum		3 150	3 150	3 150	3 250	100	3,2 %

Sign: _____ / _____

Møtesekretær: Mari Moen Erlandsen/Svenn-Egil Knutsen

Side 100 av 187

Tabell 5.0 Samletabell - Kultur

(i 1000 kr)

Post 52	Benevnelse	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	APs forslag	AP - Rådet	Avvik i %
52.1	Samisk kulturfond	7 958	7 958	7 543	8 383	840	11,1 %
52.2	Samiske forlag	1 573	1 573	1 673	1 673	0	0,0 %
52.3	Samiske kulturhus	5 157	5 157	5 661	6 620	959	16,9 %
52.4	Samiske kulturorganisasjoner	1 253	1 253	1 296	1 346	50	3,9 %
52.5	Samiske festivaler	1 360	1 360	1 560	1 700	140	9,0 %
52.6	Samisk idrett	750	750	750	1 010	260	34,7 %
52.7	Samisk teater (<i>Beainváš Sámi Teáhter</i>)	11 296	11 296	11 800	11 800	0	0,0 %
52.8	Kunstnerstipender	1 300	1 300	1 400	1 400	0	0,0 %
52.9	Samiske publikasjoner	1 000	800	1 700	1 750	50	2,9 %
52.10	Utstillingsvederlag for samiske kunstnere	300	300	325	325	0	0,0 %
Sum		31 947	31 747	33 708	36 007	2 299	6,8 %

Tabell 5.1 Samisk kulturfond

(i 1000 kr)

Post 52	Benevnelse	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	APs forslag	AP - Rådet	Avvik i %
52.1	Litteratur	1 765	1 765	1 900	1 970	70	3,7 %
52.1	Musikk	884	884	950	950	0	0,0 %
52.1	Billedkunst/duodji	770	770	770	1 000	230	29,9 %
52.1	Teaterformål	353	353	353	353	0	0,0 %
52.1	Barns oppvekstvilkår	2 210	2 210	1 870	2 210	340	18,2 %
52.1	Andre tiltak	1 976	1 976	1 700	1 900	200	11,8 %
Sum		7 958	7 958	7 543	8 383	840	11,1 %

Komiteens mindretall mener at kulturlivet er en viktig kraft for å styrke samisk identitet, samtidig som det bidrar til levende lokalsamfunn hvor folk vil bo. Kultur og kulturaktiviteter skaper tilhørighet, som igjen gir ringvirkninger i form av trivsel og økt livskvalitet. Derfor mener komiteens mindretall at samisk kultur trenger et økonomisk løft. Av den grunn vil man derfor øke kulturbudsjettet med kr 4 258 000 i forhold til årets budsjett og med kr 2 499 000 i forhold til Sametingsrådets forslag.

Tabell 5.3 Kulturhus

(i 1000 kr)

Post 52	Benevnelse	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	APs forslag	AP - Rådet	Avvik i %
52.3	Árran Julevsame Guovdasj, Tysfjord	1 340	1 340	1 353	1 375	22	1,6 %
52.3	Sámi Dáiddaguovddáš, Karasjok	1 294	1 294	1 307	1 375	68	5,2 %
52.3	Ája Samisk Senter, Kåfjord	643	643	690	890	200	29,0 %
52.3	Sjosamisk kompetansesenter, Billefjord	281	281	281	350	69	24,6 %
52.3	Sijti Jarnge, Hattfjelldal	1 108	1 108	1 120	1 320	200	17,9 %
52.3	Várdo báiki, Evenes/Skånland	131	131	350	550	200	57,1 %
52.3	Gamtofta, Sørreisa	35	35	35	35	0	0,0 %
52.3	Pitesamisk hus	100	100	100	150	50	50,0 %
52.3	Samisk hus i Oslo	200	200	200	200	0	0,0 %
52.3	Vilgesvárri	a)	25	25	25	0	0,0 %
52.3	Lásságámmi	0	0	200	200	0	0,0 %
52.3	Samisk hus, Silsand	0	0	0	150	150	-
Sum		5 157	5 157	5 661	6 620	959	16,9 %

a) Vilgesvárri/Blåfjell er en markosamisk boplass fredet etter kulturminnelovens bestemmelser, og er et Fotefar mot nord - Prosjekt i Skånland kommune

Kulturhus er viktige institusjoner for utøvelse av samiske kulturaktiviteter. Komiteens mindretall har tatt utgangspunkt i de behov og budsjetter som er fremkommet i søknadene og vil av den grunn øke driftstilskudd med kr 1 513 000 i forhold til årets budsjett og med kr 1 009 000 i forhold til Sametingsrådets forslag.

Sign: _____ / _____

Møtesekretær: Mari Moen Erlandsen/Svenn-Egil Knutsen

Side 101 av 187

Tabell 5.4 Kulturorganisasjoner

(i 1000 kr)

Post 52	Benevnelse	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	APs forslag	AP - Rådet	Avvik i %
52.4	Sámi Dáiddačehpiid Searvi	204	204	0	0	0	-
52.4	Sámi Girječálliid Searvi	173	173	0	0	0	-
52.4	Sámi Teáhter Searvi	173	173	0	0	0	-
52.4	Sámi Fágalaš girječálliid ja Jorgaleaddjiid Searvi	119	119	119	119	0	0,0 %
52.4	DSJ-Doajmmasiebbre Julevsábme	107	107	107	107	0	0,0 %
52.4	Samisk Filmforbund	a) 87	87	0	0	0	-
52.4	Juoigiid Searvi	81	81	0	0	0	-
52.4	Foreningen samiske komponister	66	66	0	0	0	-
52.4	Sámi Dáiddárráddi/Samisk kunstnerråd	b) 173	173	1 000	1 000	0	0,0 %
52.4	Samisk museumslag	70	70	70	70	0	0,0 %
52.4	Samisk foreldrenettverk	0	0	0	50	50	-
Sum		1 253	1 253	1 296	1 346	50	3,9 %

a) Samisk Filmforbund har ikke hatt aktivitet i 2003 og 2004.

b) Stotte til Samisk kunstnerråd omfatter også støtte til Sámi Dáiddačehpiid Searvi, Sámi Girječálliid Searvi, Sámi Teáhter Searvi, Juoigiid Searvi og Foreningen samiske komponister. Samisk kunstnerråd foretar fordeling til den enkelte organisasjon.

Tabell 5.6 Samisk idrett

(i 1000 kr)

Post 52	Benevnelse	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	APs forslag	AP - Rådet	Avvik i %
52.6	Sámi Válašállan Lihttu (SVL) - Norge	650	650	650	860	210	32,3 %
52.6	Sámi spábbačiekkánlihttu(SSL)-Samisk fotballforbund	100	100	100	150	50	50,0 %
Sum		750	750	750	1 010	260	34,7 %

Aktiviteter til barn og ungdom er prioriterte områder for komiteens mindretall. Sámi Válašállan Lihttu Norge aktiviserer barn og ungdom, og derfor økes driftsstøtten med kr 210 000 i forhold årets budsjett og i forhold til Sametingsrådets forslag. Vi vil også øke tilskuddet til Sámi spábbačiekkánlihttu med kr 50 000 i forhold til årets budsjett og til Sametingsrådets forslag. Sámi Válašállan Lihttu Norge har et budsjettbehov på kr 1 557 000 i 2005.

Tabell 5.9 Samisk publikasjoner

(i 1000 kr)

Post 52	Benevnelse	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	APs forslag	AP - Rådet	Avvik i %
52.9	Kvinneblad	300	300	400	400	0	0,0 %
52.9	Nuorttanaste	200	200	200	250	50	25,0 %
52.9	Barneblad	200	0	300	300	0	0,0 %
52.9	Ungdomsblad	300	300	800	800	0	0,0 %
Sum		1 000	800	1 700	1 750	50	2,9 %

Nuorttanaste er en av de eldste samiske publikasjoner, er et viktig talerør særlig for den eldre generasjon og driftsstøtten økes med kr 50 000 til tidsskriftet.

Tabell 6.0 Samletabell - Samisk språk

(i 1000 kr)

Post 53	Benevnelse	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	APs forslag	AP - Rådet	Avvik i %
53.1	Tospråkighetstilskudd	33 850	33 850	33 850	33 850	0	0,0 %
53.2	Språkprosjekter innenfor forvaltningsområdet	a) 2 600	2 000	1 160	1 160	0	0,0 %
53.3	Språkprosjekter utenfor forvaltningsområdet	2 450	2 450	2 550	3 036	486	19,1 %
53.4	Grunntilskudd til språksentre	3 150	3 150	3 600	3 600	0	0,0 %
Sum		42 050	41 450	41 160	41 646	486	1,2 %

a) Kr 1 440 000 overført til post 22.11, Samiske korrektureprogram for elektronisk tekstbehandling (Bud 2004 kr 2 600 000 - Bud 2005 kr 1 160 000 = 1 440 000).

Komiteens mindretall foreslår en økning til språkprosjekter utenfor forvaltningsområdet med kr 486 000.

Sign: _____ / _____

Møtesekretær: Mari Moen Erlandsen/Svenn-Egil Knutsen

Side 102 av 187

Tabell 10.0 Internasjonalt arbeid

(i 1000 kr)

Post 57	Benevnelse		Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	APs forslag	AP - Rådet	Avvik i %
57.1	Interreg - regional andel	a)	1 200	1 200	1 200	1 200	0	0,0 %
57.1	Interreg - drift interreg Syd	b)	0	100	0	0	0	-
57.2	Barentssamarbeid		50	50	150	150	0	0,0 %
57.2	Barents urfolkskontor i Murmansk		150	150	175	175	0	0,0 %
57.3	Annet internasjonalt arbeid		300	300	200	200	0	0,0 %
57.4	Interreg III A Sverige-Norge Aerjel	b)	0	833	0	0	0	-
57.5	Interreg III A Nord Sápmi	b)	0	1002	0	0	0	-
57.6	Tilskudd til grenseoverskridende samiske organisasjoner		549	549	549	549	0	0,0 %
57.7	Sámi Válaštallan Lihttu (SVL) - Arctic Winter Games		0	0	120	300	180	150,0 %
Sum			2 249	4 185	2 394	2 574	180	7,5 %

a) Kr 200 000 av midlene går til dekning av prosjektstilling for Interreg. Tatt hensyn til under post 01 Drift administrasjon.

b) Kommunal- og regionaldept. bevilger midler over kap. 552, post 72 til interreg. Tildelingen til Sametinget blir ikke avklart for senhøstes 2004.

Det er viktig å støtte det arbeidet som gjøres i forbindelse med samisk deltakelse i Arctic Winter Games i 2006. Komiteens mindretall foreslår kr 300 000 til lekene, noe som er kr 180 000 mer enn forslaget fra Sametingsrådet. Beløpet er den norske egenandelen og det forutsettes at Sametingene i Finland og Sverige yter tilsvarende midler.

Tabell 12.0 Arkiv-, bibliotek- og informasjonstjeneste

(i 1000 kr)

Post 60	Benevnelse		Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	APs forslag	AP - Rådet	Avvik i %
60.1	Mobile bibliotek tjenester		4 708	4 708	4 890	5 054	164	3,4 %
60.2	Samisk arkiv		688	688	0	0	0	-
60.3	Samiske bibliotek tjenester	a)	200	200	200	200	0	0,0 %
Sum			5 596	5 596	5 090	5 254	164	3,2 %

a) Flyttet fra post 63 Regionalutvikling og samarbeid.

Tabell 12.1 Tilskudd til de samiske bokbussene

(i 1000 kr)

Post 60.1	Benevnelse		Tildelt 2001	Tildelt 2002	Tildelt 2003	Tildelt 2004	Bud 2005	APs forslag	AP - Rådet	Avvik i %
60.1	Karasjok		403	443	445	454	466	466	0	0,0 %
60.1	Porsanger		403	443	445	454	466	466	0	0,0 %
60.1	Kautokeino	a)	192	201	220	185	185	185	0	0,0 %
60.1	Tana/Nesseby		1 027	1 066	1 125	1 024	1 051	1 051	0	0,0 %
60.1	Kåfjord		323	332	359	389	489	489	0	0,0 %
60.1	Lulesamisk	b)	375	951	1 003	1 033	1 061	1 061	0	0,0 %
60.1	Sør-samisk		1 039	1 114	1 111	1 141	1 172	1 336	164	14,0 %
Sum			3 760	4 549	4 708	4 680	4 890	5 054	164	3,4 %

a) Tilskudd iht. mottatt søknad.

b) Lavt tilskudd i 2001 pga. at driften av bokbussen startet først på høsten.

Driftsstøtte til den sørsamiske bokbussen er blitt underbudsjettet i mange år, slik at Nordland fylkeskommune har måttet dekke inn dette. Derfor vil komiteens mindretall øke driftstilskuddet til sørsamisk bokbuss med kr 164 000 i forhold til Sametingsrådets forslag.

Andre tilskudd

Post 55.1 Samiske hovedorganisasjoner

Bevilgningsvedtak fryses i neste års budsjett til man har fått en gjennomgang av de faktiske forhold ved problematikken. Det har som kjent fremkommet signaler om misforhold mellom de faktiske forhold og

Sign: _____ / _____

de oppgitte data fra enkelte tilskuddsmottakere. Komiteens mindretall vil minne om sametingspresidentens lovnad om en gjennomgang som imøteses snarest.

Komiteens mindretall har for øvrig ingen merknader til Sametingsrådets forslag til budsjettinnstilling.

Forslag 2:

Komiteens mindretall Egil Olli, Magnhild Mathisen og Willy Olsen, Arbeiderpartiets sametingsgruppe legger frem følgende forslag til endringer i Sametingsrådets budsjettinnstilling:

Tabell 5.5 Samiske festivaler

(i 1000 kr)

Post 52	Benevnelse	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	APs forslag	AP - Rådet	Avvik i %
52.5	Riddu Ridđu	580	580	630	650	20	3,2 %
52.5	Musikkfestivalen i Kautokeino	580	580	630	650	20	3,2 %
52.5	Markomeannu	100	100	150	150	0	0,0 %
52.5	Páskefestivalen i Karasjok	100	100	150	150	0	0,0 %
52.5	Samiske kulturdager, Bjerkevik	0	0	0	100	100	-
Sum		1 360	1 360	1 560	1 700	140	9,0 %

Komiteens mindretall har for øvrig ingen merknader til Sametingsrådets forslag til budsjettinnstilling.

Forslag 3:

Komiteens mindretall, Roger Pedersen, Samenes Valgforbund, fremmer følgende forslag til endringer i Sametingsrådets budsjettinnstilling:

Tabell 5.5 Samiske festivaler

(i 1000 kr)

Post 52	Benevnelse	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	SVF	SVF - Rådet	Avvik i %
52.5	Riddu Ridđu	580	580	630	600	-30	-4,8 %
52.5	Musikkfestivalen i Kautokeino	580	580	630	600	-30	-4,8 %
52.5	Markomeannu	100	100	150	150	0	0,0 %
52.5	Páskefestivalen i Karasjok	100	100	150	150	0	0,0 %
52.5	Samiske kulturdager, Bjerkevik	0	0	0	60	60	-
Sum		1 360	1 360	1 560	1 560	0	0,0 %

Tabell 9.2 Kompetanseheving

(i 1000 kr)

Post 56	Benevnelse	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	SVF	SVF - Rådet	Avvik i %
56.2	Stipend for samiske elever i videregående skole	1 000	1 000	1 100	1 100	0	0,0 %
56.2	Spesialpedagogisk kompetanseheving	1 750	1 750	1 750	1 250	-500	-28,6 %
56.2	Stipend til høyere utdanning	500	500	300	800	500	166,7 %
Sum		3 250	3 250	3 150	3 150	0	0,0 %

Post 53.3 språkprosjekter utenfor forvaltningsområdet økes med kr 450 000. Dette dekkes inn under post 01 Driftsutgifter administrasjon.

Sign: _____ / _____

Møtesekretær: Mari Moen Erlandsen/Svenn-Egil Knutsen

Side 104 av 187

Tabell 6.0 Samletabell - Samisk språk

(i 1000 kr)

Post 53	Benevnelse	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	SVF	SVF - Rådet	Avvik i %
53.1	Tospråkligheitskudd	33 850	33 850	33 850	33 850	0	0,0 %
53.2	Språkprosjekter innanfor forvaltningsområdet a)	2 600	2 000	1 160	1 160	0	0,0 %
53.3	Språkprosjekter utanfor forvaltningsområdet	2 450	2 450	2 550	3 000	450	17,6 %
53.4	Grunntilskudd til språksentre	3 150	3 150	3 600	3 600	0	0,0 %
Sum		42 050	41 450	41 160	41 610	450	1,1 %

a) Kr 1 440 000 overført til post 22.11, Samiske korrekturprogram for elektronisk tekstbehandling (Bud 2004 kr 2 600 000 - Bud 2005 kr 1 160 000 = 1 160 000).

Tabell 3.1 Driftsutgifter administrasjon

(i 1000 kr)

Post 01	Benevnelse	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	SVF	SVF - Rådet	Avvik i %
01	Driftsutgifter	51 460	52 560	54 300	53 850	-450	-0,8 %
Sum		51 460	52 560	54 300	53 850	-450	-0,8 %

Komiteens mindretall har for øvrig ingen merknader til Sametingsrådets forslag til innstilling.

Komiteens tilråding.

Komiteen legger til grunn Sametingsrådets budsjettinnstilling med følgende endringer:

Forslag 4:

Komiteen tar utgangspunkt i Sametingsrådets fremlagte budsjettforslag for 2005. Komiteen ser det som svært viktig å ta fatt i en del viktige prinsipielle saker i budsjettet. For eksempel ser man at man ikke har råd til å dekke opp prisstigningen fra år til år for flere institusjoner i det samiske samfunnet og dette medfører at rammevilkårene for disse år for år blir vanskeligere. Dette er noe sentrale myndigheter skulle ha tatt høyde for når statsbudsjettet blir vedtatt.

Komiteen ser også at behovene vedrørende tospråkligheitsarbeid utanfor forvaltningsområdet er enormt store og dagens beløp er ikke tilfredsstillende. I år var det søknader for nesten kr 8 000 000 og den totale summen for posten var kr 2 450 000.

Komiteen vil også bemerke at næringsfondet ikke er stort nok til å kunne være et viktig fundament for å få til en bærekraftig næringsutvikling og sysselsetning i samiske bosetningsområder.

Komiteen foreslår også et nytt tiltak under næringskombinasjoner: frakttilskudd for innlandsfiske. Dette er en ordning som har vært prøvd tidligere og som komiteen mener er viktig å få vurdert på nytt. Når det gjelder størrelsen på denne budsjettposten og konsekvensene av denne, vurderes dette i forhold revidert budsjett i mai 2005.

Komiteen mener at behovene i det samiske samfunnet, etter mange generasjoners fornyring, og fornektning av samisk språk og kultur, er så store og omfattende, at det ennå i en periode fremover må gjennomføres en ekstraordinær innsats for å konsolidere samisk språk og kultur.

Investeringsutgifter til samiske kulturhus kommer utanom dette. Sametinget og sentrale myndigheter må få til en finansieringsplan i forhold til den kulturhusplan som foreligger. Et alternativ er også at det lages en egen utbyggingsplan for samiske kulturhus, i tråd med sametingets tidlige anbefalinger.

Sign: _____ / _____

Forslag 5:

Komiteens flertall, Birger Nymo, Nils Djupen, Olav Dikkanen, Lene Hansen og Amund P. Anti fra Norske Samers Riksforbunds samarbeidsgruppe og Roger Pedersen, Samenes Valgforbund, foreslår følgende endringer under kap. 5.1.3. Reindrift: Ordet "aktivt" strykes i setningen "Delta aktivt i utforming av reindriftspolitikken", slik at setningen blir "Delta i utformingen av reindriftspolitikken".

Forslag 6:

Komiteens flertall, Birger Nymo, Nils Djupen, Amund P. Anti, Olav Dikkanen og Lene Hansen, Norske Samers Riksforbund samarbeidsgruppe fremmer følgende forslag til endringer i Sametingsrådets budsjettinnstilling:

Med forbehold om Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2005 foretar Sametinget følgende rammefordeling på hovedpostene for 2005:

Tabell 2.0 Totaltabell - Sametingets samlede inntekter og utgifter

(i 1000 kr)

Konto Tekst	Bud-04	RevBud-04	Bud-05	NSR s.gr.	NSR s.gr-Rådet	i %
Bevilgninger						
50 Bevilgninger fra departementene	221 539	225 639	235 262	235 262	0	0,0 %
1. Sum rammebevilgninger	221 539	225 639	235 262	235 262	0	0,0 %
Andre inntekter/bevilgninger						
33/50 Andre inntekter	0	0	0	0	0	-
50 Samefolkets fond	4 650	4 650	4 650	4 650	0	0,0 %
2. Sum andre inntekter/bevilgninger	4 650	4 650	4 650	4 650	0	0,0 %
3. Sum rammebevilgninger og andre inntekter	226 189	230 289	239 912	239 912	0	0,0 %
Drift politisk nivå, administrasjon og spesielle driftsutgifter						
01 Drift politisk nivå	14 450	14 815	16 840	16 833	-7	-0,0 %
01 Drift administrasjon	51 460	52 560	54 300	54 300	0	0,0 %
22 Spesielle driftsutgifter	4 706	6 706	8 865	8 865	0	0,0 %
4. Sum driftsutgifter	70 616	74 081	80 005	79 998	-7	-0,0 %
Virkemidler						
51 Næringsutvikling	22 917	22 417	22 750	22 750	0	0,0 %
52 Kultur	31 947	31 747	33 708	33 692	-16	-0,0 %
53 Samisk språk	42 050	41 450	41 160	41 160	0	0,0 %
54 Miljø- og kulturvern	11 526	11 526	12 178	12 218	40	0,3 %
55 Andre tilskudd (politisk arbeid)	4 451	4 451	5 951	5 951	0	0,0 %
56 Opplæring	24 302	24 302	26 259	26 259	0	0,0 %
57 Internasjonalt arbeid	2 249	4 185	2 394	2 394	0	0,0 %
59 Helse- og sosialsatsing	4 100	4 100	4 100	4 100	0	0,0 %
60 Arkiv-, bibliotek- og informasjonstjeneste	5 596	5 596	5 090	5 090	0	0,0 %
61 Likestillingstiltak	330	330	450	450	0	0,0 %
62 Samiskrelatert statistikk i Norge	300	300	300	300	0	0,0 %
63 Regional utvikling og samarbeid	1 155	1 155	917	900	-17	-1,9 %
5. Sum virkemidler	150 923	151 559	155 257	155 264	7	0,0 %
6. Sum driftsutgifter og virkemidler	221 539	225 639	235 262	235 262	0	0,0 %
Overføring, bundne midler og avsetninger	-4 650	-4 650	-4 650	-4 650	0	0,0 %
7. Sum overføringer, bundne midler og avsetn.	-4 650	-4 650	-4 650	-4 650	0	0,0 %
8. Driftsresultat (3-6+5)	0	0	0	0	0	-

4.1 Driftsutgifter politisk nivå

Sign: _____ / _____

Tabell 3.0 Driftutgifter politisk ledelse

(i 1000 kr)

Post 01	Benevnelse		Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	NSR s.gr.	NSR s.gr-Rådet	Avvik i %
0101	Sametingsrådet	a)	4 355	4 590	5 250	5 243	-7	-0,1 %
0102	Sametingets plenum	c)	4 405	4 405	5 000	5 000	0	0,0 %
0103	Sametingets møtelederskap		220	350	860	860	0	0,0 %
0104	Sametingetsgruppene		2 305	2 305	2 500	2 500	0	0,0 %
0105	Sametingets kontrollkomité	c)	106	106	0	0	0	-
0106	Sametingets tilskuddstyre		640	640	640	640	0	0,0 %
0109	Samisk parlamentarisk råd		690	690	690	690	0	0,0 %
0110	Sametingets språkstyre		345	345	350	350	0	0,0 %
0111	Samisk språknemnd	b)	840	840	1 000	1 000	0	0,0 %
0112	Fiskeripolitisk utvalg		70	70	70	70	0	0,0 %
0113	Sametingets ungdomspolitisk utvalg (SUFU)		324	324	325	325	0	0,0 %
0114	Interreg overvåkingskom./tilskuddsstyre		150	150	155	155	0	0,0 %
Sum			14 450	14 815	16 840	16 833	-7	-0,0 %

a) Inkl. utgifter politisk initiativ, har tidligere vært under post 22.

Inkl. utgifter til evt. etterlønn iht. reglement for Sametingets politiske nivå, kap. 13.

b) Totalt er det bevilget kr 840 000 til Samisk spårnemnd i 2004, hvorav kr 340 000 er til spårnemndas politiske nivå.

De restrerende kr 500 000 skal dekke administrasjonkostnader for sekretæren i Samisk Språknemnd som tidligere var postert på post 01 adm.driftsutgifter.

c) Økning for Sametingets plenum er prisstigning samt litt ekstra i forbindelse med valgår og komitearbeid. Økning møtelederskap skyldes at møteleder er fast ansatt på heltid. Sametingets grupper er kun justert for prisstigning, mens budsjett for kontrollkomiteen er overført Sametingets plenum.

Budsjettet for Sametingets plenum er med tanke på valgår og komitearbeid svært nøkternt.

6. Kultur

Tabell 5.0 Samletabell - Kultur

(i 1000 kr)

Post 52	Benevnelse		Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	NSR s.gr.	NSR s.gr-Rådet	Avvik i %
52.1	Samisk kulturfond		7 958	7 958	7 543	7 543	0	0,0 %
52.2	Samiske forlag		1 573	1 573	1 673	1 673	0	0,0 %
52.3	Samiske kulturhus		5 157	5 157	5 661	5 735	74	1,3 %
52.4	Samiske kulturorganisasjoner		1 253	1 253	1 296	1 296	0	0,0 %
52.5	Samiske festivaler		1 360	1 360	1 560	1 520	-40	-2,6 %
52.6	Samisk idrett		750	750	750	750	0	0,0 %
52.7	Samisk teater (<i>Beainváš Sámi Teáhter</i>)		11 296	11 296	11 800	11 800	0	0,0 %
52.8	Kunstnerstipender		1 300	1 300	1 400	1 400	0	0,0 %
52.9	Samiske publikasjoner		1 000	800	1 700	1 650	-50	-2,9 %
52.10	Utstillingsvederlag for samiske kunstnere		300	300	325	325	0	0,0 %
Sum			31 947	31 747	33 708	33 692	-16	-0,0 %

Tabell 5.3 Kulturhus

(i 1000 kr)

Post 52	Benevnelse		Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	NSR s.gr.	NSR s.gr-Rådet	Avvik i %
52.3	Árran Julevsame Guovdásj, Tysfjord		1 340	1 340	1 353	1 353	0	0,0 %
52.3	Sámi Dáiddaguovddáš, Karasjok		1 294	1 294	1 307	1 307	0	0,0 %
52.3	Ája Samisk Senter, Kálfjord		643	643	690	690	0	0,0 %
52.3	Sjosamisk kompetansesenter, Billefjord		281	281	281	320	39	13,9 %
52.3	Sijti Jarnge, Hattfjelldal		1 108	1 108	1 120	1 120	0	0,0 %
52.3	Várdobáiki, Evenes/Skånland		131	131	350	350	0	0,0 %
52.3	Gamtofta, Sorreisa		35	35	35	35	0	0,0 %
52.3	Pitesamisk hus		100	100	100	135	35	35,0 %
52.3	Samisk hus i Oslo		200	200	200	200	0	0,0 %
52.3	Vilgesvárri	a)	25	25	25	25	0	0,0 %
52.3	Lásságámmi		0	0	200	200	0	0,0 %
Sum			5 157	5 157	5 661	5 735	74	1,3 %

a) Vilgesvárri/Bláfjell er en markosamisk boplass fredet etter kulturminnelovens bestemmelser, og er et Fotefar mot nord - Prosjekt i Skånland kommune

Sign: _____ / _____

Møtesekretær: Mari Moen Erlandsen/Svenn-Egil Knutsen

Side 107 av 187

6.5 Samiske festivaler

Tabell 5.5 Samiske festivaler

(i 1000 kr)

Post 52	Benevnelse	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	NSR s.gr.	NSR s.gr-Rådet	Avvik i %
52.5	Riddu Riddu	580	580	630	620	-10	-1,6 %
52.5	Musikkfestivalen i Kautokeino	580	580	630	620	-10	-1,6 %
52.5	Markomeannu	100	100	150	140	-10	-6,7 %
52.5	Påskefestivalen i Karasjok	100	100	150	140	-10	-6,7 %
Sum		1 360	1 360	1 560	1 520	-40	-2,6 %

Revidering av tekst

Sametinget bevilger totalt *kr 1 520 000* i 2005 til samiske festivaler. Avsetningen gjelder grunnstøtte. Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår overfor den enkelte tilskuddsmottaker.

6.9 Samiske publikasjoner

Tabell 5.9 Samisk publikasjoner

(i 1000 kr)

Post 52	Benevnelse	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	NSR s.gr.	NSR s.gr-Rådet	Avvik i %
52.9	Kvinneblad	300	300	400	400	0	0,0 %
52.9	Nuorttanaste	200	200	200	200	0	0,0 %
52.9	Barneblad	200	0	300	300	0	0,0 %
52.9	Ungdomsblad	300	300	800	750	-50	-6,3 %
Sum		1 000	800	1 700	1 650	-50	-2,9 %

Sametinget setter av *kr 1 650 000* til de samiske publikasjonene i 2005. Dette er en økning på *kr 850 000*. Nuorttanaste får også støtte over posten ”Tilskudd til samiske aviser”. Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår for tilskuddsmottakerne.

8.2 Museer

Tabell 7.0 Samletabell - Miljø- og kulturvern

(i 1000 kr)

Post 52	Benevnelse	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	NSR s.gr.	NSR s.gr-Rådet	Avvik i %
54.1	Kulturminnevern	1 500	1 500	1 500	1 500	0	0,0 %
54.2	Museer	10 026	10 026	10 678	10 718	40	0,4 %
Sum		11 526	11 526	12 178	12 218	40	0,3 %

Sign: _____ / _____

Møtesekretær: Mari Moen Erlandsen/Svenn-Egil Knutsen

Side 108 av 187

Tabell 7.2 Museer

(i 1000 kr)

Post 54	Benevnelse	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	NSR s.gr.	NSR s.gr-Rådet	Avvik i %	
54.2	Várjjat Sámi Musea	1 265	1 265	1 305	1 340	35	2,7 %	
54.2	Deanu Musea	246	246	254	254	0	0,0 %	
54.2	Sámiid Vuorká-Dávvirat	3 605	3 605	3 715	3 680	-35	-0,9 %	
54.2	Guovdageaidnu Gilišilju	246	246	254	254	0	0,0 %	
54.2	Kokelv sjøsamisk museum	200	200	206	254	48	23,3 %	
54.2	Gállogjedde museum	50	50	52	54	2	3,8 %	
54.2	Árran lulesamisk museum	2 508	2 508	2 580	2 580	0	0,0 %	
54.2	Saemien Sitje	1 460	1 460	1 502	1 502	0	0,0 %	
54.2	Porsanger museum	246	246	254	254	0	0,0 %	
54.2	Savio museet	200	200	206	206	0	0,0 %	
54.2	Øst-samisk museum	a)	0	0	350	340	-10	-2,9 %
Sum		10 026	10 026	10 678	10 718	40	0,4 %	

a) Øst-samisk museum er under etablering. Sametingets tilskuddstyre har i 2004 bidratt med tilskudd etter søknad.

Teksttillegg til Museer.

Samiske museer og kulturminneforvaltning er ulikt organisert, og har ulike tilknytningsformer til samisk forvaltning. Det ligger samtidig et potensiale for fremtidig utrednings- og utviklingsarbeid.

Sametinget oppretter derfor en tilskuddsordning med kr 200 000 for fremtidig utrednings- og utviklingsarbeid vedrørende samiske museer og kulturminnevern. Tilskuddsordningen disponeres av Sametingsrådet.

16 Regional utvikling og samarbeid

Tabell 15.0 Regional utvikling og samarbeid

(i 1000 kr)

Post 63	Benevnelse	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	NSR s.gr.	NSR s.gr-Rådet	Avvik i %
63	Samarbeidsavtaler med fylkeskommunene	1 155	1 155	917	900	-17	-1,9 %
Sum		1 155	1 155	917	900	-17	-1,9 %

Komiteen har for øvrig ingen merknader til Sametingsrådets budsjettinnstilling.

Sametingets budsjettbehov 2006

Merknader:

Merknader fra flertallet:

Komiteens flertall, Birger Nymo, Olav Dikkanen, Mathis Nilsen Eira, Lene Hansen, Nils Djupen, Amund P. Anti, Norske Samers Riksforbund samarbeidsgruppe, Egil Olli, Willy Olsen og Magnhild Mathisen, Arbeiderpartiet og Roger Pedersen, Samenes Valgforbund mener at behovene i det samiske samfunnet, etter mange generasjoners fornorsking, og fornektning av samisk språk og kultur, er så store og omfattende, at det ennå i en periode fremover må gjennomføres en ekstraordinær innsats, for å konsolidere samisk språk og kultur.

Komiteen mener at det er viktig å arbeide videre med de økonomiske virkemidlene slik at duodji kan utvikles som næring. Utviklingen av duodji som næring vil også bety at Sametinget arbeider med å utvikle

Sign: _____ / _____

en egen næringsavtale for duodji. Målet må være å utvikle en økonomisk og kulturell bærekraftig næring. Strategien bør derfor bli at Sametinget bør jobbe for å utforme gode rammebetingelser for duodji som næring i en framtidig næringsavtale.

Merknader fra mindretallet:

Komiteens mindretall, Roger Pedersen fra Samenes Valgforbund, vil bemerke at med begrensede midler må Sametinget også klart si ifra innenfor enkelte poster hva som er maksimalt støttebeløp. Dette vil være mer forutsigbart for de forskjellige aktørene. F. eks vil dette være viktig overfor festivalarrangører. Her må en klart si ifra at maksimalt støttebeløp er kr 600 000 i grunntilskudd, men at de har mulighet til å søke om prosjektmidler ut over dette.

Dette medlem vil også bemerke at tospråklighetstilskuddet til kommuner og fylkeskommuner innenfor forvaltningsområdet bør endres. Her bør alle få et likt grunntilskudd for på denne måten å ivareta nye søkerkommuner. Kommunene og fylkeskommunene er forpliktet å legge til rette for bruk av samisk språk i forvaltningen og til aktivt å tilby egne tjenester på samisk. Dersom grunntilskuddet ikke er tilstrekkelig for å kunne tilby den samiske befolkningen mulighet til å bruke samisk språk på alle samfunnsnivå og sektorer, så kan de søke om å få dekket dette opp i hht egne søknader

Dette medlem tar utgangspunkt i Sametingsrådets fremlagte forslag for 2006 om å øke bevilgningen med 53,2 millioner kroner. Dette er et steg i riktig retning når det gjelder å klargjøre hva som er Sametingets prioriteringer. I fjor vedtok Sametinget en økning på 175 millioner, som imidlertid må betraktes som en mer langsiktig målsetting. Det som Sametinget har lagt frem de siste årene er en viktig behovsanalyse, men gir ikke god nok veiledning om hva Sametinget mener er viktigst å prioritere.

Disse behovene begynner også å bli velkjente blant de bevilgende myndigheter. Dette – sammen med målsettingen om å gjøre Sametinget til det organet som skal ha den helt sentrale rollen i arbeidet med å sikre samisk språk og kultur i Norge – gjør at den årlige økningen av Sametingets budsjett bør sees i et lengere perspektiv.

Sametinget vil også understreke at man legger avgjørende vekt på at de økte midlene som blir Sametinget til del gjennom budsjettet for 2006, og fremtidige budsjetter, i det aller vesentligste skal gå til tjenesteproduksjon som fremmer aktivitet i det samiske samfunnet og i minst mulig grad til å øke administrasjonen.

Dette medlem vil også knytte noen merknader til stortingsmelding nr. 7 (2000-2001), der Sametinget blir bedt om å konkretisere hva man mener med en forhandlingsmodell. Denne konkretiseringen bør finne sted.

Så lenge dette imidlertid ikke har skjedd, er det vanskelig tenke seg en tradisjonell forhandlingssituasjon for 2006-budsjettet. Det som likevel bør kunne gjennomføres, er at det opprettes et samarbeidsforum for budsjettspørsmål mellom Sametinget og Regjeringen, hvor sentrale departementer som blant annet Finans- og Kommunal- og regionaldepartementet er representert. Et slikt forum vil også kunne gi verdifull erfaring hvis man skulle gå videre på ideen om forhandlinger.

Med et slikt opplegg vil den endelige fordelingen av budsjettet bli et ansvar for Sametinget i enda høyere grad enn i dag. De politikkområdene som bør ha høyest prioritet i en slik forbindelse er språk, informasjon og næringer.

Sign: _____ / _____

Dette medlems konklusjon når det gjelder 2006-budsjettet, er derfor: Komiteen finner det derfor mer realistisk og gjennomførbart at man i samarbeid med sentrale myndigheter bør ta sikte på å kunne dekke opp behovet til det samiske samfunn over en femårsperiode. Komiteen går inn for en progressiv økning av budsjettet årlig i 5 år, eksklusiv kostnader til nye oppgaver som Sametinget overtar (pålagte eller ønskede oppgaver). Prioriteringen av økningen som påpekt ovenfor skjer når det gjelder språk, kultur, informasjon og næringer.

Investeringsutgifter til samiske kulturhus kommer utenom dette. Sametinget og sentrale myndigheter må få til en finansieringsplan i forhold til den kulturhusplan som foreligger. Et alternativ er også at det lages en egen utbyggingsplan for samiske kulturhus, i tråd med Sametingets tidligere anbefalinger.

Forslag:

Mindretallets forslag

Forslag 7:

Komiteens mindretall, Egil Olli, Magnhild Mathisen og Willy Olsen, Arbeiderpartiets sametingsgruppe vil prioritere arbeidet med å få større økonomiske rammer til kultur, språk og næringsutvikling. Å trappe opp bevilgninger til samisk kultur vil være nødvendig i de kommende årene. Sametinget har svært liten pott til språksatsning utenfor samisk språkforvaltningsområde og av den grunn vil komiteens mindretall arbeide for større bevilgninger spesielt til dette området. Når forvaltningsområdet for samisk utviklingsområde utvides, må også arbeidet med å få større rammer til næringsutvikling være et prioritert område.

Flertallets forslag

Forslag 8:

Komiteens flertall, Birger Nymo, Nils Djupen, Amund P. Anti, Olav Dikkanen og Lene Hansen fra Norske Samers Riksforbunds samarbeidsgruppe, Egil Olli, Willy Olsen og Magnhild Mathisen, Arbeiderpartiets sametingsgruppe og Roger Pedersen, Samenes Valgforbund, foreslår at Sametingsrådets budsjettinnstilling under punkt 17.1., 2. avsnitt, 1. setning endres til følgende ordlyd: "Næringslivet i de samiske områdene er preget av små bedrifter som må møte utfordringer som rasjonaliseringer, strukturendringer og den internasjonaliseringen som generelt preger dagens næringsliv. Dette gjelder også oppbygging av kompetanse og tilstrekkelig egenkapital."

Forslag 9:

Komiteen er av den oppfatning at språkprosjekter er av betydning for utvikling av det samiske språket i de pitesamiske områdene. Av den grunn ønsker komiteen at man vurderer slike språkprosjekter spesifikt med tanke på å styrke språkopplæringen i disse områdene.

Komiteen ber Sametingsrådet vurdere i samarbeid med sentrale myndigheter om å arbeide frem en opptrappingsplan over en periode på 5 år for å dekke inn Sametingets budsjettbehov. Denne opptrappingsplanen bør skje gjennom en progressiv økning av budsjettet gjennom opptrappingsperioden. Dette eksklusiv kostnader til nye oppgaver som Sametinget overtar (pålagte eller ønskede oppgaver).

Sign: _____ / _____

Prioriteringen av økningen som påpekt ovenfor; språk , kultur, næringer og informasjon.

III Votering

Av 39 representanter var 32 tilstede.

Roger Pedersen, Samenes Valgforbund, tekte siste del av Forslag 3 fra og med Tabell 9.2. Voteringen ble deretter gjennomført i følgende rekkefølge:

Forslag 1, ble forkastet med møtelederens dobbelstemme.

Forslag 2, ble forkastet med 17 stemmer.

Forslag 3, ble forkastet med møtelederens dobbelstemme.

Forslag 4, inkludert første avsnitt fra forslag 9, enstemmig vedtatt.

Forslag 5, vedtatt med 20 stemmer.

Forslag 6, vedtatt med 19 stemmer.

Forslag 7, ble forkastet med 18 stemmer.

Forslag 8, enstemmig vedtatt.

Resten av forslag 9, enstemmig vedtatt.

IV Protokolltilførsel

Det ble ikke fremmet protokolltilførsel i denne sak.

V Talerliste og replikkordskifte

	Taler	Replikk
1	Birger Nymo (saksordfører)	Isak Mathis O. Hætta
		Birger Nymo
2	Egil Olli	Terje Tretnes
		Birger Nymo
		Egil Olli
3	Roger Pedersen	Per Solli
		Åge Nordkild
		Roger Pedersen
4	Henrik Eriksen	
5	Ole Henrik Magga	Egil Olli
		Per Solli
		Ole Henrik Magga
6	Isak Mathis O. Hætta	Terje Tretnes
		Birger Nymo
		Isak Mathis O. Hætta
7	Birger Nymo	
	Willy Olsen (til forr. orden)	
8	Ann-Mari Thomassen	Egil Olli

Sign: _____ / _____

9	Magnhild Mathisen	Johan Mikkel Sara
		Svein Peter Pedersen
		Magnhild Mathisen
10	Willy Olsen	Ole Henrik Magga
		Willy Olsen
11	Terje Tretnes	
12	Anders Urheim	
13	Jon Harald Skum	
14	Berit Ranveig Nilssen	
15	Bjørn Inge Mo	
16	Olaf Eliassen	
17	Per Solli	
18	Åge Nordkild	
19	Janoš Trosten	
20	Lene Hansen	
21	Egil Olli	
22	Terje Tretnes	
23	Olaf Eliassen	
24	Ann-Mari Thomassen	
25	Roger Pedersen	
26	Svein Peter Pedersen	
27	Egil Olli	
28	Birger Nymo	
	Birger Nymo (til forr. orden)	
	Egil Olli (til votering)	
	Åge Nordkild (til votering)	
	Per Solli (til forr. orden)	
	Roger Pedersen (til forr. orden)	
	Roger Pedersen (til forr. orden)	
	Roger Pedersen (til forr. orden)	
	Per Solli (til votering)	
	Birger Nymo (til votering)	
	Terje Tretnes (til votering)	
	Stig Eriksen (til forr. orden)	
	Olav Dikkanen (til forr. orden)	

VI Sametingets vedtak etter voteringen

1 Innledning

Sametingsplanen for 2002 – 2005 er utgangspunktet for Sametingets arbeid, prioriteringer og forslag til fremtidige budsjettbehov. I tillegg ligger Sametingets vedtatte politikk gjennom delplaner, meldinger og vedtak til grunn for utformingen av budsjettets mål, strategier og tiltak.

Sign: _____ / _____

Sametingets visjon og overordnet mål for perioden 2002 – 2005 er:

Sametingets visjon

Et mangfoldig samfunn med samisk verdigrunnlag, grunnleggende menneskerettigheter og internasjonal solidaritet.

Overordnet mål

Selvbestemmelse med grunnlag i samenes rettigheter som folk og urfolk.

Sametinget har lagt om måten å budsjettere Sametingets budsjett for påfølgende år etter det normale budsjettet, "Sametingets statsbudsjett". Budsjetteringen er begrenset til det årlige ordinære budsjettet, og Sametingets behov for påfølgende år legges ikke lenger frem som en egen sak for plenum hvor den behandles for seg selv. Budsjettbehovene for 2006 behandles i dette dokumentet under kapittel 17.

Sametingets budsjett for 2005 er delt inn som følger:

- Samlet bevilgning til Sametinget
- Sametingets mål og økonomiske rammefordeling
- Politiske og administrative driftsutgifter
- Næringsutvikling
- Kultur
- Samisk språk
- Miljø og kulturvern
- Opplæring
- Internasjonalt arbeid
- Helse- og sosialsatning
- Arkiv-, bibliotek- og informasjonstjenester
- Ligestilling
- Samiskrelatert statistikk i Norge
- Regionalutvikling og samarbeid
- Budsjettbehov 2006

Samlet bevilgning til Sametinget gir en oversikt over og kommentarer til de foreslåtte tildelingene i statsbudsjettet. Sametingets mål og økonomiske rammefordeling gir en oversikt over Sametingets fordeling av de foreslåtte tildelingene via statsbudsjettet på overordnet postnivå.

Driftsbudsjettet på politisk- og administrativt nivå blir presentert og kommentert under området politiske og administrative driftsutgifter.

Virkemiddelbudsjettet blir presentert og kommentert under de øvrige områdene, med unntak av budsjettbehov 2006.

Sametingets budsjettbehov og prioriteringer for 2006, presenteres og kommenteres i siste kapittel i dokumentet. Sametingets behov og prioriteringer for 2006 realitetsbehandles slik det gjøres i dag. Men disse tas nå inn i samme dokument som et eget kapittel i det ordinære budsjettet, hvor kun de prioriterte tiltakene beskrives konkret. Dette for å tydeliggjøre hva som er innenfor budsjettet og hvilke prioriterte områder Sametinget har for det påfølgende budsjettåret.

Sign: _____ / _____

2 Samlet bevilgning til Sametinget

Regjeringen foreslår i St. prp. 1 (2004-2005) for budsjetterminen 2005 og rundskriv H-22/04 Bevilgninger til samiske formål i statsbudsjettet 2005 følgende fordeling til Sametinget for 2005:

Tabell 1.0 Totaltabell Sametingets samlede inntekter

(i 1000 kr)

Kap.Post	Beskrivelse	RR 2003	Bud-2004	RevBud-04	Bud- 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
540.50	Kommunal- og regionaldept. - KRD	133 900	133 400	133 400	138 750	5 350	4,0 %
571.64	Kommunal- og regionaldept. - KRD		7 000	7 000	7 000	0	0,0 %
206.50	Utdannings- og forskningsdept. - UFD	a) 26 689	27 589	27 589	28 569	980	3,6 %
226.01	Utdannings- og forskningsdept. - UFD (tillegg)	2 500	0	2 000	2 000	0	0,0 %
248.21	Utdannings- og forskningsdept. - UFD (tillegg)	b) 0	0	0	2 500	2 500	-
856.50	Barne- og familiedept. - BFD	8 413	10 716	10 716	11 080	364	3,4 %
1429.50	Miljøverndept. - MD	2000	2 000	2 000	2 000	0	0,0 %
320.53	Kultur- og kirkedept. - KKD	c) 30 244	31 734	31 734	32 113	379	1,2 %
335.75	Kultur- og kirkedept. - KKD	d) 0	0	0	500	500	-
-	Helsedept. - HD	e) 5 100	5 100	5 100	5 100	0	0,0 %
1149.50	Landsbruksdept. - LD	f) 6 000	2 000	2 000	2 000	0	0,0 %
-	Landsbruksdept. - LD	g) 0	2 000	2 000	2 000	0	0,0 %
552.72	Kommunal- og regionaldept. - KRD	h) 0	0	2 100	0	-2 100	-100,0 %
-	Kommunal- og regionaldept. - KRD	i) 0	0	0	650	650	-
-	Utdannings- og forskningsdept. - UFD	j) 0	0	0	1 000	1 000	-
Totalt bevilget I		214 846	221 539	225 639	235 262	9 623	4,3 %
540.54	KRD - Avkastning Samefolkets fond		4 650	4 650	4 650	0	0,0 %
Totalt bevilget II		214 846	226 189	230 289	239 912	9 623	4,2 %

a) Jfr. brev av 12.07.04 fra UFD: Budsjettforslaget i St.prp. nr 1 (2003-2004) var på 26 433 000 kroner. I budsjettvedtaket 12.12.03 ble bevilgningen økt til 27 589 000 kroner jf. Budsjettinnstilling S. nr. 12 (2003-2004). Ved Stortingets behandling av revidert nasjonalbudsjett, St.prp. nr. 63 (2003-2004) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet medregnet folketrygden for 2004, ble det vedtatt et samlet budsjettkutt på 75 mill. kroner. For kap. 206 post 50 utgjør dette 20 000 kroner.

b) Jfr. saldert budsjett 2004 kr 2 000 000: Bevilgning øremerkede midler til særskilte IKT-tiltak i utdanningen, Spesielle driftsutgifter.

Dette har ikke vært tatt med i Sametingets budsjett 2004 og rev.budsjett 2004. Bevilgningen er kommet etter at disse var behandlet.

c) Fra 2005 er det foreslått, i samråd med Sametinget og Riksarkivaren, at kr 700 000 overføres fra Sametingets budsjett til det Statlige arkivverket.

d) Samisk språkteknologi - korrekturprogram (KKDs andel iht. finansieringsplanen).

e) Bevilgning for 2005 til Sametinget er ikke spesifisert i HDs forslag til statsbudsjett.

f) Verdiskaping- og utviklings tiltak i landbruket: Overføring til Samisk utviklingsfond over jordbruksavtalen.

g) Overføring fra reindriftens utviklingsfond til samisk utviklingsfond.

h) Midler til interreg: bevilges av dept. senere.

i) Samisk språkteknologi - korrekturprogram (KRDs og UFDs andel iht. finansieringsplanen). Dette er ikke tatt med i statsbudsjettet, men er bevilget i 2004.

Sametingets midler går til samiske tiltak og forvaltes av Sametinget på bakgrunn av de rammer som er gitt av sentrale myndigheter. Sametinget har de siste årene fått flere finansieringsordninger overført til sitt budsjett. I tillegg disponerer Sametinget en del midler som år for år overføres virksomheten fra øvrige finansieringskilder. Disse er uforutsigbare mht. årlig størrelse og er gjenstand for særskilt rapportering. Tilsvarende gjelder midler som ytes til prosjekter og annet. Felles for disse er at de ikke inngår i en fast overføring til Sametingets budsjett.

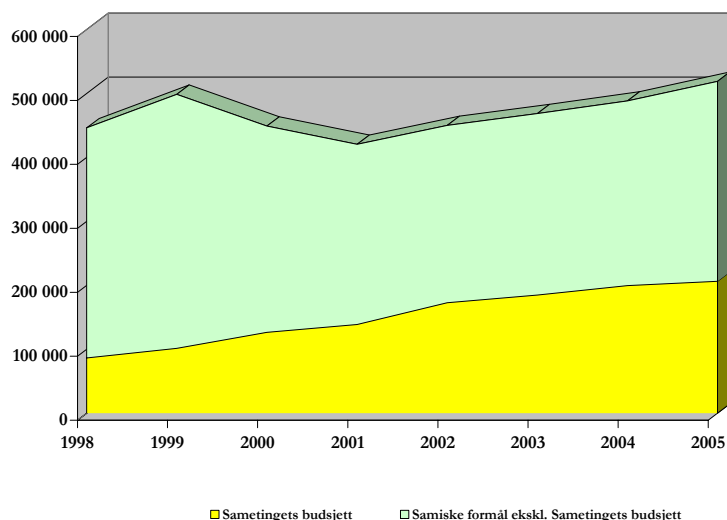
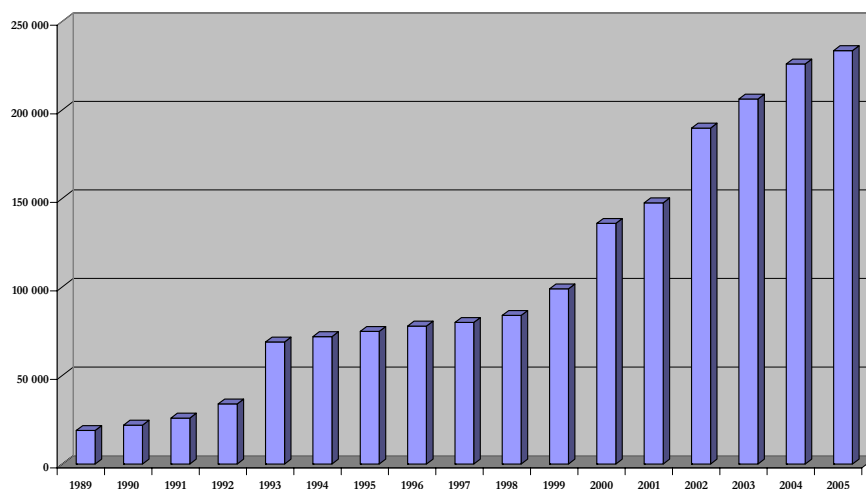
Figurene nedenfor viser utviklingen i Sametingets budsjett og budsjettutviklingen for samiske formål fra regjeringen. Økningen de siste årene skyldes hovedsakelig overføring av allerede eksisterende ordninger av samiske tiltak fra departementer til Sametinget uten reell økning i den totale overføringen til samiske formål. Prisjustering av Sametingets budsjett ble første gang foretatt i 2003.

Sign: _____ / _____

Møtesekretær: Mari Moen Erlandsen/Svenn-Egil Knutsen

Side 115 av 187

Utvikling av Sametingets budsjett, ekskl. Samefolkets fond

Regjeringen har i sin melding om samepolitikken som mål å overføre nye oppgaver til Sametinget. Sametinget forutsetter da at:

- de økonomiske rammene og de fremtidige ansvarsforhold klargjøres
- det er samsvar mellom oppgaveoverføring og de økonomiske rammene som stilles til disposisjon

Sametinget tar utgangspunkt i det fremlagte budsjettforslaget for 2005. Sametinget ser det som svært viktig å ta fatt i en del viktige prinsipielle saker i budsjettet. For eksempel ser man at man ikke har råd til å dekke opp prisstigningen fra år til år for flere institusjoner i det samiske samfunnet og dette medfører at rammevilkårene for disse år for år blir vanskeligere. Dette er noe sentrale myndigheter skulle ha tatt høyde for når statsbudsjettet blir vedtatt.

Sametinget ser også at behovene vedrørende tospråklighetsarbeid utenfor forvaltningsområdet er enormt stort og dagens beløp er ikke tilfredsstillende. I år var det søknader for nesten kr 8 000 000 og den totale summen for posten var kr 2 450 000.

Sign: _____ / _____

Sametinget vil også bemerke at næringsfondet ikke er stort nok til å kunne være et viktig fundament for å få til en bærekraftig næringsutvikling og sysselsetning i samiske bosetningsområder.

Sametinget foreslår også et nytt tiltak under næringskombinasjoner: frakttilskudd for innlandsfiske. Dette er en ordning som har vært prøvd tidligere og som Sametinget mener er viktig å få vurdert på nytt. Når det gjelder størrelsen på denne budsjettposten og konsekvensene av denne, vurderes dette i forhold revidert budsjett i mai 2005.

Sametinget er av den oppfatning at språkprosjekter er av betydning for utvikling av det samiske språket i de pitesamiske områdene. Av den grunn ønsker Sametinget at man vurderer slike språkprosjekter spesifikt med tanke på å styrke språkopplæringen i disse områdene.

Sametinget mener at behovene i det samiske samfunnet, etter mange generasjoners fornorsking, og fornektning av samisk språk og kultur, er så store og omfattende, at det ennå i en periode fremover må gjennomføres en ekstraordinær innsats for å konsolidere samisk språk og kultur.

Investeringsutgifter til samiske kulturhus kommer utenom dette. Sametinget og sentrale myndigheter må få til en finansieringsplan i forhold til den kulturhusplan som foreligger. Et alternativ er også at det lages en egen utbyggingsplan for samiske kulturhus, i tråd med sametingets tidligere anbefalinger.

Sametingets kommentarer til regjeringens forslag til tiltak over Sametingets budsjett i statsbudsjett for 2005

Sametinget har i 2004 overtatt forvaltningsoppgaver fra landets kommuner vedrørende administrering og organisering av samemanntallet og sametingsvalget. I forslaget til regjeringens statsbudsjett for 2005 er det ikke gitt økte bevilgninger for å utføre disse forvaltningsoppgavene.

Regjeringens forslag til statsbudsjett gir heller ikke dekning for merutgifter vedrørende en eventuell økning av antall representanter fra 39 til 43 etter Sametingsvalget i 2005. Viser i denne forbindelse til vedtak i sak 42/04 Høringsuttalelse til revisjon av Sameloven – utjevningsmandater.

Kommunal- og regionaldepartementet, Utdannings- og forskningsdepartementet og Barne- og familiedepartementet har økt sine bevilgninger til Sametinget med 3,4 – 4,0% som dekker lønns- og prisstigningen. Til sammenligning har Kultur- og kirke departementet økt bevilgningen med 1,2%. De øvrige departementene har ikke økt bevilgningen med noe i forhold til statsbudsjettet for 2004.

Regjeringens forslag til statsbudsjettet for 2005 inneholder følgende nye tiltak i forhold til statsbudsjettet for 2004:

- Kr 1 500 000 er bevilget til å dekke utgifter til informasjonsarbeid de ulike partier/organisasjoner/lister som stiller til sametingsvalget har, samt til dekning av Sametingets informasjonsarbeid i tilknytning til sametingsvalget 2005.
- For å styrke utviklingen av samisk språkteknologi vil Kultur- og kirke departementet bidra med kr 1 500 000 over tre år til et prosjekt for utvikling av samisk korrekturprogram i regi av Sametinget. Det er for 2005 foreslått en bevilgning på kr 500 000. Dette er iht. finansieringsplanen.

Regjeringens forslag til statsbudsjett viser at de heller ikke for 2005 er innstilt på å bevilge frie midler til Sametinget. Dette betyr også at Sametingets budsjett begrenses i forhold til økning i bevilgninger til eksisterende ansvarsområder og iverksetting av planlagte nye tiltak. Viser i denne forbindelse til sak 34/03

Sign: _____ / _____

Statsbudsjettet for 2005, kap. 2 som gir en oversikt over Sametingets prioriteringer av budsjettbehovene for 2005.

3 Sametingets mål og økonomiske rammefordeling

Med forbehold om Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2005 foretar Sametinget følgende rammefordeling på hovedpostene for 2005:

Tabell 2.0 Totaltabell - Sametingets samlede inntekter og utgifter

(i 1000 kr)

Konto Tekst	Regnskap-03	Bud-04	RevBud-04	Bud-05	Avvik	i %
Bevilgninger						
50 Bevilgninger fra departementene	214 846	221 539	225 639	235 262	9 623	4,3 %
1. Sum rammebevilgninger	214 846	221 539	225 639	235 262	9 623	4,3 %
Andre inntekter/bevilgninger						
33/50 Andre inntekter	0	0	0	0	0	-
50 Samefolkets fond	4 651	4 650	4 650	4 650	0	0,0 %
2. Sum andre inntekter/bevilgninger	4 651	4 650	4 650	4 650	0	0,0 %
3. Sum rammebevilgninger og andre inntekter	219 497	226 189	230 289	239 912	9 623	4,2 %
Drift politisk nivå, administrasjon og spesielle driftsutgifter						
01 Drift politisk nivå	12 969	14 450	14 815	16 833	2 018	13,6 %
01 Drift administrasjon	52 669	51 460	52 560	54 300	1 741	3,3 %
22 Spesielle driftsutgifter	9 484	4 706	6 706	8 865	2 159	32,2 %
4. Sum driftsutgifter	75 123	70 616	74 081	79 998	5 918	8,0 %
Virkemidler						
51 Næringsutvikling	25 887	22 917	22 417	22 750	333	1,5 %
52 Kultur	31 038	31 947	31 747	33 692	1 945	6,1 %
53 Samisk språk	33 763	42 050	41 450	41 160	-290	-0,7 %
54 Miljø- og kulturvern	10 410	11 526	11 526	12 218	692	6,0 %
55 Andre tilskudd (politisk arbeid)	5 476	4 451	4 451	5 951	1 500	33,7 %
56 Opplæring	23 831	24 302	24 302	26 259	1 957	8,1 %
57 Internasjonalt arbeid	1 239	2 249	4 185	2 394	-1 791	-42,8 %
59 Helse- og sosialsatsing	4 302	4 100	4 100	4 100	0	0,0 %
60 Arkiv-, bibliotek- og informasjonstjeneste	5 596	5 596	5 596	5 090	-506	-9,0 %
61 Likestillingstiltak	496	330	330	450	120	36,4 %
62 Samiskrelatert statistikk i Norge	0	300	300	300	0	0,0 %
63 Regional utvikling og samarbeid	0	1 155	1 155	900	-255	-22,1 %
5. Sum virkemidler	142 038	150 923	151 559	155 264	3 706	2,4 %
6. Sum driftsutgifter og virkemidler	217 161	221 539	225 639	235 262	9 623	4,3 %
Overføring, bundne midler og avsetninger	-4 651	-4 650	-4 650	-4 650	0	0,0 %
7. Sum overføringer, bundne midler og avsetn.	-4 651	-4 650	-4 650	-4 650	0	0,0 %
8. Driftsresultat (3-6+5)	-2 316	0	0	0	0	-

Sign: _____ / _____

4 Politiske og administrative driftsutgifter

4.1 Driftsutgifter politisk nivå

Tabell 3.0 Driftsutgifter politisk ledelse

(i 1000 kr)

Post 01	Benevnelse		RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
0101	Sametingsrådet	a)	4 273	4 355	4 590	5 243	653	14,2 %
0102	Sametingets plenum	c)	3 992	4 405	4 405	5 000	595	13,5 %
0103	Sametingets møtelederskap		360	220	350	860	510	145,7 %
0104	Sametingsgruppene		1 988	2 305	2 305	2 500	195	8,5 %
0105	Sametingets kontrollkomité	c)	123	106	106	0	-106	-100,0 %
0106	Sametingets tilskuddstyre		621	640	640	640	0	0,0 %
0109	Samisk parlamentarisk råd		508	690	690	690	0	0,0 %
0110	Sametingets språkstyre		346	345	345	350	5	1,4 %
0111	Samisk språknemnd	b)	547	840	840	1 000	160	19,0 %
0112	Fiskeripolitisk utvalg		0	70	70	70	0	0,0 %
0113	Sametingets ungdomspolitisk utvalg (SUFU)		197	324	324	325	1	0,3 %
0114	Interreg overvåkingskom./tilskuddsstyre		14	150	150	155	5	3,3 %
Sum			12 969	14 450	14 815	16 833	2 018	13,6 %

a) Inkl. utgifter politisk initiativ, har tidligere vært under post 22.

Inkl. utgifter til evt. etterlønn iht. reglement for Sametingets politiske nivå, kap. 13.

b) Totalt er det bevilget kr 840 000 til Samisk språknemnd i 2004, hvorav kr 340 000 er til språknemndas politiske nivå.

De resterende kr 500 000 skal dekke administrasjonkostnader for sekretæren i Samisk Språknemnd som tidligere var postert på post 01 adm.driftsutgifter.

c) Økning for Sametingets plenum er prisstigning samt litt ekstra i forbindelse med valg og komitearbeid. Økning møtelederskap skyldes at møteleder er fast ansatt på heltid. Sametingets grupper er kun justert for prisstigning, mens budsjett for kontrollkomiteen er overført Sametingets plenum.

Budsjettet for Sametingets plenum er med tanke på valg og komitearbeid svært nøkternt.

4.1.1 Sametingsrådet

Posten dekker, i tillegg til presidentens og visepresidentens lønn, to rådsmedlemmer i hel stilling med lønn som utgjør 90 % av visepresidentens lønn, samt et rådsmedlem i 50% stilling og en politisk rådgiver i hel stilling. Resterende går til reise- og oppholdsutgifter og andre driftsutgifter.

Presidentens lønn ble i sak 23/04 økt til kr 650 000 pr. år fra og med 01.09.04. Visepresidentens lønn er fastsatt til kr 513 000. Pr. 01.01.04 ble visepresidentens lønn grunnlaget for beregning av lønn for rådets medlemmer og gruppelederne, jfr. reglement for Sametingets politiske nivå, kap. 2.1 og 2.3. Tidligere var presidentens lønn grunnlaget for beregningen av de øvrige representantenes lønn, som var på kr 540 000 pr. år. For å unngå at de som mottar prosentvis avlønning går ned i lønn, er visepresidentens lønn økt fra kr 513 000 til kr 540 000 pr. år.

Iht. reglement for Sametingets politiske nivå, kap. 13, tilstås Sametingsrådets heltidspolitikere og politiske rådgivere etterlønn *i en måned fra den dag de fratrer, men inntil tre måneder dersom vedkommende ikke har lønns-/ næringsinntekter, pensjon eller lignende.*

For å dekke disse utgiftene settes det av *kr 5 243 000* for 2005. Beløpet inkluderer også kr 150 000 som Sametingsrådet kan disponere til tiltak som ellers ikke dekkes av Sametingets tilskuddsstyre.

Sign: _____ / _____

4.1.2 Sametingets plenum

Representantene, med unntak av medlemmene i Sametingsrådet, møtelederskapets leder og gruppelederne, har en fast årlig godtgjørelse på kr 48 000. I tillegg mottar representantene kr 4 000 for hvert plenumsmøte de deltar på. Dette er godtgjørelse for all parlamentarisk arbeid knyttet til plenumsmøtene, herunder komitémøter.

Budsjettet skal også dekke tapt arbeidsfortjeneste, utgifter til omsorgsarbeid, reiser og opphold, tolking, annonsering og andre kostnader knyttet til gjennomføring av Sametingets plenumsmøter. Innføring av fire komitéer kommer trolig til å medføre økte kostnader i 2005 i forhold til tidligere år. Kostnader knyttet til samtlige komitéers aktiviteter er inkludert i rammen for Sametingets plenum.

Regjeringen har fremmet forslag om å utvide antall representanter i Sametinget fra 39 til 43 gjeldende fra og med Sametingsvalget i 2005. Dette vil føre til økte utgifter fra og med oktober 2005 i form av faste godtgjørelser, reise- og oppholdskostnader og møtegodtgjørelser. Dessuten skal de ulike sametingenes plenumsmøter legges til i Johkamohkki – Jokkmokk i Sverige, 21. – 24.02.05, noe som gir merutgifter i forhold til normal plenumsmøteavvikling.

Det avsettes *kr 5 000 000* til drift og godtgjørelser i Sametingets plenum for 2005.

4.1.3 Sametingets møtelederskap

Leder i Sametingets møtelederskap er fra 1. september 2004 ansatt i full stilling med samme lønn som visepresidenten. Viser til sak 23/04.

De fire øvrige medlemmer i møtelederskapet får kr 1 500 pr. plenumsmøte i tillegg til den ordinære godtgjørelsen som ytes dem som representanter. Øvrige budsjettmidler skal dekke reiser, opphold og liknende i forbindelse med møter/representasjon i møtelederskapet.

Det avsettes *kr 860 000* til drift og godtgjørelser i møtelederskapet for 2005.

4.1.4 Sametingets grupper

Sametingets sju gruppeledere har en årsgodtgjørelse som utgjør 25% av visepresidentens årsgodtgjørelse. I tillegg mottar alle representanter, med unntak av gruppelederne og heltidspolitikerne, kr 1 550 for inntil fire gruppemøter i året.

I tillegg gjennomføres jevnlig møter mellom gruppelederne og sametingspresidenten. Posten skal også dekke tapt arbeidsfortjeneste, utgifter til omsorgsarbeid, reiser og opphold og andre kostnader knyttet til gruppemøtene i form av faste godtgjørelser, reise- og oppholdskostnader og møtegodtgjørelser. Dersom Sametinget utvides med 4 representanter vil dette medføre ekstrakostnader i forbindelse med avvikling av de to siste plenumssamlingene i 2005.

Det bevilges *kr 2 500 000* kroner til drift og godtgjørelser i de politiske gruppene i 2005.

Sign: _____ / _____

4.1.5 Sametingets kontrollkomité

Utgifter til kontrollkomitéen er flyttet til koststed Sametingets plenum slik at alle komitéer er under samme koststed.

4.1.6 Sametingets tilskuddstyre

For 2005 er det et samlet behov for *kr 640 000*. Posten består stort sett av utgifter til tolking, honorar, reise og opphold.

Sametingets tilskuddsstyre skal fremme en sak eller en melding om tilskuddsstyrets virksomhet som behandles i plenum i mai 2005. En nærmere avgrensning av sakens innhold foretas i samråd med Sametingsrådet.

4.1.7 Samisk parlamentarisk råd (SPR)

Samisk parlamentarisk råd (SPR) er et samarbeidsorgan for sametingene i Sverige, Finland og Norge, med samene fra russisk side som permanente deltakere. I mai 2004 overtok Sametinget i Sverige presidentvervet og dermed også sekretariatsfunksjonen i SPR. I 2004 ble SPR tildelt *kr 300 000* over statsbudsjettet i Norge. Disse midlene ble overført til Sametinget i Sverige straks de overtok ledelsen i SPR. Tilsvarende sum vil også i 2005 bli overført det Sametinget som har ledelsen i SPR. Forøvrig har det ikke lyktes å skaffe annen finansiering av driften i SPR. I 2003 ble det utarbeidet et totalt driftsbudsjett for SPR på *kr 2 405 196*. Delegasjonenes utgifter til deltakelse på SPR-møter og øvrig representasjon må fremdeles dekkes av de ulike Sametingene.

I 2005 er det vedtatt å avholde en parlamentarikerkonferanse i regi av SPR og de ulike Sametingenes plenums møter i Johkamohkki – Jokkmokk i Sverige, 21. – 24.02.05. Det settes av *kr 100 000* til gjennomføring av parlamentarikerkonferansen (plenums møtet dekkes over ordinært budsjett for plenum, se kap. 4.1.2). Det budsjetteres med *kr 690 000* til drift av Samisk parlamentarisk råd, inkludert parlamentarikerkonferansen.

4.1.8 Sametingets språkstyre

Det avsettes *kr 350 000* til Sametingets språkstyre. Språkstyrets utgifter består av honorarer til styremedlemmene, reise- og oppholdsutgifter og utgifter til tolking under møter.

4.1.9 Samisk språknemnd

Det er nødvendig å styrke samarbeidet på tvers av landegrensene slik at terminologiarbeidet i alle samiske språk kan koordineres. Det er viktig med koordinering, samling og revidering av ord slik at en unngår at hvert land bruker ulike termer for samme begrep. Samisk orddatabank bør bli en nordisk samisk orddatabank tilknyttet Samisk språknemnd.

Sametinget avsetter *kr 1 000 000* til Samisk språknemnd. Beløpet dekker lønn og sosiale kostnader for leder i administrasjonen og stilling som ivaretar terminologitvikling over landegrenser, men også honorar

Sign: _____ / _____

til medlemmer og reise- og oppholdsutgifter for Samisk språknemnd. Beløpet er en del av Samisk språknemnds totale budsjett. Sametinget i Sverige og Sametinget i Finland bidrar med sine andeler av språknemndas totalbudsjett.

4.1.10 Fiskeripolitisk utvalg

Sametingets fiskeripolitiske utvalg er et midlertidig utvalg som ble opprettet for å bistå Sametingsrådet i arbeidet med Sametingets melding om fiske som næring og kultur i kyst- og fjordområdene og for å bistå Sametingets representant i Havressurslovutvalget.

Det avsettes *kr 70 000* til Fiskeripolitisk utvalg for 2005. Utgiftene vil være honorarer, samt reise- og oppholdsutgifter til medlemmene.

4.1.11 Sametingets ungdomspolitisk utvalg (SUPU)

Sametinget avsetter *kr 325 000* til utvalgets arbeid i 2005. Utgiftene vil bestå av møtehonorerer, reise, opphold, og planlegging og arrangement av ungdomskonferansen.

4.1.12 Interreg - tilskuddsgruppe

Sametinget avsetter *kr 155 000* til dette formålet i 2005. Beløpet skal dekke utgiftene til møter, oppdatering og opplæring om EUs strukturfondsarbeid.

4.2 Driftsutgifter administrasjon

Driftsutgiftene til administrasjonen omfatter utgifter til lønn, drift og vedlikehold av bygninger og maskiner, investeringer, opplæring, reise og opphold, forbruksmaterieell, inventar etc. Det at Sametinget er tospråklig og har en desentralisert organisasjonsstruktur fører til økte driftsutgifter.

Driftsutgifter administrasjonen budsjetteres med 3% økning for å dekke inn økte lønnskostnader i forbindelse med lønnsoppgjøret i 2004. Innenfor denne rammen må administrasjonen finne midler til lederutviklingsprogram, fellesutgifter som personalseminaret, sámegiella Sámedikkis og e-sápmi. Sametingets administrasjon må sørge for fortsatt ekstern finansiering fra departementene av prosjektdirektørens kostnader til e-sápmi. Prosjektet e-sápmi er planlagt avsluttet i løpet av sommeren 2005. Direktøren har fullmakt til å disponere administrasjonens budsjett.

Sign: _____ / _____

Tabell 3.1 Driftsutgifter administrasjon

(i 1000 kr)

Post 01	Benevnelse		RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
013	Direktøren	a)	3 264	2 667	2 460	2 704	244	9,9 %
023	Språkavdelingen		3 697	4 358	4 884	4 413	-471	-9,6 %
033	Kultur- og næringsavdelingen	b)	8 378	6 269	6 714	6 930	217	3,2 %
043	Miljø- og kulturavdelingen		7 408	7 706	7 644	7 873	229	3,0 %
053	Bibliotek- og informasjonavdelingen		9 090	8 976	8 641	8 900	259	3,0 %
063	Opplæringsavdelingen		11 143	11 133	10 493	10 808	315	3,0 %
073	Samfunnsavdelingen		3 314	3 775	3 775	3 888	113	3,0 %
083	Plan- og administrasjonsavdelingen	c)	6 376	6 576	7 949	8 784	835	10,5 %
Sum			52 669	51 460	52 560	54 300	1 741	3,3 %

a) Ved revidert budsjett 2004 ble direktørens ramme redusert med kr 165 000 for å dekke økning lønn president og møteleder.

b) Kr 500 000 av prosjektmedarbeider i duoddjiprogrammet og kr 200 000 er satt av til prosjektstilling for Interreg III. Uten disse stillingene er økningen 3%.

Midlene posteres under administrasjonen i prosjektenes virketid.

c) Controller-/innkjøpsstilling lagt inn. Uten denne stillingen er økningen 3%.

Tabell 3.2 Forklaring til endringer i de ulike avdelingens budsjett

(i 1000 kr)

Post 01	Benevnelse		Bud 2004	Omdisp. bud-04	Rev 2004	Grunnlag til bud-05	+3% lønns- og prisstign. overføringer	Økn. bud/ Bud-05
013	Direktøren		2 667	2 625	2 460	2 625	79	2 704
023	Språkavdelingen	a)	4 358	4 284	4 884	4 284	129	4 413
033	Kultur- og næringsavdelingen	b)	6 269	6 549	6 714	6 049	181	6 930
043	Miljø- og kulturavdelingen		7 706	7 644	7 644	7 644	229	7 873
053	Bibliotek- og informasjonavdelingen		8 976	8 641	8 641	8 641	259	8 900
063	Opplæringsavdelingen		11 133	10 493	10 493	10 493	315	10 808
073	Samfunnsavdelingen		3 775	3 775	3 775	3 775	113	3 888
083	Plan- og administrasjonsavdelingen	c)	6 576	7 949	7 949	7 949	235	8 784
Sum			51 460	51 960	52 560	51 460	1 540	1 300
								54 300

a) GIO fikk ved revidert budsjett 2004 overført kr 600 000 til samisk korrekturprogram. Tilsvarende reduksjon fra post 53.2 Språkprosj. innenfor forvaltningsområdet. I 2005 er korrekturprogr. budsjettet over post 22.

b) KEO: Kr 500 000 ble i 2004 overført til post 01 Drift adm. fra post 51.1 SUF til prosjektstilling duoddjiprogrammet.

KEO har også ved revidert budsjett 2004 fått tilført kr 164 500 vedr. TA-midler interreg.

c) PHO: Det ble foretatt en omdisponering av adm. budsjett i 2004 pga. innføring av et felles investeringsbudsjett som PHO har ansvaret for.

Ved omdisponeringen ble det tatt midler fra hver avdeling til investeringsbudsjettet.

Sametinget står overfor nye utfordringer med hensyn til å utvikle de økonomiske- og administrative systemene. Antall ansatte og antallet personer som representerer Sametinget, politisk og administrativt, har økt de seneste årene. Dette gjør at mer og mer av dagens ressurser på økonomisiden må brukes til den daglige driften. Dette har ført til at utvikling av økonomisystemet og de rutiner og kontroller som følger av dette, har måttet tas når det har oppstått prekære situasjoner. I tillegg er det nye økonomireglementet for staten iverksatt fra 01.01.04 med en overgangsordning mht. tilpasning til denne ut 2004. For å styrke funksjonen for utvikling av økonomiforvaltningen, herunder innkjøp- og controllerfunksjonen, opprettes en innkjøps-/controllerstilling knyttet til dagens Plan- og administrasjonsavdeling med en årlig ramme på kr 600 000.

Sign: _____ / _____

Møtesekretær: Mari Moen Erlandsen/Svenn-Egil Knutsen

Side 123 av 187

4.3 Spesielle driftsutgifter

Tabell 3.3 Samletabell - Spesielle driftsutgifter

(i 1000 kr)

Post 22	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
22.1	Læremiddelutvikling/FoU	4 954	1 500	3 500	2 000	-1 500	-42,9 %
22.2	Interreg driftsutgifter (Sametinget i Sverige)	250	0	0	0	0	-
22.3	Nye informasjonssystemer	1 435	1 600	1 600	1 325	-275	-17,2 %
22.5	Politiske initiativ (flyttet til post 01 pol.nivå)	30	0	0	0	0	-
22.6	Motiveringspris	0	50	50	50	0	0,0 %
22.7	Konferanser	688	680	680	700	20	2,9 %
22.8	Stedlig kontor i Oslo (flyttet til post 01 drift adm.)	172	0	0	0	0	-
22.9	Finnmarksloven	1 955	200	200	500	300	150,0 %
22.10	Manntallsprosjekt/Sametingsvalget 2005	0	676	676	700	24	3,6 %
22.11	Samisk korrekturprogram	0	0	0	3 590	3 590	-
Sum		9 484	4 706	6 706	8 865	2 159	32,2 %

4.3.1 Læremiddelutvikling/FoU – post 22.1

Sametinget avsetter *kr 2 000 000* til pedagogisk kvalitetsutvikling i samisk grunnopplæring. Dette er en øremerket bevilgning fra Utdannings- og forskningsdepartementet over kap. 226 og post 01.

4.3.2 Nye informasjonssystemer – post 22.3

Sametinget implementerte i 2004 dokumenthåndteringssystemet Acos WebSak, som også førte til at vi måtte oppgradere maskinparken/PC'er. Iht. rulleringsplanen for utskifting av datamaskiner ble dette planlagt gjennomført over to år (2004-2005). Det er ikke rom for å prioritere videre oppgradering i 2005, slik at dette må utsettes ytterligere, evt. at administrasjonen finner dekning for å ta deler av oppgraderingen innenfor sitt ordinære drifts-/investeringsbudsjett.

Kontorstøtteprogramvaren Sametinget bruker i dag er Office 2000. Office 2000 er to generasjoner eldre enn siste versjon fra Microsoft og det er allerede problematisk å benytte dagens versjon av programvaren i samhandling med andre fagsystemer, eksempelvis har vi store problemer med å bruke den sammen med Sametingets dokumenthåndteringssystem, Acos Websak. Investeringen/oppgraderingen vil rette opp de fleste problemene vi har med dagens løsning. I tillegg gir Office 2003 bedre funksjonalitet i Word, Excel og Outlook. Rammen for oppgraderingen (kjøp av lisenser) er *kr 500 000*.

Sametinget ønsker å forenkle saksbehandlingen av alle plan- og arealsaker. I tillegg skal alle kulturminneregistreringer legges inn i en sentral kulturminnedatabase; Askeladden. Pr i dag har ikke Sametinget verktøy til å gjøre dette, mens de fleste øvrige offentlige institusjoner benytter dette i sitt daglige arbeid. Derfor innføres et GIS-system (Geografisk informasjonssystem), som er et databasert system for innsamling, lagring, analyse og presentasjon av geografisk relatert informasjon. Investeringen inneholder fire grunnleggende faktorer; maskinvare, programvare, data (kulturminneregistreringer) og implementering av systemet (kompetanse og opplæring). Vi har i denne forbindelse innledet et samarbeid med Finnmark fylkeskommune som også har samme behov.

Målsettingen med å innføre et GIS-system:

- Å ha et elektronisk verktøy som kan brukes i saksbehandling og forvaltning av samiske kulturminner (forenkle og effektivisere). I tillegg vil den kunne benyttes til registrering av samiske

Sign: _____ / _____

stedsnavn og være et hjelpemiddel i tilskuddsforvaltningen, dvs. at det vil foreligge muligheter til å få et felles system som kan benyttes til flere formål.

- Å yte bedre informasjon og oversikt overfor Sametingets brukere.
- Å oppnå en kostnadsreduksjon gjennom samordning av tekniske løsninger.
- Å etablere tjenester og kartinformasjon til det samiske folk.

For å gjennomføre prosjektet vil det være ett behov for til sammen *kr 825 000* som fordeler seg slik; lisenser til kartgrunnlag ca *kr 350 000*, innkjøp av programvare ca *kr 200 000*, samt ekstra ressurser til gjennomføring av prosjektet og opplæring av ansatte *kr 275 000*.

4.3.3 Motiveringspris – post 22.6

Det deles ut en motiveringspris årlig. I 2005 skal det tildeles en språkmotiveringspris som deles ut hvert fjerde år, jfr. sak 43/02. Motiveringsprisen er i 2005 på *kr 50 000*.

4.3.4 Konferanser – post 22.7

Tabell 3.4 Konferanser

(i 1000 kr)

Post 22	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
22.7	Ungdomskonferanse	241	300	300	300	0	0,0 %
22.7	Årlig konferanse for barnehageansatte	127	150	150	200	50	33,3 %
22.7	Likestillingskonferanse	321	0	0	0	0	-
22.7	Årlig konferanse med kommunene	0	130	130	0	-130	-100,0 %
22.7	Bibliotekkonferanse	0	100	100	0	-100	-100,0 %
22.7	Urfolkskonferanse	0	0	0	200	200	-
Sum		688	680	680	700	20	2,9 %

Ungdomskonferanse

Mål

Hovedmålsetningen er å stimulere og styrke barn og unges medinnflytelse, aktive deltakelse og engasjement i det samiske samfunnet, og rekruttere unge til politisk arbeid.

Tiltak

Sametingets ungdomspolitiske utvalg deltar i planlegging, gjennomføring og evaluering av ungdomskonferansen og tar opp samfunnsaktuelle tema som de unge selv er med på å bestemme. Arrangementet av ungdomskonferansen rullerer mellom ulike geografiske områder.

For 2005 avsetter Sametinget *kr 300 000* til formålet.

Barnehagekonferanse

Mål

Avholde samisk barnehagekonferanse, seminarer og nettverksmøter.

Sametinget avsetter *kr 200 000* til fagkonferansen for 2005.

Sign: _____ / _____

Årlig konferanse med kommunene og fylkeskommunene

Årets konferanse med kommuner og fylkeskommuner ble avholdt i oktober 2004. Fordi 2005 er et valgår, vil det tidsmessig ikke være rom for å avholde konferansen i 2005. Neste konferanse planlegges avholdt i begynnelsen av 2006.

Urfolkskonferanse

Mål

Å avholde en internasjonal konferanse hvor målsettingen er å utveksle erfaringer og bygge opp kompetanse om urfolks rettigheter.

Sametinget avsetter *kr 200 000* til konferansen som planlegges avholdt i første halvår 2005.

4.3.5 Finnmarksloven – post 22.9

Regjeringen fremmet forslag til finnmarkslov (Ot. prp. nr 53 (2002-2003) i april 2003. Arbeidet med loven har meget høy prioritet i Sametinget. I 2003 ble det satt av *kr 902 000* til dette arbeidet og *kr 200 000* i 2004. Det konkrete forbruket har imidlertid vært betydelig høyere enn dette. I 2004 ble det avholdt to konsultasjonsmøter mellom Sametinget og Stortingets justiskomiteé. Disse møtene krevde betydelig forberedelse, som blant annet omfattet innkjøp av ulike typer ekspertise.

I 2005 avsettes det *kr 500 000* til arbeidet med Finnmarksloven i Sametinget.

4.3.6 Sametingsvalg 2005 – post 22.10

Høsten 2005 gjennomføres Stortings- og sametingsvalg. I den forbindelse må Sametinget gjennomføre tiltak både i forhold til informasjon og registrering i samemantallet og i forbindelse med den praktiske valggjennomføringen.

Mål

Flest mulig registrerte samer i samemantallet som deltar aktivt i valget.

Strategi

Stimulere til økt registrering i samemantallet og en best mulig gjennomføring av valgarbeidet i 2005.

Tiltak

Det gjennomføres en informasjonskampanje for å øke registreringen i samemantallet og samtidig skape økt oppmerksomhet om Sametinget og sametingsvalget gjennom våren og høsten 2005. Denne kampanjen vil koste omkring *kr 700 000*.

I 2004 ble Sametinget overført forvaltningen av samemantallet. Denne oppgaven har tidligere kommunene hatt. Kommunal- og regionaldepartementet har bevilget *kr 400 000* til dette arbeidet i 2004. Dette er ikke fulgt opp i statsbudsjettet for 2005, jfr. omtalen i kapittel 2.

Sametingsvalget i 2005 vil medføre betydelige merutgifter for Sametinget, både til forberedelse og avvikling av valget iht. oppgaver i lov og forskrift. Dette omfatter opprettelse av en valgnevnd med sekretariat som ivaretas av Sametingets administrasjon. Administrasjonen må styrkes med 2 ekstra midlertidige stillinger i valgåret, og i tillegg avsettes det midler til møtevirksomhet i valgnevnden,

Sign: _____ / _____

opplæring av kommuner og spesielt opptellingssamevalgstyrene inkl. evalueringsseminar etter valget, lovpålagt annonsering, utarbeidelse og utsendelse av valgkort og annen representasjon i forbindelse med valget, bl.a. deltakelse på valgkonferanser. Det forutsettes at Kommunal- og regionaldepartementet finansierer dette over kap. 502, post 01 Valgutgifter.

Den økte bevilgningen på kr 1 500 000 fra Kommunal- og regionaldepartementet avsettes i sin helhet til tilskudd til dekning av utgifter for valgdeltakelse og informasjon til partier/lister ved Sametingsvalget, jfr. kapittel 9.2.

4.3.7 Samiske korrekturprogram for elektronisk tekstbehandling

Tabell 3.5 Samiske korrekturprogram for elektronisk tekstbehandling (i 1000 kr)

Post 22	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
22.11	Samiske korrekturprogram - ekstern finansiering	0	0	0	2 150	2 150	-
22.11	Samiske korrekturprogram - intern finansiering	0	0	0	1 440	1 440	-
Sum		0	0	0	3 590	3 590	-

Mål

Utvikle og tilby retteprogrammer innen elektronisk tekstbehandling for de samiske språkgruppene. Retteprogrammene skal omfatte stavekontroll og orddeling for nordsamisk og stavekontroll for lulesamisk. Programmene skal være gratis for brukerne. Retteprogrammene skal kunne brukes sammen med vertsprogramvare og målgruppene er offentlig administrasjon, samisk næringsliv, samisk presse, samiske forlag, skoler og utdanning samt privatpersoner.

Strategi

Prosjektet er planlagt gjennomført i løpet av 3 år og budsjettbehovet er på kr 11 300 000. Departementene vil bidra med kr 6 000 000, Nordplus med kr 400 000 og Sametingets andel er på kr 4 900 000. Eventuell ytterligere ekstern finansiering vil bli brukt til å redusere Sametingets andel av finansieringen.

Tiltak

Sametinget avsetter for år 2005 kr 3 590 000 til prosjekt "Samiske korrekturprogram for elektronisk tekstbehandling". Av dette er kr 1 440 000 finansiert over Sametingets budsjett i 2005. Den eksterne finansieringen på kr 2 150 000 er finansiert fra Kultur- og kirke departementet (kr 500 000), Utdannings- og forskningsdepartementet (kr 1 000 000) og Kommunal- og regionaldepartementet (kr 650 000).

5 Næringsutvikling

Tabell 4.0 Samletabell - Næringsutvikling (i 1000 kr)

Post 51	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
51.1	Samisk utviklingsfond	22 737	19 767	19 267	19 350	83	0,4 %
51.2	Duodjiinstitusjoner og organisasjoner	3 150	3 150	3 150	3 150	0	0,0 %
51.3	Grunntilskudd til Goahtegarret	0	0	0	250	250	-
Sum		25 887	22 917	22 417	22 750	333	1,5 %

Sign: _____ / _____

5.1 Samisk utviklingsfond (SUF)

Sametinget setter av følgende virkemidler til fordeling til samisk utviklingsfond i 2005:

Tabell 4.1 Samisk utviklingsfond

(i 1000 kr)

Post 51	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
51.1	Fiskeri		3 000	3 000	3 250	250	8,3 %
51.1	Jordbruk		2 300	2 300	2 500	200	8,7 %
51.1	Duodji - utviklingstiltak/investeringer		1 200	1 200	1 200	0	0,0 %
51.1	Duodji-programmet	a)	2 400	1 900	2 100	200	10,5 %
51.1	Næringskombinasjoner		5 000	5 000	5 000	0	0,0 %
51.1	Annet næringsliv		4 867	4 867	5 300	433	8,9 %
51.1	Aja-investeringstilskudd		1 000	1 000	0	-1 000	-100,0 %
Sum			22 737	19 767	19 350	83	0,4 %

a) Kr 500 000 overført i administrasjonens budsjett i prosjektets virketid.

Mål

Hovedmålet med Samisk utviklingsfond er sterke og levende samfunn med stabil bosetting og allsidig nærings-, kultur-, og samfunnsliv. Kvinne- og miljøperspektivet skal vektlegges ved prioritering av søknader innefor alle områder som omfattes av Samisk utviklingsfond.

Utvidelse av Samisk utviklingsfonds geografiske virkeområde

Sametinget har foretatt en utvidelse av fondets geografiske virkeområde, gjeldende fra 01.01.2005. Det nye området omfatter x antall kommuner eller deler av kommuner (antallet settes inn etter at vedtaket er fattet i Sametinget i november 2004). Utvidelsen krever en sterkere prioritering av tiltak innenfor den gitte tilsagnsramme.

Etableringsstipend til ungdom

Sametinget oppretter en etableringstilskuddsordning til ungdom med fire etableringsstipend á kr 25 000. Stipendene opprettes innenfor de nevnte næringsformål i tabell 4.1 og belastes de enkelte postene i tabellen.

5.1.1 Fiskeri

Mål

Bevare og utvikle fiske som et viktig materielt grunnlag for bo- og sysselsettingen i samiske kyst- og fjordområder.

Strategi

Utvikle en lokal og regional ressursfordelingsmodell som ivaretar fiske som en viktig primærnæring i samiske kyst- og fjordområder, og samordne virkemiddelbruken i de marine næringene gjennom en dialog med Innovasjon Norge, fylkeskommunene og kommunene.

Tiltak

- Prioritere arbeidet med tilbakeføring av tapte fiskerettigheter.
- Utvikle en lokal og regional ressursfordeling med bakgrunn i nærhets- og avhengighetsprinsippet.
- Bedre finansieringsmuligheter for de marine næringene i samiske kyst- og fjordområder.
- Bedre mottak av fisk og lagring av levendefangst i samiske fjordområder.
- Etablere en miljøvennlig og lønnsom oppdrettsnæring med lokale tilpasninger.

Sign: _____ / _____

Samlet ramme for tiltakene i 2005 er på *kr 3 250 000*.

5.1.2 Jordbruk

Dagens nasjonale landbrukspolitikk favoriserer store bruk på bekostning av kombinasjonsbruk og mindre bruk. I tillegg vil den inngåtte WTO-avtalen få konsekvenser for jordbruksproduksjonen i hele landet. Jordbruket i de samiske områdene må møte denne utfordringen ved å satse på lokale fortrinn og regionalisere jordbrukspolitikken i samiske områder.

Mål

Å beholde antall sysselsatte og stimulere til rekruttering i jordbruket.

Strategi

- Å bygge opp og opprettholde både eneyrkebruk og kombinasjonsbruk. En regionalisering og omlegging av nasjonal jordbrukspolitikk i de samiske bosettingsområdene vil kunne sikre et levedyktig og livskraftig jordbruk.
- Et nært samarbeid med regionale og nasjonale landbruksmyndigheter er nødvendig for å lykkes med å opprettholde et levedyktig jordbruk. Sametinget må være med på et tidlig tidspunkt i saker og planarbeid som har betydning for det samiske jordbruket. Dette gjelder spesielt ved forhandlingene om jordbruksavtalen.

Tiltak

- Bedret lønnsomhet ved å redusere kostnadene.
- Kompetanseutvikling, nettverksbygging og FoU-virksomhet.
- Tiltaksprogram for jordbruk i samiske områder i samarbeid med regionale landbruksmyndigheter.

Det er dessuten nødvendig å forhindre tap forårsaket av rovvilt i jordbruket. Driftsbygningene i jordbruket må fortsatt prioriteres der utvidelser og større ombygginger vies spesiell oppmerksomhet.

En samlet ramme for tiltakene i 2005 settes til *kr 2 500 000*.

5.1.3 Reindrift

Sametinget har ikke direkte støtteordninger rettet mot den tradisjonelle reindriften, men har virkemidler til næringsvirksomheter som drives i kombinasjon med reindrift.

Mål

Sikre en økologisk, økonomisk og kulturell bærekraftig samisk reindrift.

Strategi

- Delta i utformingen av reindriftpolitikken.
- Nært samarbeid med kommuner og fylkeskommuner når det gjelder planarbeid som har betydning for reindriftnæringen.

Tiltak

- Arbeide for at økonomien i reindriftnæringen styrkes.
- Bidra til at det økologiske grunnlaget sikres og ivaretas.
- Bedre vern av reindriftenes beiteareal.

Sign: _____ / _____

- Delta aktivt i arbeidet med økt verdiskapning i reindriftsnæringen.

5.1.4 Duodji

Sametinget tar sikte på å avklare prinsippene for en eventuell næringsavtale med duodjiorganisasjonene i 2005. Resultatet av behandlingen vil deretter bli gjort gjeldende som grunnlag for oppfølging fra 2006.

Mål

Målet er å tilrettelegge for utvikling av en sterkere næringsrettet duodji.

Strategi

Å forbedre rammebetingelsene for duodjinæringen.

Tiltak

- Tilrettelegge for en næringsavtale i duodji.
- Styrke kompetanse gjennom en lærlingeordning.
- Bistå fylkeskommunene med å etablere et opplæringskontor i duodji.
- Finansierte investerings- og utviklingstiltak i duodji overfor produsentene.

Samlet ramme for tiltakene er *kr 3 800 000* i 2005, som fordeles på Duodjiprogrammet med *kr 2 100 000*, hvor *kr 500 000* av prosjektkostnadene er lagt inn i administrasjonens budsjett, og investerings- og utviklingstiltak overfor duodji produsentene med *kr 1 200 000*.

5.1.5 Næringskombinasjoner

Plenum vedtok i sak 39/04 en forlengelse av ordningen med driftstilskudd til næringskombinasjoner med de samme kriteriene som gjelder for 2004. Det tas sikte på å fremme sak vedrørende en næringsavtale for duodjinæringen i februar 2005. Dersom plenum vedtar prinsippet om en næringsavtale for duodjinæringen legges det opp til å fremforhandle en næringsavtale i løpet av 2005 med budsjettmessige konsekvenser for budsjett 2006.

Mål

Målet er å utvikle nye levedyktige næringskombinasjoner der jordbruk, reindrift, fiske, duodji eller utmarksnæringer inngår som en del av kombinasjonen.

Tiltak

- Kompetanseheving innen naturressursbaserte næringer og kulturbasert reiseliv.
- Nisje- og kvalitetsprodukter fra samisk jordbruk basert på samisk kultur og tradisjon.
- Følge opp satsningen på småskalamatproduksjon.
- Etablere virksomheter der opplevelser og fjordfiske inngår.
- Sikre kvaliteten på innlandsfisk.
- Få etablert et permanent mottak for innlandsfisk.
- Fangst av sel og bearbeiding og salg av selprodukter.

Strategi

- Prioritere utviklingstiltak som skaper levedyktige kombinasjoner.
- Bedre rammevilkårene for kombinasjonsdrift ved å ha tettere samarbeid med regionale og sentrale myndigheter om næringspolitikken.

Sign: _____ / _____

Det avsettes *kr 5 000 000* til utviklings tiltak innen næringskombinasjoner i 2005. Overføringene fra Landbruksdepartementet og reindrifftsavtalen på totalt *kr 4 000 000* er et viktig finansielt grunnlag for satsningen på næringskombinasjoner.

5.1.6 Annet næringsliv

Innovasjon, nyskaping og kompetanse er viktig for utvikling av næringslivet i nord. Utfordringen er å få til økt verdiskaping ved markedsrettet lokal produksjon og en bedre logistikk for transport ut til markeder. Det er i denne konteksten viktig å dreie fondets virkemiddelbruk mot næringsrettede tiltak.

Mål

Et sterkt og variert næringsliv.

Strategi

- Satsing på produktutvikling, innovasjon og nyskaping.
- Utvikle attraktive lokalsamfunn.
- Forbedre rammebetingelser i samarbeid med ansvarlige myndigheter.

Tiltak

- Styrke og samordne virkemiddelapparatet gjennom samarbeidsavtalene med fylkeskommunene.
- Kompetanseoppbygging i næringslivet.
- Satse på kultur som næring.

Budsjettrammen for 2005 er på *kr 5 300 000*.

5.1.7 Næringsavtaler

Jordbruksavtalemidlene er i 2004 overført til Landbruksdepartementets ordinære budsjettposter. Det samme må gjøres med avtalemidlene over reindrifftsavtalen i 2005. Dette er nødvendig for å sikre forutsigbarhet i satsningen på kombinasjoner i reindriften.

5.2 Duodjiinstitusjoner og organisasjoner

Tabell 4.2 Duodjiinstitusjoner og organisasjoner

(i 1000 kr)

Post 51	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
51.2	Duodjeinstituhtta		1 800	1 800	1 800	0	0,0 %
51.2	Manndalen Husflidslag		100	100	100	0	0,0 %
51.2	Unjárgga Sámiid Duodje		100	100	100	0	0,0 %
51.2	Duojáriid Dállu OS		200	200	200	0	0,0 %
51.2	Duojáriid Ealáhus Searvi		250	250	250	0	0,0 %
51.2	Sámiid Duodji OS		700	700	700	0	0,0 %
Sum		3 150	3 150	3 150	3 150	0	0,0 %

Mål

Å koordinere utviklingen av duodjinæringen.

Sign: _____ / _____

Strategi

- Legge til rette for nettverk og samarbeid mellom husflidsutvalgene, regionene og duodjiutøverne.
- Bedre rammebetingelser for duodjiutøverne.
- Heve næringens kompetanse innen salg og markedsføring.
- Styrke duodji som fag i skolen.

Det avsettes en samlet ramme for duodjiinstitusjoner og duodjiorganisasjoner for 2005 på *kr* 3 150 000. Dette er samme nivå som i 2004. Sametinget vil foreta en total gjennomgang av tilskuddsordningen i forbindelse med det pågående arbeidet med en sak om en eventuell næringsavtale for duodji. Framtiden for, og eventuelle endringer vedrørende disse organisasjoner og institusjoner vil bli omhandlet i denne sammenheng.

5.3 Goahtegearret

Sametinget setter av *kr* 250 000 som grunntilskudd til drift av organisasjonen Goahtegearret.

6 Kultur

Tabell 5.0 Samletabell - Kultur

(i 1000 kr)

Post 52	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
52.1	Samisk kulturfond	8 722	7 958	7 958	7 543	-415	-5,2 %
52.2	Samiske forlag	1 480	1 573	1 573	1 673	100	6,4 %
52.3	Samiske kulturhus	4 967	5 157	5 157	5 735	578	11,2 %
52.4	Samiske kulturorganisasjoner	1 220	1 253	1 253	1 296	43	3,4 %
52.5	Samiske festivaler	1 720	1 360	1 360	1 520	160	11,8 %
52.6	Samisk idrett	550	750	750	750	0	0,0 %
52.7	Samisk teater (<i>Beainváš Sámi Teáhter</i>)	11 075	11 296	11 296	11 800	504	4,5 %
52.8	Kunstnerstipender	1 104	1 300	1 300	1 400	100	7,7 %
52.9	Samiske publikasjoner	200	1 000	800	1 650	850	106,3 %
52.10	Utstillingsvederlag for samiske kunstnere	0	300	300	325	25	8,3 %
Sum		31 038	31 947	31 747	33 692	1 945	6,1 %

Sametinget har inngått en samarbeidsavtale med samiske kunstnerorganisasjoner gjennom Samisk kunstnerråd. Formålet med avtalen er å utvikle et godt og mangfoldig samisk kulturliv og å legge til rette for samisk musikk, dans, teater, film, bildende kunst og kunsthåndverk. Samarbeidsavtalen regulerer årlige forhandlinger som omfatter blant annet organisasjonsstøtte, stipendordninger og kunstfond. Arbeidet med oppfølging av avtalen iverksettes i 2005, men de budsjettmessige virkninger vil først tre i kraft i budsjettåret 2006.

Sign: _____ / _____

6.1 Samisk kulturfond

Tabell 5.1 Samisk kulturfond

(i 1000 kr)

Post 52	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
52.1	Litteratur		1 765	1 765	1 900	135	7,6 %
52.1	Musikk		884	884	950	66	7,5 %
52.1	Billedkunst/duodji		770	770	770	0	0,0 %
52.1	Teaterformål		353	353	353	0	0,0 %
52.1	Barns oppvekstvilkår		2 210	2 210	1 870	-340	-15,4 %
52.1	Andre tiltak		1 976	1 976	1 700	-276	-14,0 %
Sum		8 722	7 958	7 958	7 543	-415	-5,2 %

Mål

Hovedmålet er å styrke alle sidene av samisk kulturliv.

Strategi

- Arbeide for å fremme samisk litteratur, spesielt rettet mot barn og unge.
- Bidra til å stimulere samiske barn og unge til å skrive på samisk.
- Videreføre innsatsen rettet mot barn og unge med bakgrunn i samisk barne- og ungdomsplan.
- Arbeide for å få overført egne midler til Sametinget for utvikling av samisk innhold i Den kulturelle skolesekken.
- Støtte opp om samisk amatørteaterarbeid.
- Styrke og utvikle det sørsamiske tilbudet innen scenekunst og teater.
- Videreføre innkjøpsordningen for samisk kunst og duodji.
- Arbeide for felles arena for samisk musikkformidling.
- Arbeide for at arkivopptak av samisk musikk/joik samles og gjøres allment kjent.
- Arbeide for at samarbeidet mellom samiske filmaktører og Nordnorsk filmsenter utvikles videre.
- Arbeide for utvikling av samisk barneidrett.

Tiltak

- Videreføre innkjøpsordningen for samisk kunst og duodji.

Det avsettes *kr 7 543 000* til Samisk kulturfond i 2005. Tabell 5.1 viser en reduksjon på *kr 415 000*. Dette er midler som tidligere ble belastet fondet på postene "Barns oppvekstvilkår" og "Andre tiltak". Disse er overført til "Samiske publikasjoner". jfr. kap. 6.9.

6.2 Samiske forlag

Tabell 5.2 Samiske forlag

(i 1000 kr)

Post 52	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
52.2	Samiske forlag		1 480	1 573	1 673	100	6,4 %
Sum		1 480	1 573	1 573	1 673	100	6,4 %

Mål

Å bygge opp en stabil forlagsbransje.

Strategi

- Sikre jevn produksjon av samisk litteratur, inkludert læremidler.
- Bidra til kompetanseheving i bransjen.

Sign: _____ / _____

- Styrke markedsføring og distribusjon av samiske utgivelser, inkludert læremidler.
- Arbeide for innkjøpsordning av samisk skjønnlitteratur.

Det avsettes *kr 1 673 000 til* samiske forlag i 2005.

6.3 Samiske kulturhus

Tabell 5.3 Kulturhus

(i 1000 kr)

Post 52	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
52.3	Árran Julevsame Guovdasj, Tysfjord		1 340	1 340	1 353	13	1,0 %
52.3	Sámi Dáiddaguovddáš, Karasjok		1 294	1 294	1 307	13	1,0 %
52.3	Ája Samisk Senter, Kåfjord		643	643	690	47	7,3 %
52.3	Sjøsamisk kompetansesenter, Billefjord		281	281	320	39	13,9 %
52.3	Sijti Jarngge, Hattfjelldal		1 108	1 108	1 120	12	1,1 %
52.3	Várdobáiki, Evenes/Skånland		131	131	350	219	167,2 %
52.3	Gamtofta, Sørreisa		35	35	35	0	0,0 %
52.3	Pitesamisk hus		100	100	135	35	35,0 %
52.3	Samisk hus i Oslo		200	200	200	0	0,0 %
52.3	Vilgesvárri	a)	25	25	25	0	0,0 %
52.3	Lásságámmi		0	0	200	200	-
Sum			4 967	5 157	5 735	578	11,2 %

a) Vilgesvárri/Blåfjell er en markosamisk boplass fredet etter kulturminnelovens bestemmelser, og er et Fotefar mot nord - Prosjekt i Skånland kommune

Mål

Opprettholde og videreutvikle arenaer i det samiske samfunnet der samisk kulturutøvelse kan finne sted.

Tiltak:

- Finansieringen av utbyggingen av Saemien Sijte i Snåsa avklares.
- Restfinansieringen av Ája Samisk Senter blir løst. Sametinget anser det som rimelig at staten deltar i finansieringen slik at utbyggingen blir fullfinansiert.
- Sametinget vil arbeide for opprettelse av et kultursenterfond.
- Vardobáiki, Evenes/Skånland tilføres økte midler til styrking av senterets virksomhet, jfr. samarbeidsavtalen med Troms fylkeskommune.
- Sametinget bidrar med sin andel til finansiering av stiftelsen Lásságámmi iht. samarbeidsavtalen med Troms fylkeskommune, jfr. Statusrapporten pr. 07.07.04, artikkel 2, vedlagt Sametingsrådets beretning om virksomheten til Sametingets plenum i september 2004, sak 33/04.

Sametinget bevilger totalt *kr 5 735 000* i 2005 til samiske kulturhus.

Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår overfor den enkelte tilskuddsmottaker.

Sign: _____ / _____

6.4 Samiske kulturorganisasjoner

Tabell 5.4 Kulturorganisasjoner

(i 1000 kr)

Post 52	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
52.4	Sámi Dáiddačehpiid Searvi		204	204	0	-204	-100,0 %
52.4	Sámi Girječálliid Searvi		173	173	0	-173	-100,0 %
52.4	Sámi Teáhter Searvi		173	173	0	-173	-100,0 %
52.4	Sámi Fágalaš girječálliid ja Jorgaleaddjiid Searvi		119	119	119	0	0,0 %
52.4	DSJ-Doajmmasiebbre Julevsábme		107	107	107	0	0,0 %
52.4	Samisk Filmforbund a)		87	87	0	-87	-100,0 %
52.4	Juoigiid Searvi		81	81	0	-81	-100,0 %
52.4	Foreningen samiske komponister		66	66	0	-66	-100,0 %
52.4	Sámi Dáiddárráđdi/Samisk kunstnerråd b)		173	173	1 000	827	478,0 %
52.4	Samisk museumslag		70	70	70	0	0,0 %
Sum		1 220	1 253	1 253	1 296	43	3,4 %

a) Samisk Filmforbund har ikke hatt aktivitet i 2003 og 2004.

b) Støtte til Samisk kunstnerråd omfatter også støtte til Sámi Dáiddačehpiid Searvi, Sámi Girječálliid Searvi, Sámi Teáhter Searvi, Juoigiid Searvi og Foreningen samiske komponister. Samisk kunstnerråd foretar fordeling til den enkelte organisasjon.

Mål

Formålet er å styrke og utvikle samisk kultur og identitet ved å støtte samiske kulturorganisasjoner slik at de kan bidra til et rikt, variert og aktivt samisk kulturliv.

Strategi

- Sikre støtte til samiske kulturorganisasjoner som rekrutterer samisk ungdom.
- Sikre og utvikle de økonomiske rammebetingelsene til samiske kulturorganisasjoner.

Sametinget bevilger totalt *kr 1 296 000* i 2005 til samiske kulturorganisasjoner. Sametingsrådet kan fastsette ytterlige vilkår overfor den enkelte tilskuddsmottaker.

6.5 Samiske festivaler

Tabell 5.5 Samiske festivaler

(i 1000 kr)

Post 52	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
52.5	Riddu Riddu		580	580	620	40	6,9 %
52.5	Musikkfestivalen i Kautokeino		580	580	620	40	6,9 %
52.5	Markomeannu		100	100	140	40	40,0 %
52.5	Páskefestivalen i Karasjok		100	100	140	40	40,0 %
Sum		1 720	1 360	1 360	1 520	160	11,8 %

Mål

Å bidra til å stimulere og utvikle mangfoldet av samiske kunstneriske uttrykk og sikre arenaer for formidling av samisk kunst og kultur.

Strategi

- Samiske festivaler må oppnå tilfredsstillende økonomiske rammebetingelser.
- Sametinget ser det som viktig å styrke nåværende festivaler før nye festivaler innlemmes i ordningen. Sametinget må foreta en helhetlig vurdering av festivalene i samband med framtidige bevilgninger.

Sametinget bevilger totalt *kr 1 520 000* i 2005 til samiske festivaler. Avsetningen gjelder grunnstøtte. Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår overfor den enkelte tilskuddsmottaker.

Sign: _____ / _____

6.6 Samisk idrett

Tabell 5.6 Samisk idrett

(i 1000 kr)

Post 52	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
52.6	Sámi Válašállan Lihttu (SVL) - Norga	550	650	650	650	0	0,0 %
52.6	Sámi spábbačiekčánlihttu(SSL)-Samisk fotballforbund	0	100	100	100	0	0,0 %
Sum		550	750	750	750	0	0,0 %

Mål

Å fremme og utvikle idrettsaktiviteter for den samiske befolkningen. Det er særlig viktig å tilrettelegge for aktiviteter for barn og unge, og for begge kjønn.

Strategi

- Sametinget vil arbeide videre for at samisk idrett sikres offentlig finansiering gjennom tildeling av spillemidler.
- Arbeide for å opprette en stipendordning for samisk idrettsungdom.
- Arbeide for at det blir tilrettelagt for utbygging av anlegg spesielt for reinkappkjøring og lassokasting.

Sametinget avsetter *kr 750 000* til Samisk idrett for 2005. Sametinget forutsetter at det tilrettelegges aktiviteter for kvinner og barn. Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår overfor den enkelte tilskuddsmottaker.

Sametinget har sammen med SVL iverksatt en utredning om organisering og finansiering av samisk idrett. Når utredningen foreligger, vil saken bli tatt opp med kulturministeren.

6.7 Samisk teater

Tabell 5.7 Samisk teater

(i 1000 kr)

Post 52	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
52.7	Beaivváš Sámi Teáhter	11 075	11 296	11 296	11 800	504	4,5 %
Sum		11 075	11 296	11 296	11 800	504	4,5 %

Mål

Å sikre at samisk teatervirksomhet har et forsvarlig økonomisk fundament for virksomheten.

Strategi

- Et fullt ut bygd teater for det samiske publikum.
- Sikre opplæring og rekruttering av unge samiske scenekunstnere, teaterarbeidere og samiske dramatikere.

Beaivváš Sámi Teáhter gis et tilskudd på *kr 11 800 000* for 2005. Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår for tilskuddet.

Når det gjelder å styrke og utvikle det sørsamiske tilbudet og amatørvirksomheten til barn og unge kan det gis prosjektmidler etter søknad over Samisk kulturfond.

Sign: _____ / _____

6.8 Kunstnerstipend

Tabell 5.8 Kunstnerstipender

(i 1000 kr)

Post 52	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
52.8	Kunstnerstipend	1 104	1 300	1 300	1 400	100	7,7 %
Sum		1 104	1 300	1 300	1 400	100	7,7 %

Mål

Å legge forholdene til rette for at enkeltkunstnere skal kunne bidra til et mangfoldig og nyskapende samisk kunstliv.

Strategi

- Samiske kunstnere sikres like økonomiske vilkår som andre kunstnere.
- Styrke mulighetene for kunstnerisk og kulturell egenutvikling i det samiske samfunnet.
- Arbeide for å øke kvotene for stipend til samiske kunstnere.
- Arbeide for at samiske kunstnere får en egen garanti-inntektsordning.

Sametinget avsetter *kr 1 400 000* til kunstnerstipendier for 2005. Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår for stipendene.

6.9 Samiske publikasjoner

Tabell 5.9 Samisk publikasjoner

(i 1000 kr)

Post 52	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
52.9	Kvinneblad	0	300	300	400	100	33,3 %
52.9	Nuorttanáste	200	200	200	200	0	0,0 %
52.9	Barneblad	0	200	0	300	300	-
52.9	Ungdomsblad	0	300	300	750	450	150,0 %
Sum		200	1 000	800	1 650	850	106,3 %

Behovet for publikasjoner tilpasset den samiske befolkningen er stort, spesielt i forhold til barn, unge og kvinner. Hensikten er å styrke samisk identitet, samt å styrke og utvikle det samiske språket. Dette for å:

- bygge opp samiskspråklige lesevaner
- synliggjøre og stimulere mangfoldet i samisk kultur og identitet
- gi muligheten til å sette fokus på og formidle henholdsvis barns, unges og kvinners interesser, synspunkter og situasjon i dagens samiske samfunn

Mål

Å styrke og utvide tilbudet av samiskspråklige publikasjoner.

Strategi:

- Samarbeid på nordisk nivå når det gjelder å fremme samisk litteratur.
- Stimulere til skapende skrivekunst spesielt blant samiske barn og unge.
- Å sikre et økonomisk fundament for permanent utgivelse av samiske publikasjoner. Det forutsettes at de samiske publikasjonene har et innhold som fremmer de ulike samiske språkene og dialektene.

Sign: _____ / _____

Sametinget setter av *kr 1 650 000* til de samiske publikasjonene i 2005. Dette er en økning på kr 850 000. Nuorttanáste får også støtte over posten ”Tilskudd til samiske aviser”. Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår for tilskuddsmottakerne.

6.10 Utstillingsvederlag for samiske kunstnere

Mål

Sametingets hovedmål er å skape vilkår for at alle skal kunne ta del i et levende og mangfoldig samisk kunstliv. Formålet med ordningen er å formidle samisk kunst til det samiske samfunnet og samfunnet for øvrig.

Strategi

Samiske kunstnere skal ha samme vilkår som øvrige kunstnere når verkene blir offentlig presentert.

Sametinget avsetter *kr 325 000* til utstillingsvederlag til samiske kunstnere i 2005. Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår for utstillingsvederlaget.

7 Samisk språk

Sametinget setter av følgende virkemidler til fordeling av samisk språkarbeid for 2005:

Tabell 6.0 Samletabell - Samisk språk

(i 1000 kr)

Post 53	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
53.1	Tospråklighetstilskudd	28 240	33 850	33 850	33 850	0	0,0 %
53.2	Språkprosjekter innenfor forvaltningsområdet	3 123	2 600	2 000	1 160	-840	-42,0 %
53.3	Språkprosjekter utenfor forvaltningsområdet	0	2 450	2 450	2 550	100	4,1 %
53.4	Grunntilskudd til språksentre	2 400	3 150	3 150	3 600	450	14,3 %
Sum		33 763	42 050	41 450	41 160	-290	-0,7 %

a) Kr 1 440 000 overført til post 22.11, Samiske korrekturprogram for elektronisk tekstbehandling (Bud 2004 kr 2 600 000 - Bud 2005 kr 1 160 000 = 1 440 000).

Arbeidet med utvikling og bevaring av samisk språk har høy prioritet i Sametinget. Sametingets plenum behandlet en egen melding om samisk språk i mai 2004; *Samisk er tøft!* Meldingen legger grunnlaget for Sametingets arbeid med samisk språk, og er derfor også et viktig grunnlagsdokument for budsjettet.

Samisktalende skal ha mulighet til å bruke samisk språk på alle samfunnsnivå og -sektorer, for på den måten å erfare at det er naturlig å snakke samisk, og at man klarer seg med samisk i samfunnet. Når samisk språk blir benyttet innenfor alle samfunnsområder, vil det være med på å svekke motviljen mot bruk av samisk. Det vil igjen styrke oppvekstvilkårene for samisktalende barn, slik at de blir trygge i et flerspråklig samfunn. Ved at samisk brukes aktivt tillegges språket verdi, fordi det blir nødvendig å beherske og bruke det samiske språket.

Sametinget avsetter årlig prosjektmidler til samisk språk. Disse er svært viktige for å sette i gang tiltak som styrker samisk språk. Sametinget mottar søknader for et atskillig større beløp enn de avsatte midlene, og ser behovet for å øke bevilgningen spesielt til språkprosjekter utenfor forvaltningsområdet for samisk språk.

Sign: _____ / _____

Terminologiutvikling er viktig i språkutviklingsarbeidet, og samisk orddatabank er viktig i formidlingen av samisk terminologi. Terminologiarbeidet har hittil vært tilfeldig og har ikke vært effektivt nok. Sametinget vil arbeide for at terminologiarbeidet styrkes og bli mer effektivt, og utfordrer derfor kommuner og andre til å delta i terminologiarbeidet. Sametinget vil sette inn ressurser for å bekjentgjøre nye og godkjente termer, slik at befolkningen både blir kjent med og begynner å bruke disse. Samisk orddatabank er fornyet og vil fortløpende bli fylt opp med terminologi på nord-, lule- og sørsamisk.

7.1 Tospråklighetstilskudd

Tospråklighetstilskuddet ytes til kommuner i forvaltningsområdet for samisk språk og fordeles også til fylkeskommuner som har kommuner innenfor forvaltningsområdet. Tilskuddet er knyttet til kravene i Sameloven om en tospråklig lokal og fylkeskommunal forvaltning.

Den samlede rammen er på *kr 33 850 000* til tospråklighetstilskudd og har følgende fordeling i 2005:

Tabell 6.1 Tospråklighetstilskudd

(i 1000 kr)

Post 53	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
53.1	Guovdageainnu suohkan/Kautokeino kommune		7 690	7 690	7 601	-89	-1,2 %
53.1	Karášjoga gielda/Karasjok kommune		7 130	7 130	7 141	11	0,2 %
53.1	Deanu gielda/Tana kommune		5 020	5 020	4 957	-63	-1,3 %
53.1	Porsángu gielda/Porsanger kommune		5 160	5 160	5 225	65	1,3 %
53.1	Unjárgga gielda/Nesseby kommune		2 850	2 850	2 864	14	0,5 %
53.1	Gáivuona suohkan/Kåfjord kommune		3 410	3 410	3 472	62	1,8 %
53.1	Finnmárkku fylkkagielda/Finmark fylkeskommune		1 400	1 400	1 400	0	0,0 %
53.1	Romssa fylkkasuohkan/Troms fylkeskommune		1 190	1 190	1 190	0	0,0 %
Sum		28 240	33 850	33 850	33 850	0	0,0 %

Mål

Den samiske befolkningen skal ha muligheten til å bruke samisk språk på alle samfunnsnivå og -sektorer. Tildeling av tospråklighetstilskuddet betyr at kommunene og fylkeskommunene er forpliktet til å tilrettelegge for bruk av samisk språk i forvaltningen og aktivt tilby egne tjenester på samisk.

Strategi

- Fortsatt dialog med kommuner og fylkeskommuner om hvordan samisk språk skal synliggjøres og fremmes.
- Sametinget vil initiere prosjekter som fremmer bruken av samisk språk i alle sammenhenger og tiltak som utvikler det samiske språket.

Tiltak

Sametinget vil ta initiativ til faste møter med kommunene i forvaltningsområdet for samisk språk, der temaet er bruken av samisk språk i kommunene og fylkeskommunene. Det er en forutsetning at kommunene og fylkeskommunene evaluerer bruken av tospråklighetsmidlene og utarbeider språkutviklingsplaner.

Bakgrunnen for at Tana og Kautokeino kommuner får en reduksjon av bevilgningen i forhold til 2004 er en endring av folketallet og spesielt elevtallet. En endring av folketallet utgjør ca. kr 475 pr. innbygger og en endring av elevtallet i kommunen utgjør ca. kr 5 298. Endring av antall registrerte i manntallet utgjør ca. kr 1 661, og denne er ikke endret siden forrige Sametingsvalg. Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår overfor den enkelte tilskuddsmottaker.

Sign: _____ / _____

7.2 Språkprosjekter innenfor forvaltningsområdet for samisk språk

Tabell 6.2 Språkprosjekter innenfor forvaltningsområdet

(i 1000 kr)

Post 53	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
53.2	Språkprosjekter innenfor forvaltningsområdet	3 123	2 600	2 000	1 160	-840	-42,0 %
Sum		3 123	2 600	2 000	1 160	-840	-42,0 %

Mål

- Å satse på terminologiarbeid, samt innsamling og registrering av samiske stedsnavn.
- Å ha alternative språkarenaer utenom skole og barnehage for barn og unge.

Strategi

Prosjektmidlene skal bidra til økt satsing på innsamling, utvikling og registrering av terminologi.

Midlene skal også bidra til å samle inn samiske stedsnavn. Barn og unge bør få tilbud på arenaer hvor samisk språk høres og synes, og som gir positive relasjoner til språket.

Tiltak

- Prosjektmidlene kunngjøres og tildeles prosjekter i henhold til strategien.
- En del av prosjektmidlene avsettes til terminologiprojekter som initieres av Sametingets språkstyre.

Av tospråklighetstilskuddet avsetter Sametinget *kr 1 160 000* til språkprosjekter innenfor forvaltningsområdet for samisk språk i 2005. I forhold til bevilgningen i 2004 er denne redusert med *kr 1 440 000*, som i 2005 er avsatt til Samisk korrekturprogram for elektronisk tekstbehandling (jfr. post 22.11).

7.3 Språkprosjekter utenfor forvaltningsområdet for samisk språk

Tabell 6.3 Språkprosjekter utenfor forvaltningsområdet

(i 1000 kr)

Post 53	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
53.3	Språkprosjekter utenfor forvaltningsområdet	0	2 450	2 450	2 550	100	4,1 %
Sum		0	2 450	2 450	2 550	100	4,1 %

Mål

- Sametinget ønsker alternative språkarenaer utenom skole og barnehage for barn og unge.
- Å stimulere til muntlig språkbruk.
- Å utvikling ny terminologi.

Strategi

- Tilbud til barn og unge om arenaer hvor samisk høres og synes, og som gir positive relasjoner til språket.
- Prosjektmidlene skal bidra til økt muntlig språkbruk.
- Satsing på innsamling, utvikling og registrering av terminologi.
- Midlene skal også bidra til å samle inn samiske stedsnavn.

Tiltak

- Prosjektmidlene kunngjøres og tildeles prosjekter i henhold til strategien.
- En del av prosjektmidlene avsettes til terminologiprojekter som initieres av Språkstyret.

Sametinget avsetter *kr 2 550 000* til formålet i 2005.

Sign: _____ / _____

7.4 Samiske språksentre

Tabell 6.4 Grunntilskudd til språksentre

(i 1000 kr)

Post 53	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
53.4	Porsanger	400	450	450	450	0	0,0 %
53.4	Kåfjord	400	450	450	450	0	0,0 %
53.4	Tysfjord	400	450	450	450	0	0,0 %
53.4	Evenes	400	450	450	450	0	0,0 %
53.4	Nesseby	400	450	450	450	0	0,0 %
53.4	Tana	400	450	450	450	0	0,0 %
53.4	Ullsfjord	0	450	450	450	0	0,0 %
53.4	Røros	0	0	0	450	450	-
Sum		2 400	3 150	3 150	3 600	450	14,3 %

I 2004 var det syv etablerte språksentre i Norge. Disse ligger i kommunene Kåfjord, Porsanger, Tana, Nesseby, Tromsø, Evenes/Skånland og Tysfjord. Språksentre og samhandlingsarenaer er viktige faktorer for å etablere og styrke levende språkmiljøer. Sametinget har erfart at i områder der det er etablert språksentre har språkutviklingstiltakene lyktes godt. Derfor er etablering av språksentre et godt språkutviklingstiltak. Språksentrene som allerede er etablert, bør få utvide sine virkeområder slik at de fungerer som regionale språksentre. Det vil være naturlig å se på språklige variasjoner i forhold til språksentrene, slik at etablering av nye språksentre også følger de naturlige språkgrensene.

Mål

Samiske språksentre skal gi tjenester både til den samiske befolkningen og til kommunale og offentlige myndigheter. Samiske språksentre skal være selvstendige enheter og fungere som koordinatorene for språkprosjekter innenfor sine områder.

Strategi

Sametinget har tatt initiativ til å etablere nettverk mellom språksentrene slik at sentrene kan dra nytte av hverandres arbeid. Sametinget vil styrke språksentrenes funksjon i regionen, ved å gå inn for at sentrene skal være viktige aktører for språkutvikling i områder, både når det gjelder å initiere språkprosjekter og ved gjennomføring av språktiltak i regionen.

Tiltak

- Etablere nettverk mellom Sametinget og språksentrene og mellom eksisterende språksentre.
- Språksentrene skal ha en koordinerende funksjon for prosjekter innefor regionen.
- Sametinget vil bidra til at det opprettes flere språksentre.

For 2005 avsetter Sametinget *kr 3 600 000* i grunntilskudd til samiske språksentre. Det omfatter *kr 450 000* til etablering av et samisk språksenter i Røros. Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår overfor den enkelte tilskuddsmottaker.

8 Miljø og kulturvern

Sametinget setter av følgende midler til samisk miljø- og kulturvernarbeid i 2005:

Sign: _____ / _____

Tabell 7.0 Samletabell - Miljø- og kulturvern

(i 1000 kr)

Post 52	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
54.1	Kulturminnevern	875	1 500	1 500	1 500	0	0,0 %
54.2	Museer	9 535	10 026	10 026	10 718	692	6,9 %
Sum		10 410	11 526	11 526	12 218	692	6,0 %

Samene som urfolk må ha en sentral rolle i arbeidet med en bærekraftig utvikling. Urfolk har gjennom mange generasjoner utviklet en helhetsorientert, tradisjonell og vitenskapelig viten om egen grunn, naturressurser og miljø. I denne sammenheng har urfolkskvinner en spesiell verdifull kompetanse som må erkjennes og tas i bruk. Urfolks evne til å praktisere en bærekraftig utvikling må styrkes slik at en kan overkomme begrensninger som er lagt av økonomiske, sosiale og historiske forhold.

Samiske muséer er sentrale aktører i arbeidet med bevisstgjøring og handling for en bærekraftig utvikling. Samtidig står samiske muséer overfor en særlig utfordring som handler om at de skal være arena og aktør i en dialog om kulturell selvforståelse og identitet både i en indre og ytre sammenheng.

8.1 Kulturminnevern

Tabell 7.1 Kulturminnevern

(i 1000 kr)

Post 54	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
54.1	Samisk kulturminnevern	875	1 325	1 325	1 325	0	0,0 %
54.1	Mortensnes kulturminnevern (Várjjat Sámi Musea)	0	100	100	100	0	0,0 %
54.1	Skoltebyen kulturmiljø (Østsamisk museum)	0	75	75	75	0	0,0 %
Sum		875	1 500	1 500	1 500	0	0,0 %

Det samiske kulturminnevernet er en del av arealforvaltningen og sees i sammenheng med de øvrige miljøutfordringene. Kulturminner og kulturmiljø viser til en samisk forståelse av landskapet og naturen, samt landskapet og naturens betydning for økonomiske, religiøse og sosiale forhold. Kulturminner er en miljømessig, kulturell historisk ressurs, som står i et gjensidig forhold til andre miljøressurser og de sosiale og kulturelle ressurser.

Mål

- Sametinget skal verne samiske kulturminner og kulturmiljø på en måte som bidrar til å styrke og videreføre samisk kultur.

Strategi

- Sametinget skal støtte samiske kulturminnetiltak med tilskudd i henhold til innsatsområder.
- Sametinget skal legge særlig vekt på synliggjøring, veiledning og kommunikasjon i arbeidet med samiske kulturminner og kulturmiljøer.
- Sametinget skal bidra til å sikre en forsvarlig forvaltning av fredede samiske kulturmiljøer og kulturminneområder.

Tiltak

Den samlede rammen for virkemidler til kulturminneverntiltak er i 2005 på til sammen *kr 1 500 000*. Midlene til Mortensnes kulturminneområde og Skoltebyen kulturmiljø overføres til Várjjat Sámi musea og Østsamisk museum når Østsamisk museum er opprettet, og benyttes etter inngått forvaltningsavtale med Sametinget iht. vedtatte forvaltningsplaner. Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår overfor den enkelte tilskuddsmottaker.

Sign: _____ / _____

8.2 Museer

Den samlede bevilgningen i 2005 til samiske museer er på *kr 10 718 000*. Denne er fordelt som følger:

Tabell 7.2 Museer

(i 1000 kr)

Post 54	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
54.2	Várjjat Sámi Musea	0	1 265	1 265	1 340	75	5,9 %
54.2	Deanu Musea	0	246	246	254	8	3,3 %
54.2	Sámiid Vuorká-Dávvirat	0	3 605	3 605	3 680	75	2,1 %
54.2	Guovdageaidnu Gilišilju	0	246	246	254	8	3,3 %
54.2	Kokelv sjøsamisk museum		200	200	254	54	27,0 %
54.2	Gállogiedde museum	0	50	50	54	4	8,0 %
54.2	Árran lulesamisk museum	0	2 508	2 508	2 580	72	2,9 %
54.2	Saemien Sitje	0	1 460	1 460	1 502	42	2,9 %
54.2	Porsanger museum	0	246	246	254	8	3,3 %
54.2	Savio museet	0	200	200	206	6	3,0 %
54.2	Øst-samisk museum	a)	0	0	340	340	-
Sum		9 535	10 026	10 026	10 718	692	6,9 %

a) Øst-samisk museum er under etablering. Sametingets tilskuddstyre har i 2004 bidratt med tilskudd etter søknad.

Samiske muséer og kulturminneforvaltning er ulikt organisert, og har ulike tilknytningsformer til samisk forvaltning. Det ligger samtidig et potensial for fremtidig utrednings- og utviklingsarbeid.

Sametinget oppretter derfor en tilskuddsordning med kr 200 000 for fremtidig utrednings- og utviklingsarbeid vedrørende samiske muséer og kulturminnevern. Tilskuddsordningen disponeres av Sametingsrådet.

Sametingsrådets melding om samiske museer 2004 ble behandlet i Sametingets plenum i november 2004. De føringer som eventuelt går ut over de strategier og tiltak som er omtalt nedenfor, vil bli innarbeidet i revidert budsjett 2005.

Mål

Sametinget skal gjennom dialog og samarbeid med de samiske museer sikre en styrket, samordnet og helhetlig samisk museumsvirksomhet, basert på samenes egne forutsetninger som folk og urfolk.

Strategi

- Sametinget skal arbeide for å sikre og utvikle det samiske museumsfaglige miljøet for sikring, dokumentasjon, kunnskapsutvikling og formidling av samisk historie og kultur.
- Sametinget skal i samarbeid med museenes eiere gjennomføre en nyorganisering av de samiske museene i større enheter med felles driftsstyre, driftsenhet, arbeidsgiveransvar og økonomiforvaltning, samtidig som den lokale museale aktiviteten skal opprettholdes og utvikles.
- Utvikle nettverk for samisk museumsarbeid der noen museer gis et særskilt nettverksansvar.

Tiltak

- Fordelingen av tilskuddsmidlene til de samiske museene baserer seg på det tilskuddet museene fikk fra Sametinget i 2004, stort sett bare justert for prisstigning. Sametinget forventer at fylkeskommunen følger opp sitt ansvar for samisk museumsvirksomhet ved også å gi de samiske museene i sine fylker tilskudd. For Finnmarks del vil dette være i tråd med samarbeidsavtalen mellom Sametinget og Fylkeskommunen. Sametinget forventer også at alle vertskommuner til samiske museer virker til driftsstøtte ved museene.

Sign: _____ / _____

- Sametinget skal delta i etableringen av Østsamisk museum som samisk nasjonalt tusenårssted, jfr. omtalen av bevilgningen til nytt museumsbygg i rundskriv H-22/04 Bevilgninger til samiske formål i statsbudsjettet 2005, Kultur- og kirke departementet, kap. 320 post 73 Østsamisk museum.
- Sametinget vil øremerke tilskudd til Saviomuseet inntil konsolideringsperioden er over.

Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår overfor den enkelte tilskuddsmottaker.

9 Andre tilskudd – støtte til politisk arbeid

Tabell 8.0 Andre tilskudd - støtte til politisk arbeid

(i 1000 kr)

Post 55	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
55.1	Samiske hovedorganisasjoner	2 976	1 951	1 951	1 951	0	0,0 %
55.2	Politiske grupper i Sametinget	1 800	1 800	1 800	1 800	0	0,0 %
55.3	Lister ved Sametingsvalget	0	0	0	1 500	1 500	-
55.4	Opposisjonens arbeidsvilkår	700	700	700	700	0	0,0 %
Sum		5 476	4 451	4 451	5 951	1 500	33,7 %

9.1 Samiske hovedorganisasjoner

Samiske hovedorganisasjoner er kjennetegnet ved at de arbeider aktivt i forhold til hele bredden av det samiske samfunnslivet. Det er medlemsbaserte organisasjoner som gjennom sine lokallag yter et aktivt bidrag til samisk samfunnsliv. De har et særlig ansvar for likestillingsarbeidet i det samiske samfunnet.

Sametinget viderefører tilskuddet til hovedorganisasjonene med *kr 1 951 000* for 2005.

9.2 Politiske grupper i Sametinget

Sametingets tilskudd til politiske grupper i Sametinget fordeles etter egne retningslinjer. Ordningen skal bidra til at gruppene på Sametinget får mulighet til å organisere sitt arbeid med blant annet sekretærhjelp. Rammen for ordningen settes til *kr 1 800 000* i 2005. Møtelederskapet fordeles tilskuddet, og kan fastsette ytterligere vilkår overfor den enkelte tilskuddsmottaker.

9.3 Lister ved Sametingsvalget

Sametinget har tidligere fått bevilget *kr 1 200 000*, som fordeles til godkjente lister til sametingsvalget. Tilskuddet går til dekning av utgifter til valgdeltakelsen. Sametingets valgmennd fastsetter retningslinjer for tildeling av tilskuddet. Tilskuddet fordeles likt mellom de godkjente listene. Det er behov for *kr 1 500 000* til tilskuddsordningen i 2005. Tilskuddsordningen har vært på samme nivå de siste valgene.

9.4 Opposisjonens arbeidsvilkår

For å sikre opposisjonen gode arbeidsvilkår i Sametinget settes det av *kr 700 000* i 2005. Møtelederskapet forvalter ordningen og midlene fordeles etter nærmere avtale mellom de berørte politiske gruppene.

Sign: _____ / _____

10 Opplæring

Tabell 9.0 Samletabell - Opplæring

(i 1000 kr)

Post 56	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
56.1	Grunnskole og videreg.opplæring-læremiddelutv.	13 558	11 439	11 439	12 990	1 551	13,6 %
56.2	Kompetanseheving	3 123	3 250	3 250	3 150	-100	-3,1 %
56.3	Barnehager	7 150	9 613	9 613	10 119	506	5,3 %
Sum		23 831	24 302	24 302	26 259	1 957	8,1 %

10.1 Grunnskole og videregående opplæring – Læremidler

Tabell 9.1 Grunnskole og videregående opplæring

(i 1000 kr)

Post 56	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
56.1	Ordinære læremidler (samiske)	0	8 000	8 000	8 650	650	8,1 %
56.1	Særskilte tilrettelagte læremidler	0	1 750	1 750	1 840	90	5,1 %
56.1	IKT - læremidler	0	1 689	1 689	2 500	811	48,0 %
Sum		13 558	11 439	11 439	12 990	1 551	13,6 %

Sametingets strategiske plan for samisk læremiddelutvikling er inne i sitt siste virkeår, og vil derfor bli revidert og fornyet i 2005. Nye undervisningsformer, bl.a. fjernundervisning på nord- lule- og sørsamisk, som har økt i omfang de senere år, krever en mer omfattende satsing på IKT-læremidler. Sametinget har vedtatt kompetansehevingsplan i spesialpedagogikk for lule- og sørsamiske områder. I den forbindelse er det i ferd med å bli avdekket behov for større satsing på særskilt tilrettelagte læremidler i nevnte områder. Hittil har den største satsingen vært rettet mot nordsamisk. Som en oppfølging av Stortingsmelding nr. 30, *Kultur for læring*, vil det i løpet av 2005 bli utviklet nye læreplaner i alle fag i grunnsopplæringen. Dette vil sette krav til en hel del nye læremidler. Blant annet vil tilpasset opplæring bli mer fremtredende enn tidligere.

Mål

Å ha tilstrekkelig samiske læremidler slik at samiske elever får opplæring i samsvar med gjeldende lover og læreplaner.

Strategi

- Oppfølging av strategiske planer for læremiddelutvikling.
- Være i forkant av prosessen med utvikling av læremidler tilpasset nye læreplaner.

Tiltak

- Utvikling av ordinære læremidler med særskilt vekt på digitale/nettbaserte læremidler på nord-, lule- og sørsamisk.
- Videreutvikling og oppfølging av særskilt tilrettelagte læremidler på nordsamisk.
- Større satsing på utvikling av særskilt tilrettelagte læremidler på lule- og sørsamisk.
- Videreutvikling av samisk læringsnett.

Sametinget avsetter *kr 12 990 000* til formålet i 2005 fordelt på *kr 8 650 000* ordinære samiske læremidler, *kr 1 840 000* på særskilt tilrettelagte læremidler og *kr 2 500 000* til IKT-læremidler.

Sign: _____ / _____

10.2 Kompetanseheving

Tabell 9.2 Kompetanseheving

(i 1000 kr)

Post 56	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
56.2	Stipend for samiske elever i videregående skole	0	1 000	1 000	1 100	100	10,0 %
56.2	Spesialpedagogisk kompetanseheving	0	1 750	1 750	1 750	0	0,0 %
56.2	Stipend høyere utdanning	0	500	500	300	-200	-40,0 %
Sum		3 123	3 250	3 250	3 150	-100	-3,1 %

Det er fremdeles behov for kompetanseheving på mange områder i de samiske samfunnene.

Språkmotiveringsstipend til elever ved videregående opplæring har siden innføring av stipendet stimulert flere og flere, også elever som ikke har noen spesiell tilknytning til det samiske, til å velge samisk som fag på forskjellige nivåer.

Sametingets spesialpedagogiske kompetansehevingsplan 2004-2006 har fokus på spesialpedagogisk kompetanseheving i lule- og sørsamiske områder, samt områdene Sør-Troms og nordre Nordland.

Utdanningsstipend til samiske studenter som tar videreutdanning i læremiddelpedagogikk har betydd økende rekruttering av kompetente læremiddelutviklere. Det betyr i neste omgang at samiske læremidler får økt kvalitet.

Sametingsplanen sier at bevaring og utvikling av det samiske språket forutsetter at barn og unge gis reelle muligheter til å bruke sitt språk i hverdagen. Dersom barn skal få et samisktilbud i barnehager, må ansatte ha nødvendig kompetanse i samisk. Det er nødvendig å rekruttere flere førskolelærere som behersker samisk. Sametinget ønsker å innføre stipend som rekrutteringstiltak for å få utdannet flere samisktalende førskolelærere, men også motivere flere førskolelærere til å ta videreutdanning i samisk.

Kunnskapsproduksjon og forskningsbasert kunnskap har en sentral plass i samisk samfunnsoppbygging og samfunnsutvikling. Sametinget ønsker også her å innføre stipend som rekrutteringstiltak for å få flere til å ta mastergrad (tidligere hovedfag) på områder der de samiske samfunn har behov for å øke kompetansen.

10.2.1 Språkmotiveringsstipend for elever i den videregående skolen

Mål

Flere elever i videregående opplæring leser samisk som første eller andrespråk, samisk som B- eller C-språk eller som valgfag.

Strategi

Gradere stipend slik at elevene motiveres til å velge de mest ambisiøse tilbudskategoriene i samisk.

Tiltak

Tildele språkmotiveringsstipend til elever som leser samisk i videregående opplæring.

Sametinget avsetter *kr 1 100 000* til formålet i 2005.

Sign: _____ / _____

10.2.2 Spesialpedagogisk kompetanseheving

Det spesialpedagogiske kompetansenivået i samiske områder har ennå ikke nådd nasjonalt nivå. Derfor har Sametinget vedtatt en rullering av spesialpedagogisk kompetansehevingsplan for 2004-2006.

Mål

Et godt spesialpedagogisk tilbud til samiske barn med spesielle behov.

Strategi

- Stimulere samisktalende fagfolk til å ta grunn- og videreutdanning i spesialpedagogikk.
- Utvikle og utprøve ny kunnskap innenfor det spesialpedagogiske fagområdet, samt å gjøre resultater fra forsøks- og forskningsarbeid tilgjengelig for fagmiljøer og andre interesserte.
- Virkeliggjøre spesialpedagogisk kompetansehevingsplan for 2004-2006.

Tiltak

- Gi tilskudd til forsøks- og utviklingsprosjekter innen spesialpedagogikk.
- Følge opp og evaluere igangsatte utviklingsprosjekter.
- Tilgjengeliggjøre rapporter/skriftlig materiale fra utviklings- og forskningsarbeid.
- Tildeling av studiestipend til videreutdanning i spesialpedagogikk.

Sametinget avsetter *kr 1 750 000* til formålet i 2005.

10.2.3 Stipend til høyere utdanning

Mål

Å øke kompetansen på områder hvor de samiske samfunn har behov for økt kompetanse.

Strategi

For 2005 prioriterer Sametinget stipender til studenter som tar mastergrad, førskolelærerutdanning eller høyere utdanning i samisk språk og kultur.

Sametinget avsetter *kr 300 000* til formålet i 2005.

10.3 Barnehager

Tabell 9.3 Barnehager

(i 1000 kr)

Post 56	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
56.3	Tilskudd til samiske barnehager	0	8 913	8 913	9 200	287	3,2 %
56.3	Læremidler til barnehager	0	600	600	819	219	36,5 %
56.3	Tidskrift for samiske barnehager	0	100	100	100	0	0,0 %
Sum		7 150	9 613	9 613	10 119	506	5,3 %

Sametingsplanen for 2002-2005 og Sametingets strategiske plan for barnehager 2002-2005 er grunnlaget for mål, strategier og tiltak for utviklingsarbeid innenfor samisk barnehage- og førskolesektor. Samiske barn skal ha et godt utviklet tilbud både i barnehage og førskole. Det er derfor viktig at Sametinget stimulerer forsøks- og utviklingsarbeid innenfor feltet, samt initierer til relevant forskningsarbeid. Gjennom informasjon, veiledning, nettverksbygging og økt tilgang på nødvendig pedagogisk materiell ønsker Sametinget å bidra til positive holdninger til samiske barns behov for å få et tilbud hvor de utvikler sitt samiske språk, sin kultur og sin identitet.

Sign: _____ / _____

Mål

Samiske barn skal utvikle sitt samiske språk, sin kultur og sin identitet gjennom et hensiktsmessig barnehagetilbud.

Strategi

- Oppfølging av Sametingets strategiske plan for barnehager og Sametingsplanen.
- Etablere møtesteder og arenaer for erfaringsutveksling blant ansatte i samiske barnehager, og mellom samiske barnehager og norske barnehager med samiske barn.
- Bidra til holdningsskapende arbeid blant barnehageansatte, barnehageeiere, foreldre og myndigheter.
- Produksjon av pedagogisk materiell.

Tiltak

- Tildel særskilt tilskudd til samiske barnehager.
- Avholde samisk barnehagekonferanse, seminarer og nettverksmøter.
- Generell veiledning og informasjon om samiske barnehager.
- Tildel tilskudd til forsøks- og utviklingsarbeid og initiere relevant forskning.
- Gi tilskudd til utarbeidelse av pedagogisk materiell til samiske barnehager.
- Gi ut 2 nummer av tidsskriftet ”Stullan”.

Sametinget avsetter *kr 10 119 000* til formålet i 2005.

11 Internasjonalt arbeid

Sametingets mål er å bidra til at urfolksdimensjonen i nasjonale og internasjonale fora blir ivaretatt, og at saker som har betydning for urfolk blir fremmet både nasjonalt og internasjonalt. Både nasjonale og internasjonale prosesser danner forutsetninger og rammevilkår for samene som folk og for samepolitisk virksomhet i sin helhet. For å nå hovedmålsettingen må Sametinget delta aktivt i det internasjonale arbeidet med urfolksspørsmål. En av de viktigste oppgavene er å være med på å utforme den internasjonale politikken og dermed legge rammene for utviklingen i det samiske samfunnet.

Sametinget setter av *kr 2 394 000* til internasjonalt samarbeid i 2005. Fordelingen av virkemidlene er som følger:

Tabell 10.0 Internasjonalt arbeid

(i 1000 kr)

Post 57	Benevnelse		RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
57.1	Interreg - regional andel	a)	669	1 200	1 200	1 200	0	0,0 %
57.1	Interreg - drift Interreg Syd	b)	0	0	100	0	-100	-100,0 %
57.2	Barentssamarbeid		290	50	50	150	100	200,0 %
57.2	Barents urfolkskontor i Murmansk		0	150	150	175	25	16,7 %
57.3	Annet internasjonalt arbeid		280	300	300	200	-100	-33,3 %
57.4	Interreg III A Sverige-Norge Aerjel	b)	0	0	833	0	-833	-100,0 %
57.5	Interreg III A Nord Sápmi	b)	0	0	1002	0	-1 002	-100,0 %
57.6	Tilskudd til grenseoverskridende samiske organisasjoner		0	549	549	549	0	0,0 %
57.7	Sámi Válaštallan Lihttu (SVL) - Arctic Winter Games		0	0	0	120	120	-
Sum			1 239	2 249	4 185	2 394	-1 791	-42,8 %

a) Kr 200 000 av midlene går til dekning av prosjektstilling for Interreg. Tatt hensyn til under post 01 Drift administrasjon.

b) Kommunal- og regionaldept. bevilger midler over kap. 552, post 72 til Interreg. Tildelingen til Sametinget blir ikke avklart for senhøsten 2004.

Sign: _____ / _____

Sametinget legger vekt på aktiv deltakelse både i grenseregionalt og internasjonalt arbeid med urfolks-spørsmål. Et slikt arbeid forutsetter en målrettet innsats i ulike prosesser og programmer som er relevant for urfolks situasjon generelt og samenes situasjon spesielt. Sametinget setter av midler til Interregarbeidet, Barentssamarbeidet, arbeidet i FN med urfolkssaker, EU og til tingets øvrige internasjonale virksomhet.

Post 57.3 disponeres av Sametingets representanter i Samisk parlamentarisk råd.

11.1 Interreg – regional andel

Fra juli 2004 er det nye Gemenskapsinitiativet kommet inn i stedet for Kolarctic delprogram. Samiske prosjekter kan også søke om støtte fra Gemenskapsinitiativet.

Mål

Å utvikle det eksisterende samiske samarbeidet på tvers av landegrensene.

Strategi

- Å skape forutsetninger for å videreutvikle det samiske samarbeidet på tvers av landegrensene.
- Å etablere kunnskap og kompetanse gjennom forskning, utdanning, dokumentasjon og informasjon.
- Å styrke og videreutvikle den samiske identiteten og kulturgrunnlaget.

Tiltak

- Initiere prosjekter på områder.
- Å identifisere mulighetene for samarbeid.

I 2005 avsettes det *kr 1 200 000* til dette formålet, hvorav prosjektkostnadene på *kr 200 000* er lagt inn i administrasjonens budsjett i prosjektets virketid. Resterende av de administrative kostnadene dekkes inn via administrasjonens ordinære budsjett.

11.2 Barentssamarbeid

Mål

Å legge til rette for at urfolk selv setter i gang tiltak for samfunnsutvikling, i egne områder og lokalsamfunn, for å sikre det materielle grunnlaget for urfolks kulturutøvelse. Det vil samtidig være viktig å utvikle lokalsamfunn med jobbtillbud, tilfredsstillende helse- og velferdstilbud, samt skole- og utdanningstilbud og annen infrastrukturtiltak.

Strategi

Situasjonen for urfolkene på russisk side er spesielt vanskelig. Dette omfatter levestandard, velferdstilbud, rettigheter i omleggingsprosessen til markedsøkonomi, problemer med å opprettholde tradisjonell tilgang til naturressursene og nedgang i offentlig helse- og sosialtilbud. Barentssamarbeidet inkluderer urfolkene med hensyn til deltakelse og prosjekter, blant annet i form av et eget handlingsprogram for urfolk i regionen. Sametinget vil arbeide for å sette i verk deler av dette handlingsprogrammet.

Tiltak

Midlene skal i første rekke nyttes til tiltak på russisk side. Ved prioritering av tiltak skal ungdom og tiltak som fremmer likestilling med spesiell vekt på kvinners stilling gis fortrinn. Satsingsområdene er infrastrukturoppbygging, sosial- og helsetiltak, miljø- og naturgrunnlaget, oppbygging av tradisjonelle næringer og forretningsvirksomhet, utdanning og kompetanseutvikling, samt bedret informasjons- og

Sign: _____ / _____

medievirksomhet. For 2005 tildeler Sametinget *kr 150 000* til Barentssamarbeidet og *kr 175 000* til Barents urfolkskontor i Murmansk.

11.3 Annet internasjonalt arbeid

Mål

Sametinget vil følge opp utviklingen som skjer internasjonalt innen urfolksrettigheter, spesielt i FN og EU. Urfolksrettigheter, inkludert urfolks rett til selvbestemmelse, vil være essensielt i Sametingets arbeid internt og i samarbeidet med sentrale myndigheter.

Strategi og tiltak

Arbeidet med FNs urfolkserklæring har hatt høy prioritet i Sametinget de siste årene. Sametinget har deltatt aktivt i de internasjonale prosessene og i de nordiske arenaene for å sikre at erklæringen kan vedtas i FNs organer før utgangen av urfolkstiåret i 2004. Permanent forum for urfolk i FN ble opprettet i mai 2002. Forumet vil være en meget viktig pådriver for urfolks rettigheter. Samene har hatt representasjon i forumet i 2002 – 2004, og i 2005 overtar inuittene denne plassen. Sametinget har de siste årene tildelt midler til samenes representant i forumet. Behovet for fortsatt støtte til forumet vil bli vurdert for 2005. Tilsvarende gjelder midler til planlegging og opprettelse av Samisk parlamentarisk råds informasjonskontor i Brussel.

Sametinget avsetter *kr 200 000* til formålet i 2005.

11.4 Tilskudd til grenseoverskridende samiske organisasjoner

De grenseoverskridende samiske organisasjoner som det ytes tilskudd til er Sáráhkka, Sámi NissonForum, Samerådet – norsk seksjon og Davvi nuorra.

Sametinget viderefører tilskuddet til de grenseoverskridende samiske organisasjoner med *kr 549 000* for 2005.

11.5 Samisk internasjonal idrett - Arctic Winter Games

Tabell 10.1 Samisk internasjonal idrett

(i 1000 kr)

Post 57	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
57.7	Sámi Válašállan Lihttu (SVL) - Arctic Winter Games	0	0	0	120	120	-
Sum		0	0	0	120	120	-

Mål

Å tilrettelegge for at samiske barn og unge får muligheter til å delta i konkurranser på høyt internasjonalt urfolksnivå.

Strategi

Arbeide for at Sápmi skal oppnå fast medlemskap i Arctic Winter Games.

Sametinget avsetter *kr 120 000* til SVL for arbeidet i forbindelse med samenes deltakelse som gjester ved Arctic Winter Games i Alaska 2006.

Sign: _____ / _____

12 Helse- og sosialsatsing

Tabell 11.0 Helse- og sosialsatsing

(i 1000 kr)

Post 59	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
59.1	Helse- og sosialsatsing	4 302	4 100	4 100	4 100	0	0,0 %
Sum		4 302	4 100	4 100	4 100	0	0,0 %

Mål

Sametingets mål med helse- og sosialsatsingen er å utvikle et likeverdig helse- og sosialtjenestetilbud til det samiske folk.

I forbindelse med tildeling av midler til helse- og sosialtjenester til den samiske befolkningen i Norge, prioriterer Sametinget disse fire satsingsområdene for 2005:

1. Utrednings- og prosjektarbeid med sikte på tilpasning av helse- og sosialtjeneste til samisk virkelighet.
2. Metodeutvikling og tilrettelegging av tiltak for ulike behov innenfor den ordinære helse- og sosialtjenesten i samiske områder.
3. Opplæring av helse- og sosialpersonell i samisk språk og kulturforståelse. Ved tildeling av prosjektmidler innenfor dette satsingsområdet til kommuner innenfor forvaltningsområdet for samisk språk, er det et vilkår at kommunen bidrar med 50% av prosjektkostnadene.
4. Utgivelse av pasientrettet helse- og sosialfaglig litteratur på samisk.

Det tilstrebes en geografisk og helse- og sosialfaglig spredning ved tildeling av prosjektmidler.

På nasjonalt nivå er det en særskilt satsing på psykisk helse, og Sametinget vil også legge vekt på dette i tildelingen av midler i 2005.

Utover prosjektmiddeltildeling og oppfølgingen av denne, samt arbeid med helse- og sosialsaker generelt, ønsker Sametinget å styrke helse- og sosialsatsingen på følgende måte:

- Utvikle Sametingets helse- og sosialpolitikk med vekt på kvinners helse, barn og unges situasjon, rus, psykiatri og forskning.
- Videreutvikle rollen som samepolitisk premissleverandør vedrørende helse- og sosialsaker i forhold til statlige myndigheter.
- Bidra til etablering, utvikling og drift av informasjonstjeneste, der et viktig arbeidsområde vil være å få samlet informasjonsmateriell og faglitteratur på samisk, og om samiske helse og sosiale forhold.
- Utvikle samarbeidet om samiske helse- og sosialsaker med andre nordiske land og andre urfolk.
- Tildele stipend til samiskspråklige som tar videreutdanning innen rehabiliteringsfag og eldreomsorg.
- Styrke arbeidet med urfolks helse- og sosiale forhold, blant annet i forhold til Verdens helseorganisasjon (WHO).
- Samisk nasjonalt kompetansesenter innen spesialisthelsetjenesten.

Det settes av *kr 4 100 000* til helse- og sosialsatsingen i 2005. Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår overfor den enkelte tilskuddsmottaker.

Sign: _____ / _____

13 Arkiv-, bibliotek- og informasjonstjenester

Tabell 12.0 Arkiv-, bibliotek- og informasjonstjeneste

(i 1000 kr)

Post 60	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
60.1	Mobile bibliotekstjenester	4 708	4 708	4 708	4 890	182	3,9 %
60.2	Samisk arkiv	888	688	688	0	-688	-100,0 %
60.3	Samiske bibliotekstjenester	a)	0	200	200	0	0,0 %
Sum		5 596	5 596	5 596	5 090	-506	-9,0 %

a) Flyttet fra post 63 Regionalutvikling og samarbeid.

Den samiske befolkningen skal ha tilgang til et fullverdig og tilfredsstillende bibliotek- og informasjonstilbud der den enkelte bor. Dette sikres best gjennom flere ulike strategier, både stasjonær, mobil og elektronisk formidling.

Gode arkiv, bibliotek og informasjonstjenester bidrar til økt kunnskap og informasjon om samer og samisk kultur. De samiske bokbussene skal komplettere bibliotekenes tilbud i områder med spredt samisk bosetting, og er et viktig ledd i å gjøre bibliotektilbudene mer tilgjengelig for publikum.

13.1 Mobile bibliotekstjenester

Støtteordning omfatter tilskudd til de samiske bokbussene i Karasjok og Porsanger, Kautokeino, Tana og Nesseby, Kåfjord og til lulesamisk og sørsamisk bokbuss.

Mål

Gode og lett tilgjengelige bibliotekstjenester til hele den samiske befolkningen.

Strategi

Videreutvikle tjenestetilbudet til de samiske bokbussene i områder med spredt samisk bosetting.

Tiltak

Det avsettes *kr 4 890 000* til drift og utvikling av de samiske bokbussene for 2005. Fordelingen til de enkelte bokbussene er som følger:

Tabell 12.1 Tilskudd til de samiske bokbussene

(i 1000 kr)

Post 60.1	Benevnelse	Tildelt 2001	Tildelt 2002	Tildelt 2003	Tildelt 2004	Bud 2005	Avvik 05 - 04	Avvik i %	
60.1	Karasjok	403	443	445	454	466	12	2,7 %	
60.1	Porsanger	403	443	445	454	466	12	2,7 %	
60.1	Kautokeino	a)	192	201	220	185	185	0	0,0 %
60.1	Tana/Nesseby	1 027	1 066	1 125	1 024	1 051	27	2,6 %	
60.1	Kåfjord	323	332	359	389	489	100	25,8 %	
60.1	Lulesamisk	b)	375	951	1 003	1 061	28	2,7 %	
60.1	Sør-samisk	1 039	1 114	1 111	1 141	1 172	31	2,7 %	
Sum		3 760	4 549	4 708	4 680	4 890	210	4,5 %	

a) Tilskudd iht. mottatt søknad.

b) Lavt tilskudd i 2001 pga. at driften av bokbussen startet først på høsten.

Tidligere Statens bibliotektilsyn, nå ABM-utvikling, innvilget 85 % av de godkjente budsjetterte driftskostnadene til de enkelte bussene. Kriteriene for godkjenning av budsjettet omfattet størrelsen på bussen, personalbehov og kjøretid. Sametinget har i perioden 2002 - 2004 bevilget midlene til drift av

Sign: _____ / _____

bokbussene samlet. Denne ble så fordelt administrativt mellom de ulike bokbussene på bakgrunn av innmeldte budsjettbehov og søknad etter budsjettvedtaket i plenum. For at brukerne tidligst mulig skal få vite hva de får i støtte, omgjøres tildelingen slik at den enkelte bokbuss får et tilskudd fastsatt av plenum.

Tilskuddet til bokbussen i Kåfjord er økt med kr 100 000 i forhold til tildelingen i 2004. Sametinget forutsetter at Nordreisa og Storfjord kommuner tar sin andel av driftsutgiftene for drift av bokbussen når tilbudet utvides til også å omfatte disse kommunene, jfr. samarbeidsavtalen med Troms fylkeskommune. Sametingsrådet kan fastsette ytterligere vilkår overfor den enkelte tilskuddsmottaker.

13.2 Samisk arkiv

Samisk arkiv er fra 2005 organisatorisk og økonomisk underlagt Riksarkivaren. Bevilgningen for Samisk arkiv er derfor overført dit.

13.3 Samiske bibliotek tjenester – tilskudd til oppbygging av samlinger med samisk bibliotekmateriale

Mål

Å styrke bibliotek tjenestene til den samiske befolkningen der de bor.

Strategi

Motivere lokale og regionale bibliotek til utvikling av alle typer bibliotek tjenester rettet mot den samiske befolkningen.

Tiltak

Det opprettes en tilskuddsordning med kr 200 000 til tilskudd for oppbygging av kildesamlinger eller utvikling av andre samiske bibliotektilbud i skole- eller folkebibliotekene. Tilskuddsordningen disponeres av Sametingsrådet.

14 Likestilling

Tabell 13.0 Likestillingstiltak generelt

(i 1000 kr)

Post 61	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
61.1	Forskning på likestilling	96	100	100	200	100	100,0 %
61.1	Andre likestillingstiltak	100	230	230	250	20	8,7 %
61.1	Kvinnebladet Gába (flyttet til post 52.9 publikasjoner)	300	0	0	0	0	-
Sum		496	330	330	450	120	36,4 %

Mål

Fremme likestilling mellom kvinner og menn i det samiske samfunnet.

Strategi

- Øke kunnskapen om relasjoner mellom kjønn, hvordan disse skapes og hvilke utslag de får i samiske samfunn.
- Utvikle strategier og tiltak for å fremme likestillingen mellom kvinner og menn i det samiske samfunnet.

Sign: _____ / _____

Tiltak

- Likestilling er i liten grad tatt hensyn til i rettighetsdebatten. Midlene til forskning på likestilling knyttes til samiske kvinners rettigheter, hvor kvinner/kjønnsroller koblet til ulike temaer som rettighetsforståelse er tema.
- Andre likestillingstiltak, kompetanseheving, motiveringstiltak for kvinner til politisk deltakelse og nettverkskonferanser. Midlene benyttes til oppfølging av prosjektet økt kvinnerepresentasjonen i Sametinget etter valget 2005.

Sametinget avsetter *kr 200 000* til forskning på likestilling og *kr 250 000* til andre likestillingstiltak

15 Samiskrelatert statistikk i Norge

Tabell 14.0 Samisk statistikk

(i 1000 kr)

Post 61	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	+/- 05-Rev 04	Avvik i %
62.1	Samiskrelatert statistikk i Norge	0	300	300	300	0	0,0 %
Sum		0	300	300	300	0	0,0 %

Sametinget startet i 2003 opp et prosjekt for å få utviklet en egen statistikk for den samiske befolkningen. Dette er et prosjekt som har til hensikt å få til en permanent løsning mht. å utarbeide samisk statistikk. Nordisk Samisk Institutt og Statistisk sentralbyrå er også involvert i prosjektet. Det er et stort behov for å analysere mulige måter å ta ut samiskrelatert statistikk og hvilket grunnlag som skal legges til grunn for uttaket (geografisk, etnisk, folketellinger, manntallet osv.). Prosjektet vil fortsette i 2005 med sikte på ordinær drift fra høsten 2005. Den totale budsjetttrammen for 2005 til dette formålet er på kr 1 250 000, hvorav Sametinget bidrar med *kr 300 000*.

16 Regional utvikling og samarbeid

Tabell 15.0 Regional utvikling og samarbeid

(i 1000 kr)

Post 63	Benevnelse	RR 2003	Bud 2004	Rev 2004	Bud 2005	-/- 05-Rev 04	Avvik i %
63	Samarbeidsavtaler med fylkeskommunene	0	1 155	1 155	900	-255	-28,3 %
Sum		0	1 155	1 155	900	-255	-28,3 %

16.1 Samarbeidsavtalene med fylkeskommunene

Sametinget har inngått samarbeidsavtale med Troms og Finnmark fylkeskommuner. De omfatter omforente tiltak innenfor en rekke samfunnsområder. Tiltakene gjennomføres i den rekkefølge og innenfor de ressursrammer partene blir enige om. Gjennomføringen av tiltakene framgår av Sametingsrådets beretning om sin virksomhet overfor plenum. En samlet oversikt over status for gjennomføringen av avtalen med Troms fylkeskommune pr. 07.07.2004 ble vedlagt Rådets beretning i sak 33/04.

Sign: _____ / _____

Mål

- Styrke og synliggjøre samisk kultur, språk og samfunnsliv i samarbeid med regionale samarbeidsaktører.
- Integrere den samiske befolkningen i de respektive regionene sterkere inn i våre fellessamfunn ut fra prinsippet om likeverd og dermed bidra til at samene mer aktivt tar del i samfunnsutviklingen på det regionale og lokale nivå.

Strategi

- Samordne og utvikle felles tiltak overfor den samiske befolkningen innefor den enkelte fylkeskommune og på tvers av fylkeskommunale grenser.
- Stå sammen i arbeidet for økt framtidig myndighet til det regionale nivå og Sametinget.

Tiltak

- Etablere felles samarbeidsavtale med Hedmark, Sør- og Nord-Trøndelag og Nordland fylkeskommuner for det sørsamiske området.
- Etablere samarbeidsavtale med Nordland fylkeskommune for området Saltfjellet-Troms grensen.
- Videreføre arbeidet med en urfolkssone sammen med Finnmark fylkeskommune og bidra til samordning av saken med andre aktuelle fylkeskommuner.
- Samordne arbeidet med Distriktskomisjonens utredning NOU 2004:19, Troms fylkeskommunes regionaliseringsrapport og andre aktuelle utredninger med de samarbeidende fylkeskommuner og Kommunenes Sentralforbund.

Budsjettrammen for 2005 er på *kr 900 000* og bevilgningen forvaltes av Sametingsrådet.

17. Budsjettbehov 2006

Det samlede behovet for å dekke de oppgaver og ansvar Sametinget har for det samiske folk i det mangfoldige samiske samfunnet er stort. Sametinget er inneforstått med at det er urealistisk å få til en veldig stor økning innenfor ett budsjettår, og håper derfor at Regjeringen og Sametinget snarest kommer til en ordning med forhandlinger over årlig budsjettramme slik at det etableres en felles forståelse for situasjonen og utviklingsbehovene i det samiske samfunnet. Dette er en naturlig prosess etter at grunnlaget og prosedyrene for konsultasjoner er ferdigstilt.

Sametinget forventer at budsjettet for 2006 i utgangspunktet kompenseres for pris- og lønnsøkning i forhold til bevilgningen for 2005. Justeringen må gjelde for alle de departementer som i dag har bevilgninger over Sametingets budsjett. I tillegg forventer Sametinget en økning av rammen til nye tiltak som beskrevet under.

Sametinget ber Sametingsrådet vurdere i samarbeid med sentrale myndigheter om å arbeide frem en opptrappingsplan over en periode på 5 år for å dekke inn Sametingets budsjettbehov. Denne opptrappingsplanen bør skje gjennom en progressiv økning av budsjettet gjennom opptrappingsperioden. Dette eksklusiv kostnader til nye oppgaver som Sametinget overtar (pålagte eller ønskede oppgaver).

Sign: _____ / _____

Prioriteringen av økningen som påpekt ovenfor; språk , kultur, næringer og informasjon.¹

Med utgangspunkt i rammen fra statsbudsjettet for 2005 har Sametinget valgt å prioritere enkelte områder for 2006 budsjettet, og ber om at rammen på post 50 økes med *kr 53 200 000* i 2006. De prioriterte områdene er fordelt på de enkelte departementene, og er som følger:

Tabell 16.0 Budsjettbehov 2006

(i 1000 kr)

Beskrivelse		2002	2003	2004	2005	Behov 2006	Avvik	Avvik i %
Kommunal- og regionaldepartementet	KRD	120 100	129 800	140 400	146 400	168 100	21 700	14,8 %
Utdannings- og forskningsdepartementet	UFD	25 687	26 689	27 589	34 069	36 569	2 500	7,3 %
Barne- og familiedepartementet	BFD	8 113	8 413	10 716	11 080	11 580	500	4,5 %
Miljøverndepartementet	MD	1 000	2 000	2 000	2 000	4 500	2 500	125,0 %
Kultur- og kirkedepartementet	KKD	29 100	30 244	31 734	32 613	46 613	14 000	42,9 %
Helsedepartementet	HD	5 800	5 100	5 100	5 100	7 600	2 500	49,0 %
Landsbruksdepartementet	LD	0	4 000	4 000	4 000	6 000	2 000	50,0 %
Utenriksdepartementet	UD	0	0	0	0	3 500	3 500	-
Fiskeri- og kystdepartementet	FKD	0	0	0	0	2 000	2 000	-
Næringsdepartementet	ND	0	0	0	0	1 000	1 000	-
Justisdepartementet	JD	0	0	0	0	1 000	1 000	-
Totalt bevilget I		189 800	206 246	221 539	235 262	288 462	53 200	22,6 %
KRD - Avkastning Samefolkets fond	KRD	7 119	4 650	4 650	4 650	4 650	0	0,0 %
Totalt bevilget II		196 919	210 896	226 189	239 912	293 112	53 200	22,2 %

Den foreslåtte budsjettøkning i 2006 skal dekke minimumsbehovet i det samiske samfunnet og gi Sametinget handlefrihet til utvikling og iverksetting av nye tiltak. Nedenfor er Sametingets prioriteringer spesifisert nærmere.

Tabell 16.1 Budsjettbehov 2006

(i 1000 kr)

Post	Benevnelse	Dept.	Prioritering	Bud 2006
01	Sametingsvalget - ekspertgruppe	KRD	7	1 500
01	Sametingets deltakelse i ulike fora for fiskeri saker	FKD		1 000
51	Utvidelse og styrking av virkeområdet til Samisk utviklingsfond	KRD/FKD/ND/LD	3(KRD)	6 000
52	Samiske landsdekkende institusjoner	KKD	2	2 000
52	Kultursenterfond	KKD	4	6 000
52	Tippemidler Samisk idrett, spesielt for barn- og ungdom	KKD	1	2 000
53	Utvidelse av forvaltningsområdet for samisk språk	KRD	1	6 000
53	Språkprosjekter utenfor forvaltningsområdet	KRD	6	2 000
53	Språksentre	KRD	4	1 000
53	Samiske språkkampanjer og seminarer	KRD	7	2 000
53	Terminologiprojekter og nordisk språksamarbeid	KRD/UFD	1(UFD)	3 000
54	Samisk kulturminnevern	MD		2 500
54	Samiske museer	KKD	3	4 000
56	Opplæring i samisk	UFD	2	1 000
56	Stipend samiske forskolelærere	BFD		500
57	Internasjonalt arbeid	UD		3 500
57	Urfolksrettigheter	JD		1 000
59	Helse og sosial - Samisk informasjonstjeneste	HD	1	1 500
59	Helse og sosial - prosjektmidler til samiske helse- og sosialtiltak	HD	2	1 000
61	Forskningsprosjekt i likestillings- og kjønnsperspektiv	KRD	5	700
63	Samarbeidsavtaler med fylkeskommuner	KRD	2	5 000
-	Samiske aviser	KKD	5	-
Sum				53 200

¹ Jfr. også kap. 2 avsnittet ” Sametinget mener at behovene i det samiske samfunnet, etter mange generasjoners forforskning, og fornektning av samisk språk og kultur, er så store og omfattende, at det ennå i en periode fremover må gjennomføres en ekstraordinær innsats for å konsolidere samisk språk og kultur.”

Sign: _____ / _____

Fordelt på de ulike rammeområdene i Sametinget gir dette følgende budsjettbehov i 2006:

Tabell 16.2 Budsjettbehov 2006

(i 1000 kr)

Konto Tekst	Bud-04	RevBud-04	Bud-05	Behov 2006	Avvik	i %
Bevilgninger						
50 Bevilgninger fra departementene	221 539	225 639	235 262	288 462	53 200	22,6 %
1. Sum rammebevilgninger	221 539	225 639	235 262	288 462	53 200	22,6 %
Andre inntekter/bevilgninger						
33/50 Andre inntekter	0	0	0	0	0	-
50 Samefolkets fond	4 650	4 650	4 650	4 650	0	0,0 %
2. Sum andre inntekter/bevilgninger	4 650	4 650	4 650	4 650	0	0,0 %
3. Sum rammebevilgninger og andre inntekter	226 189	230 289	239 912	293 112	53 200	22,2 %
Drift politisk nivå, administrasjon og spesielle driftsutgifter						
01 Drift politisk nivå	14 450	14 815	16 833	18 833	2 000	11,9 %
01 Drift administrasjon	51 460	52 560	54 300	54 800	500	0,9 %
22 Spesielle driftsutgifter	4 706	6 706	8 865	8 865	0	0,0 %
4. Sum driftsutgifter	70 616	74 081	79 998	82 498	2 500	3,1 %
Virkemidler						
51 Næringsutvikling	22 917	22 417	22 750	28 750	6 000	26,4 %
52 Kultur	31 947	31 747	33 692	43 692	10 000	29,7 %
53 Samisk språk	42 050	41 450	41 160	55 160	14 000	34,0 %
54 Miljø- og kulturvern	11 526	11 526	12 218	18 718	6 500	53,2 %
55 Andre tilskudd (politisk arbeid)	4 451	4 451	5 951	5 951	0	0,0 %
56 Opplæring	24 302	24 302	26 259	27 759	1 500	5,7 %
57 Internasjonalt arbeid	2 249	4 185	2 394	6 894	4 500	188,0 %
59 Helse- og sosialsatsing	4 100	4 100	4 100	6 600	2 500	61,0 %
60 Arkiv-, bibliotek- og informasjonstjeneste	5 596	5 596	5 090	5 090	0	0,0 %
61 Likestillingstiltak	330	330	450	1 150	700	155,6 %
62 Samiskrelatert statistikk i Norge	300	300	300	300	0	0,0 %
63 Regional utvikling og samarbeid	1 155	1 155	900	5 900	5 000	555,6 %
5. Sum virkemidler	150 923	151 559	155 264	205 964	50 700	32,7 %
6. Sum driftsutgifter og virkemidler	221 539	225 639	235 262	288 462	53 200	22,6 %
Overføring, bundne midler og avsetninger	-4 650	-4 650	-4 650	-4 650	0	0,0 %
7. Sum overføringer, bundne midler og avsetn.	-4 650	-4 650	-4 650	-4 650	0	0,0 %
8. Driftsresultat (3-6+5)	0	0	0	0	0	-

Sametinget prioriterer for budsjettåret 2006 spesielt Samisk utviklingsfond, samarbeidsavtalene med fylkeskommunene, voksenopplæring samisk språk og tiltak for barn og unge.

17.1 Post 51 Samisk utviklingsfond - SUF

Sametinget har utvidet det geografiske virkeområdet for Samisk utviklingsfond med nye kommuner og deler av kommuner i Finnmark, Troms og Nordland. De nye kommunene er Loppa kommune i Finnmark og Lyngen kommune i Troms. I Finnmark er deler av kommunene Sør-Varanger, Gamvik, Nordkapp og Alta innlemmet, i Troms deler av Sørreisa og resterende del av Lavangen kommune, og i Nordland resterende del av Tysfjord kommune.

Næringslivet i de samiske områdene er preget av små bedrifter som må møte utfordringer som rasjonaliseringer, strukturendringer og den internasjonaliseringen som generelt preger dagens næringsliv. Dette gjelder også oppbygging av kompetanse og tilstrekkelig egenkapital. Spesielt er utfordringene store innenfor det private næringslivet hvor innovasjon, nyskaping og produktutvikling er sentrale for en positiv bedriftsøkonomisk utvikling. Sametinget har for knappe rammer til å prioritere virkemidler til innovasjonsfremmede tiltak i tillegg til ren materiell investeringsstøtte.

Sign: _____ / _____

Det viser seg å være et oppdemmet behov for støtte til næringsutvikling når nye kommuner kommer med i SUF. Erfaringsstall viser at det er behov for å styrke fondet med ca. 2 millioner kroner for hver ny kommune som innlemmes.

For 2006 anslås behovet på *kr 6 000 000* til utvidelse og styrking av virkeområdet for Samisk utviklingsfond.

17.2 Post 63 Samarbeidsavtaler med fylkene

Regjeringen har i sin distriktpolitiske redegjørelse 2002, punkt 5.3.5 Regionalt partnerskap, lagt til rette for at fylkeskommunene fra 2003, sammen med det regionale partnerskapet skal forvalte regionale utviklingsmidler til ulike formål. I punkt 5.5 Nord-Norge står det at Sametinget bør inngå i det regionale partnerskapet der det er naturlig.

Gjennom felles innsats ønsker Sametinget sammen med andre parter å gi regional merverdi for utvikling og nyskaping i samiske områder. Dette forutsetter også at Sametinget får bevilget midler fra staten til regionalt samarbeid. Inngåtte og nye samarbeidsavtaler eller partnerskap styrker samarbeidet og samholdet mellom fylkeskommunene og Sametinget. Dette er også et positivt bidrag til økt verdiskaping og nyskaping i de samiske lokalsamfunnene, og bidrar til at fylkeskommunene og andre, sammen med Sametinget tar et større ansvar for å utvikle de samiske samfunnene.

Sametinget har inngått samarbeidsavtaler med Finnmark og Troms fylkeskommuner, og vil i løpet av 2005 og 2006 inngå avtaler med Nordland, Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag og Hedmark fylkeskommuner. Det er behov for økte midler for å gjennomføre de ulike tiltakene som er fastsatt i avtalene.

For 2006 anslås behovet på *kr 5 000 000* til Sametingets arbeid med samarbeidsavtalene med fylkeskommunene.

17.3 Post 56 Opplæring i samisk

Det er behov for et opplæringstilbud i samisk for voksne samer. Manglende opplæring i samisk har medført at det er et stort antall samisktalende som ikke kan lese eller skrive samisk. Fornorskningen har også bidratt til at det finnes mange som har vokst opp med samisk språk, men som ikke kan eller tør snakke språket.

Sametinget ønsker at den samiske befolkning skal motiveres til å ta opplæring i samisk språk. Sametinget foreslår at det opprettes et stipend som kan tildeles samer som tar opplæring i samisk og som ikke har andre økonomiske rettigheter i den forbindelse, som f.eks. rett til permisjon med lønn.

For 2006 anslås behovet på *kr 1 000 000* til opplæring i samisk språk for voksne samer.

17.4 Post 52 Tippemidler samisk idrett, spesielt for barn og unge

Sametinget ønsker at det skal utvikles gode oppvekstvilkår for samiske barn og unge. Organisert idrett er like viktig for samiske barns og unges oppvekstvilkår som for barn og unge i befolkningen for øvrig. I tillegg er den organiserte samiske idrettsbevegelsen med på å skape trygge rammer som styrker identitet og samhörighet og dermed også rustet barn og unge i forhold til å leve i et flerkulturelt samfunn.

Sign: _____ / _____

For 2006 anslås behovet på *kr 2 000 000* for tippemidler til samisk idrett der det spesielt tilrettelegges for aktiviteter til barn og unge.

17.5 Post 01 Sametingsvalget – ekspertgruppe

Sametinget har i sak 35/02 Regler for valg av Sametinget – endringer, vedtatt å nedsette et ekspertutvalg som på bred basis vurderer alle sider av sametingsvalget – herunder kretsinndeling, kvinne- og ungdomsrepresentasjon og praktiske sider ved valget. I forbindelse med utarbeidelse av regelverket til sametingsvalget i 2005 har Sametinget ikke fått gjennomslag for de forslag til endringer som ble vedtatt i sak 35/02. Dette fordi Kommunal- og regionaldepartementet mener det bør gjennomføres en helhetlig vurdering av sametingsvalget, noe Sametinget selv har ønsket med opprettelsen av ekspertutvalget.

I sak 42/04 Høringsuttalelse til revisjon av Sameloven – utjevningsmandater ble følgende vedtatt:

Komiteén foreslår en helhetlig utredning om endringene i forhold til Sametingets valgordning der det særlig legges vekt på valgkretsenes sammensetning, måten sametingsvalgene organiseres på, berunder informasjon, manntallskriterier, manntallsorganisering, sperregrensene og fordeling mellom kjønn hvor det er særlig viktig å få svar på hvorfor Sametingets kvinneandel ikke er tilfredsstillende. I denne sammenheng nedsettes det et bredt sammensatt utvalg med politikere og fagfolk. Dette utvalgets arbeid og innstilling skal danne grunnlaget for debatt og vedtak til forandringer av Sametingets valgordning til 2009.

For 2006 anslås behovet på *kr 1 500 000* til dekning av et ekspertutvalg, inkludert sekretær- og utrederbistand

17.6 Post 01 Sametinget deltakelse i ulike fora for fiskeri saker

Sametinget deltar i ulike fora når det gjelder fiskerisaker: Den blandende norsk/russiske fiskerikommisjonen, Sjøpattedyrrådet, Havressurslovutvalget, Reguleringsrådet, Samarbeidsrådet for anadrome laksefisk og referansegruppe for stortingsmelding om marin næringsutvikling. I tillegg skal Sametinget arbeide frem urfolksspørsmål i ulike internasjonale fora, så som Arktisk råd, Barentssamarbeidet og NAMCO. Sametingets samarbeidsavtaler med fylkeskommunene fordrer også en del engasjement, bl.a. i forhold til felles satsninger.

For 2006 anslås behovet på *kr 1 000 000* for Sametingets arbeid med fiskerisaker

17.7 Post 52 Samiske landsdekkende institusjoner – Beavváš Sámi Teahter og Sámi Dáiddaguovddáš

Sametinget ønsker å bedre det økonomiske grunnlaget for de landsdekkende samiske institusjonene Beavváš Sámi Teahter og Sámi Dáiddaguovddáš, slik at disse får bedre muligheter til å betjene hele det samiske samfunnet.

For 2006 anslås behovet på *kr 2 000 000* for å styrke de landsdekkende samiske institusjonene.

17.8 Post 52 Kultursenterfond

Samiske kulturbygg er av særskilt betydning i områder hvor samene er i klar minoritet i forhold til den øvrige befolkningen. De samiske kulturbyggene er sentre for utvikling av samisk språk, kultur og identitet.

Sign: _____ / _____

På samme måte fungerer de samiske museene som kulturhus i et videre perspektiv. Samtidig bidrar de samiske kulturbyggene til infrastruktur som gir utviklingsmuligheter for lokalsamfunnene.

Sametinget ser behovet for opprettelse av et kultursenterfond. Fondet skal dekke investeringskostnader av nye regionale og lokale samiske kultursentre. Fondet etableres med en startkapital på minst 6 millioner kroner og fondskapitalen fornyes med faste årlige bevilgninger fra Stortinget. Opprettelsen av et kultursenterfond på Sametingets budsjett betyr ikke at Sametinget overtar det totale ansvar for samiske kulturbygg. Ansvaret er fortsatt hos regjeringen.

For 2006 anslås behovet på *kr 6 000 000* for å opprette et kultursenterfond for samiske kulturbygg.

17.9 Post 53 Utvidelse av forvaltningsområdet for samisk språk

Kommunestyrene i Tysfjord og Snåsa har vedtatt å søke om å bli innlemmet i forvaltningsområdet for samisk språk. Kostnadene til dette i form av tospråklighetsmidler er beregnet til *kr 6 000 000* og Sametinget har satt som forutsetning at det følger nye midler når nye kommuner innlemmes i forvaltningsområdet.

For 2006 anslås behovet på *kr 6 000 000* for å utvide forvaltningsområdet for samisk språk.

17.10 Post 53 Språkprosjekter utenfor forvaltningsområdet

Sametinget mottar årlig søknader for atskillig større beløp fra søkere utenfor forvaltningsområdet enn det er avsatt midler til i Sametingets budsjett. Interessen for språkprosjekter er de siste årene mangedoblet og det observeres også at det hele tiden kommer søkere fra nye områder. Området utenfor forvaltningsområdet for samisk språk dekker hele Norge, med unntak av kommunene som er med i forvaltningsområdet.

For 2006 anslås behovet på *kr 2 000 000* for språkprosjekter utenfor forvaltningsområdet for samisk språk.

17.11 Post 53 Språksentre

De samiske språksentrene er viktige arenaer, spesielt der det samiske språket står svakt. Initiativet til opprettelse av språksentrene er kommet fra lokale aktører og ideen bak opprettelsene har vært behovet for å samle ressursene og opprette språkarenaer. Språksentrene fungerer på forskjellige måter alt etter behovet i samfunnet, og har bl.a. vært viktige aktører i opplæring av samisk språk. Sametinget ser det som viktig å gi eksisterende og nye språksentre støtte.

For 2006 anslås behovet på *kr 1 000 000* for styrking av de samiske språksentrene.

17.12 Post 53 Samiske språkkampanjer og seminarer

I Sametingsrådets melding om samisk språk er det foreslått flere språkkampanjer for å fremme, utvikle og bevare de samiske språkene.

Sign: _____ / _____

Kampanjen ”Vi klarer oss med samisk” er en opplysningskampanje for hele den samiske befolkning og målet er å motivere til å snakke samisk i alle sammenhenger. I tillegg må det arrangeres språkseminarer med temaer som språkrøkt, normering og oversetting.

Kampanjen ”Samisk er tøft” retter seg spesielt mot ungdom og målet er at ungdom skal få en positiv oppfatning av det å kunne samisk og å bruke det aktivt i hverdagen. Barn og unge er ivrige brukere av data og mobiltelefon. Det er spesielt viktig å få samisk språk tilpasset slike bruksområder, slik at samisk ikke velges bort, men at språket blir en naturlig del av utviklingen.

I tillegg ønsker Sametinget at en kampanje retter seg mot småbarnsforeldre og ansatte i barnhager og helsestasjoner med det formål å påvirke hvilke språkvalg som gjøres i forhold til små barn.

For 2006 anslås behovet på *kr 2 000 000* til samiske språkkampanjer og seminarer.

17.13 Post 53 Terminologiprojekter og nordisk språksamarbeid

Samisk språk brukes innen stadig flere fagområder og det er viktig med kontinuerlig terminologiarbeid. Sametinget ser også behov for selv å kunne initiere terminologiprojekter.

Sametinget har tilegnet kompetanse i fremming av både nord-, lule- og sørsamisk språkarbeid. Det er nå viktig å få til samarbeid på nordisk nivå når det gjelder terminologi, fordi samisk språk brukes over landegrensene. Det samiske samfunnet må arbeide for å bruke de språklige ressursene som finnes uavhengig av landstilhørighet. Dette vil være med på å kvalitetssikre arbeidet med terminolog, og nye ord og termer vil på denne måten lettere aksepteres blant den samiske befolkning.

For 2006 anslås behovet på *kr 3 000 000* til arbeid med terminologitvillingsprosjekter.

17.14 Post 54 Samisk kulturminnevern

I NOU 2002:1 Fortid former framtid, er det foreslått at det samiske kulturminnevernet må styrkes med stillinger knyttet til samisk bygningsvern, utøvelse av forvaltningsoppgaver, helhetlig miljøarbeid i Sametinget og internasjonalt kulturminnesamarbeid. Det er også uttrykt behov for styrking av tilskuddsmidler for å arbeide med reindriftens kulturlandskap, samisk bygningsvern og dokumentasjon av samiske kulturminner knyttet til utmarka.

For 2006 anslås behovet på *kr 2 500 000* til styrking av samisk kulturminnevern.

17.15 Post 54 Samiske museer

Sametinget behandlet i november 2004 melding om samiske museer. Meldingen må ses i sammenheng med St.meld. 22 (1999-2000) Kjelde til kunnskap og oppleving. Det er viktig at disse meldingene følges opp med en økonomisk styrking av de samiske museene innenfor de organisatoriske og faglige utfordringene de står overfor. Sametinget har forutsatt en opptrapping av tilskuddet til samiske museer over en fem års periode til kr 20 000 000. Dette er realistisk i forhold til forslagene i St. meld. 22 (1999-2000), hvor det over en fem års periode skal ha skjedd en økning til kr 202 000 000 utover nåværende nivå til museumssektoren i Norge. Opptrappingsarbeidet for de samiske museene skjedde ikke slik som forventet i 2003 og 2004. Det er derfor et behov for en relativt sterkere økning til de samiske museene de siste årene av fem års perioden for opptrapping av støtten.

Sign: _____ / _____

For 2006 anslås behovet på *kr 4 000 000* til styrking av samiske museer.

17.16 Post 56 Stipend samiske førskolelærere

Mangel på samisktalende ansatte i barnehagene medfører et svekket språktilbud til samiske barn. Det er nødvendig å ha samisktalende ansatte i de samiske barnehagene hvis man skal lykkes med å bevare det samiske språket. Det er derfor nødvendig å innføre tiltak for å rekruttere samisktalende og i tillegg er det nødvendig med tiltak for å øke ansattes språkkompetanse gjennom videreutdanning.

Som rekrutteringstiltak må det opprettes stipend til både studenter som tar førskolelærerutdanning og til ansatte i barnehager som tar videreutdanning i samisk språk.

For 2006 anslås behovet på *kr 500 000* til stipend til studenter som tar førskolelærerutdanning, og til ansatte i barnehager som tar videreutdanning i samisk språk.

17.17 Post 57 Internasjonalt arbeid

Sametinget ønsker å styrke sitt internasjonale arbeid i årene fremover. Sametingets engasjement i internasjonale urfolkssaker omfatter i dag bl.a. tilskudd til tiltak og arbeid innenfor Barentsregionen, FN og det arktiske samarbeidet. Sametinget ønsker å utvide sitt engasjement til også å omfatte opprettelsen av et Brussel-kontor i regi av Samisk parlamentarisk råd.

For 2006 anslås behovet på *kr 3 500 000* til styrking av Sametingets internasjonale engasjement.

17.18 Post 57 Urfolksrettigheter

Sametinget ønsker å styrke sitt arbeid med urfolksrettigheter nasjonalt og internasjonalt. Sametinget vil avholde en stor internasjonal urfolkskonferanse i 2006 med spesiell fokus på FNs urfolkserklæring og oppfølging av denne. I tillegg vil Sametinget opprette en stipendordning for ungdom som ønsker å øke sin kompetanse om internasjonale urfolkssaker. Det opprettes to stipender á *kr 50 000*.

For 2006 anslås behovet på *kr 1 000 000* til styrking av Sametingets arbeid med urfolksrettigheter.

17.19 Post 59 Helse og sosial – Samisk informasjonstjeneste

I handlingsplan for helse- og sosialtjenester til den samiske befolkningen i Norge 2002-2005, Mangfold og likeverd, synliggjøres behovet for etablering av en samisk informasjonstjeneste. Regjeringen har i handlingsplanen foreslått at Sametinget skal drive informasjonstjenesten. Sametinget har konkretisert behovene for, og oppbygging av informasjonstjenesten, og vil i samarbeid med Helsedirektoratet vurdere å etablere tjenesten i 2005.

For 2006 anslås behovet på *kr 1 500 000* til samisk informasjonstjeneste – helse- og sosial.

Sign: _____ / _____

17.20 Post 59 Helse og sosial – prosjektmidler

Sametinget har siden 1999 fordelt prosjektmidler til samiske helse- og sosialtiltak. Prosjektperioden var opprinnelig ut 2001, men er fra 2004 blitt en permanent ordning. Rammen for tilskuddsordningen har ikke økt siden 1999. I 2004 var det avsatt kr 4 100 000 til prosjekter og rehabiliteringsstipend, og kr 1 000 000 er avsatt til to stillinger og til å avholde et årlig prosjektlederseminar. I 2004 var det kommet inn søknader på til sammen kr 10 821 000.

For 2006 anslås behovet på *kr 1 000 000* til helse- og sosial - prosjektmidler.

17.21 Post 61 Forskningsprosjekt i likestillings- og kjønnsperspektiv

Siden Regjeringen fremmet forslag til Finnmarkslov i april 2003, har rettighetsarbeidet hatt meget høy prioritet i Sametinget. I tillegg vil Samerettsutvalgets utredning for de samiske områdene sør for Finnmark ventelig bli fremmet i juli 2005.

Hittil har Sametingets arbeid vært konsentrert om å sikre og få anerkjent de rettigheter samer som folk og urfolk har i hht nasjonal og internasjonal rett.

I neste fase igangsettes arbeidet med å iverksette loven(e) og utøve forvaltning. I forkant av dette ønsker Sametinget å belyse både kvinners og menns bruk av naturressurser.

En grundig dokumentasjon om bruken av naturressursene i et likestillings- og kjønnsperspektiv vil kunne være et viktig bidrag til en framtidig forvaltning som også ivaretar kjønnsperspektivet i utnyttelsen av ressursene.

For 2006 anslås behovet på *kr 700 000* til forskningsprosjekt i et likestillings- og kjønnsperspektiv.

18 Budsjettbehov 2006 – Finansieres over andre kapitler

18.1 Samiske aviser

Sametinget mener at samene som folk og urfolk i Norge har krav på særskilte tiltak for etablering av et bredt og mangfoldig samisk medietilbud.

Sametinget ser det som spesielt viktig at samiske barn får et samisk språklig medietilbud. Målene for samisk mediepolitikk er å sikre ytringsfriheten som grunnleggende forutsetning for et levende samisk demokrati, sikre saklig og allsidig informasjon til alle samer, sikre og styrke samisk samfunnsliv, språk og kulturell identitet og sikre at samer får et kvalitativt godt og allsidig medietilbud innenfor de ulike mediegruppene.

Bevilgningen på Kultur- og Kirkedepartementets budsjett over posten ”Tilskudd til samiske aviser” forelås for 2005 til *kr 22 000 000*. Denne bevilgningen blir direkte tildelt samiske aviser og er ikke med i Sametingets totale ramme. Siktemålet er å etablere økonomisk grunnlag for daglige utgivelser av samiske aviser, i første omgang de samiskspråklige avisene.

Sign: _____ / _____

Saken ble avsluttet torsdag 25. november kl. 18.30.

Sign: _____ / _____

Møtesekretær: Mari Moen Erlandsen/Svenn-Egil Knutsen

Side 164 av 187

Originalspråk: norsk

Sak 51/04

Sametingsrådets melding om samiske museer 2004

Arkiv

Arkivsaksnr.

SF-462

2004000306

Saken påbegynt fredag 26. november kl. 08.30.

I Vedlegg

Nr	Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1.			Sametingsrådets melding om samiske museer 2004

II Forslag og merknader

Sametingsrådets forslag til vedtak overfor komiteen:

Sametinget tar til orientering Sametingsrådets melding om samiske museer 2004 og støtter de forslag til prioriteringer som framkommer i meldingen.

Sammendrag av sametingsrådets meldingen om samisk museer 2004

Utfordringer og prioriterte tiltak for de samiske museene.

Sametinget ønsker å gi grunnlag for en bred og helhetlig drøfting av samisk museumspolitikk. Meldingen om samiske museer er ment å danne et utgangspunkt for framtidig strategisk museumspolitisk arbeid i Sametinget. Meldingen tar for seg blant annet definisjonen av et samisk museum. Deretter følger utfordringene på museumsfeltet med de prioriterte tiltakene. Til slutt siste kapitlet i meldinga om de økonomiske og administrative konsekvensene av tiltakene i meldinga.

Sign: _____ / _____

Møtesekretær: Mari Moen Erlandsen/Svenn-Egil Knutsen

Side 165 av 187

Hva er et samisk museum

Et samisk museum kan være et samisk kultursenter, men et samisk kultursenter kan ikke uten videre kalle seg et samisk museum, selv om det arbeides med samisk språk og kultur og har en formidlingsfunksjon. Samiske museer blir følgelig institusjoner med en virksomhet som består av innsamling, bevaring og formidling av samisk materiell og immateriell kultur. Private gjenstandssamlinger eller samlinger av kulturhistoriske bygninger, uten noen museumsvirksomhet som beskrevet ovenfor, og uten fast ansatte med faglig kompetanse, kan derfor ikke benevnes som et museum. På grunnlag av dette bør definisjonen på samiske museer være:

- Museet må ha en forvaltningsmessig tilknytning til Sametinget, der Sametinget er faglig og politisk premissleverandør.
- Museer som virker i en samisk samfunnskontekst
- Museer som har samisk kultur- og naturhistorie som ett sentralt virkeområde.

Sametinget vil legge føringer på museenes faglige virksomhet, slik at de museene som allerede er under Sametingets forvaltning i størst mulig grad må oppfylle de nevnte intensjonene. Følgende krav må være oppfylt for å kunne søke å komme inn under Sametingets forvaltning:

- Museet må være en klart definert virksomhet med eget driftsbudsjett og med minst ett årsverk knyttet til museumsfaglig arbeid.
- Museet må drive en reell virksomhet knyttet til innsamling, bevaring og formidling av samiske gjenstander, tro og tradisjoner, og ha en langsiktig plan for dette.
- Museet må kunne vise til en godkjent virksomhetsberetelse

Utfordringer og prioriterte tiltak

Framtidig organisering

Prioriterte tiltak

- Det arbeides for at Nordøstsamisk og Nordvestsamisk museumssiida etableres som konsoliderte samiske museumsenheter. Stiftelser ses som den mest hensiktsmessige organisasjonsform.
- Det må inngås intensjonsavtaler mellom de involverte museene, deres eiere og Sametinget om etablering av nye museumssiidaer.
- Det må arbeides for å organisere Saemien Sijte som en stiftelse, slik at det i større grad fungerer som et museum for hele det sørsamiske området.
- Der Sametinget bidrar med hoveddelen av driftstøtten til musene, og kulturinstitusjonene med museumsvirksomhet, bør Sametinget oppnevne styrerepresentanter.
- Sametinget vil arbeide videre for at de samiske museene skal få sin del av den budsjettmessige økningen over statsbudsjettet til museumsreformen

Samisk museumsforum

Lokalt engasjement

Nettverksoppbygging

Sign: _____ / _____

- Det bør etableres et faglig nettverkssamarbeid med museer som har samisk kultur- og naturhistorie som en del av sin virksomhet.
- Ansvaret for koordinering av et slikt nettverkssamarbeid legges til én museumssiida.
- De samiske museene bør også delta i aktuelle tematiske nettverk med andre museer i Norge.
- Det bør etableres samarbeid mellom de samiske museene, samisk spesialbibliotek, bokbussene og samisk arkiv.

Innsamling og dokumentasjon

- Det bør utarbeides strategier for innsamling og dokumentasjon av samisk gjenstandsmateriale og kulturhistorie.

Konservering og oppbevaring

- Det bør etableres én felles konserveringstjeneste for alle de samiske museene.
- Magasinene ved de lokale museene må oppgraderes i den grad det er nødvendig, slik at mesteparten av gjenstandsmaterialet kan oppbevares lokalt.

Utstillinger og formidling

- Ressurser til nye utstillinger og formidling må på plass for en god og informativ formidling av samisk kultur og historie.
- Bruk av moderne teknologi som IKT bør tas i bruk

Bygningsvern

- Det bør bygges opp én felles tjeneste med kompetanse i restaurering og vedlikehold av vernede og verneverdige samiske bygninger
- Det bør avsettes midler til vedlikehold av kulturhistoriske bygninger ved de samiske museene over museumsbudsjettene. Vedlikeholdet utføres i samråd med Sametingets kulturminnevernforvaltning.

Museer, natur- og kulturminnevern

- Det bør arbeides for et nærmere samarbeid mellom Sametinget som forvaltningsmyndighet og de samiske museene for registrering og dokumentasjon av kulturminner og kulturmiljø, samt for praktisk forvaltning og formidling av freda og verneverdige samiske kulturmiljø.
- Eventuelle etableringer av nasjonalparksentra i samiske områder bør vurderes integrert i eller knyttet til samiske museer.
- Organiseringen av myndigheten for utførsel av samiske gjenstander må vurderes i lys av ny samisk museumsstruktur. Sametinget skal fortsette å være klagemyndighet ved vedtak om utførsel av samiske gjenstandsmateriale.

Forskning og dokumentasjon

- Det bør avsettes midler til forskningsprosjekter ved de samiske museene.
- Ansvaret for koordinering av forskningsprosjekt ved de samiske museene legges til én museumssiida.
- Norges forskningsråd sitt Program for samisk forskning bør forlenges med ytterligere fem år.

Samisk språk i museene

- Det bør arbeides for utvikling av en felles samisk nomenklatur til bruk i alle de samiske museene.

Sign: _____ / _____

Markedsføring og reiseliv

- Det må satses på økt markedsføring og bruk av digital teknologi i museumssammenheng.
- Én av de samiske museumssidaene får som hovedoppgave å arbeide for felles markedsføring av de samiske museene.

Offentlige organer som jobber med museer

- Sametinget må i samarbeid med Kulturdepartementet, ABM-utvikling og fylkeskommunene komme i dialog for å bedre forutsetningene for de samiske museene.

Nye samiske museer

- Sametinget vil komme i dialog med museer som ikke er tilknyttet Sametingets forvaltning, men som ønsker å bli det.
- Sametinget overtar forvaltningsansvaret for Sør-Varanger Museum, slik de har søkt om
- Sametinget vil kunne gi prosjektstøtte til private virksomheter og organisasjoner med museumsliknende aktiviteter. Sametinget vil oppmuntre de samiske museene til å samarbeide med disse virksomhetene.

Kunst i samiske museer

- Samisk kunstmuseum videreutvikles som en del av De samiske samlinger.
- Det bør utvikles et tett faglig samarbeid mellom De samiske samlinger og Savio-museet.
- Det bør arbeides for en løsning for en bedret arealsituasjon ved Savio-museet og De samiske samlinger.
- Samisk kunst må formidles på en faglig forsvarlig måte, og til et bredt publikum.
- Det bør utarbeides en plan for innkjøp av samisk kunst. Dette må skje i tett samarbeid mellom de samiske kunstmuseene og de samiske kunstnerorganisasjonene.
- Sametinget vil i samråd med de samiske kunstmuseene og de samiske kunstnerorganisasjonene se på mulighetene for å overføre innkjøpsordningen for samisk kunst til De samiske samlinger.

Finansiering av bygging av samiske museer

- Sametinget vil samarbeide med samiske museer for å sikre finansiering for utbygging av nødvendige lokaler.

Finansiering av nye basisutstillinger

- Sametinget vil arbeide for å bedre de økonomiske rammene for bygging av nye basisutstillinger.

Tilbakeføring av/rettigheter til den samiske kulturarven

- Det må arbeides for å få en oversikt over omfanget av samisk gjenstandsmateriale som er oppbevart ved ikke-samiske institusjoner.
- Sametinget må formelt ha forvaltningsansvaret for musealt gjenstandsmateriale som i dag ikke er ved samiske institusjoner, men som eies av det samiske folk. Det må utarbeides retningslinjer for forvaltningen av dette materialet, som også sikrer en faglig forsvarlig bevaring av det.
- De samiske museene skal kunne ha tilgang til samisk musealt gjenstandsmateriale for sin forskning, dokumentasjon og formidling.

Internasjonalt arbeid

Sign: _____ / _____

- De samiske museene bør etablere nettverk med samiske museer utenfor Norge.
- De samiske museene bør samarbeide med museer som urfolk står bak, spesielt i det arktiske området.
- Ansvar for koordinering av et nettverkssamarbeid legges til én museumssiida.

Administrative og økonomiske konsekvenser

Sametinget kan ikke gjennomføre alle de skisserte tiltakene uten økninger på sametingsbudsjettet. Sametinget vil åpne for en dialog med de berørte departementene for å finne en løsning på Sametingets museumssatsning. Det er særdeles viktig at Sametinget raskt kommer i en konsultasjons- og forhandlingssituasjon med sentralmyndighetene om de økonomiske rammevilkårene for samisk samfunnsutvikling. Dette vil også skape mer forutsigbare og ryddige prosesser for Sametinget satsing på samiske museer.

Det forutsettes at nyorganiseringen av de samiske museene over litt tid vil medføre mer museumsarbeid og flere museumstjenester enn i dag.

Det vil ikke være nødvendig med en administrativ styrking av Sametinget for å følge opp denne meldinga. Sametinget etablerte i 2002 en egen stilling for oppfølging og utvikling av samiske museer. Dette vil være tilstrekkelig for å følge opp de prioriterte tiltak i meldinga.

Flere av de forslagene som fremmes i meldinga vil ha betydelige økonomiske konsekvenser. Det er et svært stort behov for en økonomisk styrking av de samiske museene. St. meld nr 22 (1999-2000) *Kjelder til kunnskap og oppleveling* legger opp til en styrking av museumssektoren over en femårsperiode på 202 mill kr. Sametinget har tidligere sagt at de samiske museene må ha en viktig andel av denne styrkingen og at de i løpet av femårsperioden bør være oppe i et statlig tilskudd på totalt 20 mill kr. Dette var før Porsanger museum og eventuelt Sør-Varanger museum ble innlemmet i de samiske museene. Sametinget forventer en økning på 10 mill kr til de samiske museene fra 2004 års nivå. En slik økning vil omfate ressurser til teknisk konserveringstjeneste, forskningsfaglig koordinering, internasjonalt samarbeid, markedsføring, samisk nomenklaturarbeid og noe faglig nettverksbygging, og utvikling av samisk bygningsteknisk kompetanse.

Faglig nettverksbygging og internasjonalt samarbeid må også søkes tilleggsfinansiert over særskilte tilskuddsordninger for dette. ABM-utvikling rår over i dag over slike midler.

Sametinget vil virke til en finansiering for museenes praktiske oppfølging og forvaltning av freda samiske kulturmiljø. Disse kostnadene er i 2004 på 175.000 kr. Eventuelle etableringer av nasjonalparksentra i eller i tilknytning til samiske museer må også forutsettes finansiert av Miljøverndepartementet/Direktoratet for naturforvaltning.

Det vil i tillegg til hva som er nevnt her være behov for investeringskostnader til IKT-utvikling med blant annet internettjenester fra de samiske museene. Erfaringsmessig vil dette beløpe seg til kostnader fra 3-5 mill kr., og må i stor grad belage seg på prosjektfinansiering.

I hvilken grad de prioriterte tiltakene i denne museumsmeldinga kan følges opp, vil mye avhenge av de årlige budsjetter til Sametinget og Sametingets egne prioriteringer.

Sign: _____ / _____

Hele komiteen med medlemmene fra: NSRs sametingsgruppe; Tone Kristin Finnesen, Åge Nordkild, Reidun Vælidalo, Senterpartiets sametingsgruppe; Jon Erland Balto, Ingebjørg Jensen, Arbeiderpartiets sametingsgruppe; Sten Jønsson, Josef Vedhugnes, Berit Oskal Eira, Anders Urheim, Flyttsamelistas/Høyre; Tormod Bartholdsen, Frie grupper; Stig Eriksen.

Merknad fra hele komiteen

Komiteen er tilfreds med at Sametingsrådet har lagt fram melding om samiske museer som grunnlag for en helhetlig drøfting av samisk museumspolitik og som utgangspunkt for framtidig strategisk museumspolitisk arbeid i Sametinget.

Det er etter komiteens mening av stor betydning å styrke de samiske museene både økonomisk og kompetansemessig. Gjennomgangen av status for de samiske museene viser at det er et stort behov for bygningsmessig opprustninger, oppgradering av utstillingene og konserverings- og oppbevaringsmuligheter. Samtidig mener komiteen at Sametinget bør avsette midler til samarbeid mellom norske og samiske museer. Samene har bodd spredt over hele landet. Lokale museer har vist liten interesse eller har hatt manglende ressurser til å dokumentere den lokale samiske historien. Her bør de samiske museene inngå avtaler med øvrige museer, slik at nødvendig dokumentasjon kan frembringes.

Komiteen vil påpeke at den omfattende omstillings- og konsolideringsprosessen av de samiske museene som det legges opp til i museumsmeldingen, må følges opp av betydelige statlige driftsmidler. Komiteen mener på denne bakgrunn at det er viktig at de samiske museene får sin andel av midlene som er bebudet i St. meld nr 22 (1999-2000) *Kjelder til kunnskap og opplæring* der det legges opp til en styrking av museumssektoren over en femårsperiode med 202 mill kr. Komiteen viser videre til Sametingets samarbeidsavtaler med fylkeskommuner og har forventinger til at fylkeskommuner bidrar til styrking av samiske museer.

For øvrig har hele komiteen merknader og forslag til følgende punkter i meldingen:

Merknad fra hele komiteen

5.1.1 Framtidig organisering

Komiteen vil be om en ny delutredning når det gjelder museene i Troms og Nordre-Nordland. Arbeidet med organisering av museer og innsamling av historisk materiale er ennå i støpeskjeen i dette området. I en slik situasjon er det for tidlig å begynne med organisering og legge Troms inn under midtsamisk museumssida. Komiteen vil derfor be om en ny gjennomgang av forholdene i Troms og Nordre-Nordland, med strategier for nettverksbygging og oppbygging av museumsvirksomheten.

Dette området omfatter en stor samisk befolkning og et viktig samisk kjerneområde med basis i historiske tradisjoner. Dette synliggjøres konkret gjennom særegne dialektformer, draktformer, duodjitradisjoner, felles slekts- og bekjentskapsnettverk mellom de samiske bygdene på norsk og svensk side, samt andre særlige fellestrekk.

Komiteen er enig i at Sametinget bør arbeide for å samordne museumssektoren. En vellykket samordning forutsetter imidlertid at dette skjer frivillig. I dette inngår valg av organisasjonsform. Mange museer har

Sign: _____ / _____

tilkommet gjennom et lokalt engasjement, som det er viktig å opprettholde. Sametinget bør støtte opp om dette, ved å hjelpe de ulike aktørene med å finne den beste organisasjonsformen uten å diktere vilkårene for samarbeidet.

Forslag 1 fra hele komiteen

Komiteen foreslår å stryke kulepunkt 3 under prioriterte tiltak 5.1.1: *Det må arbeides for å organisere.....*

Forslag 2 fra hele komiteen

Nytt kulepunkt under prioriterte tiltak 5.1.1:

- Det foretas en ny gjennomgang av forholdene for museene i Troms og Nordre-Nordland med strategier for nettverksbygging og oppbygging av museumsvirksomheten.

Merknad fra hele komiteen

5.1.3 Lokalt engasjement

Det er viktig at lokalt engasjement videreføres og forsterkes. I dag er det store forskjeller mellom museene når det gjelder engasjementet og hvordan dette ivaretas. Det bør arbeides for at det på sikt skal bli størst mulig likhet mellom de samiske museene når det gjelder disse forhold. Bl.a. bør alle vertskommuner oppfordres til å bidra med økonomiske midler til museumsdrifta.

Lokale museumsforeninger vil være verdifulle bidrag til lokalhistorisk arbeid og i formidlingsarbeidet, men dette vil være avhengig av den frivillige innsatsen.

Forslag 3 fra hele komiteen

Kulepunkt som prioriterte tiltak under 5.1.3:

- Alle vertskommuner oppfordres til å bidra økonomisk til museumsdrifta
- Nivået på kommunalt bidrag bør på sikt jamnes ut slik at de ulike kommuner bidrar med en andel som er i samsvar med så vel museets som kommunens størrelse.
- For å opprettholde lokalt engasjement og lokal innflytelse i de framtidige museumssidaene bør det opprettes lokal museumsutvalg. Disse utvalgene skal spesielt ha til oppgave å se til at lokale museale interesser ivaretas.

Merknad fra hele komiteen

5.2.1 Innsamling og dokumentasjon

Fotografisk materiale er en svært viktig kilde til kunnskap om samiske fortid. Store mengder verdifullt fotomateriale finnes i private hjem. Det bør utføres et målrettet innsamlingsarbeide, før store deler av materialet og også informasjonen om det som bildene viser, går tapt. Det bør videre sørges for at de samiske museene har den nødvendige kompetansen til å ta vare på fotografisk materiale.

Forslag 4 fra hele komiteen

Nytt kulepunkt som prioritert tiltak under 5.2.1:

Sign: _____ / _____

- Det bør etableres en felles ”fototjeneste” for de samiske museene. Det opprettes også en felles database for fotografier som dokumenterer samisk fortid.

Merknad fra hele komiteen

5.2.2 Konservering og oppbevaring

Fagstillingene ved et museum/museumssiida må inkludere konservator NKF-N stillinger (for eksempel objektkonservator) og inngå som en nødvendig del av et fagpersonale ved et museum. Konserveringsfaget er et universitetsstudium på lik linje med for eksempel etnologi, antropologi, arkeologi og kunsthistorie. Bevaringskompetansen må på lik linje med andre fagstillinger etableres og sørge for nødvendig kontinuitet i bevaringsarbeidet ved et/en museum/museumssiida.

Konserveringsfaget er etablert i en naturvitenskapelig tradisjon hvor de faglige retningslinjer i stor grad kun har vært rettet mot selve materialets integritet. I de senere år har de immaterielle kultur- og naturelementer fått en mer fremtredende betydning innen museumsfagene og også innenfor konserveringsfaget. For de samiske museer/museumssiidaer er det viktig at konserveringsfaget ikke bare tar høyde for den materielle og immaterielle kultur – men i tillegg etablerer retningslinjer for gjenstanders bruk og tilgjengelighet og utvikler behandlingsmetoder for materialgrupper som baseres på tradisjonelle samiske bevarings- og vedlikeholdsmetoder.

For de samiske museers identitet vil det vært viktig at en også innenfor konserverings- og bevaringsarbeidet kan videreutvikle den samiske fagkunnskap og de samiske tradisjoner som eksisterer som et ledd i oppbyggingen av museumssiidaenes bevaringskompetanse.

I forhold til oppbygging og etablering av bevarings- og konserveringskompetanse vil det være naturlig å gjøre dette over flere år.

I først omgang vil etableringen av en stilling med kompetanse i bevaringsarbeid for hver museumssiida være nødvendig. I meldingen nevnes det at kontinuitet er viktig i flere av museenes oppgaver, så også innen bevaring. Disse fagstillinger vil kunne drive langsiktig forebyggende arbeid og føre oppsyn med museenes utstillinger, bygninger (fredede bygninger) og magasiner innenfor siidaen. Vedkommende vil få oversikt over behovene for gjenstandsmaterialet ved hver siida og kunne legge til rette for at nødvendig konserveringsarbeid blir utført.

Det er behov for etablering av et konserveringssenter for alle museumssiidaene. Her vil man kunne utføre større konserveringsoppgaver og drive forskning innenfor relevante problemstillinger. Samtidig vil en kunne utføre/koordinere større samarbeidsprosjekter på tvers av landegrensener og fagområder. Her må man etter hvert tilføre kompetanse innenfor de ulike grener av konserveringsfaget: innenfor kunst gjenstander (maleri, skulptur), papir (grafikk, fotografi etc), objekter (metaller, tre, kunststoffer, lær/pels, keramikk, glass, bein, takk etc), naturhistoriske gjenstander (utstoppede dyr, geologisk og botanisk materiale) og bygninger.

Forslag 5 fra hele komiteen

Nye kulepunkt som prioritert tiltak under 5.2.2:

- Det bør opprettes en stilling med kompetanse i bevaringsarbeid i hver museumssiida
- Det bør etableres et konserveringssenter for alle museumssiidaene.

Sign: _____ / _____

Merknad fra hele komiteen

5.2.3 Utstilling og formidling

Komiteen mener det er viktig å synliggjøre bergkunst i et urfolksperspektiv, noe som er vanlig i andre deler av verden som for eksempel i Australia. Derfor ser komiteen det som viktig å få satt i gang dokumentasjonsprosjekt som er med på å synliggjøre et slikt perspektiv.

Merknad fra hele komiteen

5.2.5 Museer, natur- og kulturminnevern

Sametinget har tidligere uttalt at tinget er i mot opprettelse av nasjonalparker i samiske områder, med mindre samene selv har deltatt i prosessen og gitt sin tilslutning til opprettelse av nasjonalparker. Med denne bakgrunn finner komiteen det vanskelig å gi sin tilslutning til at nasjonalparksentra i samiske områder skal inkluderes i eller knyttes til de samiske museer. Dersom forutsetningen for etablering av nasjonalparker blir endret kan Sametinget ta stilling til saken på ny. Komiteen viser også til det pågående arbeidet i regi av ”nasjonal utvalg for prosessen for bruk og vern i lulesamisk område”, og finner det naturlig å avvente resultatet av dette arbeidet.

Komiteen mener at etablerte nasjonalparksentra i samiske områder må tilføres nødvendige ressurser for å ivareta oppgavene med nasjonalparkene på en forsvarlig måte. Tilknytning til museene må avgjøres på individuelt og selvstendig grunnlag.

Forslag 6 fra hele komiteen

Utvidet kulepunkt 2 til prioriterte tiltak under 5.2.5:

- Eventuelle etableringer av nasjonalparksentra i samiske områder bør vurderes integrert i eller knyttet til samiske museer. Det forutsettes at etableringene får en tilfredsstillende finansiering for drift også fra statens side. I områder hvor det ikke er samiske museer må den lokale samiske befolkningen involveres i etableringen av nasjonalparksentre.

Merknad fra hele komiteen

5.3.6 Tilbakeføring av rettigheter til den samiske kulturarv

Komiteen viser til vedtaket i Samisk Parlamentaristisk råd i SPR 009/04, der SPR sier at det skal utarbeides en felles strategi med hensyn til tilbakeføring av samiske gjenstander til samene.

Komiteens mindretall med medlemmene fra: Arbeiderpartiets sametingsgruppe; Sten Jønsson, Josef Vedhugnes, Berit Oskal Eira, Anders Urheim, Flyttsamelista/Høyre; Tormod Bartholdsen:

Merknad fra dette mindretallet

5.2.6 Forskning og dokumentasjon

Disse medlemmene mener det er et stort behov for forskning og dokumentasjon av flyktingetrafikken over Tysfjord.

Sign: _____ / _____

Komiteens mindretall med medlemmene fra: Arbeiderpartiets sametingsgruppe; Sten Jønsson, Josef Vedhugnes, Berit Oskal Eira, Anders Urheim, har i tillegg følgende merknad til meldingen:

Merknad fra dette mindretallet

5.2.6 Forskning og dokumentasjon

Dette mindretall mener at det i liten grad har vært rettet oppmerksomhet på den betydelige innsats den samiske befolkningen utviste under krigen. Dette gjelder blant andre de som var kjentmenn og på annen måte hjalp de norske- og russiske styrker, og også de som ikke lot seg frivillig bli evakuert av nazistene. Denne innsatsen må bli alminnelig kjent som en del av historien. Det bør igangsettes et forskningsprosjekt som belyser og dokumenterer følgene av de påkjenninger som enkeltmennesker og grupper ble påført som et resultat av dette.

Dette mindretall viser også til grenselosens arbeid. Under krigen påtok den samiske befolkningen med stor oppofrelse og i mange tilfeller med livet som innsats, å løse flyktninger over til friheten. Denne innsatsen er lite påaktet og dette mindretallet ser det som nødvendig at aktuelle interesserte institusjoner igangsetter et forsknings- og dokumentasjonsarbeid for å fremme denne delen av krigshistorien. Det vises til blant annet grenselosene i Tysfjord.

Komiteens tilråding:

Komiteen har ellers ingen andre merknader, viser til Sametingsrådets melding om samiske museer 2004 og råar Sametinget å gjøre følgende vedtak:

Forslag 1 fra hele komiteen

Komiteen foreslår å stryke kulepunkt 3 under prioriterte tiltak 5.1.1: *Det må arbeides for å organisere.....*

Forslag 2 fra hele komiteen

Nytt kulepunkt under prioriterte tiltak 5.1.1:

- Det foretas en ny gjennomgang av forholdene for museene i Troms og Nordre-Nordland med strategier for nettverksbygging og oppbygging av museumsvirksomheten.

Forslag 3 fra hele komiteen

Kulepunkt som prioriterte tiltak under 5.1.3:

- Alle vertskommuner oppfordres til å bidra økonomisk til museumsdrifta
- Nivået på kommunalt bidrag bør på sikt jamnes ut slik at de ulike kommuner bidrar med en andel som er i samsvar med så vel museets som kommunens størrelse.
- For å opprettholde lokalt engasjement og lokal innflytelse i de framtidige museumssidaene bør det opprettes lokal museumsutvalg. Disse utvalgene skal spesielt ha til oppgave å se til at lokale museale interesser ivaretas.

Forslag 4 fra hele komiteen

Nytt kulepunkt som prioritert tiltak under 5.2.1:

Sign: _____ / _____

- Det bør etableres en felles ”fototjeneste” for de samiske museene. Det opprettes også en felles database for fotografier som dokumenterer samisk fortid.

Forslag 5 fra hele komiteen

Nye kulepunkt som prioritert tiltak under 5.2.2:

- Det bør opprettes en stilling med kompetanse i bevaringsarbeid i hver museumssiida
- Det bør etableres et konserveringssenter for alle museumssiidaene.

Forslag 6 fra hele komiteen

Utvidet kulepunkt 2 til prioriterte tiltak under 5.2.5:

- Eventuelle etableringer av nasjonalparksentra i samiske områder bør vurderes integrert i eller knyttet til samiske museer. Det forutsettes at etableringene får en tilfredsstillende finansiering for drift også fra statens side. I områder hvor det ikke er samiske museer må den lokale samiske befolkningen involveres i etableringen av nasjonalparksentre.

For øvrig har komiteen ingen andre merknader til Sametingsrådets forslag til innstilling – Sametingsrådets melding om samiske museer vedlegges protokollen.

III Votering

Av 39 representanter var 39 tilstede. Forslaget ble gjennomført i følgende rekkefølge:

-

IV Protokolltilførsel

Det ble ikke fremmet protokolltilførsel i denne sak.

V Talerliste og replikkordskifte

Taler	Replikk

VI Sametingets vedtak etter voteringen

Saken ble utsatt.

Sign: _____ / _____

Originalspråk: Norsk

Sak 52/04

Oppnevning - Sametingets valgnemnd

Arkiv

Arkivsaksnr.

SF-97

2004004550

Saken påbegynt fredag 26. november kl. 08.30.

I Vedlegg

Nr	Dok. Dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	05.07.04	Kommunal- og regionaldepartementet	Utkast - Forskrift om valg av Sameting
2	Sak 48/00		Oppnevning av Sametingets valgnemnd

II Forslag og merknader

Valgkomiteens forslag til vedtak

Følgende oppnevnes som medlemmer og personlige varamedlemmer i Sametingets valgnemnd ut denne valgperioden:

Medlemmer:

1. John Harald Skum, NSR's samarbeidsgruppe(leder)
2. Margreta Påve Kristiansen, Aps sametingsgruppe (nestleder)
3. Lene Hansen, NSR's samarbeidsgruppe
4. Roger Pedersen, SVF
5. Per A Bæhr, Høyre/Flyttsameliste

Personlige varamedlemmer:

1. Birger Nymo, NSRs samarbeidsgruppe
2. Steinar Pedersen, Aps sametingsgruppe
3. Kirsten Appfjell, NSRs samarbeidsgruppe
4. Stig Eriksen, Frie gruppe
5. Isak Mathis O Hætta, Frie gruppe

Sign: _____ / _____

Møtesekretær: Mari Moen Erlandsen/Svenn-Egil Knutsen

Side 176 av 187

III Votering

Av 39 representanter var 28 tilstede. Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Valgkomiteens forslag enstemmig vedtatt.

IV Protokolltilførsel

Det ble ikke fremmet protokolltilførsel i denne sak.

V Talerliste og replikkordskifte

Taler	Replikk
Margreta Påve Kristiansen (saksordfører)	

VI Sametingets vedtak etter voteringen

Følgende oppnevnes som medlemmer og personlige varamedlemmer i Sametingets valgnevnd ut denne valgperioden.

Medlemmer:

1. John Harald Skum NSR:a ovttasbárjoavku (leder)
2. Margreta Påve Kristiansen, BB:a sámediggejoavku (nestleder.)
3. Lene Hansen NSR's samarbeidsgruppe
4. Roger Pedersen, SVL
5. Per A. Bæhr, Ob/Js

Personlige varamedlemmer:

1. Birger Nymo NSR' samarbeidsgruppe
2. Steinar Pedersen, AP's samarbeidsgruppe
3. Kirsten Appfjell NSR's samarbeidsgruppe
4. Stig Eriksen, Frie gruppe
5. Isak Mathis O.Hætta, Frie gruppe

Saken ble avsluttet fredag 26. november kl 08.40.

Sign: _____ / _____

Originalspråk: samisk og norsk

Sak 053/04

Statskogs krav om fjerning av samisk seter i Rohči i Porsanger

Arkiv

Arkivsaksnr.

SF-414

2004003011

Saken påbegynt fredag 26. november kl 08.40.

I Vedlegg

Nr	Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	23.11.04	Representant Olav Eliassen, NSRs samarbeidsgruppe og SPs sametingsgruppe	Statskogs krav om fjerning av samisk seter i Rohči i Porsanger

II Forslag og merknader

Forslag 1, representant Ole Henrik Magga, NSRs samarbeidsgruppe, senterpartiets sametingsgruppe, Arbeiderpartiets sametingsgruppe.

Rett til tradisjonell bruk av utmark

Samerettsutvalget ble oppnevnt i 1980 med sikte på å opprette en forvaltning av jorda i samiske områder som tar hensyn til tradisjonell samisk bruk og rettsoppfatning og som er i samsvar med folkeretten.

For Finnmarks vedkommende er vi inne i en prosess som inne fort tid vil resultere i en ny lov om forvaltning av jorda (Finnmarksloven). Samiske utmarksbrukere har i noen tilfeller hatt problemer med å få akseptert bruk av som de mener hviler på lang tradisjon og er vernet av folkeretten.

Sametinget anmoder Regjeringen gjennom Statskog i denne situasjonen om å ta særlig hensyn til tradisjonell bruk av utmark i påvente av nye forvaltningsordninger.

Sign: _____ / _____

Møtesekretær: Mari Moen Erlandsen/Svenn-Egil Knutsen

Side 178 av 187

III Votering

Av 39 representanter var 33 tilstede. Voteringen ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Forslag om endring av overskrift, vedtatt med 19 stemmer.
- Forslag 1, vedtatt med 21 stemmer.

IV Protokolltilførsel

Magnhild Mathisen, Arbeiderpartiets sametingsgruppe:

AP's sametingsgruppe ble av flertallet "presset" til å stemme imot innholdet, selv om AP i arbeidsgruppa med flertallet var enig både om innhold og overskrift "-Rett til tradisjonell bruk av utmark". Da flertallet under plenumsbehandling endret overskrift til " Statskogs krav om fjerning av samisk seter i Rohhci i Porsanger" mot AP's gruppe, så ble gruppa nødt til å stemme imot saken selv om gruppa var og er enig i innholdet.

Janoš Trosten:

Representant, Janoš Trosten, krever at det fremkommer i protokollen i sak 53/04 hvilke partier som stemte i mot forslaget.

Olaf Eliassen:

Jeg ber om protokolltilførsel om at min sak følger med som vedlegg til sak 53/04 Statskogs krav om fjerning av samisk seter i Rohci i Porsanger.

V Talerliste og replikkordskifte

	Taler	Replikk
1	Ole Henrik Magga	Steinar Pedersen
		Ole Henrik Magga
	Janoš Trosten (til forr.orden)	
	Berit Ranveig Nilssen (til forr.orden)	
	Per Solli (til forr.orden)	
	Olaf Eliassen (til forr.orden)	
	Willy Olsen (til forr.orden)	
	Janoš Trosten (til forr.orden)	
	Magnhild Mathisen (til forr.orden)	
	Steinar Pedersen (til forr.orden)	
	Egil Olli (til forr.orden)	
	Stig Eriksen (til forr.orden)	
	Berit Ranveig Nilssen (til forr.orden)	
	Janoš Trosten (til forr.orden)	
	Steinar Pedersen (til forr.orden)	

Sign: _____ / _____

	Olaf Eliassen (til forr.orden)	
	Willy Olsen (til forr.orden)	
	Svein Peter Pedersen (til forr.orden)	
	Janoš Trosten (til forr.orden)	
	Terje Tretnes (til forr.orden)	
	Olaf Eliassen (til forr.orden)	
	Steinar Pedersen (til forr.orden)	
	Willy Olsen (til forr.orden)	
	Svein Peter Pedersen (til forr.orden)	
	Olaf Eliassen (til forr.orden)	
	Steinar Pedersen (til forr.orden)	
	Willy Olsen (til forr.orden)	
	Janoš Trosten (til forr.orden)	
	Per Solli (til forr.orden)	
2	Olaf Eliassen	Magnhild Mathisen
3	Magnhild Mathisen	Ole Henrik Magga
		Magnhild Mathisen
	Olaf Eliassen (til forr.orden)	
	Janoš Trosten (til forr.orden)	
	Steinar Pedersen (til forr.orden)	

VI Sametingets vedtak etter voteringen

Samerettsutvalget ble oppnevnt i 1980 med sikte på å opprette en forvaltning av jorda i samiske områder som tar hensyn til tradisjonell samisk bruk og rettsoppfatning og som er i samsvar med folkeretten.

For Finnmarks vedkommende er vi inne i en prosess som inne fort tid vil resultere i en ny lov om forvaltning av jorda (Finnmarksloven). Samiske utmarksbrukere har i noen tilfeller hatt problemer med å få akseptert bruk av som de mener hviler på lang tradisjon og er vernet av folkeretten.

Sametinget anmoder Regjeringen gjennom Statsskog i denne situasjonen om å ta særlig hensyn til tradisjonell bruk av utmark i påvente av nye forvaltningsordninger.

Saken ble avsluttet fredag 26. november kl. 10.05.

Sign: _____ / _____

Originalspråk: norsk

Sak 054/04

Reintallstilpasningen i Vest-Finnmark

Arkiv

Arkivsaksnr.

SF-412

2004004067

Saken påbegynt fredag 26. november kl. 10.05.

I Vedlegg

Nr	Dok. dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	15.11.04	Per A. Bæhr	Kunngjøring av nye saker: Tilpasning av reintallet i Vest-Finnmark

II Forslag og merknader

Forslag 1, representant Berit Marie P. E. Eira, NSR's samarbeidsgruppe, Senterpartiets sametingsgruppe, Samenes valgforbund, Høyre/Flyttsamelisten

Reintallstilpasningen i Vest-Finnmark

Sametinget viser til Stortingets vedtak i Innst. Nr. 216 (1999-2000): *"Stortinget ber Regjeringen i samarbeid med reindriftsutøverne å fastsette øvre reintall for hvert distrikt."* Med bakgrunn i dette vedtaket fastsatte Reindriftsstyret i sak 2/02 et høyeste reintall for sommerbeitedistriktene på 64 300 rein innen 1. april 2005.

Sametinget ser nødvendigheten med at reintallet tilpasses beitegrunnet i Finnmark. Det fastsatte reintallet må behandles i tråd med Stortingsmelding nr. 28 (1991-92) *En bærekraftig reindrift*. Det forutsettes også at reintallstilpasningen sees i et helhetlig perspektiv der faktorer som reintall, inngrep, forstyrrelser og rovvilt er med.

Sametinget merker seg at reindriftsmyndighetene er åpen for å innføre kvotebegrensninger for den enkelte reineier og tvangstiltak for å nå dette målet. Sametinget vil advare mot å innføre kvotebegrensninger for

Sign: _____ / _____

den enkelte reineier, og viser bl.a. til erfaringene fra fiskerinæringen. Det er flere forhold som tilsier at reguleringer ved hjelp av kvoter ikke stimulerer til positiv næringsutvikling i reindriften.

Sametinget forutsetter at reintallstilpasningen skjer innenfor rammene av folkerettslige konvensjoner som Norge er bundet av.

Sametinget mener at innen reintallstilpasningen skjer, må den nye reindriftsloven være gjeldende. Sametinget mener lovforslaget må ligge til grunn for reintalltilpasningen og viser til Sametingets vedtak i sak 08/03 Forslag til endringer til reindriftsloven – høring. Sametinget krever at Regjeringen prioriterer arbeidet med revisjon av reindriftsloven i tråd med forslaget fra NOU 2001:35, da forslaget har bred støtte i reindriftnæringen og i Sametinget.

Som følge av markedssituasjonen og de sentrale reinslakterienes manglende kapasitet har ikke reineiere fått levere slakt etter ønsket mengde. Tiltak må utformes slik at reinkjøttprisen til reineier ikke blir redusert.

Myndighetene bør ha virkemiddelordninger som stimulerer til økt slakting, smidige rekrutteringsordninger og fleksible pensjonsordninger. Stimuleringsordninger for å redusere reintallet må i større grad rettes mot den enkelte reindriftsutøver. For å ivareta kompetansen og menneskene i næringen bør det innføres pensjonsordninger før fylte 62 år, med muligheter for å fortsette i næringen uten å miste inntekt.

Rekrutteringsordninger for ungdom er viktig i reintallstilpasningsprosessen i forhold å opprettholde kontinuitet og fremtidig bærekraftighet i næringen. For å lykkes med en reduksjon av reinbestanden i distrikter der dette er nødvendig, må det etableres økonomiske ordninger som gjør det lønnsomt med et lavere reintall for familier enn det er i dag. Frivillig innløsning av driftsenhet er en ordning som bør videreføres i denne prosessen.

Sametinget mener det er viktig å ha den enkelte reindriftsutøver i sentrum, hvor det utvises respekt for hans/hennes livssituasjon før og etter at reintallstilpasningen er gjennomført. For den enkelte reineier oppleves den planlagte reduksjon av reintall som en trussel for rekruttering og reindriften eksistens. Sametinget vil derfor understreke at den videre prosess må være basert på frivillighet og nær dialog med reindriften.

Forslag 2, representant Egil Olli, Arbeiderpartiets sametingsgruppe

Tilpasning av reintallet i Finnmark til beitegrunnet

Landbruksdepartementet har bedt Reindriftsforvaltningen i Alta om å utarbeide en plan for reintallsreduksjon med basis i loven, der et element er fordeling av reintallet på den enkelte driftsenhet. Videre å forberede et opplegg for eventuell tvungen reintallsreduksjon i tilfeller hvor reineierne ikke innretter seg i henhold til vedtak som fattes.

Sametinget er bekymret for reintallsutviklingen og at reineierne ikke får slaktet tilstrekkelig for å unngå reintallsøkning. Det er nødvendig med et bredt samarbeid og tilrettelegging både med hensyn til slaktekapasitet, markedsføring og logistikk. Sametinget er redd for at bebuding av tvangstilstak nå kan forringe klimaet for den nødvendige dialogen mellom reindriftsmyndighetene og reindriften for å lykkes

Sign: _____ / _____

med reintallstilpasningen. Sametinget er også redd for at konsekvensene av tvangstiltak skal gå utover andre reineiere i landet.

En forutsetning for å lykkes er også at distriktsinndelingen i Finnmark blir gjennomført og at forslag til endringer i reindrifftsloven (NOU 2001:35) blir vedtatt. Dette vil gi reineierne, siidaene og reinbeitedistriktene rammer og nødvendig verktøy for reguleringer av reindriffts indre forhold.

Selv om det har vært en stor økning av reinantallet på grunn av gode år og på grunn av manglende muligheter for slaktning og salg av kjøttet, vil det være nødvendig at man ikke ensidig fokuserer på struktureringstiltak og på de som skal ut av næringen.

Sametinget mener at reineierne har et selvstendig ansvar for å tilpasse reintallet til beitegrunlaget.

I Stortingsmelding 28 1991-92 er bærekraftig utvikling definert som en utvikling ”som tilfredsstillende dagens behov uten å ødelegge framtidige generasjoners muligheter”. I forhold til økologisk bærekraft kreves det i følge meldingen ”at det skjer en ressursforvaltning og beiteutnyttelse som gjør at reindriffts-næringen kan videreføres og videreutvikles som næring også i fremtiden uten at naturens mangfold forringes”.

Det stilles spørsmål ved om diskusjonen omkring virkeliggjøring av Konvensjonen om biologisk mangfold i forhold til offentlig reindriffts-politikk er fraværende. En konsekvens er at det i diskusjonene om økologisk bærekraftig reindrift bare og ensidig fokuseres på reindriffts egen ivaretagelse av beitegrunlaget.

For å oppnå bedre pris til produsent må frakttilskuddet til de store reinslakteriene gjeninnføres.

Sametinget vil påpeke at det er et stort behov for midler i Reindriffts utviklingsfond til grunnleggende infrastruktur, som gjerder og slakteanlegg, samt utviklingstiltak innenfor ulike områder. Det er avgjørende å øke reineierens muligheter ved etablering av mindre reineierstyrte slakterier og foredlingsanlegg.

Sametinget ber forhandlingspartene legge opp til satsing på infrastruktur og utviklingstiltak med tilføring av midler til RUF – Reindriffts utviklingsfond.

Verdiskapningsprogrammet for reindrift må få tilført midler slik at reindrifftsutøverne har muligheter til å styrke økonomien i næringa. Til en slik satsing vil det være nødvendig å tilføre midler utover rammene for reindrifftsavtalen i en tidsavgrenset periode. Dette må komme alle reineiere til gode.

III Votering

Av 39 representanter var 29 tilstede. Forslaget ble gjennomført i følgende rekkefølge:

- Forslag 1 ble vedtatt med 18 stemmer.
- Forslag 2 ble forkastet med 21 stemmer.

Sign: _____ / _____

IV Protokolltilførsel

Det ble ikke fremmet protokolltilførsel i denne sak.

V Talerliste og replikkordskifte

	Taler	Replikk
1	Berit Marie P. Eira	
2	Egil Olli	Svein Peter Pedersen
		Egil Olli
	Steinar Pedersen (til forr. orden)	
3	Randi A. Skum	Egil Olli
		Randi A. Skum
4	Terje Tretnes	
5	Ole Henrik Magga	
6	Isak Mathis O. Hætta	
7	Per Solli	
8	Anders Urheim	
9	Willy Olsen	
10	Mathis N. Eira	
11	Steinar Pedersen	
12	Margreta Påve Kristiansen	
13	Kirsten Appfjell	
14	Jon Erland Balto	
15	Olaf Eliassen	
16	Henrik Eriksen	
17	Ann-Mari Thomassen	
18	Tormod Bartholdsen	
19	Sten Erling Jønsson	
20	Terje Tretnes	
21	Svein Peter Pedersen	
22	Randi A. Skum	
	Johan Mikkel Sara	
	Egil Olli (til forr. orden)	
	Berit Ranveig Nilssen (til forr. orden)	
	Willy Olsen (til forr. orden)	
	Terje Tretnes (til forr. orden)	
	Steinar Pedersen (til forr. orden)	
	Olav Dikkanen (til forr. orden)	
	Stig Eriksen (til forr. orden)	
	Josef Vedhugnes (til forr. orden)	
	Egil Olli (til forr. orden)	
	Terje Tretnes (til forr. orden)	

Sign: _____ / _____

23	Egil Olli	
24	Jørn Are Gaski	
25	Magnhild Mathisen	
26	Johan Mikkel Sara	
27	Willy Olsen	
28	Berit Marie P. Eira	
	Egil Olli (til forr. orden)	

VI Sametingets vedtak etter voteringen

Sametinget viser til Stortingets vedtak i Innst. Nr. 216 (1999-2000): *"Stortinget ber Regjeringen i samarbeid med reindriftsutøverne å fastsette øvre reintall for hvert distrikt."* Med bakgrunn i dette vedtaket fastsatte Reindriftsstyret i sak 2/02 et høyeste reintall for sommerbeitedistriktene på 64 300 rein innen 1. april 2005.

Sametinget ser nødvendigheten med at reintallet tilpasses beitegrunlaget i Finnmark. Det fastsatte reintallet må behandles i tråd med Stortingsmelding nr. 28 (1991-92) *En bærekraftig reindrift*. Det forutsettes også at reintallstilpasningen sees i et helhetlig perspektiv der faktorer som reintall, inngrep, forstyrrelser og rovvilt er med.

Sametinget merker seg at reindriftsmyndighetene er åpen for å innføre kvotebegrensninger for den enkelte reineier og tvangstiltak for å nå dette målet. Sametinget vil advare mot å innføre kvotebegrensninger for den enkelte reineier, og viser bl.a. til erfaringene fra fiskerinæringen. Det er flere forhold som tilsier at reguleringer ved hjelp av kvoter ikke stimulerer til positiv næringsutvikling i reindriften.

Sametinget forutsetter at reintallstilpasningen skjer innenfor rammene av folkerettslige konvensjoner som Norge er bundet av.

Sametinget mener at innen reintallstilpasningen skjer, må den nye reindriftsloven være gjeldende. Sametinget mener lovforslaget må ligge til grunn for reintalltilpasningen og viser til Sametingets vedtak i sak 08/03 Forslag til endringer til reindriftsloven – høring. Sametinget krever at Regjeringen prioriterer arbeidet med revisjon av reindriftsloven i tråd med forslaget fra NOU 2001:35, da forslaget har bred støtte i reindriftsnæringen og i Sametinget.

Som følge av markedssituasjonen og de sentrale reinslakterienes manglende kapasitet har ikke reineiere fått levere slakt etter ønsket mengde. Tiltak må utformes slik at reinkjøttprisen til reineier ikke blir redusert.

Myndighetene bør ha virkemiddelordninger som stimulerer til økt slaktning, smidige rekrutteringsordninger og fleksible pensjonsordninger. Stimuleringsordninger for å redusere reintallet må i større grad rettes mot den enkelte reindriftsutøver. For å ivareta kompetansen og menneskene i næringen bør det innføres pensjonsordninger før fylte 62 år, med muligheter for å fortsette i næringen uten å miste inntekt.

Sign: _____ / _____

Rekrutteringsordninger for ungdom er viktig i reintallstilpasningsprosessen i forhold å opprettholde kontinuitet og fremtidig bærekraftighet i næringen. For å lykkes med en reduksjon av reinbestanden i distrikter der dette er nødvendig, må det etableres økonomiske ordninger som gjør det lønnsomt med et lavere reintall for familier enn det er i dag. Frivillig innløsning av driftsenhet er en ordning som bør videreføres i denne prosessen.

Sametinget mener det er viktig å ha den enkelte reindriftsutøver i sentrum, hvor det utvises respekt for hans/hennes livssituasjon før og etter at reintallstilpasningen er gjennomført. For den enkelte reineier oppleves den planlagte reduksjon av reintall som en trussel for rekruttering og reindriften eksistens. Sametinget vil derfor understreke at den videre prosess må være basert på frivillighet og nær dialog med reindriften.

Saken ble avsluttet fredag 26. november kl. 1150.

Sign: _____ / _____

Møtesekretær: Mari Moen Erlandsen/Svenn-Egil Knutsen

Side 186 av 187

Sign: _____/_____

Møtesekretær: Mari Moen Erlandsen/Svenn-Egil Knutsen